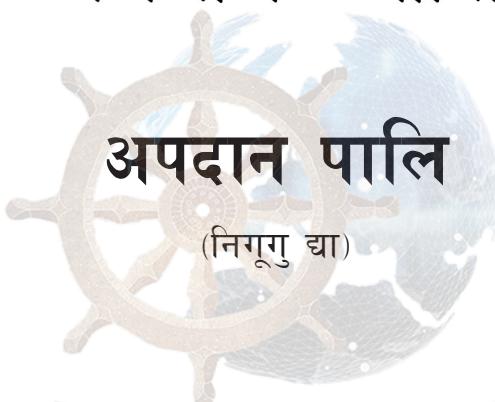

बुद्ध बचन तिपिटक अन्तर्गत
सुत्तपिटक खुदकनिकायया भिंस्वंगुगु ग्रन्थ

अपदान पालि

APADANA PALI (SECOND VOLUME)

अनुवादक

भिक्षु धर्ममूर्ति

पिकाकः

श्रीमती नानीमैया नकर्मी

श्री मोतिलाल नकर्मी

श्री सरिता नकर्मीधश्री कमला हुमागाँइ नकर्मी

श्री उमिला श्रेष्ठ नकर्मी

सकल नकर्मी परिवार, डिल्लीबजार, मैतीदेवी चोक, काठमाडौं

फोन : ५४९६७२२

बुद्ध सम्बत : २५६८

नेपाल सम्बत : ११४४

विक्रम सम्बत : २०८१

इश्वी सम्बत : २०२४

Dhamma.Digital

न्हापांगु संस्करण : १००० प्रति

मुद्रक : कञ्चन प्रेस, बागबजार, काठमाडौं

पिकाकः पाखें

धर्मप्रति श्रद्धाभाव दुगुया कारणं बुद्धधर्मया मूः सफु त्रिपिटक मध्ये
या सूत्रपिटक दुनेया अपदान पालि छापे यायेगु ज्याय् रवाहालि याये खनाः
यक्व लयता वः । श्रद्धेय धर्ममूर्ति भन्ते (परिवार सदस्य) पाखें अनुवाद ज्युः
पिहाँ वया च्वंगु थुगु ग्रन्थ “अपदान पालि II” व्वनिमिपन्त धर्मप्रति भन
श्रद्धा व्वलंकेत व अप्वः येकेत नापं अचल श्रद्धा तकं दयेकेत हःपा विइ तिवः
दै धैगु भलसा क्याच्वना ।

पालि त्रिपिटक ग्रन्थत नेपाल भाषाय् पूर्वक अनुवाद यानाः पिकायेगु
परियोजना न्यना तयागु खः । सकसित भिं जुइगु अज्यागु ज्या बालक पूवने
मा धका नं आशिका याना च्वना । उगु परियोजनाय् थुगु “अपदान पालि I”
न्हापांगु द्याः जिमि आदरणीय वा माँ पाखें पित हये धुकंगुलिं वस्पोल दिवंगत
बा माँ या पुण्यस्मृतिसं थुगु “अपदान पालि II” निगूगु द्याः जिमिगु पाखें
छापे याये खंगु अनन्त गुण दुषिं वा माँ प्रतिया समर्पण भापिया च्वनासा उगु
परियोजनाय् भतिचा जूसां टेवा बिइ दुगु तःधंगु पुण्य भाःपिया च्वना अले
थुगु सफु जिमिसं थुगुसि आनन्दकुटी विहारे हे याना च्वनागु पवित्र कथिन
चीवर दान उत्सव दिं खुन्हु हे पिकया: दान बिइ खंगु नं तःधंगु भाग्य सम्फे
ज्युच्वना ।

धर्मप्रति समर्पित जुया बिज्याःम्ह वस्पोल श्रद्धेय धर्ममूर्ति भन्ते नं
थःगु मेहेनतं अनुवाद यानाः बिज्यागुलि थौं थ्व सफु छलपोलपिनिगु ल्हातय्
थ्यंके फत । सकल धर्मप्रेमी व्वनिमिपिसं थुगु धर्म सफु बालक व्वना धर्मे
मन लगे यानाः सुख शान्ति लाभ यानाः बिज्याइ/दिइ धका दुनुगलं निसें
भिंतुना ।

सकल नकर्मी परिवार

डिल्लीबजार मैतिदेवी, यैं

भावपूर्ण समर्पण

बा हिरालाल नकर्मी

बु.दि. १९७७ आषाढ चतुर्दशी

म.दि. २०६७ कार्तिक २३

मां मोहनमाया (कान्छी) नकर्मी

बु.दि. १९८५

म.दि. २०६५ फाल्गुन २२

अनुवादकपाखें

सिद्धार्थ कुमारं बुद्धत्व प्राप्त यानाः ४५ दँतकः देशना याना वि(ज्याःगु द२००० धर्म स्कन्ध व श्रावकपिसं कना विज्याःगु २००० धर्मस्कन्ध धर्म संगायनां मुंका स्वंगू पिटके विभाजन यात । न्हापांगुं संगायनाय् धर्म व विनय धकाः जक दुगु जुसां स्वंगूरु संगायना तक्क अभिधर्म नं दुथ्याःवगु जुल । लिपातक्क रक्षा जुइकथं छम्ह छम्ह श्रावक भन्ते प्रमुख याना शिष्य परम्परायात छगु छगु पिटक जिम्मा व्यूसां तवि खुद्क निकाय चाँहि सकस्यां मिले जुया रक्षा याना यंकेमागु जुगुलिं उकेया महत्व यक्व दुःगु खँ सीदु ।

चि-चिहाकगु सूत्रतयेगु मुकायात हे खुद्क धासां उके ताः-ताःहाकगु सूत्रत नं दुगु जुल । अले मेगु निकाये थें थुके भाय् एकरुपता मदुगु कारणं मतभेद नं उत्पन्न जुगु जुल । सुत निपातया अट्टक व पारायण धैगु वर्ग वैदिक युगया लक्षण खने दु । ग्रन्थे उल्लेख जू अनुसारं पारायण वर्ग बुद्ध जीवमान बले हे संस्करण जुइधुंकगु जुयाच्चन । सूत्रपिटकया छगु अंगकथं दुगु थव खुद्क निकाये बुद्धघोष आचार्य भन्ते नं १५ गू ग्रन्थत क्यना तःगु दु ।

सुमंगलविलासिनि अट्टकथाय् ‘पण्णरसापभिदो खुद्क निकायो’ धका मजिम्मक भाणकपिसं धासां दीघ भाणकपिसं खुद्क निकाय अभिधर्मया छगु अंगकथं क्यना तःगु दु । वसपोलपिसं थुके जम्मा ११ गू ग्रन्थ खुद्क निकाये दुने मलाइगु नं दावी याना तःगु जुल ।

अट्टसालिनि अट्टकथाय् खुद्क निकाय दुने अभिधर्म व विनय पिटक नं दुथ्याका क्यना तःगु दु । अले खुद्क निकाय अभिधर्म पिटकया छगु अंग कथं नं क्यनेगु लागी छुं विद्वानपिसं कुतः यागु खने दु । बुद्ध जिगु धर्म व विनय हे छिमिं गुरु जुइधका बुद्धवचनयात निगू टुका याना क्यन । लिपा धर्म अभिधर्म प्याहाँ वल । प्यंगू निकाय धर्म खः अभिधर्मया अर्थ अतिरिक्त धर्म खः । उकिं खुद्क निकाय अभिधर्मया हे छगु अंग खः ।

स्वकगु धर्म संगायना लिपा सम्माट अशोकं ९ गू देशे धर्मप्रचारया लागीं धर्मदुतःपिं छवःगु खः । इपि धर्मदुततेसं छगु हे धर्मप्रचार याना थकुसां

नं श्रीलंका थाइल्याण्ड व बर्मा (म्यान्मार) खुद्दक निकायया सम्बन्ध्य मतभे द खने दु धका क्यना तसां बर्माय् मेगु ४ गू – मिलिन्द पञ्च, सुत्त संगह, पेटकोपदेश व नेतिप्पकरण संगह नापं याना १९ गू दु धका क्यना तःगु खने दु । थाइल्याण्डय् सन् १८९४ सालं पिदंगु त्रिपिटके खुद्दक निकाये जम्मा द गू ग्रन्थ जक क्यना तःगु खने दु ।

थुकथं खुद्दक निकायया ग्रन्थया बारे मतभेद प्याहाँ वगुया मूं कारण दक्व ग्रन्थत छागू हे इलय् रचना मजुगुलिं व दक्व ग्रन्थत पूर्ण यायेया लागी ता: ई कागुलिं खः धका धायेमा ।

न्त्यागुहे जुसां आः दुगु खुद्दक निकायया १५ गू ग्रन्थत थुकथं दु ।

१) खुद्दक पाठ

२) धम्मपद

३) उदान

४) इतिवृत्तक

५) सुत्त निपात

६) विमान वत्थु

७) पेत वत्थु

८) थेर गाथा

९) थेरी गाथा

१०) जातक

११) निदेश (महा निदेश, चूल निदेश)

१२) पटिसम्भदामग्ग

१३) अपदान (थेरापदान, थेरीपदान)

१४) बुद्धवंश

Dhamma.Digital

१५) चरियापिटक

सूत्र, विनय व अभिधर्म पिटक मध्ये सूत्र पिटक दुने च्वंगु दीघ, मज्जम, संयुक्त, अंगुत्तर व खुद्दक (५८) निकायत मध्ये खुद्दक निकाय दुने च्वंगु १५ गू ग्रन्थत मध्ये १३ गू ग्रन्थ खः अपदान पालि । थुकिं बुद्ध, प्रत्येक बुद्ध सहित श्रावक भिक्षुणिं ५५९ या जीवन चरित्र दुर्थागु यात थेर अपदान धाइसा ४० गू भिक्षुणी पिनि जीवन चरित्र दुर्थागु यात थेरी अपदान धाइ । तर छट्ठ संगायना कथं स्वयेगु खःसा थुकिं ५६१ भिक्षुपिनि जीवन चरित्र क्यना तःगु दु ।

थुगु अनुवाद थेर अपदानया खः । अपदानया अर्थ चरित्र खसा थुके अतीत व वर्तमान जीवन चरित्रया बारे व्याख्या जुया च्वंगु दु । थेर थेरी गाथा ग्रन्थे न भिक्षु भिक्षुणीपिनि जीवन चरित्र उल्लेख जुयाच्वंसां अतीत व वर्तमान सम्बन्ध याना वर्णन जुयच्वंगु जुरुलिं अपदान पालियात थेर थेरी गाथाया अट्टकथा कथं न क्यातःगु दु ।

बुद्धकालीन भिक्षु-भिक्षुणीपिनि बारे सिकाकायेगु मू खैं दुर्थागुलिं थुकिया महत्व यक्व दु । विशेष अहंत भन्तेपिनिगु चरित्रया विषयसं प्रकाश जुयाच्वंगु थुगु ग्रन्थं भित नं मार्ग निर्देश याना तःगु खने दु । थुगु थेर अपदाने ५६ गू वर्ग दु । दक्वं वर्गय् १० गू अपदानत दु । थेरापदाने मुक्कं ६४५० गू गाथात (श्लोकत) दुगु जुल, थुकिं छट्ठ संगायना कथं क्यना तःपि निम्ह भिंक्षुपिनिगु गाथा दुमथ्या । थेरीपदाने मुक्कं १३३३ गू गाथात दुगु जुल ।

Dhamma.Digital

सफु यक्व हे तःफि जुगुलिं निगु व्वःथला न्हापागु व्वः पिकाये धुंकुगु जुल । आ लिपांगु व्वः कथं २० वर्ग अले ३३११ गू गाथात दुर्थाका तयागु “अपदान पालि – II” पिकानागु जुल ।

त्रिपिटक ग्रन्थत नेपाल भाषाय् अनुवाद यानाः पिकायेगु परियो जनाय् दीवंगत श्रद्धेय भिक्षु शुदर्शन महास्थविरं जितः थुगु अपदान पालि अनुवादया लार्गीं जिम्मा विया विज्यासां थौं थ्व पिहाँवये त्यंबले वसपोल भिगु न्त्योने मदुगु दुःखया खैं खः । थुकिया पुण्यं वस्पोलयात निर्वाण कामना याना । वस्पोलया प्रेरणां हे थ्व सफु थौं छ्वपिनि ल्हाते थ्यंके फुगु खः ।

थुगु अनुवादया दक्वं टाइपिड व कम्प्युटर सेटिङ्ग आवुसो भिक्षु

नागित स्थविरं याना विज्याःगु खः । वस्पोल यात नं यक्वं साधुवाद विसें हानं हानं नं थज्यागु शुभकार्य याना यंके फयेमा धका आशिका याना च्वना । भाय् व प्रुफ स्वया ग्वाहालि याना दीम्ह त्रि-चन्द्र कलेजया पूर्व सह-प्राध्यापक श्री मदन रत्न मानन्धर (सर) उपासकयात नं यक्वं यक्व सुभाय् ।

थुगु “अपदान पालि – II” निगुगू द्याः पिकायेया नितिं ग्वाहालि याना दीपिं जिमि परिवारया सकल दुजःपिन्त नं साधुवाद सहित निरोगी दीर्घायुया कामना यासें अभ धर्मे लगै जुयाच्वने फयेमा धका आशिका प्रार्थना यानाच्वना ।

थज्यागु ज्याय् ग्वहालि व्यूपिं सकसित साधुवाद बियाच्वना । विशेषं आनन्दकुटी विहारया सकल भन्तेपिन्त व्युगु ग्वाहालिया लागी साधुवाद बियाच्वना । अन्तसं थुगु सफु इलय हे छापेयाना व्यूम्ह कञ्चन प्रेस, बागबजार, काठमाडौं परिवारयात नं शुभाय् दु ।

भिक्षु धर्ममूर्ति महास्थविर
आनन्दकुटी विहार, स्वयम्भू यै
२०८१/०७/०३

Dhamma.Digital

विषय सूची

क्र.सं.	विषय	पे.नं.
३६.	सद्विषयकवग्ग	१
३५२.	यवकलापियत्थेरापदान	२
३५३.	किंसुकपूजकत्थेरापदान	२
३५४.	सकोसककोरण्डायकत्थेरापदान	३
३५५.	दण्डदायकत्थेरापदान	३
३५६.	अम्बयागुदायकत्थेरापदान	४
३५७.	सुपुटकपूजकत्थेरापदान	४
३५८.	मञ्चदायकत्थेरापदान	५
३५९.	सरणगमनियत्थेरापदान	५
३६०.	पिण्डपातिकत्थेरापदान	६
३७.	मन्दारवपुष्पियवग्ग	७
३६१.	मन्दारवपुष्पियत्थेरापदान	७
३६२.	कक्कारुपुष्पियत्थेरापदान	७
३६३.	भिसमुलालदायकत्थेरापदान	८
३६४.	केसरिपुष्पियत्थेरापदान	८
३६५.	अङ्गोलपुष्पियत्थेरापदान	९
३६६.	कदम्बपुष्पियत्थेरापदान	९
३६७.	उद्दालकपुष्पियत्थेरापदान	१०

३६८. एकचम्पकपुण्डियत्थेरापदान	१०
३६९. तिमिरपुण्डियत्थेरापदान	११
३७०. सललपुण्डियत्थेरापदान	११
३८. बोधिवन्दनवग्र	१२
३७१. बोधिवन्दकत्थेरापदान	१२
३७२. पाटलिपुण्डियत्थेरापदान	१३
३७३. तिउप्पलमालियत्थेरापदान	१३
३७४. पट्टिपुण्डियत्थेरापदान	१४
३७५. सत्तपणिणयत्थेरापदान	१५
३७६. गन्धमुट्ठियत्थेरापदान	१६
३७७. चितकपूजकत्थेरापदान	१६
३७८. सुमनतालवण्टियत्थेरापदान	१७
३७९. सुमनदामियत्थेरापदान	१७
३८०. कासुमारिफलदायकत्थेरापदान	१८
३९. अवटफलवग्र	१९
३८१. अवटफलदायकत्थेरापदान	१९
३८२. लबुजदायकत्थेरापदान	१९
३८३. उदुम्बरफलदायकत्थेरापदान	२०
३८४. पिलक्खफलदायकत्थेरापदान	२१
३८५. फारुसफलदायकत्थेरापदान	२१
३८६. वल्लिफलदायकत्थेरापदान	२२

३८७. कदलिफलदायकत्थेरापदान	२३
३८८. पनसफलदायकत्थेरापदान	२३
३८९. सोणकोटिवीसस्थेरापदान	२४
३९० पुब्वकम्मपिलोतिकत्थेरापदान	२६
४०. पिलिन्दवच्छवगग	२९
३९१. पिलिन्दवच्छत्थेरापदान	२९
३९२. सेलत्थेरापदान	४८
३९३. सब्बकितिकत्थेरापदान	५८
३९४. मधुदायकत्थेरापदान	६०
३९५. पदुमकूटागारियत्थेरापदान	६२
३९६. वक्कुलत्थेरापदान	६५
३९७. गिरिमानन्दत्थेरापदान	६८
३९८. सललमण्डपियत्थेरापदान	७१
३९९. सब्बदायकत्थेरापदान	७२
४००. अजितत्थेरापदान	७५
४१. मेत्तेय्यवगग	७८
४०१. तिस्समेत्तेय्यत्थेरापदान	७८
४०२. पुण्णकत्थेरापदान	८१
४०३. मेत्तगुत्थेरापदान	८३
४०४. धोतकत्थेरापदान	८५
४०५. उपसीवत्थेरापदान	८८

---

४०६. नन्दकत्थेरापदान	९३
४०७. हेमकत्थेरापदान	९५
४०८. तोदयूत्थेरापदान	९९
४०९. जतुकण्णित्थेरापदान	१०३
४१०. उदेनत्थेरापदान	१०८
४२. भद्रालिवग्ग	११२
४११. भद्रालित्थेरापदान	११२
४१२. एकछत्तियत्थेरापदान	११५
४१३. तिणसूलकछादनियत्थेरापदान	११९
४१४. मधुमंसदायकत्थेरापदान	१२२
४१५. नागपल्लवत्थेरापदान	१२३
४१६. एकदीपियत्थेरापदान	१२४
४१७. उच्छङ्खपुण्डियत्थेरापदान	१२५
४१८. यागुदायकत्थेरापदान	१२६
४१९. पत्थोदनदायकत्थेरापदान	१२८
४२०. मञ्चदायकत्थेरापदान	१२९
४३ सकिंसम्मज्जकवग्ग	१३१
४२१. सकिंसम्मज्जकत्थेरापदान	१३१
४२२. एकदुस्सदायकत्थेरापदान	१३२
४२३. एकासनदायकत्थेरापदान	१३४
४२४. सत्तकदम्बपुण्डियत्थेरापदान	१३६

४२५. कोरण्डपुफियत्थेरापदान	१३७
४२६. घतमण्डदायकत्थेरापदान	१३८
४२७. एकधम्मस्सवनियत्थेरापदान	१३९
४२८. सुचिन्तितत्थेरापदान	१४१
४२९. सुवण्णकिंकीणीत्थेरापदान	१४४
४३०. सोण्णकोन्तरिकत्थेरापदान	१४६
४४. एकविहारिवग्ग	१४७
४३१. एकविहारिकत्थेरापदान	१४७
४३२. एकसङ्गिखयत्थेरापदान	१४९
४३३. पाटिहीरसञ्चकत्थेरापदान	१५०
४३४. ज्ञाणाथविकत्थेरापदान	१५१
४३५. उच्छुखण्डकत्थेरापदान	१५२
४३६. कलम्बदायकत्थेरापदान	१५३
४३७. अम्बाटकदायकत्थेरापदान	१५३
४३८. हरीतकदायकत्थेरापदान	१५४
४३९. अम्बपिण्डयत्थेरापदान	१५५
४४०. जम्बुफलियत्थेरापदान	१५६
४५. विभीतकवग्ग	१५७
४४१. विभीतकमिञ्जयत्थेरापदान	१५७
४४२. कोलदायकत्थेरापदान	१५८
४४३. विल्लफलियत्थेरापदान	१५८

४४४. भल्लातकदायकत्थेरापदान	१५९
४४५. उत्तलिपुण्फयत्थेरापदान	१६०
४४६. अम्बाटकियत्थेरापदान	१६१
४४७. सीहासनिकत्थेरापदान	१६१
४४८. पादपीठियत्थेरापदान	१६२
४४९. वेदिकारकत्थेरापदान	१६३
४५०. वोधिघरियत्थेरापदान	१६४
४६. जगतिदायकवगग	१६५
४५१. जगतिदायकत्थेरापदान	१६५
४५२. मोरहत्थियत्थेरापदान	१६६
४५३. सीहासनबीजकत्थेरापदान	१६७
४५४. तिउक्काधारकत्थेरापदान	१६७
४५५. अक्कमनदायकत्थेरापदान	१६८
४५६. एकछत्तियत्थेरापदान	१६९
४५८. जातिपुण्फयत्थेरापदान	१७०
४५९. पट्टिपुण्फयत्थेरापदान	१७१
४६०. गन्धपूजकत्थेरापदान	१७२
४७. सालकुसुमियवगग	१७२
४६१. सालकुसुमियत्थेरापदान	१७२
४६२. चितकपूजकत्थेरापदान	१७३
४६३. चितकनिब्बापकत्थेरापदान	१७३

४६४. सेतुदायकत्थेरापदान	१७४
४६५. सुमनतालवण्टियत्थेरापदान	१७५
४६६. अवटफलियत्थेरापदान	१७५
४६७. लबुजफलदायकत्थेरापदान	१७६
४६८. पिलक्खफलदायकत्थेरापदान	१७७
४६९. सयंपटिभानियत्थेरापदान	१७७
४७०. निमित्तव्याकरणियत्थेरापदान	१७९
४८. नलमालिवग्ग	१८०
४७१. नलमालियत्थेरापदान	१८०
४७२. मणिपूजकत्थेरापदान	१८१
४७३. उक्कासतिकत्थेरापदान	१८३
४७४. सुमनबीजनियत्थेरापदान	१८४
४७५. कुम्मासदायकत्थेरापदान	१८५
४७६. कुसट्ठदायकत्थेरापदान	१८५
४७७. गिरिपुन्नागियत्थेरापदान	१८६
४७८. वल्लिकारफलदायकत्थेरापदान	१८६
४७९. पानधिदायकत्थेरापदान	१८७
४८०. पुलिनचङ्गमियत्थेरापदान	१८९
४९. पंसुकूलवग्ग	१८९
४८१. पंसुकूलसञ्जकत्थेरापदान	१९१
४८२. बुद्धसञ्जकत्थेरापदान	१९०

Dhamma.Digital

४८३. भिसदायकत्थेरापदान	१९२
४८४. जाणथविकत्थेरापदान	१९३
४८५. चन्दनमालियत्थेरापदान	१९६
४८६. धातुपूजकत्थेरापदान	१९९
४८७. पुलिनुप्पादकत्थेरापदान	१९९
४८८. तरणियत्थेरापदान	२०३
४८९. धम्मरुचित्थेरापदान	२०४
५०. किङ्गिणिपुष्फवग्ग	२०९
४९१. तिकिङ्गिणिपुष्फयत्थेरापदान	२०९
४९२. पंसुकूलपूजकत्थेरापदान	२१०
४९३. कोरण्डपुष्फयत्थेरापदान	२११
४९४. किंसुकपुष्फयत्थेरापदान	२१२
४९५. उपङ्घदुस्सदायकत्थेरापदान	२१२
४९६. घतमण्डदायकत्थेरापदान	२१३
४९७. उदकदायकत्थेरापदान	२१४
४९८. पुलिनथूपियत्थेरापदान	२१५
४९९. नलकुटिदायकत्थेरापदान	२१८
५००. पियालफलदायकत्थेरापदान	२१९
५१. कणिकारवग्ग	२२०
५०१. तिकणिकारपुष्फयत्थेरापदान	२२०
५०२. एकपत्तदायकत्थेरापदान	२२३

५०३. कासुमारीफलदायकत्थेरापदान	२२४
५०४. अवटफलियत्थेरापदान	२२५
५०५. वारफलियत्थेरापदान	२२५
५०६. मातुलुङ्गफलदायकत्थेरापदान	२२६
५०७. अजेलिफलदायकत्थेरापदान	२२७
५०८. अमोदफलियत्थेरापदान	२२७
५०९. तालफलदायकत्थेरापदान	२२८
५१०. नालिकेरफलदायकत्थेरापदान	२२८
५११. फलदायकवग्ग	२२९
५१२. कुरञ्चयफलदायकत्थेरापदान	२२९
५१३. कोसुम्बफलदायकत्थेरापदान	२३०
५१४. केतकपुण्फयत्थेरापदान	२३१
५१५. नागपुण्फयत्थेरापदान	२३२
५१६. अज्जुनपुण्फयत्थेरापदान	२३२
५१७. कुटजपुण्फयत्थेरापदान	२३३
५१८. घोससञ्चकत्थेरापदान	२३४
५१९. सब्बफलदायकत्थेरापदान	२३४
५२०. पदुमधारिकत्थेरापदान	२३७
५२१. तिणदायकवग्ग	२३७
५२१. तिणमुटिठदायकत्थेरापदान	२३७

Dhamma.Digital

५२२. मञ्चदायकत्थेरापदान	२३८
५२३. सरणगमनियत्थेरापदान	२३९
५२४. अब्जनदायकत्थेरापदान	२४०
५२५. सुपटदायकत्थेरापदान	२४०
५२६. दण्डदायकत्थेरापदान	२४१
५२७. गिरनेलपूजकत्थेरापदान	२४१
५२८. वोधिसम्मज्जकत्थेरापदान	२४२
५२९. आमण्डफलदायकत्थेरापदान	२४४
५३०. सुगन्धत्थेरापदान	२४५
५४. कच्चायनवग्ग	२५०
५३१. महाकच्चायनत्थेरापदान	२५०
५३२. वक्कलित्थेरापदान	२५३
५३३. महाकप्पिनत्थेरापदान	२५६
५३४. दब्बत्थेरापदान	२६०
५३५. कुमारकस्सपत्थेरापदान	२६४
५३६. बाहियत्थेरापदान	२६७
५३७. कोठितत्थेरापदान	२७१
५३८. उरुवेलकस्सपत्थेरापदान	२७३
५३९. राघत्थेरापदान	२७७
५४०. मोघराजत्थेरापदान	२८०
५५. भट्टियवग्ग	२८३

५४१. लकुण्टकभद्रियत्थेरापदान	२८३
५४२. कडखारेवतत्थेरापदान	२८६
५४३. सीवलित्थेरापदान	२८८
५४४. वङ्गीसत्थेरापदान	२९२
५४५. नन्दकत्थेरापदान	२९७
५४६. कालुदायित्थेरापदान	२९९
५४७. अभयत्थेरापदान	३०२
५४८. लोमसकङ्गियत्थेरापदान	३०५
५४९. वनवच्छत्थेरापदान	३०८
५५०. चूलसुगन्धत्थेरापदान	३१०
५५१. यस वगा	३१३
५५२. यसत्थेरापदान	३१३
५५३. नदिकाशयपत्थेरापदान	३१६
५५४. किम्बिलत्थेरापदान	३१७
५५५. वज्जपुत्तथेरापदान	३१८
५५६. उत्तरत्थेरापदान	३१९
५५७. अपरउत्तरत्थेरापदान	३२२
५५८. भद्रजित्थेरापदान	३२३
५५९. सीवकत्थेरापदान	३२५

अपदान पालि

नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मासम्बुद्धस्स ।

खुद्दकनिकायया अपदान

निगूण द्याः

३६. सद्वसञ्जकवग्ग

३५१. सद्वसञ्जकत्थेरापदान

१. उबले जि महाजंगलय मृग-व्याधा जुयाच्चना । अन जि देवतापिं सहित भिक्षुसंघं चाहुइका....
२. ....प्यंगु आर्यसत्य प्रकाशयाना, महाजनपिं (उपासक-उपासिकापिं) भवसागरं तरये यानाच्चना विज्याःम्ह सम्यक् सम्बुद्धयात खना । कोकिल (भंगः) या सःथें मधूरगु सः ताया ।
३. ब्रह्मस्वर (ब्रह्माया सः) दुम्ह, लोकबन्धुम्ह (संसारया थःथितिम्ह) वस्पोल सिखि भगवान बुद्धया सलय् मन प्रसन्न यासें आश्रव क्षय जूम्ह जुयाच्चना (अहरन्त जुया)।
४. थनिं स्वीछगूणु कल्पय; उबले जिं गुणु (भिं ज्या) कुशल कर्म याना वयागु खः; (व कारणं) दुर्गति धैगु मस्यू । (बुद्ध वचनय्) प्रसन्न जुयागुया थ्व फल खः ।
५. प्रतिसम्भदा ज्ञान, अष्टसमापत्ति ज्ञान नापं खुगु अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कयागु जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानागु जुल ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान शब्द संज्ञक स्थविरं थुपिं गाथात ध्या विज्याःगु जुल ।

सद्वसञ्जकत्थेरापदान छगूणु वचाल ।

३५२. यवकलापियत्थेरापदान

१. उबले जि ‘अरुणावति’ शहरय् (थव) घाँय् व्यापारी जुयाच्चना । लँय् भगवान सम्यक् सम्बुद्धयात खनाः वस्पोलयात फेतुना विज्यायेत घाँय् छम्हू बँय् लाना विया ।
२. अनुकम्पा तया विज्याइम्ह, कारुणिकम्ह लोकनायकम्ह वस्पोल ‘सिखी’ भगवान बुद्धं जिगु मनयागु खॅं सिइका विज्यासे उगु घाँय्या आसनये फेतुना विज्यात ।
३. अथे फेतुना विज्याःम्ह निर्मलम्ह, महान ध्यानं युक्तम्ह महान नायकम्ह भगवान बुद्धयात खनाः वस्पोलप्रति मन प्रसन्न यानाः खुसि जुयाः अनं जि सिना वना ।
४. थनिं स्वीच्छगुगु कल्पय् उबले गुगु कुशल कर्म याना वयागु खः व कारणं जिं दुर्गति धैगु मस्यू । घाँय् छम्हू दान वियागुया थ्व फल खः ।
५. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।
थन थुगु प्रकारं आयुष्मान यवकलापिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

यवकलापियत्थेरापदान निगूगु क्वचाल ।

Dhamma.Digital

३५३. किंसुकपूजकत्थेरापदान

१. त्वयाच्चंगु ‘किंसुक’ स्वां खनाः ल्हा विन्ति यानाः (नमस्कार याना) सिद्धार्थं भगवान बुद्धयात लुमंकाः व स्वां आकासे हे पूजा याना ।
२. थनिं रवीप्यंगगु कल्पय् उबले गुगु स्वां (पूजा) देव्यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।
३. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

अपदान पालि

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान किंसुक पूजक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु
जुल ।

किंसुकपूजकत्थेरापदान स्वंगूरु व्वचाल ।

३५४. सकोसककोरण्डदायकत्थेरापदान

१. लोकबन्धुम्ह सिखी भगवान बुद्ध्या तया विज्याःगु पलाः (पालि ख्वाँय्)
खनाः जिं (चितुवाया छ्यंगुलिं दयेका तःगु) गा एकांस यानाः (लाना) उगु श्रे
ष्ठगु 'श्रीपाद' वन्दना याना ।
२. ह्वयाच्चंगु 'कोरण्ड' स्वां खनाः दं नापंगु व स्वां कया: 'श्रीपाद'या छ्चाखेरं
तया: पूजा याना ।
३. थनिं स्वीछगूरु कल्पय्, उबले भिं कर्म यानावयागु खः व कारणं दुर्गति धै
गु मस्यू । श्रीपाद वन्दना यानागुया थ्व विपाक खः ।
४. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात
(प्राप्त) याना कया । भगवान बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान 'सकोसक कोरण्डदायक' स्थविरं थुपिं गाथात धया
विज्याःगु जुल ।

Dhamma.digital सकोसककोरण्डदायकत्थेरापदान प्यंगूरु व्वचाल ।

३५५. दण्डदायकत्थेरापदान

१. उबले जिं जंगले दुहाँ वनाः पं त्वाः ल्हानाः तुतांत दयेकाः जिं (भिक्षु)
संघयात दान विया ।
२. बालाःगु व्रत दुपिं वस्पोल (भिक्षु) संघयात वन्दना यानाः उगु तुतांत नं
दान विया उकिइ मन प्रसन्न यानाः (लय्ताना) उत्तरपाखे स्वयाः वना ।
३. थनिं ग्वीप्यंगूरु कल्पय् उबले गुगु तुतांत दान वियागु खः व कारणं दुर्गति
धैगु मस्यू । थ्व व तुतां दान विया वयागुया फल खः ।

अपदान पाति

४. प्रतिसम्भिदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान् बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् ‘दण्डदायक’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

दण्डदायकत्थेरापदान न्यागूगु व्वचाल ।

३५६. अम्बयागुदायकत्थेरापदान

१. स्वयम्भूम्ह, अपराजितम्ह ‘सप्त रसि’ नांयाम्ह सम्बुद्ध ध्यानं दनाः भिक्षाया लागि वस्पोल जिथाय् लिक्कसं विज्यात ।

२. प्रत्येक बुद्धम्ह वस्पोल भगवान् बुद्धप्रति मन प्रसन्न जुयाम्ह जुयाः अं-यागु (सूप) दान विया ।

३. थनिं ग्वीप्यंगूगु कल्पय् उबले गुगु सुकर्म जिं यानागु खः व कारणं (आतक) दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व अं-यागु दानया फल खः ।

४. प्रतिसम्भिदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान् बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् ‘अम्बयागु दायक’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

अम्बयागुदायकत्थेरापदान खुगूगु व्वचाल ।

३५७. सुपुटकपूजकत्थेरापदान

१. दिवा विहारया लागि प्याहाँ विज्याःम्ह वस्पोल विपश्वी भगवान् बुद्ध भिक्षाया लागिं चाःहिला विज्यासे लोकनायकम्ह वस्पोल जि दुथाय् लिक्कसं विज्यात ।

२. तादि गुणं युक्तम्ह वस्पोल श्रेष्ठम्ह बुद्ध्यात थःगु मन प्रसन्न यानाः चि-

सूप (तरकारी) दान वियाःलि कल्पतक (उकिया विपाकं) स्वर्गय् न्त्याइपुक

च्वना ।

३. गवीछगूरु कल्पय उबले गुगु चि-सूप (तरकारी) दान विया वयागु खः व कारणं जि (थौतक) दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व चि-सूप (तरकारी) दानया फल खः ।

४. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान् बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् ‘सुपुटक पूजक’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

सुपुटकपूजकत्थेरापदान न्हेगूगु क्वचाल ।

३५८. मञ्चदायकत्थेरापदान

१. लोकया ज्येष्ठतम्ह, तादिगुणं युक्तम्ह विपश्वी भगवान् बुद्ध्यात् प्रसन्नगु (लय्ताःगु) मनं थःगु हे ल्हाःतं खाता (मंच) छगू दान वियागु जुल ।

२. (उगु दानया फलकथं) हस्तियान (किसि-रथ), अशवयान (सल-रथ), दिव्ययान (देव-रथ) त नं जिं प्राप्त यानागु जुल । व हे खाता दानया कारणं आश्रव (क्लेश) क्षय (नष्ट) यानाम्ह जुल ।

३. थनिं गवीछगूरु कल्पय, उबले गुगु खाता दान यानागु खः, उकिया कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व खाता दानया हे फल खः ।

४. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान् बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् ‘मञ्चदायक’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

मञ्चदायकत्थेरापदान च्यागूगु क्वचाल ।

३५९. सरणगमनियत्थेरापदान

१. उबले आजिवक जुयाच्वनाम्ह जि व भिक्षु छम्ह नं (छन्तु) ढुङ्गाय् च्वना

अपदान पाति

। (विचय) दुङ्गा स्यंबले वस्पोल भिक्षुं जितः सरण बिल (उपकार यात) । जि वस्पोल भिक्षुया सरणय् वनाम्ह जुया ।

२. थनिं स्वीछगूगु कल्पय् व गुगु सरण व्यूगु खः (जि सरणय् वनागु खः) व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व सरण वनागुया फल खः ।

३. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान् बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् ‘सरणगमनिय’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

सरणगमनियत्येरापदान गुगूगु क्वचाल ।

३६०. पिण्डपातिकत्थेरापदान

१. उबले ‘तिस्य’ नांयाम्ह भगवान् बुद्ध (सम्बुद्ध) दुगु जुल । उबले जि ‘तुसित’ देवलोकं थन (मनुष्य लोकय) वया च्वनाम्ह जुल । जिं वस्पोल भगवान् बुद्धयात भिक्षा दान नं विया ।

२. अले महा यशकीर्ति दुम्ह वस्पोल ‘तिस्य’ सम्बुद्धयात वन्दना नं याना । थःगु मन प्रसन्न याना च्वनाम्ह जि हानं तुसित देवलोकय् हे जन्म काः वना ।

३. थनिं गवीनीगूगु कल्पय, उबले गुगु दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व भिक्षा दानया फल खः ।

४. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान् बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् ‘पिण्डपातिक’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

पिण्डपातिकत्थेरापदान फिगूगु क्वचाल ।

सद्वसञ्जकवर्ग क्वचाल

३७. मन्दारवपुण्डियवग्ग

३६१. मन्दारवपुण्डियत्थेरापदान

१. तावतिंस देवलोकं थन (मनुष्य लोकय) वयाः मंगल नांयाम्ह मानवक जुयाच्चनावले मन्दारव स्वां कया हया..... जिं

२. समाधि ध्यानये फेतुना च्चना विज्याःम्ह वस्पोल महेशाक्यम्ह विपश्वी भगवान बुद्धया छ्यं च्चये गायेकाः (धारण) च्चना । न्हेन्हुतक अथे स्वानं गाये काः (पूजा याना) हानं देवलोकय् हे वना ।

३. थनिं र्वीछ्नागु कल्पय्, उबले गुगु स्वां बांलाक देछ्नानागु (पूजा) खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

४. प्रतिसम्भिदा ज्ञान, च्यागु विमोक्ष ज्ञान, खुगु अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात (प्राप्त) याना कया । भगवान बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘मन्दारव पुष्टीय’ स्थविरं थुपिं गाथात ध्या विज्याःगु जुल ।

मन्दारवपुण्डियत्थेरापदान छ्नागु क्वचाल ।

३६२. कक्कारुपुण्डियत्थेरापदान

१. ‘याम’ देवलोकं थन (मनुष्य लोकय) वयाम्ह जिं श्रीम्ह गौतम बुद्धयात (खनाः) कक्कारु स्वां ज्वनाः (कया हया) वस्पोल भगवान बुद्धयात बांलाक (श्रद्धा पूर्वक) पूजा याना (देछ्नाना) ।

२. थनिं र्वीनीगूगु कल्पय् उबले गुगु बुद्धपूजा यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व व बुद्धपूजाया फल खः ।

३. प्रतिसम्भिदा ज्ञान, च्यागु विमोक्ष ज्ञान, खुगु अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात (प्राप्त) याना कया । भगवान बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘कक्कारु पुष्टीय’ स्थविरं थुपिं गाथात ध्या विज्याःगु जुल ।

कक्कारुपुण्डियत्थेरापदान निगूगु क्वचाल ।

३६३. भिसमुलालदायकत्थेरापदान

१. सकतां धर्मय् पारंगतम्ह ‘फुस्य’ नांयाम्ह भगवान् बुद्ध दुगु जुल । विवेक (आराम) कायेत इच्छुकम्ह ज्ञानंयुक्तम्ह वस्पोल (बुद्ध) जिथाय् लिक्कसं विज्यात ।
२. महाकारुणिकम्ह, जीनम्ह वस्पोल भगवान् बुद्धप्रति मन प्रसन्न यानाः जिं पलेस्वांया छ्यं व दं श्रेष्ठम्ह बुद्ध्यात (दान) विया ।
३. थनिं गवीनीगूगु कल्पय, उबले गुगु पलेस्वांया छ्यं व दं दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व पलेस्वांया छ्यं व दं दानया फल खः ।
४. प्रतिसम्भिदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान् बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘भिसमुलाल दायक’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

भिसमुलालदायकत्थेरापदान स्वांगूगु क्वचाल ।

३६४. केसरिपुण्यत्थेरापदान

१. उबले जि हिमाल प्रदेशे विद्याधरम्ह जुयाच्चना । अनं जिं महायश दुम्ह, निर्मलम्ह भगवान् बुद्ध चक्रमण यानाच्चंगु खना ।
२. उबले हे जिं स्वप्फवः केसरी स्वांत छ्यने तयाः वस्पोलया थासय् थंका (व स्वां) वस्पोल सम्बुद्ध्यात बांलाक (श्रद्धा पूर्वक) पूजा याना ।
३. थनिं गवीछगूगु कल्पय, उबले गुगु सुकर्म यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।
४. प्रतिसम्भिदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान् बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘केसरिपुण्य’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

केसरिपुण्यत्थेरापदान प्यांगूगु क्वचाल ।

३६५. अक्तोलपुण्डियत्थेरापदान

१. उबले चित्रकुट (धैगु) पवते (पहाडे) पदुम नांयाम्ह सम्बुद्ध बास याना विज्याइ । स्वयम्भूम्ह वस्पोल बुद्धयात खनाः जि वस्पोलया थाय् वना ।
२. (लङ्घ) अंकोल स्वां ह्वयाच्वंगु खनाः व स्वांत थ्वया हयाः जीनम्ह पदुम भगवान बुद्धयाथाय् थंकः वनाः (व स्वांत) पूजा याना (देछाया) ।
३. थनिं स्वीछ्गूरु कल्पय् उबले गुगु स्वां देछानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।
४. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

अङ्गोलपुण्डियत्थेरापदान न्यागूरु क्वचाल ।

३६६. कदम्बपुण्डियत्थेरापदान

१. सुवर्णवर्णम्ह उत्तमगु स्वीनिता (अंग) लक्षणं युक्तम्ह तेजं युक्तम्ह भगवान बुद्ध दुनेया लँपुइ विज्यानाच्वन ।
२. प्रासाद (छ्येँ) या तले च्वंच्वनाम्ह जिं लोक नायकम्ह वस्पोल विपश्वी भगवान बुद्धयात खना । अले कदम्ब स्वां कयाः ज्वना वनाः वस्पोल विपश्वी भगवान बुद्धयात पूजा याना (देछाना) ।
३. थनिं रवीछ्गूरु कल्पय् उबले गुगु स्वां पूजा यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।
४. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘कदम्ब पुण्डीय’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

कदम्बपुण्डियत्थेरापदान खुगूरु क्वचाल ।

३६७. उद्दालकपुण्फियत्थेरापदान

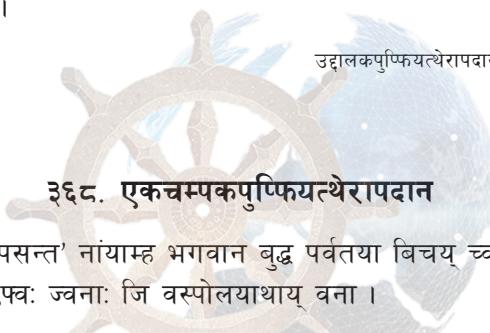
१. उबले 'अनोम' नांयाम्ह सम्बुद्ध खुसि सिथय् च्वना विज्याइ । अपराजितम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्यात जिं उद्दाल स्वां क्या हयाः पूजा याना (देछाना) ।

२. थनिं स्वीछगूगु कल्पय् उबले गुगु स्वां श्रद्धां देछाना व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

३. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना क्या । भगवान बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान 'उद्दालक पुण्फीय' स्थविरं थुपिं गाथात ध्या विज्याःगु जुल ।

उद्दालकपुण्फियत्थेरापदान न्हेगूगु क्वचाल ।

३६८. एकचम्पकपुण्फियत्थेरापदान

१. (उबले) 'उपसन्त' नांयाम्ह भगवान बुद्ध पर्वतया बिचय् च्वना विज्याइ । चम्पक स्वां छफः ज्वनाः जि वस्पोलयाथाय् वना ।

२. प्रसन्नगु मन दुम्ह जुयाः भिं मनं (श्रद्धां) वस्पोल नरोत्तमम्ह, अपराजितम्ह, उत्तमम्ह, मुनिम्ह, प्रत्येक बुद्ध्यात निपाल्हातं हे व स्वां ज्वनाः विन्तिपूर्वक पूजा याना (देछाना) ।

३. थनिं स्वीछगूगु कल्पय, उबले गुगु स्वां श्रद्धां पूजा यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

४. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना क्या । भगवान बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान 'एकचम्पक पुण्फीय' स्थविरं थुपिं गाथात ध्या विज्याःगु जुल ।

एकचम्पकपुण्फियत्थेरापदान च्यागूगु क्वचाल ।

३६९. तिमिरपुण्डियत्थेरापदान

१. जि चन्द्रभागा खुसि सिथं कवय् पाखे वनाच्चना । (उबले) जिं ह्वःगु साल सिमा थें थिना विज्याःम्ह भगवान् बुद्ध्यात् खना ।
२. उत्तमम्ह, मुनिम्ह वस्पोल प्रत्येक बुद्धप्रति प्रसन्नगु मन दुम्ह जुयाः भिं मनं (श्रद्धां) तिमिर स्वां क्या हयाः जिं वस्पोलया छ्यने (शिरय्) ह्वला विया ।
३. थनिं ग्वीछ्यौगु कल्पय्, उबले गुगु स्वां श्रद्धां देष्ठानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्ध्पूजाया फल खः ।
४. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागु विमोक्ष ज्ञान, खुगु अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना क्या । भगवान् बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् 'तिमिर पुष्टीय' स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

तिमिरपुण्डियत्थेरापदान गुंगौगु क्वचाल ।

३७०. सललपुण्डियत्थेरापदान

१. उबले जि चन्द्रभागा खुसि सिथय् किन्नर जुयाच्चना । अन देवातिदेवम्ह, नरासभम्ह भगवान् बुद्धं चक्रमण याना विज्याना चंगु खना ।
२. जिं सलल स्वां थया हयाः वस्पोल भगवान् बुद्ध्यात् पूजा याना । वस्पो लं व दिव्यमय सुगन्ध दुगु उगु स्वां नं स्वाना विज्यात ।
३. लोकनायकम्ह, महावीरम्ह वस्पोल विपश्वी भगवान् बुद्धं जिं स्वयाच्चवं हे व स्वां नंस्वाना विज्यात ।
४. अनलिं प्रसन्नगु मन दुम्ह जिं भिं मनं (श्रद्धां) ल्हाः विन्ति यानाः वन्दना यानाः पहाडे थाहाँ वना ।
५. थनिं ग्वीछ्यौगु कल्पय् उबले गुगु स्वां देष्ठानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्ध्पूजाया फल खः ।

अपदान पालि

६. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान् बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् ‘सलल पुष्टीय’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

सललपुष्टियत्थेरापदान फिगूगु क्वचाल ।

मन्दारवपुष्टियर्वग्न क्वचाल

३८. बोधिवन्दनवग्न

३७१. बोधिवन्दकत्थेरापदान

१. जिं वाउँसेच्वंगु बांलाक हुर्के जुयाच्वंगु तःधंगु पाटलि सिमा खनाः छपा ल्हाः विन्ति यानाः उगु पाटलि (बोधि वृक्ष) सिमायात वन्दना याना । व सिमा विपश्वी भगवान् बुद्ध्या बोधिवृक्ष खः ।

२. ल्हाः विन्ति यानाः हे मननिसें गौरव तयाः, दुने नं शुद्धम्ह पिने नं शुद्धम्ह बांलाक (क्लेशं) मुक्तम्ह, अनाश्रवीम्ह... ।

३. लोकवासीपिंसं वन्दना मान याना विज्याइम्ह, करुणा व ज्ञानया सागर थें जाःम्ह वस्पोल विपश्वी भगवान् बुद्ध्यात न्त्यःने दुम्ह थें तायेकाः जिं व बो धिवृक्ष (पाटलि सिमा) यात वन्दना याना ।

४. थनिं ग्वीछगूगु कल्पय उवले गुगु बोधि वन्दना यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । अथ वन्दनाया फल खः ।

५. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान् बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् ‘बोधिवन्दक’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

बोधिवन्दकत्थेरापदान छगूगु क्वचाल ।

३७२. पाटलिपुण्डियत्थेरापदान

१. स्वयम्भूम्ह (सकतां थम्हेसिनं हे बोध याना विज्याःःम्ह) अग्र पुद्गलम्ह, जीनम्ह (पंचमार त्याकूम्ह) विपश्ची नांयाम्ह भगवान बुद्ध थः शिष्यपिं नापं (चाःहुइकाः) बन्धुम शहरे दुहाँ विज्यात ।
२. उबले जिं पाटलि स्वां स्वप्वः जिगु म्हय् तया तयागु जुल । जि मोल्हुइ मास्ति वःम्ह जुयाः खुसि सिथय् वना ।
३. बन्धुमति शहरं प्याहाँ विज्यानाः, विज्याना च्वंम्ह इन्दिवर स्वां थें थिना विज्याःःम्ह, च्यानाच्वंगु मि थें जाःःम्ह,
४. व्याघ्र जुजु थें उत्तमगु विशिष्टगु जन्म दुम्ह, सिंह जुजु थें जाःःम्ह, श्रमणपिनि अग्रम्ह, भिक्षुसंघं चाःहुइकाः विज्याःःम्ह, लोकनायकम्ह भगवान बुद्धयात खना ।
५. क्लेशरूपी फोहर सफा याना विज्याइम्ह वस्पोल भगवान बुद्धयाप्रति प्रसन्न जुयाः व स्वप्वः पाटलि स्वां कथाः श्रेष्ठम्ह बुद्धयात श्रद्धां देछाना (पूजा याना) ।
६. थनिं ग्रीछगूगु कल्पय् उबले गुगु स्वां देछानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।
७. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कथा । भगवान बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘पाटलि पुण्डीय’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

पाटलिपुण्डियत्थेरापदान निगूगु क्वचाल ।

३७३. तिउप्पलमालियत्थेरापदान

१. जि चन्द्रभागा खुसि सिथय् माकः जुयाच्वना । उबले जिं पहाडया विचय् (दुने) रज (क्लेशन्धु) मदुम्ह भगवान बुद्धयात खना ।

अपदान पाति

२. दक्ष दिशाय् प्रकाशमय यानाः ह्वयाच्चंगु साल सिमा थें (स्वीनिता) लक्षणं व (चयप्यंगू) अनुव्यञ्जन लक्षणं युक्तम्ह वस्पोलयात खनाः जि लय ताःम्ह जुया ।

३. प्रेरित जूगु मन दुम्ह जि लयताःगुलिं प्रफुल्लित मनं युक्तम्ह जुया: भिं मनं (श्रद्धां) स्वप्वः उत्पल स्वां (पलेस्वां) वस्पोल बुद्धया छयने ह्वलाः पूजा याना ।

४. जिं महेशाक्यम्ह फुस्य भगवान बुद्धयात स्वां नं पूजा यानाः (देछाना) गौर व युक्तम्ह जुया: उत्तर पाखे स्वयाः वना ।

५. प्रसन्नगु मनं युक्तम्ह जुया: वस्पोल बुद्धयात मपंसे अःखतं वनाच्चनाम्ह जि पर्वतया विचय् कुतुंवनाः सिनावना ।

६. उगु बांलाक यानागु सुकर्म (भिंज्या) या कारणं व मन प्रसन्न यानागु कारणं न्हापायागु (माकः) जन्म त्वःताः जि तावतिंस देवलोकय् (जन्म काः) वना ।

७. जिं स्वसःक्वः देवराज्य याना । न्यासःक्वः चक्रवर्ती जुजु नं जुया ।

८. थनिं र्वीनीगूगु कल्पय् गुगु स्वां देछानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व व बुद्धपूजाया फल खः ।

९. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘तिउप्पलमालिय’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

तिउप्पलमालियत्थेरापदान स्वंगूगु वचाल ।

३७४. पट्टिपुण्फियत्थेरापदान

१. गुबले महर्षिम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्ध परिनिर्वाण जुया विज्यात, उबले सकल जनपिं छथाय् मुनाः वस्पोलया पार्थिव शरीर यंकाच्वन ।

२. वस्पोलया पार्थिव शरीर यंकाच्वबले सी-बाजं थाना च्वबले मन प्रसन्न जूम्ह जुया: भिं मनं (श्रद्धां) पट्टि स्वांनं पूजा याना ।

अपदान पालि

३. थनिं छगू लख (सच्छद्धःदँ) कल्प न्हापा गुगु स्वां बांलाक पूजा यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व (बुद्ध) शरीर पूजा यानागुया फल खः ।

४. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्धया समिपय् जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्तयानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

५. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत (जन्मत) नाश जुल । किसिं थें बन्धन चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाच्चना ।

६. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘पट्टिपुण्य’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

पट्टिपुण्यत्थेरापदान प्यांगू क्वचाल ।

३७५. सत्तपणिणयत्थेरापदान

१. लोकनायकम्ह सुमन नायाम्ह सम्बुद्ध लोकय उत्पन्न जूगु जुल । प्रसन्नगु मन दुम्ह जुयाः भिं मनं (श्रद्धां) सप्तपर्णी स्वां (वस्पोलयात) पूजा याना ।

२. थनिं छगू लाख कल्प न्हापा गुगु सप्तपर्णी स्वां पूजा यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व सप्तपर्णी स्वां पूजा यानागुया फल खः ।

३. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्धया समिपय् जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्तयानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत (जन्मत) नाश जुल । किसिं थें बन्धन चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाच्चना ।

५. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘सप्तपर्णी’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

सत्तपणिणयत्थेरापदान न्यांगू क्वचाल ।

३७६. गन्धमुटिठ्यत्थेरापदान

१. थीथी नस्वा: मुंका: चितक दयेका च्वबले जिं नं मन प्रसन्न याना: भिं मनं (श्रद्धां) नस्वा: छम्हू पूजा याना ।
२. थनिं छगू लख कल्प न्हापा गुगु चिता पूजा यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व चिता पूजाया फल खः ।
३. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्ध्या समिपय् जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्तयानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।
४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत (जन्मत) नाश जुल । किसिं थें बन्धन चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाच्वना ।
५. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘गन्धमुटिय’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

गन्धमुटियत्थेरापदान खुगूगू क्वचाल ।

३७७. चितकपूजकत्थेरापदान

१. पदुमुत्तर भगवान बुद्ध परिनिर्वाण जुया विज्याःबले वस्पोलया देह (पार्थिव शरीर) उगु चिताय् तःबले जिं नं साल स्वां (श्रद्धां) पूजा याना ।
२. थनिं छगू लख कल्प न्हापा गुगु स्वां पूजा यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व चिता पूजाया फल खः ।
३. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्ध्या समिपय् जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्तयानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।
४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत (जन्मत) नाश जुल । किसिं थें बन्धन चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाच्वना ।
५. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

अपदान पालि

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘चितकपूजक’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

चितकपूजकत्थेरापदान न्हेगूगु क्वचाल ।

३७८. सुमनतालवण्टियत्थेरापदान

१. जिके सुमन स्वां न छायेपा तःगु महा अनर्घगु पंखा छगु दुगु जुल । जिं व पंखा सिद्धार्थ भगवान बुद्धयात (दान) विया ।

२. थनिं रवीप्यंगूगु कल्प्य उबले गुगु पंखा दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व पंखा दानया फल खः ।

३. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्धया समिपय् जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्तयानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत (जन्मत) नाश जुल । किसिं थें बन्धन चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाच्चना ।

५. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘सुमन तालवण्टिय’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

सुमनतालवण्टियत्थेरापदान च्यागूगु क्वचाल ।

३७९. सुमनदामियत्थेरापदान

१. (चतुरार्यसत्य ज्ञानरूपी लखं क्लेशरूपी फोहर सफा जुइकथं) मोल्हुया विज्याःम्ह, तपः गुणं युक्तम्ह सिद्धार्थ भगवान बुद्धयात न्थ्यःने हे च्वंच्चनाम्ह जिं सुमन स्वांया माला क्वखायेका विया ।

२. थनिं रवीप्यंगूगु कल्प्य उबले गुगु माला बांलाक क्वखायेकागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व सुमन स्वां (माला) धारण याकागुया फल खः ।

३. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्धया समिपय् जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जूगु

अपदान पालि

जुल । त्रिविद्या प्राप्तयानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत (जन्मत) नाश जुल । किसिं थें बन्धन चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाच्चना ।

५. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान् बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् ‘सुमनदामिय’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

सुमनदामियत्थेरापदान गुंगूगु क्वचाल ।

३८०. कासुमारिफलदायकत्थेरापदान

१. पर्वतया विचय् च्वना विज्याःम्ह कणिक सिमा थें थिनाच्चम्ह, क्लेशरूपी धू मदुम्ह, लोकय् अग्रम्ह, नरश्रेष्ठम्ह बुद्धयात जिं खना ।

२. प्रसन्नगु मन दुम्ह जिं भिं मनं (श्रद्धां) छ्यने ल्हाः विन्ति यानाः कासुमारि फल कया: वस्पोल श्रेष्ठम्ह बुद्धयात दान विया ।

३. थनिं स्वीछगूगू कल्पय् उबले गुगु फल दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व व फल दानया विपाक खः ।

४. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान् बुद्धया समिपय् जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्तयानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

५. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत (जन्मत) नाश जुल । किसिं थें बन्धन चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाच्चना ।

६. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान् बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् ‘कासुमारिफल’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

कासुमारिफलदायकत्थेरापदान फिगूगु क्वचाल ।

बोधिवन्दनवर्ग क्वचाल

३९. अवटफलवग्ग

३८१. अवटफलदायकत्थेरापदान

१. स्वयम्भूम्ह (सकतां थःम्हेसिनं हे बोध याना काःम्ह), अपराजितम्ह (मारनापं गुबले हे मबूम्ह) सतर्सि भगवान् बुद्ध विवेक (आराम) काये मास्तिवःम्ह जुयाः भिक्षाया लागि प्याहाँ विज्यात ।
२. ल्हातय् फल दुम्ह जि वस्पोल सम्बुद्धयात खनाः वस्पोलथाय् वनाः प्रसन्नगु मन दुम्ह जिं भिं मनं (श्रद्धां) दं मदुगु फल नरश्रेष्ठम्ह वस्पोलयात (दान) विया ।
३. थनिं ग्वीप्यंगूगु कल्पय् उबले गुगु फल दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व फलफूल दानया फल विपाक खः ।
४. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान् बुद्धया समिपय् जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्तयानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।
५. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत (जन्मत) नाश जुल । किसि थें बन्धन चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाच्वना ।
६. प्रतिसम्भिदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान् बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् 'अवटफल दायक' स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

अवटफलदायकत्थेरापदान छगूगु क्वचाल ।

३८२. लबुजदायकत्थेरापदान

१. उबले जि बन्धुमति शहरे आरामिकम्ह (आरामे ज्या याइम्ह) जुयाच्वना । उबले आकासे विज्यानाच्वंम्ह रजरहितम्ह भगवान् बुद्धयात खना ।
२. जि लबुज (फोैसि) फल कया: वस्पोल श्रेष्ठम्ह भगवान् बुद्धयात दान विया । महायश दुम्ह, सन्तम्ह वस्पोलं आकासे च्वनाः हे स्वीकार (ग्रहण)

याना विज्यात ।

३. जितः खुसि व्यूगु थ्व लोकय् हे (थन हे) फल उत्पन्न याना व्यूगु उरु फल दान भगवान बुद्ध्यात वियाःलि प्रसन्न जूगु मनं युक्तम्ह जुया ।

४. उबले हे महाप्रीति (खुसि) नं, उत्तमगु सुख नं प्राप्त याना । अले गन गन जन्म जुल अन अन हे जितः रत्नत नं प्राप्त जुइगु जुयाच्चन ।

५. थनिं ग्वीछगूगु कल्पय् उबले गुगु फल दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व फल दान वियागुया फल विपाक खः ।

६. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्ध्या समिपय् जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्तयानाम्ह जुल । बुद्ध्यासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

७. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत (जन्मत) नाश जुल । किसिं थें बन्धन चफुनाः आश्रवराहितम्ह जुयाच्चना ।

८. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘लबुज दायक’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

लबुजदायकत्थेरापदान निगूगु क्वचाल ।

Dhamma.Digital

३८३. उदुम्बरफलदायकत्थेरापदान

१. उत्तम पुद्गलम्ह, रजराहितम्ह बांलाक (ध्यानय्) समाहितम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध विनता खुसि सिथय् च्वना विज्यानाच्चंगु जिं खना ।

२. क्लेशरूपी फोहोर सफा याना विज्याइम्ह वस्पोलप्रति प्रसन्न जूगु मन दुम्ह जिं उदुम्बर फल कया: श्रेष्ठम्ह वस्पोल बुद्ध्यात दान विया ।

३. थनिं ग्वीछगूगु कल्पय् उबले गुगु फल दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व फल दानया विपाक खः ।

४. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्ध्या समिपय् जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जूगु

अपदान पालि

जुल । त्रिविद्या प्राप्तयानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

५. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत (जन्मत) नाश जुल । किसिं थें बन्धन चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाच्चना ।

६. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान् बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् ‘उदुम्बर फल दायक’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

उदुम्बरफलदायकत्थेरापदान स्वंगूरु व्वचाल ।

३८४. पिलक्खफलदायकत्थेरापदान

१. महायश दुम्ह अर्थदर्शी भगवान् बुद्धयात जिं जंगले खनाःलि प्रसन्न जूगु मन दुम्ह जुयाः भिं मनं (श्रद्धां) पिलक्ख फल (वस्पोलयात) दान विया ।

२. थनिं भिंच्चासःगू कल्प न्हापा उबले गुगु फल दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व व फल दानया विपाक खः ।

३. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान् बुद्धया समिपय् जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्तयानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत (जन्मत) नाश जुल । किसिं थें बन्धन चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाच्चना ।

५. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान् बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् ‘पिलक्खदायक’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

पिलक्खफलदायकत्थेरापदान प्यंगूरु व्वचाल ।

३८५. फारुसफलदायकत्थेरापदान

१. मेपिनिगु वन्दनामान ग्रहण यासे लँय् विज्यानाच्चंम्ह सुवर्णवर्णम्ह सम्बुद्धयात जिं नं फारुस फल दान विया ।

अपदान पाति

२. थनिं ग्वीछ्गूगु कल्पय् उबले गुगु फल दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व फल दानया विपाक खः ।

३. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्ध्या समिपय् जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्तयानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत (जन्मत) नाश जुल । किसिं थें बन्धन चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाच्चना ।

५. प्रतिसमिभदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘फारुसफल दायक’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

फारुसफलदायकत्थेरापदान न्यागूगु क्वचाल ।

३८६. वल्लिफलदायकत्थेरापदान

१. सकल जनपिं छथाय् मुनाः उबले सकले जंगले वंगु जुल । अन फलफुलत माला च्वंबले उबले इमित फल नं प्राप्त जुल ।

२. अन हे (व हे जंगले) स्वयम्भूम्ह, अपराजितम्ह सम्बुद्ध भगवान बुद्ध्यात खनाःलि (जिं) प्रसन्नगु मन दुम्ह जुयाः भिं मनं (श्रद्धां) वल्लि फल दान विया ।

३. थनिं स्वीछ्गूगु कल्प न्हापा, उबले गुगु फल जिं दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व फल दानया विपाक खः ।

४. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्ध्या समिपय् जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्तयानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

५. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत (जन्मत) नाश जुल । किसिं थें बन्धन चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाच्चना ।

६. प्रतिसमिभदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात्

अपदान पालि

(प्राप्त) याना कया । भगवान बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘वल्लिफलदायक’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

वल्लिफलदायकत्थेरापदान खुगूगु क्वचाल ।

३८७. कदलिफलदायकत्थेरापदान

१. कणिकार सिमा थें, पुन्हिया तिमिला थें, थिनाच्चंम्ह अले च्यानाच्चंगु सिमारूपी मत थें लोकनायकम्ह भगवान बुद्ध्यात खना ।

२. अले केरा (फल) कया हया: वस्पोल शास्तायात दान बिया । प्रसन्नगु मन दुम्ह जुयाः भिं मनं वन्दना यानाः अनं प्याहाँ वना ।

३. थनिं स्वीछगूगु कल्प न्हापा, उबले गुगु फल दान बियागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व फल दानया विपाक खः ।

४. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्ध्या समिपय् जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्तयानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

५. सकतां क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धन चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाच्चना ।

६. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागु विमोक्ष ज्ञान, खुगु अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात (प्राप्त) याना कया । भगवान बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘कदलिफल दायक’ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

कदलिफलदायकत्थेरापदान न्हेगूगु क्वचाल ।

३८८. पनसफलदायकत्थेरापदान

१. उबले ‘अर्जुन’ नांयाम्ह (सम्बुद्ध) भगवान बुद्ध हिमाल प्रदेशे च्वना विज्याइ

अपदान पाति

१. वस्पोल (१५गू) चरण धर्म युक्तम्ह जुयाः समाधि (ध्यानय्) नं दक्षम्ह जुयाच्चन ।

२. जिं 'कुम्भ' मात्राछिगु जिवंजिवक नांया पनस फल कया हयाः कुसा हःले तयाः व फल शास्तायात दान विया ।

३. थनिं रवीछगूगु कल्प न्हापा, गुगु फल दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व फल दानया विपाक खः ।

४. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्ध्या समिपय् जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्तयानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

५. सकतां क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धन चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाच्चना ।

६. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगु अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान 'पनसफल दायक' स्थविरं थुपिं गाथात ध्या विज्याःगु जुल ।

पनसफलदायकत्थेरापदान च्यागूगु क्वचाल ।

३८९. सोणकोटिवीसत्थेरापदान

१. विपश्वी भगवान बुद्ध्या शासन दयाच्वंबले जिं प्यंगू दिशां (छचाखेरं विज्याइपि भिक्षुसंघयात (च्वनेत) बन्धुम शहरे (लेण) आराम दयेका विया ।

२. उगु आरामे बँय् कापतं भुनाः (लायाः) (संघयात) पूजा याना । उबले खुसिं गद्गद् जूम्ह जि भिं मनं थथे नं प्रार्थना याना ।

३. "जिं भगवान बुद्ध्यात लय्तायेके । प्रवज्या नं प्राप्त याये । अनुत्तरगु उत्तमगु शान्तगु निर्वाण नं स्पर्श (बोध) याये ।

४. व कुशल मुलं युक्तम्ह जुयाः रवीगू कल्पतक (संसारे) चाःहिला च्वना । याना तयागु पुण्यया कारणं देवताम्ह जूसां, मनू जूसां जिं बांलाना च्वनी ।

५. अनलिं शेषगु कर्मविपाककथं थुगु अन्तिमगु भवय् (जन्मय्) थुगु चम्पा

शहरे अग्र श्रेष्ठी (महा धनाद्य) या छम्ह हे काय् जुयाः जन्म जुयाम्ह जुयाच्वन ।

६. जि जन्म जूगु खबर न्यंबले हे जिमि अबुयात थजागु मतिइ लुल जिमि काय् (कुमार) यात नीगू कोटी (२० करोड) मयाक्क धन विइमाली ।”

७. जिगु निपा तुतिया पालि तःले प्यंगू ईन्चया नरमगु मृदगु (नाइसे चंगु) कपाय् थें चंगु याउँसे चंगु ताःहाकगु सँ दयाच्वन ।

८. थुकथं ग्वीगू कल्प फुनावन । थ्व जिगु बाँकिगु कल्प खः । थुगु (ग्वीछगूगु कल्पय) इलय् नं बँय् तुति लाःगु धैगु जिं मस्यू ।

९. जिं भगवान बुद्धयात खुसियानाम्ह (गौरव सम्मान) जुया अनागारिक कथं प्रव्रजित जुया च्वनाम्ह जुया । अरहन्तम्ह नं जुयाच्वना । क्लेश दहन यानाम्ह जुयाः शान्तम्ह जुया च्वना ।

१०. क्वातुगु वीर्य (उत्साह) इपि भिक्षुपि मध्ये जि अग्रम्ह खः धकाः भगवान बुद्धं क्यंम्ह जुयाच्वना । महाऋद्धि दुम्ह, सकतां खंम्ह, आश्रवरहितम्ह, खुगू अभिज्ञां युक्तम्ह अरहं गुणं युक्तम्ह अहंतम्ह जुयाच्वन ।

११. थनिं ग्वीछगूगु कल्प न्हापा उबले गुगु दान जि विया वयागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व आराम (फल्चा) दानया विपाक खः ।

१२. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्धया समिपय् जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्तयानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

१३. सकतां क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धन चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाच्वन ।

१४. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

१५. अनोतप्त खुसि सिथय् भिक्षुसंघया न्त्यःने न्यंगु न्त्यसः या लिसः विया: सोणकोटिविस स्थविरं निवारण याना विज्यात ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘सोणकुटिविस’ स्थविरं थुपि गाथात धया विज्याःगु जुल ।

३९० पुष्टकम्मपिलोतिकत्थेरापदान

१. नानाविधगु रत्नतय्सं (थाना) थिनाच्वंगु, अनेक प्रकारया नस्वाःगु स्वांतयसं चाःहुइका तःगु (हिमाल) वनया समिपे च्वंगु अनोतप्त पुखू (ताल) या लिक्कसं च्वंगु ल्वहँया पर्वते...
२. महान भिक्षुसंघं चाःहुइकाः वस्पोल भगवान बुद्ध फेतुना च्वना विज्यात । अले अन (थःगु) पूर्वकर्मया बारे (न्हापाया जन्म बारे) कना विज्यात ।
३. हे भिक्षुपिं ! जिं गुगु कर्म याना वयागु खः जिगु कर्म बारे न्यँ । विपाक विइ मानिगु कर्म दुसा बुद्धत्व लाभ जूसां व कर्मया विपाक विइ ।
४. न्हापा (छकः) जि अप्रकटगु (छुद्र) कुलय् 'मुनालि' नांयाम्ह धूर्त जुयाच्वन । उबले निन्दा याये वहः मजूम्ह 'सरभू' नांयाम्ह प्रत्येक बुद्धयात निन्दा याना ।
५. उगु कर्म विपाकया कारणं यक्व समय नके चाःहिला च्वना । द्वलंद्वः दँ दुःख वेदना भोगे याना ।
६. उगु (मभिंगु) कर्मया बाँकिगु विपाक कथं थुगु अन्तिमगु भवे (जन्मे) सुन्दरिका नांयाम्ह परिब्राजिका पाखें निन्दा याकाः निन्दित जुयाच्वने माल ।
७. सब्बाभिभु नांयाम्ह भगवान बुद्धया नन्द नांयाम्ह श्रावक शिष्य छम्ह दुगु जुल । वस्पोलयात जिं निन्दा याना । व कारणं यक्व समय तक नके ' चाःहिला च्वने माल ।
८. करिब छगु लाख वर्षतकया ताःहाकःगु ई जि नके चाःहिला च्वना । मनू जुयाः जन्म कयाः नं जिं यक्व निन्दा भोगे याना ।
९. उगु कर्मया ल्यंदनिगु विपाक कथं (अन्तिमगु जन्मे) (बुद्ध जुयाः नं) जन समूहया दथुई चिन्चामानविकां जितः मखुगु आरोप लगे यात (आरोप लगे याकाः च्वनेमाल) ।
१०. यक्वसिनं सत्कार याइम्ह, पूजा याइम्ह, बहुश्रुतम्ह ब्रात्मण जुयाच्वना । महावनये न्यासःम्ह माणवकपिन्त मन्त्र नं स्यनीम्ह जुयाच्वना ।

अपदान पालि

११. महाऋद्धि दुम्ह, न्यागू अभिज्ञा लाभिम्ह, भीम धैम्ह ऋषि उबले अन (जंगले) बिज्यात । अथे बिज्याःम्ह वस्पोलयात खनाः निन्दा याये मज्यूम्ह वस्पोलयात निन्दा याना ।
१२. अले जिमि शिष्यपिन्त नं “थव ऋषि काम भोगीम्ह खः” धकाः धया । इपिं माणवकपिं नं जिगु खँ न्यनाः खुसि जूपिं जुल ।
१३. अनंलि इपिं माणवकपिंसं छ्येंखा पतिं भिक्षा फ्वंवनीबले “थव ऋषि काम भोगीम्ह खः” धकाः महाजनपिन्त धाइगु यात ।
१४. उगु कर्मया विपाक कथं इपिं न्यासःम्ह भिक्षुपिंसं नं सुन्दरिका परि ब्राजिका निमित्त कयाः निन्दा फये माःपिं जुल ।
१५. न्हापा जिं मेम्ह मां पाखे बूम्ह सहोदर (दाजुकिजा) यात धनया कारणं (धन कयाः) स्याना विया । पहाडं कृतका छ्यवया । ल्वहँतं नं छ्याना विया ।
१६. उगु कर्मया विपाक कथं (थुगु जन्मे बुद्ध जूसां) देवदत्तं जितः ल्वहँ कुर्कल । ल्वहँ टुका छकुतिं जिगु तुतिया पतिंले लानाः धाः जुल ।
१७. न्हापा जि (छगू जन्मे) छम्ह (कुलपुत्र) मचा जुयाच्वना । लँय् मिता च्वनाबले वहे लँय् विज्यानाच्वंम्ह प्रत्येक बुद्धयात खनाः चागः छगलं वस्पो लयात कयेका विया ।
१८. उगु कर्मया विपाक कथं थुगु अन्तिमगु भवे (जन्मे) (बुद्ध जूसां) देवदत्तं जितः स्यायेत वाण कयेकीपिं छ्यल ।
१९. न्हापा जि किसि स्वइम्ह किसिजवाः जुयाच्वना । अले (छन्हु) भिक्षाया लागि विज्याना च्वंम्ह प्रत्येक बुद्धयात खनाःलि किसि लगेयाना वस्पोलयात दुःख विया ।
२०. उगु कर्मया विपाक कथं गिरिब्बज नांयागु उत्तमगु शहरे भान्त जूम्ह (मात्ते जूम्ह) र्घानापुम्ह नालागिरि धैम्ह किसि (बुद्ध जूसां) जिथाय् वल ।
२१. न्हापा जि पृथ्वीया जुजु जुयाच्वना । उबले छुरिं मनू छम्ह स्याना विया । उगु कर्म विपाकं यक्व तक नर्के दुःख भोगे याना ।
२२. उगु कर्मया बाँकिगु विपाक कथं आः थुगु जन्मे (बुद्ध जूसां) जिगु तुतिइ

अपदान पाति

छ्यंगू (दुने हिकुँगुलिं) प्रकोप जुयाच्वनी । तर कर्म विपाक विनाश जुइमखु ।

२३. जि छक केवट् गामय् केवट् मचा जुयाच्वना । उबले न्यात स्यानाच्वंगु खनाः लयताना च्वना ।

२४. उगु कर्मया विपाक कथं आः नं (बुद्ध जूसां) छ्यने वेदना (स्याइगु) दयाच्वन । गुबले विदुडभं युद्ध यात उबले सकल शाक्यत नं स्याना छ्वल ।

२५. फुस्य भगवान बुद्ध्या शासने (च्वना विज्याःपिं) श्रावकपिन्त (शिष्य भिक्षुपिन्त) यागु न, जा नयेमते धकाः नं निन्दा (उपहास) याना ।

२६. उगु कर्मया विपाक कथं थःगु जन्म (बुद्ध जूसां) छम्ह ब्राह्मणं निमन्त्रित जूम्ह जि वेरन्जा धैगु थासय् (वर्षावास) च्वनाबले स्वलातक यागु नया च्वने माल ।

२७. न्हापा (जन्मे) कुस्ति मितेगु इलय् (जिं) छम्ह कुस्तिबाजयात पेलेयाना । उगु कर्मया विपाकं आः (बुद्ध जूसां) जँ स्याइगु ल्वय् दयाच्वन ।

२८. न्हापा जि (छम्ह) वैद्य जुयाच्वना । (धनया लोभं) छम्ह साहुया काययात विरेचन याना बिया । उगु कर्मया विपाकं आः (बुद्ध जूसां) (हि) ल्वविगु रो गं कया च्वनी ।

२९. न्हापा जोतिपाल नांयाम्ह मनू जुया च्वनाबले उबले काशयप भगवान बुद्ध्यात मुण्डकयात (सँ खाना तःपिन्त) सम्बोधि ज्ञान गनं दई ? सम्बोधि ज्ञान धैगुला दुर्लभ जुइ धकाः धया ।

३०. उगु कर्मया विपाक कथं (थुगु जन्मय) खुदं तक उरुवेल धैगु थासय् यक्व दुष्कर क्रिया (चर्या) यायेमाल । अर्निलिपा जक सम्यक् सम्बुद्धत्व प्राप्त याना काये फत ।

३१. पूर्वकर्म (सुख) पनातःगुलिं, मखुगु लँपुइ वनाः बुद्धत्व माला जूसां उगु मखुगु लँपु बुद्धत्वय थ्यंके मफुत ।

३२. पुण्य वा पाप फुके धुकाः दक्व सन्तापत त्वःते धुकाः, शोक मदुम्ह जुयाः, उपायासत नं मदुम्ह जुइधुकाः आश्रव (क्लेश) रहितम्ह जुयाः परिनिर्वाण नं जुयावने ।

अपदान पालि

३३. सकतां प्रकारया अभिज्ञा बलं युक्तम् सर्वज्ञ बुद्धं उगु अनोतप्त महाताल
(पुखू) लिक्कसं भिक्षु महासंघया विचय् च्वना विज्यासे थथे विस्तर याना
विज्याःगु जुल ।

थन थुगु प्रकारं भगवान बुद्धं थःगु न्हापायागु चरित्र (क्यनेगु कथं) पूर्वकर्मपिलो
तिक नांयागु धर्मदेशना कनाः धया विज्याःगु जुल ।

पुब्बकर्मपिलोतिकथ्येरापदान फिगूगु क्वचाल ।

अवटफलवर्ग क्वचाल

४०. पिलिन्दवच्छवगग

३९१. पिलिन्दवच्छत्थेरापदान

१. जि (उबले) हंसवति शहरे द्वारपाल जुयाच्वना । जिगु छेँय् आपालं धन
सम्पत्ति भोग सम्पत्तित नं दुगु जुल ।

२. उबले जि छेँय्या बार्दलिइ याउँक च्वनाः मनप्रसन्न यानाः थुकथं विचाः
याना ।

३. “जितः यक्व भवभोग सम्पत्तित प्राप्त जुया च्वंगुदु । जिगु दुनेया नगर नं
समृद्ध जू । पृथ्वीश्वरम् आनन्द जुजुं नं (भगवान बुद्धसहित भिक्षुसंघयात)
निमन्त्रणा यात ।

४. वस्पोल भगवान बुद्ध लोकहितया लागि उत्पन्न जुया विज्याइगु खः ।
वस्पोल सर्वज्ञ बुद्ध थ्व लोकय् उत्पन्न जुया विज्यात । जिके भोग सम्पत्तित
नं दया च्वन । शास्त्रायात (भोजन) दान विइमालि ।”

५. “पदुम नांयाम्ह राजपुत्रं जीनम्ह भगवान बुद्धयात उत्तमगु (भोजन) दान
विल । उगु दाने किसित पर्यकं (आसन) लिधंसा आदि यक्व वस्तुत नं दुगु
जुल ।

६. जिं नं बुद्ध प्रमुख संघयात दान विइ । मेपिंसं मव्यूकथं विइगुलिं न्हापांम्ह
जुइ ।”

अपदान पाति

७. गजा:-गजा:गु वस्तु दान बिहवले गजा:-गजा:गु फल (सुख विपाक) प्राप्त जुइगु खः धैगु विचाः यानाःलि जिगु इच्छा (संकल्प) पूवनीगु परिष्कारत नं जिं खंका ।

८. गणपि मध्ये श्रेष्ठ भिक्षुसंघयात उगु परिष्कार दान विइ । मेपिसं न्हापा मव्यूकथं दान विया अथे दान विइपि मध्ये न्हापाम्ह जुइ ।

९. अले नलाकारया थाय् वनाःलि कुसा दयेके विया । कुसात छगू लाख मुंका तया ।

१०. वस्त्रत (चीवर ?) छगू लाख नं जम्मा याना । पात्र छगू लाख नं जम्मा याना ।

११. वासि, चिधंगु चक्कु, मुलु, लुसिचायेगु आदि नं ल्वः कथं दयेके विया: कुसाय् हे भुण्डे याका ।

१२. फय्यपनीगु, पंखा, मयुरपा, चामर, लःछानये यायेगु, चिकं थल आदि नं उकिइयात ल्वयेक दयेके विया ।

१३. सफा यायेगु (तुफि), अंशबन्ध, कायबन्धन (पेटि), पात्रदिकेगु थलत नं उकिइयात ल्वयेक दयेके विया ।

१४. छ्यलेगु थलबलत नं अथे हे नंया थले वासःत जायके विया: जिं कुसाया क्वय् तयेके विया ।

१५. वचं, उसिरं, लट्ठिमह, पिप्फलि, मल्ता, मले, वेरलु (सिंगीवेर, बयर) आदि सकतां सामान नं थलय् जायेके विया ।

१६. उपाहन, पादुकाय्, अथे हे लः हुइगु, वांलाक दयेकूगु तुतां आदि नं उकिइयात ल्वयेक दयेके विया ।

१७. वासः नालिका (वासः तयेगु व थनेगु थल), सलाका (वासः थायगु थल), धम्मकुत्तरा, ताःचा, ताःचा तयेगु पंचवर्ण युक्तगु थलत नं...

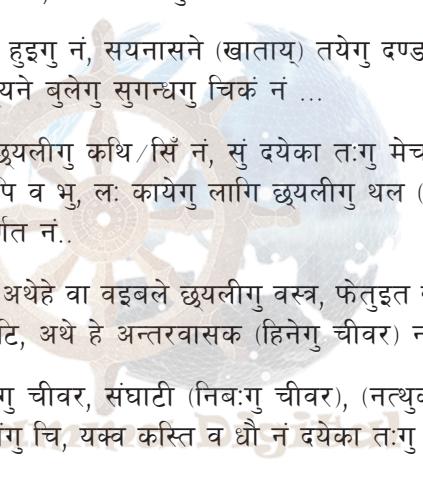
१८. ...आयोग, धुपाँय् थनेगु थल, अथे हे मत च्याकेगु थल, तुम्बक (नापे यायेगु थल), करण्ड, उकियात ल्वःगु कथं दयेके विया ।

१९. सण्डास (पेंचिस), कैचि, अथे हे स्वां ध्वया कायेगु चम्चा, वासः (तयेगु)

थल नं उकिइयात ल्वइकथं दयेके विया ।

२०. लथ्याय् ज्यूगु मेच, चीधंगु मेच, प्यख्येरं घेरेयाना तःगु खाता आदित नं उकिइयात ल्वइगु कथं जिं दयेके विया: कुसाया क्वय् तयेके विया ।

२१. बाजाया सः भरेयाना तःगु डस्ना, कपाय् भरेयाना तःगु डस्ना, अथे हे मेचय् तयेगु डस्ना, बालाक दयेका तःगु प्वंगा आदि नं उकिइयात मिले जुइगु कथं दयेके विया ।

२२. कुरुविन्द (मह सफायायेत छ्यलीगु अपा) मधुसिटु (कस्ति ल्वाक ज्याःगु मैन), चिकं, अथे हे म्हय् (शरीरे) थायेत छ्यलीगु हिवाँ टुक्रा, सफा याना तःगु ल्वहँ टुक्रा, सिलौटी, सफा यायेगु नं तन्नात नं...

२३. सेनासनत, तुति हुइगु नं, सयनासने (खाताय्) तयेगु दण्ड (लट्ठि) नं, वा चुलेगु लेप, धुं नं, छ्यने बुलेगु सुगन्ध्यगु चिकं नं ...

२४. मि च्याकेबले छ्यलीगु कथि/सिँ नं, सुं दयेका तःगु मेचत नं, (पिण्ड) पात्रत त्वपुइगु रिकापि व भु, लः कायेगु लागि छ्यलीगु थल (कच्छु) नं, फो होर सफा याइगु चूर्णत नं..

२५. तुफित, लःथल, अथे हे वा वइबले छ्यलीगु वस्त्र, फेतुइत छ्यलीगु तन्ना (खोल), (कण्डछा) पेटि, अथे हे अन्तरवासक (हिनेगु चीवर) नं...

२६. (उत्तरासंज्ञ) पुनेगु चीवर, संघाटी (निवःगु चीवर), (नत्थुक), ख्वा: सिले गु थल नं, पाउँसे च्वंगु चि, यक्व कस्ति व धौ नं दयेका तःगु त्वनेगु चिजत नं...

२७. धूप थनेगु सामानत, मैन, पिलोतिक, ख्वा: हुइगु रुमाल आदि दान बिइमागु छुं नं बाँकि दनिसा थुगु शास्तायात उचित जुइ...

२८. सकतां छथाय् मुंका: (जम्मा याना:) महर्षिम्ह भगवान बुद्ध्या अबु जूम्ह आनन्द जुजुयाथाय् थ्यकः वना । थ्यकालि वन्दना मान याना: थुपि वचनत ध्या –

२९. (छपि व जि) नापं (छन्तुं हे) जन्म जुयापि खः । नापं हे हुर्के जूपि खः । भी निम्हेसिया नं मन (विचाः) नं छगू हे आकारं दयाच्वनी । सुख-दुःख नं निम्हसित नं अथे हे साभा (साधारण) जुइ । भी निम्ह परस्पर म्वाना

चृपिं खः ।

३०. हे शत्रु नाश याना विज्याइम्ह जुजु ! जिगु मनये छःपिंसं मदयेका छ्य वयेमागु दुःख छगू दनि । हे क्षेत्रीय ! उकिं फुसा व दुःख मदयेका छ्यवया विज्याहुँ ।

३१. छंगु दुःख जिगु दुःख खः । निम्हेसिया नं मन छगू हे आकारं जुयाच्चनी । उकिं छंगु दुःख जिगु दुःख जुयाच्चनीसा व दुःख मदयेके फइगुसा व दुःखया अन्त्य नं जुझ्माः, व छु खः धासा ।

३२. हे महाराज ! जिगु तापाके मफयाच्चंगु दुःख सिइका विज्याहुँ । जिं छलपो लयाके वरदान छगू फवने, गुगु छलपोलं चिइके मफइगु खः । व पूरा याये फइगु खःसा धया विज्याहुँ ।

३३. जिगु राज्य गन तक दु, जिगु जीवन गुलि तक दु, थुपिं छःपिन्त ज्यावइगु जूसा कम्पा मजूसे व बिइ ।

३४. हे देव ! थौं छलपोल थथे गर्जना यानाः (धया) विज्यात । अजाःगु गर्जना (गुबले) मखुगु जुयाच्चनी । थौं छल्पोल सकतां धर्मे प्रतिष्ठित जुया विज्याना च्चं धकाः स्यू ।

३५. (उगु) गुगु नं विइम्ह जितः; (छःपिंसं) थथे पेले यानाच्चन । जितः अथे पेलेयानाः छन्त छु प्रयोजन दइ ? छःपिंसं प्रार्थना यानागु खँ दः धाः ।

३६. हे महाराज ! अनुत्तरगु, श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्ध जितः थः ताः । सम्बुद्धयात भोजन दान विइ । अथे याये मखन धाःसा जिगु जीवन त्याग याये ।

३७. “जिं छन्त मेरु वर बिइ । तथागत शास्ता फवने मते । माणिक्य रत्न थें जाःम्ह भगवान बुद्ध सुइत नं बिइ मज्यू ।”

३८. हे देव ! छल्पोल थःगु जीवन जूसां बिइ धकाः गर्जना याना विज्यानागु मखुला ? जीवन बिइम्हसिनं भगवान बुद्ध बिइगु उचित जू ।

३९. भगवान बुद्ध अलग्ग खः । छुटेयाना तयेमाः । सर्वज्ञ बुद्ध सुयात नं बिइ मज्यू । जिं भगवान बुद्ध बिइ धकाः मधया । आपालं धन फवना दिसँ ।

४०. अथेसा अधिकरणे (अदालते) हे वने । अन हे वांलाक निश्चय याये ।

अपदान पालि

अन अधिकरण नायः तयसं गथे खः अथे हे निर्णय याइ । उकिं अन हे वना: इमिके न्यने ।

४१. अले जुजुया ल्हाः ज्वना: जिपिं अदालते वना । अले वकिल न्यायाधिसया न्त्यःने जिं थथे धया ।

४२. हे न्यायाधिसपि ! जिगु खं न्यना दिसँ । छुनं वाँकि मतसे जितः जुजुं वर दान (छगू) व्यूगु जुल । जीवन नापं व्यूगु जुल ।

४३. जितः वरदान व्यूम्ह वस्पोलपाखें जिं भगवान बुद्ध्यात फवना । जितः भगवान बुद्ध विइला धैगु जिके शंका दयाच्चन । उकिं दः बालाक भगवान बुद्ध विइमा ।

४४. छंगु धापू नं (भूमिपाल), जुजुया धापू नं जिमिसं न्यने । निम्हसिगु नं धापू (वचन) न्यनाःलिं छिमिगु शंका (प्रश्न) निराकरण, समाधान याये ।

४५. हे महाराज ! छुं नं वाँकि मतसे सकतां काये फइगु कथं छलपोलं सकतां वयात वियागु खः ला ? जीवन नापं वियागु खः ला ?

४६. अ मनू दुःखिम्ह जुयाः उत्तमगु वर छगू फवन । अतिकं दुःखि जूगु सिइकाः (थःगु सकतां विइ धकाः) सर्वग्राहक यानाः वरदान विया ।

४७. हे महाराज ! छलपोल बुना विज्यात । भगवान बुद्ध वयात विइमा: । निम्हेसिया नं शंका निवारण यानाः सत्पुरुष धर्म अनुसारं धर्मे च्वनेमाः ।

४८. अले जुजु अन हे दना च्वंसे न्यायाधिसपिन्त थथे धाल । हे मित्रिपि ! छिमिसं नं दः वचन व्यूसा हानं जितः भगवान बुद्ध प्राप्त जुइ ।

४९. “छंगु इच्छा-प्रार्थना पूरा याये धुंका भगवान बुद्ध्यात भोजन दान विइ सिधये धुंकाः आनन्द जुजुयात हानं भगवान बुद्ध लित विइतिनि ।”

५०. न्यायाधिस व जुजुयात वन्दना यानाः खुसि जुयाः प्रफुल्ल जूम्ह जुयाः सम्बुद्ध्याथाय् थ्यंकः वना ।

५१. प्यंगू ओघ (खुसि) पार तरेयाना विज्याःम्ह आश्रवरहितम्ह भगवान बुद्ध्याथाय् थ्यंकः वनाः वन्दना यानाः अ वचन धया ।

५२. मिखारूपी ज्ञां दुम्ह हे भगवान बुद्ध ! अहंत भिक्षुपि छगू लाखसहितं

अपदान पाति

जिगु भोजन दान स्वीकार याना विज्यासे भोजन विज्याहुँ । जिगु मन लय् तायेकसे जिगु छ्येंय् विज्याहुँ ।

५३. लोकवासीपिनिगु पूजा-सत्कार स्वीकार (ग्रहण) याना विज्याइम्ह, स्वंगू लोक नं बांलाक सिइका विज्याःम्ह, मिखा-ज्ञां दुम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्धं जिगु इच्छा सिइकाः उगु भोजन निमन्त्रणा स्वीकार याना विज्यात ।

५४. जिगु निमन्त्रणा स्वीकार याना विज्याःगु सिइकाः वस्पोल शास्त्यायात वन्दना याना: लय्ताना:, खुसिं गद्गद् जूम्ह जुयाः वयागु छ्येंसं लिहाँ वया ।

५५. जिं थः पासा-अमात्यपि (छेँय्) मुंकाः थथे धया – माणिक्य रत्न थें अतिकं दुर्लभगु वस्तु जिं प्राप्त यानागु जुल ।

५६. अप्रमेयम्ह (प्रमाण याये मफुम्ह), अनूपमम्ह (उपमा तये मफुम्ह), अतुत्यम्ह (तुलना याये मफुम्ह), धीरम्ह, जीनम्ह, अप्रतिपुद्गलम्ह वस्पोल भगवान बुद्धयात छुकिं पूजा याये ?

५७. अथे हे वस्पोल भगवान बुद्ध असम-समम्ह खः । अद्वितीयम्ह खः श्रेष्ठनर खः, जिं वस्पोल बुद्धयात ल्वःगु कथं पूजा-दान यायेत थाकु तायेका च्वना ।

५८. नानाविधि (अनेक प्रकारया) स्वांत मुंकाः स्वांया मण्डप (पुष्प-मण्डप) दयेके । व सकतां पूजा भगवान बुद्धयात योग्य जुइ ।

५९. अले उत्पला स्वां, पलेस्वां, चम्पक स्वां, नाग स्वां, वस्सिक स्वां व अधिमुक्तक स्वां आदि स्वांतयसं जिं मण्डप छगू तयार याका ।

६०. छगू लाख कुसाया क्वसं छगू लाखगु आसन नं तयेके विया । जिगु अन्तिमगु आसन छगूलाख सिबे मू वं ।

६१. जिं कुसाया क्वसं छगू लाख आसनत लायेकाः तयार याना: क्वचाये काः नयेगु त्वनेगु नं तयार याकाःलि (भोजनया) ई जुल धकाः खवर याका ।

६२. ई जुल धकाः खवर याये धुंकाः वस्पोल पदुमुत्तर भगवान बुद्धसहित छगू लाख अर्हत् भिक्षुपि जिगु छ्येंय् विज्यात ।

६३. च्वय् कुसां कुइकातःगु बांलाक ह्वयाच्वंगु स्वां नं दयेका तःगु मण्डपय् भगवान बुद्धसहित छगू लख भिक्षुसंघपि आसनये फेतुना विज्यात ।

अपदान पालि

६४. कुसात छगू लाख दु । आसनत नं छगू लाख दु । हे भगवान बुद्ध ! थुपिं ग्रहण याये योरय जू । उचित नं जू । उकिं स्वीकार याना विज्याहुँ ।

६५. लोकवासीपिनिगु पूजात ग्रहण याना विज्याइम्ह, वस्पोल महामुनिम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्धं जि (भवसागरं) पार तरे यायेया नितिं अग्र (दानत) स्वीकार याना विज्यात ।

६६. जिं छम्ह छम्ह भिक्षुयात महति महतिं पात्र छगः छगः यानाः (दान) विया । वस्पोलपिंसं न्हापां ज्वना विज्यागु पात्रत चिङ्का विज्यात । सकल भन्ते पिंसं आः (जिं वियागु) लोहुँ पात्र धारण याना विज्याना च्वन ।

६७. वस्पोल भगवान बुद्ध उगु स्वांया मण्डपय् न्हेन्हु न्हेचा च्वना विज्यात । यक्व सत्व-प्राणीपिन्त धर्म बोध याका विज्यासे धर्मचक्र (सूत्र) देशना याना विज्यात ।

६८. उगु पुष्पमण्डपय् दुने (क्वय्) च्वनाः धर्मचक्र देशना याना विज्याइबले द्वःलंद्वः (करिव असि हजार) सत्व-प्राणीपिन्त धर्मावबोधया ई जुइ ।

६९. अले न्हेन्हु दुखुन्हु वस्पोल पदुमुत्तर भगवान बुद्धं उगु कुसाया किचले च्वना विज्यानाः हे थुपिं गाथात धया विज्यात ।

७०. “गुम्ह माणवकं (उपासकं) छुं कथंया मगाः-मचाः मयासे उत्तमगु दान व्यूगु खः, जिं उम्ह (मनू) सु खः धकाः धाये, जिगु खँ बांलाक न्यँ ।”

७१. वयात न्त्याबले “किसित-सल-रथ-सैनिक” धैगु प्यंगु प्रकारया समूह न चाःहुइकाः च्वनी । थ्व सर्वदानया विपाक-फल खः ।

७२. किसि-रथ, सल-रथ, सिविका (क्वबीगु रथ) । सन्दमानी (साला यंके गु रथ) आदि रथत न्त्याबले वयात दयाच्वनी । थ्व सर्वदानया विपाक-फल खः ।

७३. सकतां प्रकारया तिसां (आभरणं) सजे याना तःगु ख्वीद्वःगु रथत न वयात न्त्याबले दयाच्वनी । थ्व सर्वदानया विपाक-फल खः ।

७४. ख्वीद्वःगु बांलाक सजेयाना तःगु बाजंतयसं वयात न्त्याबले धून (संरीत) वियाच्वनी । थ्व सर्वदानया विपाक-फल खः ।

अपदान पाति

७५. छगू हे आकार बांलाक छायेपा तःपिं (अलंकृतपिं) मिसात प्यीखुद्धः विचित्रगु वस्त्राभरण (वसतं) युक्तपिं जुयाः, तिनातःगु तिसा नं युक्तपिं जुयाः...।

७६. ताःहाकःगु मिखाफुसि दुपिं, न्हिउ ख्वा: दुपिं, बांला: धकाः धायेफुगु शरीराङ्गत दुपिं मिस्तयसं जितः न्त्याबले चाःहुइकाः च्वनी । थ्व सर्वदानया विपाक-फल खः ।

७७. (थुकथं) स्वीगुद्धः कल्प तक देवलोकय् न्त्याइपुका च्वना । द्वःछिक्वः दे वइन्द्र जुयाः दिव्यराज्य चलेयाना ।

७८. (अथे हे) द्वःछिक्वः ला (मनुष्यलोकय्) चक्रवर्ती जुजु जुया । प्रदेश र ज्यतला अनन्तक्व राज्य याना ल्याखं- अल्याख जुइ ।

७९. (थःगु उगु) पुण्यकर्मया आनुभावं देवलोकय् बासयाना च्वंबले देवलो कया अन्ततकगु रत्नमयगु कुसां कुइका तइ ।

८०. गुबले जिं स्वां नं दयेका तःगु वस्त्रया किचःया क्वय् च्वनेगु मतिइ तये ; उगु मनया खँ सिइकाः न्त्याबले उगु किचलं त्वपुना तया ।

८१. देवलोकं च्यूत जुइधुंकाः नं उगु कुशलकर्मया आनुभावं पुण्यानुभावं युक्तम्ह ब्राह्मण जुयाच्वनी ।

८२. अनलिं छगूलख कल्प लिपा ओक्काक कुलय् जन्म जुइम्ह नामं ‘गौतम’ नांयाम्ह शास्ता (बुद्ध) लोकय् उत्पन्न (जन्म) जुइतिनि ।

८३. शाक्यमुनिम्ह वस्पोल गौतम बुद्धं दक्वं सिइका विज्यासे भिक्षुसंघया विचय् च्वना “थुइत” एकदग्ग स्थाने तया विज्याइतिनि ।

८४. देवातापिसं, असुरतयसं, गन्धर्वपिसं सत्कार याइम्ह ‘पिलिन्दिवच्छ’ नांयाम्ह बुद्धश्रावक (बुद्धया शिष्य भिक्षु) जुइतिनि ।

८५. अथे हे थ्वं भिक्षुपिन्त नं, भिक्षुणीपिन्त नं, गृहस्थीपिन्त नं सकसित नं प्रियम्ह (यःम्ह) जुयाः आश्रव (क्लेश) रहितम्ह जुयाः बास याइतिनि ।

८६. थनिं छगू लाख कल्प न्हापा याना वयागु उगु (कुशल) कर्मया विपाक-फल आः जितः क्यनाच्वन (वियाच्वन) धनुष-बाणं बाण त्वःतूथें क्लेश नष्ट याइतिनि ।

अपदान पालि

८७. अनुत्तरगु पुण्यक्षेत्रे (पुण्यरूपी भूमिइ) जिं याना वयागु भिं कर्म अचम्मगु खः। गुगु पुण्यक्षेत्रे पुण्यकर्म याना वया व कारणं आः वया: जिं अमृतपद, निश्चल पद (निर्वाण) प्राप्त याना च्वना। (निर्वाणय् थ्यंकाच्वना ।)

८८. गुम्ह माणवकं (उपासकं) छुकिं नं कम मजूगु उत्तमगु दान व्यूगु खः, उकिया जि न्हापाम्ह जुया। थ्व सकतां व दानया हे फल-विपाक खः।

८९. सुगतम्ह भगवान बुद्धसहित गणप्रधान भिक्षुसंघयात गुगु कुसात दान वियालि जितः उगु कर्मयात ल्वःगु आनिसंस (विपाक) च्यागू भोग यानाः च्वने खन ।

९०. (क) 'चिकुगु-तान्वःगु' मस्यू। (ख) मह्य हाकु-फोहर आदि मथाः। (ग) उपद्रव विपत्ति मजू। (घ) न्त्यावलें (मेपिंसं) मानेयाःम्ह जुयाच्वना ।

९१. (ड) नाइसेच्वंगु छ्यंगू (म्ह) दुम्ह जुयाच्वना। (च) मन सफा जुयाच्वना। भव संसारे चाःहिलाच्वनीम्ह जितः छ्गु लाख कुसां...।

९२. (छ) थुगु जन्मे बाहेक न्हापाया दक्व जन्मे अनेकगु अलंकारगु कुसां गुगु कर्मया आनुभावं कुइका च्वंगु जुइ ।

९३. (ज) थुगु जन्मे जक छ्याय् कुसां मकुइकूले धायेवले छ्याय् धाःसा थ्व जन्मे जिं यानागु कर्मया कारणं विमुक्तिरूपी कुसा (निर्वाण) लाभ यानाः काइम्ह जूगुलिं खः।

९४. भगवान बुद्धयात, गणप्रधान भिक्षुसंघयात गुगु वस्त्रत (चीवर आदि) दान वियागु खः उगु कर्मया उचितगु विपाक-फल कथं च्यागू आनिसंस (विपाक) फल भोग यानाच्वना ।

९५. सुवर्णवर्णम्ह, रज (धू) रहितम्ह, प्रभासहितम्ह, प्रतापिम्ह जुयाच्वना । भवसंसारे चाःहिला च्वनावले जिगु शरीर नाइसे च्वंगु जुयाच्वनी ।

९६. तुइसेच्वंगु, म्हासुसेच्वंगु, व्याउसेच्वंगु छ्गु लाख वस्त्रत जिगु छेँय् च्वय् दयाच्वनी । थ्व उगु वस्त्र दानया विपाक-फल खः।

९७. कोसय्य वस्त्र, कम्बलि वस्त्र, (फायेगु कापः) खोपा, सुति कापः आदि वस्त्रत नं उगु कर्मया फल कथं जितः न्त्याथाय् नं प्राप्त जुयाच्वनी ।

अपदान पाति

९८. वस्पोल भगवान् बुद्ध्यात् व गणप्रधान भिक्षुसंघयात् पात्र आदि दान विया, उगु दानयात् उचितगु फिगू प्रकारया आनिसंस (फल विपाक) भोग याना च्वना ।

९९. लुँया भुइ, रत्नया भुइ, वहःया भुइ, ह्याउँगु माणिक रत्न दुगु भुइ; आदिइ जिं न्त्यावलेन नयेगु याना ।

१००. उपद्रवरहितम्ह, विपतरहितम्ह जुयाः न्त्यावलेन नं (सकस्यां) पूजा याइम्ह जुयाच्वना । आहार पान, वस्त्रादि, सयनासन आदित नं प्राप्त यानाच्वनीम्ह जुयाच्वना ।

१०१. जिगु भोग (सम्पत्ति) गुबलेन विनाश (फुइ) मखु । जि स्थीरगु मन दुम्ह जुयाच्वनी । न्त्यावलेन नं धर्म यःम्ह जुयाच्वनी । अल्पगु क्लेश (आशक्ति) दुम्ह जुयाच्वनीसा आश्वरहितम्ह नं जुइ ।

१०२. देवलोकय, मनुष्यलोकय थुपिं गुणधर्मत जि नापं नापं वयाच्वनी । गथे सिमाया किचः नं सिमायात त्वःती मखु अथे हे उगु फलं जितः त्वःतीमखु ।

१०३. जिं विचित्रगु चु दुगु बांलाक दयेकातःगु यक्व चुपि (चक्कु) आदित श्रेष्ठम्ह बुद्ध्यात् व भिक्षुसंघयात् दान वियाःलि च्यागू प्रकारया आनिसंस (फल-विपाक) कर्मानुसार भोग याना ।

१०४. सूरम्ह, विशारदम्ह, चंचल मजूम्ह व ज्ञानये निपुणम्ह जुयाच्वनी । न्त्यावलेन धैर्यं युक्तम्ह, वीर्यं युक्तम्ह छगू मन (क्वातुगु मन) दुम्ह जुयाच्वनी ।

१०५. जिं सूक्ष्मगु, अतुलनीयगु, शुद्धगु क्लेश छेदन (चानाः) यायेगु प्रज्ञा-ज्ञान नं उगु पुण्यकर्मया आनुभावं न्त्याथाय नं (दक्ष जन्मे) प्राप्त याना च्वनाम्ह जुया ।

१०६. भगवान् बुद्ध्यात् व भिक्षुसंघयात् जिं प्रसन्नगु मन दुम्ह जुयाः धार मदुगु, मस्यंगु बांलाक दयेका तःगु सामानत यक्व दान वियाःलिं...

१०७. ....जिगु उगु कर्मयात त्वःगु न्त्यागू आनिसंसत भोग याना च्वना । कल्याण यायेगु मन दुम्ह, वीर्य दुम्ह, क्षान्ति दुम्ह, मैत्री दुम्ह....

१०८. ...तृष्णारूपी शूल छेदन याइम्ह जूगुलिं अनुत्तरगु प्रज्ञारूपी अस्त्रगु न्हायकं समानगु ज्ञान नं उगु कुशलकर्मया बलं (आनुभावं) प्राप्त यानाच्वना

।

१०९. भगवान बुद्धयात व गणप्रधान भिक्षुसंघयात मुलु सुका दान वियाःलि व कर्मयात ल्वःकथं न्यागू प्रकारया आनिसंस (फल) जिं (अनुभव) भोग यानाच्चनी ।

११०. दक्ष प्रकारया भव (सागरय्) चाःहिला च्वनेबले जिं न्ह्याबलें नं शंका मदुम्ह, उपशंका छेदेन याःम्ह, बांलाःगु रूप (शोभा) दुम्ह, भोग (सम्पत्ति) दुम्ह, तीक्ष्णरगु प्रज्ञा ज्ञान दुम्ह जुयाच्चनी ।

१११. गम्भिररगु निपुणगु (सूक्ष्मगु) थासय् जिं अर्थ-ज्ञानं खंके फुम्ह जुयाच्चना । जिगु मोहरूपी अन्धकार मदेकेगुलिइ न्हायकं थें च्वंगु ज्ञान (बुद्धि) दयाच्चनी ।

११२. भगवान बुद्धयात व गणप्रधान भिक्षुसंघयात लुसि चायेगु दान वियाःलि उगु कर्मयात ल्वःकथं न्यागू आनिसंस (फल) भोग यानाच्चनी ।

११३. जितः (न्ह्यागु जन्मे न), न्ह्याथाय् नं दास-दासित, सा-साजवात, सल-सलजवात, सुरक्षाकःमित, मोल्हकीपिं, जा थुया नकीपिं आदि नोकर चाकरत प्राप्त जुयाच्चनी ।

११४. भगवान बुद्ध व गणप्रधान भिक्षुसंघयात शोभनगु विजनि-पंखा व ताल-पंखात दान वियाःलि उगु कर्मयात ल्वःकथं च्यागू प्रकारया आनिसंस (फल) भोग यानाच्चनी ।

११५. तांच्चः-चिकु धैगु मस्यू । दाह जुइगु धैगु मस्यू । चिन्ता-सन्ताप आदिगु सन्ताप (तनाव) धैगु जिं मस्यू ।

११६. जिगु व कुशल कर्मया विपाककथं राग-मि, द्वेष-मि, मोह-मि, मान-मि, दृष्टि-मि आदि दक्ष प्रकारया मि त सिनावन ।

११७. भगवान बुद्धयात व उत्तमगु भिक्षुसंघयात मयुर-पंखा, थामर-पंखा आदि दान वियाःलि जि शान्त जूगु क्लेशं युक्तम्ह (क्लेश मदुम्ह) जुयाः आश्वरहितम्ह जुयाः बास यानाच्चनी ।

११८. भगवान बुद्ध व गणप्रधान भिक्षुसंघयात लः छाने यायेगु (चाल्नी) दान वियाःलि उगु कर्मयात ल्वःकथं न्यागू प्रकारया आनिसंस (फल) भोगे

यानाच्चनी ।

११९. जितः मेपिं सकसिगु नं आयु सिवें अप्वःगु दिव्यमयगु आयु दयाच्चनी । न्त्यावले खुँत्यसं वा शत्रुत्यसं मर्दन (दमन) याये मफुम्ह जुयाच्चनी ।

१२०. छुं नं अस्त्रं (हतियारं) अथवा विषं जितः हानी याये फइमुख । जिगु गुबले नं अकाल मरण जुइमखु । उगु पुण्यकर्म यानाः जि जिगु पूर्ण आयुष भोग यानाच्चनी ।

१२१. भगवान बुद्ध (सुगत) व उत्तमगु गण भिक्षुसंघयात चिकं थनेगु व तये गु थलत दान वियाःलि उगु कर्मयात ल्वःकथं न्यागू प्रकारया आनिसंस (फल) भोग यानाच्चनी ।

१२२. मनोहरगु रूप दुम्ह, मनोज्ञगु सःदुम्ह, बांलाक समाधिगतगु मन दुम्ह, अविक्षिप्तगु (ल्वाकः-बुकः मजूगु) मन दुम्ह, सकल प्रकारया सुरक्षां आरक्षितम्ह नं जुयाच्चनी ।

१२३. भगवान बुद्धयात व उत्तमगु गणप्रधान भिक्षुसंघयात चःवि दयेकाः दान वियाःलि उगु कर्मयात ल्वःकथंगु स्वंगू स्वंगू प्रकारया आनिसंस (फल) भोगे यानाच्चनी ।

१२४. मानसिक सुख, कायिक सुख, इर्यापथ सुख धैगु स्वंगू स्वंगू गुणर्धर्मत उगु पुण्य कर्मया फल अनुरूप जिं प्राप्त यानाच्चनी ।

१२५. जीनम्ह भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण भिक्षुसंघयात अन्तरवास (दुने पुनेगु चीवर) दान वियाःलि उगु कर्मयात ल्वःकथं स्वंगू प्रकारया आनिसंस (फल) भोगे यानाच्चनी ।

१२६. मेपिनिगु मन सीकेगु ज्ञान प्राप्त यानाच्चनी । निगूगु भव (न्हापांगु जन्मया खूँ वा लिपांगु जन्मया खूँ ?) सीकेगु ज्ञान नं प्राप्त यानाच्चनी । जिं न्त्याथाय् नं बांलाःगु छ्विदुम्ह जुयाच्चनी । थ्व उगु पुण्य कर्मया फल खः ।

१२७. जीनम्ह भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण भिक्षुसंघयात जिं कायबन्धन (पेटि) दान वियाःलि उगु कर्मयात ल्वःकथंया खुगू आनिसंसत (फल) भोगे यानाच्चनी ।

१२८. ध्याने च्वनेबले कम्पा जुइमखु, ध्याने दुविना च्वनीम्ह जुइ । भेदर

हितगु जनपिं दयाच्वनी । न्त्याबलें जिगु वचन न्यने योग्य (स्वीकार योग्य) जुयाच्वनी ।

१२९. स्मृति (होस) दयाच्वनीम्ह जुयाच्वनी । जितः गुबले नं सन्ताप धै गु मदु । थुपिं गुणत देवलोकय् जन्म जूसां, मनुष्यलोकय् जन्म जूसां जिके दयाच्वनी ।

१३०. जीनम्ह भगवान बुद्ध व उत्तम गण भिक्षुसंघयात पात्र दिकेगु आधारक (थल) दान वियाःलि न्यागू प्रकारं प्राप्तयानागु दायाद (आनिसंस) दुम्ह जुयाच्वन । छुकिं नं कम्प मजुइम्ह जुयाच्वना ।

१३१. जिं गुगु धर्मत न्यनेगु याना व दक्ष धर्म जिगु स्मृति व ज्ञान प्रबोधित याइ । मने धारण यानाम्ह जुयाः गुबलें नं नाश जुइमखु । उगु धर्म बांलाक थाना च्वंगु जुइ ।

१३२. भगवान बुद्ध व उत्तमगु भिक्षुसंघयात परिभोग यायेगु थलत (भाजं) दान वियाःलि जिगु उगु कर्मयात ल्वःकथंया आनिसंस (फल) स्वंगू भोग याना च्वना ।

१३३. जिं रत्नमय, माणिक्यमय अथे हे फाल मणिमय व चूडामणिक्यमय थलत प्राप्त याना च्वना ।

१३४. भार्यापिं, दास-दासीपिं, किसि-सल-रथत, सेनात, पतिव्रता मिस्त नं न्त्याबलें परिभोग वस्तु कथं दयाच्वनी ।

१३५. विद्या, मन्त्रपदत, विविधगु आगम-धर्मत व दक्ष शिल्पशास्त्रय् नं जिं ध्यान वियाच्वनी । व दक्षं जिगु परिभोगया लागि दयाच्वनी ।

१३६. भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात थलत दान वियाःलि उगु कर्मयात ल्वःकथंया आनिसंस (फल) स्वंगू भोगेयाना च्वनी ।

१३७. स्वर्णमय, रत्नमय, माणिक्यमय, अथे हे हिरायुक्त थलत नं जिं प्राप्त याना च्वनी ।

१३८. सलयें च्वंगु थलत, अथेहे पुगयें च्वंगु थलत, कस्ति त्वनेगु शंखत आदि प्रकारया थलत नं प्राप्त यानाच्वनी ।

अपदान पाति

१३९. नित्यकर्म यायेगुलिइ नं आचार-क्रियादि प्रतिपत्ति आदि गुण धर्मत उगु कर्मयात ल्वःकथं जितः प्राप्त जुयाच्चनी ।

१४०. भगवान् बुद्धयात व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात जिं वासः दान वियाःलि उगु कर्मयात ल्वःकथंया आनिसंस (फल) फिगू प्रकारं भोगेयाना च्चनी ।

१४१. जि न्त्याबले आयु दुम्ह, बल (शक्ति) दुम्ह, वीरम्ह, वर्ण दुम्ह, यश दुम्ह, सुख दुम्ह, उपद्रवरहितम्ह, विपत्तिरहितम्ह अथे हे सकस्यां मानेयाइम्ह जुया च्चनी । थ्व सकतां अले उगु पुण्यकर्मया आनुभावं जितः गुबले थःपि नापं वाया च्चनेमालीगु दुःख मदु ।

१४२. जीनम्ह भगवान् बुद्धयात व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात लाकांत दान वियाःलि । जितः उगु कर्मयात ल्वःकथंया आनिसंस (फल) स्वंगू प्रकारं भो गे यानाच्चनी ।

१४३. किसि-सल रथत, क्ववीगु रथत, सालेगु रथत आदि ख्वीगू लख रथत जितः न्त्याबले चाःहुइकाः च्चनी, दयाच्चनी ।

१४४. भव संसारे चाःहिला च्चनेबले जिगु पला: पतिकं रत्नमय, स्वर्णमय, कम्बलिमय, वहःयागु आदि कथंया लाकांत उत्पन्नं जुयाच्चनी ।

१४५. कर्म न्याय अनुसारं पापं युक्तगु आचार धर्मत शुद्ध यायेगु गुण धर्मत नं उगु पुण्य कर्मया फल कथं जितः प्राप्त जुयाच्चनी ।

१४६. सुगतम्ह भगवान् बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात पाद्रक दान वियाःलि (फल कथं) थः मंदतले ऋद्धिमय पादुके गयाच्चनी ।

१४७. भगवान् बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात (लः हुइगु) रुमाल दान वियाःलि उगु कर्मयात ल्वःकथंगु न्यागू प्रकारं आनिसंस (फल) प्राप्त यानाच्चनी ।

१४८. स्वर्णवर्णगु, रजरहितगु, प्रभांयुक्तगु, प्रतापिगु जिगु शरीर (म्ह) नाइसे नं च्चन्चनी । धू-फोहर नं म्हय् थाइमखु । उगु पुण्यफल कथं जिं थ्व गुणत प्राप्तयाना च्चनी ।

१४९. सुगतम्ह भगवान् बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात तुतांत दान वियाःलि उगु कर्मयात ल्वःकथंया खुगू प्रकारया आनिसंस (फल) जितः प्राप्त

जुयाच्चनी ।

१५०. जितः कायपि यक्ष दइ । जितः सन्ताप नं जुइमखु । न्व्याबलें जि सुरक्षित जुयाच्चनी । जितः सुनानं क्वत्यले फइमखु । (बलं) कुतुवनीगु धैगु जिं मस्यू । जिगु मन भ्रान्त नं जुइमखु ।

१५१. भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात वासः अञ्जन वियाःलि जिगु उगु कर्मयात त्वःकथं च्यागू प्रकारया आनिसंस (फल) भोगे याना च्चनी ।

१५२. तुइसेच्चंगु, म्हासुसेच्चंगु व ह्याउँसेच्चंगु ततःगःगु मिखा दुम्ह जुयाच्चनी । सकतां प्रकारया ल्वचं मुक्तगु, निर्मलगु, प्रसन्नगु मिखा दुम्ह नं जुइ ।

१५३. अनुत्तरगु दिव्यमय मिखा, ज्ञान-मिखा नं प्राप्त जुयाच्चनी । जितः उगु पुण्यफल कथं थुपि गुणत प्राप्त जुयाच्चनी ।

१५४. भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात ताःचा दान वियाःलि धर्मरूपी खापा चायेकीगु ज्ञां रूपी ताःचा प्राप्त जुयाच्चनी ।

१५५. भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात ताःपवः दान वियाःलि जिगु उगु कर्मयात त्वःकथं निगु प्रकारया आनिसंस (फल) भोगे याना च्चनी । जि थ्व भव संसारे चाःहिला च्वनेबले क्रोध (तं) मदुम्ह, अत्यास मदुम्ह जुयाच्चनी ।

१५६. भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात आयोग (ताःचा भुण्डय यायेगु पेटी) दान वियाःलि जिगु उगु कर्मयात त्वःकथंया न्यागू आनिसंस (फल) भोगेयाना ।

१५७. समाधिइ (ध्याने) कम्प जुइमखु । ध्याने (समाधिइ) मरन (दुव्यूम्ह) जुयाच्चनी । भेदरहित जनत दयाच्चनी । न्व्याबलें स्वीकार योग्य वचन दुम्ह जुयाच्चनी । भव संसारे चाःहिला च्वनेबले भोग सम्पत्ति नं दयाच्चनी ।

१५८. भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात धुच्याकेगु (तयेगु) थल (नाली) दान वियाःलि जिगु उगु कर्मयात त्वःकथंया स्वंगू आनिसंस (फल) भोगे याना च्चनी ।

१५९. जिगु होस (स्मृति) तप्यनाच्चनी । बांलाक सम्बन्ध जुयाच्चंगु नसात दयाच्चनी । अथे हे उगु पुण्यफल कथं दिव्य-मिखा नं दयाच्चनी ।

अपदान पाति

१६०. जीनम्ह भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात मत तयेगु थल दान वियाःलि जिगु उगु कर्मयात ल्वःकथं स्वंगु आनिसंस (फल) भोगेयाना च्वनी ।

१६१. उत्तमगु जन्म दइ । सम्पूर्णगू अंगं युक्तम्ह जुइ । बुद्धि सम्पन्नगु ज्ञान (प्रज्ञा) दुम्ह जुइ । उगु पुण्यानुभावं थुपिं गुणत प्राप्त यानाच्वनी ।

१६२. भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात तुम्बक (वा तयेगु थल) व करण्ड (बहुमूल्य चिज तयेगु थल) दान वियाःलि जिगु उगु कर्मयात ल्वःकथंगु फिगू आनिसंस (फल) भोगेयाना च्वनी ।

१६३. न्व्यावले सुरक्षितम्ह जुयाः, सुख सम्पत्ति युक्तम्ह जुयाः, महायश दुम्ह जुयाः, बांलाःगु गतिगुणं युक्तम्ह जुयाः, विपक्ति मुक्तम्ह जुयाः, सुकोमलम्ह जुयाः, दक्ख उपद्रवत तापाक च्वनाम्ह जुयाच्वनी ।

१६४. यक्ख गुण दुम्ह जुयाच्वना । मिले जूगु तुति दुम्ह जुयाच्वना । बांलाक त्वःताःगु चंचल गति दुम्ह नं जुयाच्वना । नापे यायेगु थलत व करण्ड नं... ।

१६५. ...प्यंगू वर्णं युक्तगु ल्हाते तयेगु रत्नत नं प्राप्त याना च्वनी । जिगु उगु सम्पत्तित फुइमखु । तुम्बक नांयागु उगु धान्यमानक भाजं दानया थ्व विपाक-फल खः ।

१६६. भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात अन्जन-नलि दान वियाःलि जिगु उगु कर्मयात ल्वःकथंगु आनिसंस न्यागू भोगेयाना च्वनी ।

१६७. सकतां प्रकारया गुण-लक्षणं सम्पन्नम्ह, दीर्घायु व प्रज्ञा ज्ञानं समन्वितम्ह, सकतां प्रकारया आयासं मुक्त जूगु शरीर (म्ह) जितः न्व्यावले दयाच्वनी ।

१६८. भगवान बुद्ध व उत्तमगु भिक्षुसंघयात स्पल्लाःगु धार दुगु कैंची दान वियाःलि क्लेश तनावंगु शुद्धगु अतुलनीयगु ज्ञां प्राप्तयाना च्वनी ।

१६९. सुगतम्ह भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात मुगः दान वियाःलि अतुलनीयगु शुद्धगु क्लेश मदयेकेगु ज्ञान नं प्राप्त यानाच्वनी ।

१७०. सुगतम्ह भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात न्हासे थःनेगु वस्तु दान वियाःलि जिगु उगु कर्मयात ल्वःकथंया आनिसंस (फल) च्यागू प्राप्त

याना च्वनी ।

१७१. श्रद्धा, शील, लज्जा, भय आदि गुणत व श्रुत, त्याग, क्षान्ति अले च्यागूगु प्रज्ञा धैर्य थुपिं खः ।

१७२. सुगतम्ह भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात मेच दान वियालि जिगु उगु कर्मयात ल्वःकथं न्यागू आनिसंस (फल) भोगे याना च्वनी ।

१७३. उच्चरु (च्वय) कुलय जन्म जुइ । महाभोग सम्पत्ति दुम्ह जुइ । सकस्यां जितः माने याइ । जिगु यशकीर्ति च्वय् थ्यंक फैले जुइ ।

१७४. छगू लाख कल्पतक नं जितः प्यंगू कुना दुगु सोफा (मेचत) जितः न्यावलें (दयाः) चाहुइकाः च्वनी । जि दान बीगुलिइ संयोजकया भूमिका निर्वाह याइम्ह नं जुइ ।

१७५. सुगतम्ह भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात गदा (भिसि, कुसन) दान वियालि जिगु उगु कर्मयात ल्वःकथं खुगु प्रकारया आनिसंस (फल) भोगे याना च्वनी ।

१७६. समानगु शरीर (म्ह) दुम्ह, यक्वस्यां माने याइम्ह जुइ । मृदु (नाइसे च्वंगु) म्ह दुम्ह जुइ । यइपुसेच्वंगु रूपरंग दुम्ह जुइ । ज्ञां दुपिं परिवारपिं नं दइ । थ्व व गदा दानया फल खः ।

१७७. जिं कपाय् जायेका तःगु लासा, सिंह आदि रूप दुगु खातात, माणिकर त्त छुना तःगु भल्लरत, विचित्रगु च्वलेचाया सं (ऊन) छुनातःगु तन्नात अले उत्तमगु वस्त्रत नापं नानाविधगु कम्बल (फायेगु सिलः) नं प्राप्त याना च्वनी ।

१७८. नाइसेच्वंगु दुने पुनेगु वस्त्रत, नाइसेच्वंगु मेगु वस्त्रत व नानाविधगु अत्तर (नस्वाः) त नं प्राप्त याना च्वनी । थ्व भिसि दानया फल विपाक खः ।

१७९. गुबलेनिसें थःत लुमंकेगु याना, गुबलेनिसें जि ज्ञां दुम्ह (पण्डितम्ह) जुया (अबले निसें) जिं खालि मजूम्ह जुयाः ध्यानरूपी मञ्च (खाता) दुम्ह (ध्यानी) जुयाच्वनी । थ्व गदा (कुसन) दानया विपाक-फल खः ।

१८०. जीनम्ह भगवान बुद्धयात व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात फुंग दान वियालि जिगु उगु कर्मयात ल्वःकथंया आनिसंस (फल) खुगू भोगे याना

च्वनी ।

१८१. नाइसेच्वंगु सं जायेका तःगु, पलेस्वांया केसरं जायेका तःगु, रक्तचन्दनया धू जायेका तःगु पवंगत न्व्याबले जिगु छ्यंक्वसं दयाच्वनी ।

१८२. अष्टाङ्गिकगु उत्तमगु मार्गाय् नं प्यंगु श्रामञ्चफलय् थंकूम्ह जुयाः जि उकिइ न्व्याबले प्रत्यवेक्षणा ज्ञानं स्वइम्ह जुयाच्वनी ।

१८३. (दान) बिइगुलिइ, (शरीर-मन) दमन यायेगुलिइ, संवर व रूपावचर ध्याने, थुपिं सकतां धर्ममार्गे जि ध्यान तयाः लगे जुइम्ह जुयाच्वनी ।

१८४. जिं यायेमाःगु ज्याय्, गुणधर्मे, प्रतिपत्तिइ आचार-क्रियाय् आदि न्व्यामगु ज्याय् नं होस् तयाः लगे जुइम्ह जुयाच्वनी ।

१८५. चंक्रमण यायेगुलिइ नं, प्रधाने नं, वीर्य यायेगुलिइ नं बोधिपाक्षिक धर्मे नं आदिले थः मदु कथं हे होस् तयाः (स्मृति पूर्वक) च्वनेगु याना च्वनी ।

१८६. शील, समाधि, प्रज्ञा व अनुत्तरगु विमुक्ति ज्ञान आदि धर्मार्गे नं स्मृतिपूर्वक लगे जुयाः जि याउँक बास याना च्वनी ।

१८७. जीनम्ह भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात गदा (लिधंसा, कुसन) दान वियाःलि जिगु उगु कर्मयात ल्वःकथंया निगू आनिसंसं (फल) प्राप्त याना च्वनी ।

१८८. रत्नमय, माणिक्यरत्नमय, किसिदन्तमय, यक्व श्रेष्ठगु पर्यंकत प्राप्त याना च्वनी । थ्व गदा (लिधंसा, कुसन) दानया विपाक-फल खः ।

१८९. जीनम्ह भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात तुति दिकेगु मे चत दान वियाःलि जिगु उगु कर्मयात ल्वःकथंया आनिसंसं (फल) निगू भोगे याना च्वनी ।

१९०. यक्व यान (रथ) त प्राप्त याना च्वनी । थ्व तुतिदिकेगु मेच दानया फल खः । दास-दासीपि नं, भार्यापि नं, मेपि परिवारजनपि नं जितः बांलाक अनुसरण याइपि जुयाच्वनी । थ्व नं उगु मेच दानया फल खः ।

१९१. भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात म्हय् बुइगु चिकं दान वियाःलि जिगु उगु कर्मयात ल्वःकथंया आनिसंसं (फल) न्यागू भोगे याना

च्वनी ।

१९२. (जिगु) निरोगीभाव, रूपसम्पन्नभाव, याकनं हे धर्म थुइकेगु स्वभाव, आहारपानादि प्राप्त जुझगु स्वभाव, आयु-पंचकर स्वभाव (आयु, वर्ण, सुख, बल, प्रज्ञा) भाव नं जिके दयाच्वनी ।

१९३. भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात घ्यः (चिकं), व तूचिकं दान वियाःलि जिगु उगु कर्मयात ल्वःकथंया आनिसंस (फल) न्यागू भोगे याना च्वनी ।

१९४. न्व्याबलें नं शरीर-शक्ति दुम्ह जुयाः, रूपशोभा दुम्ह जुयाः, प्रफुल्लगु म्ह दुम्ह जयाः, निरोगीम्ह जुयाः, प्रभा दुम्ह जुयाच्वनी । थ्व तूचिकं व घ्यः दानया फल खः ।

१९५. भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात ख्वाः सिलेगु वासः दान वियाःलि जिगु उगु कर्मयात ल्वःकथंया आनिसंस (फल) न्यागू भोगे याना च्वनी ।

१९६. सफागु कथु दुम्ह जुइ । मधुरगु सः दुम्ह जुइ । खै फायेगु आदिं मुक्तम्ह जुइ । न्व्याबलें जिगु म्हुतुं पलेस्वांया नस्वाः प्याहाँ वया (फैले जुया) च्वनी ।

१९७. भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात समृद्धगु धौ दान वियाःलि उत्तमगु ‘कायगतासति’ ध्यान आदि अमृत फल भोगे याना च्वनी ।

१९८. भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात वर्ण-गन्ध-रसं युक्तगु कस्ति दान वियाःलि जिं अनुपमगु अतुलनीयगु विमुक्ति रस त्वनाच्वना ।

१९९. भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात स्वाभाविक फलफूलया रसत दान वियाःलि जिगु उगु कर्मयात ल्वःकथंया (श्रोतापन्नादि) प्यंगु फल-रसत अनुभव यानाच्वना ।

२००. भगवान बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात आहारपानादि दान वियाःलि जिगु उगु कर्मयात ल्वःकथंया भिंगू आनिसंस (फल) भोगेयाना च्वनी ।

२०१. जि आयु दुम्ह जुयाच्वनी । बल (शक्ति) दुम्ह जुयाच्वनी । बुद्धि दुम्ह जुयाच्वनी । वर्ण दुम्ह जुयाच्वनी । यशकीर्ति दुम्ह जुयाच्वनी । सुख दुम्ह जुयाच्वनी । आहार पानादि (नसात्वांसा) दुम्ह जुयाच्वनी । सूरम्ह जुयाच्वनी

अपदान पालि

। भव संसारे चाःहिला च्वनेबले न्त्याबले थुपिं सकतां दयाच्वनी ।

२०२. सुगतम्ह भगवान् बुद्ध व उत्तमगु गण-भिक्षुसंघयात् (सुगन्धित) धूप दान वियाःलि जिगु उगु कर्मयात् ल्वःकथंया भिगू आनिसंस (फल) भोगे याना च्वनी ।

२०३. सुगन्धित शरीर दुम्ह (नस्वाःगु म्ह दुम्ह), यशकीर्ति दुम्ह, याकनं थुइके गु ज्ञां (शक्ति) दुम्ह, तीक्ष्णगु प्रज्ञा दुम्ह, गम्भिरगु प्रज्ञा दुम्ह, भूरप्रज्ञा दुम्ह...

२०४. विपुल (विशाल) गु जवन प्रज्ञा दुम्ह जुयाः भव-संसारे चाःहिला च्वनीसा उगु पुण्यया आनुभावं आः वयाः निर्वाणसहितगु शान्ति-सुख नं प्राप्त यानाम्ह जुयाच्वनी ।

२०५. एकान्तं हे वस्पोल भगवान् बुद्ध्याथाय् जिगु भिं सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्तयानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

२०६. जिगु क्लेशत नं दहन जुल । सकतां भवत नं नष्ट जुल । किसिं थें बन्धन चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः बास याना च्वना ।

२०७. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) याना कया । भगवान् बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् ‘पिलिन्दवच्छ’ स्थविरं थुपिं गाथात् धया विज्याःगु जुल ।

Dhamma.Digital

पिलिन्दवच्छत्यरापदान छगूगु क्वचाल ।

३९२. सेलत्थेरापदान

१. जि हंसवति शहरया, छगू लँपुया मालिक-नायःम्ह जुयाच्वना । उबले जिं थःथितिपिं सःताः थथे धया-

२. अनुत्तरम्ह, पुण्यक्षेत्रम्ह, भगवान् बुद्ध थ्व लोकय् उत्पन्न (जन्म) जुया विज्याना च्वंगु दु । वस्पोलं सकल लोकवासीपिनिगु पूजा-सत्कार ग्रहण याना विज्याइ ।

अपदान पालि

३. क्षेत्रीयपि, गामेच्चर्वपि, महासाल ब्राह्मणपि नं प्रसन्नगु मन दुषिं जुयाः भिं मनं (श्रद्धां) वयात हे धर्म (पुण्य) यायेगु अधिकार बिल ।
४. किसि गङ्गिपि, मेमेगु रथ गङ्गिपिनि नायःत, रथ चालकत, न्यासिवनीपि आदि थुपि सकलें नं प्रसन्नगु मन दुषिं जुयाः भिं मनं (श्रद्धां) वयात हे धर्म (पुण्य) यायेगु अधिकार बिल ।
५. उमगपि, राजपुत्रपि, वैश्यपि, ब्राह्मणपि नं प्रसन्नगु मन दुषिं जुयाः भिं मनं (श्रद्धां) वयात हे (नायः) धर्म पुण्य यायेगु अधिकार बिल ।
६. भुतू ज्या याइपि, वसः हिइपि, लः थनीपि स्वां व्वलीपि आदि नं प्रसन्नगु मन दुषिं जुयाः भिं मनं (श्रद्धां) वयात हे धर्म (पुण्य) यायेनितं (नायः जुइगु) अधिकार बिल ।
७. रजकपि, पेसकारपि, चम्प्यकारपि, नापितपि थुपि नं प्रसन्नगु मन दुषिं जुयाः भिं मनं (श्रद्धां) वयात हे धर्म (पुण्य) यायेगु अधिकार बिल ।
८. बाण दयेकीपि, सिँचाइपि, चम्मिकपि (छ्यंगूया ज्यायाइपि) सिँया ज्यायाइपि, प्रसन्नगु मन दुषिं जुयाः भिं मनं (श्रद्धां) वयात हे धर्म (पुण्य) यायेनितं अधिकार बिल ।
९. बुँ ज्यायाइपि, लुँकःभिपि, सिजः-नया ज्यायाइपि नं प्रसन्नगु मन दुषिं जुयाः भिं मनं (श्रद्धां) वयात हे धर्म (पुण्य) याये लागिं अधिकार बिल ।
१०. पुलिस / सेनापि, यक्व द्वास-दासीपि नं थःथःगु गच्छे अनुसारं वयात हे धर्म (पुण्य) यायेनितं अधिकार बिल ।
११. लः हइपि, सिँ ल्व्यइपि, बुँ ज्यायाइपि, घाँय् हइपि नं थःथःगु गच्छे अनुसार हे वयात धर्म (पुण्य) यायेत अधिकार बिल ।
१२. स्वां हइपि, स्वां हनीपि अले हः मुंकीपि, फलफूल ज्वनावइपि नं थःथःगु गच्छे अनुसारं वयात हे धर्म (पुण्य) यायेनितं अधिकार बिल ।
१३. गणिकापि (वेश्यात), कुभदासीपि, पुविकापि (बन्जाःत) न्या-बन्जाःत नं प्रसन्नगु मन दुषिं जुयाः थःथःगु गच्छे अनुसारं वयात हे धर्म (पुण्य) याये नितं अधिकार बिल ।

अपदान पाति

१४. “सकले भासँ, भी सकले मिलेजुयाः-मुनाः समूह (वन्धन) दयेके । अनुत्तरगु पुण्यक्षेत्रे धर्म (पुण्य) याये ।” (धका: जिं इमित धया) ।

१५. उबले हे इपि सकस्यां जिगु खँ न्यनाः समूह समूह कथं मुन । भिक्षुसंघया लागि उपस्थानशाला (हल) नं बांलाक दयेके विल ।

१६. उगु हल (शाला) दयेके सिध्येकाःलि लयताःम्ह जुयाः प्रफुल्लम्ह जुयाः इपि सकले मुंकाः इपि नापं भगवान बुद्ध्याथाय् थंकः वना ।

१७. लोकनाथम्ह, नरश्रेष्ठम्ह भगवान बुद्ध्याथाय् थंकाःलि शास्ताया (बुद्ध्या) पालिइ (भोपुनाः) वन्दना यानाः थ्व वचन (खँ) धया ।

१८. “हे वीर, हे मुनि ! थुपि स्वसः मनूत मुनाः बांलाक दयेकूगु उपस्थानशाला छलपोलयात लः ल्हाना च्वना ।”

१९. (ज्ञां) मिखा दुम्ह भगवान बुद्धं भिक्षुसंघ न्त्यःने तयाः हे (व हल) स्वीकार याना बिज्यासे स्वसःपि (जिपि) । मनूतयृत थथे धया बिज्यात ।

२०. “छिपि स्वसःपि नं उकिया नायःम्ह नं परस्परपि जुयाच्वन । उकिं छिपि सकसित नं (थ्व पुण्यया फल कथं) सम्पत्ति अनुभव याइतिनि ।

२१. अन्तिमगु भव (जन्म) थ्यनीबले थुगु अनुत्तरगु ख्वाउँसेच्वर्गु (शीतल) अजरगु (जीर्ण मजुइगु) अमृतगु शान्तगु निर्वाण नं साक्षात याना काइतिनि ।”

२२. श्रमणपि मध्ये उत्तमम्ह, सर्वज्ञम्ह भगवान बुद्धं थुकथं धया बिज्यात । जि भगवान बुद्ध्या उगु खँ न्यनाःलि प्रसन्नम्ह जुयाः थथे धया ।

२३. जि कल्प स्वीद्धँ तक देवलोकय् रमे जुयाच्वना । देव-अधिपति (जुजु) जुयाः दिव्यराज्य न्यासःक्वः याना ।

२४. जि द्वच्छुक्वः ला चक्रवर्ती जुजु जुया । दिव्यराज्य यानाच्वनाबले महादे वपिंसं नं वन्दना याइ ।

२५. थुगु मनुष्य राज्यय् नं थुपि समूह थःथितिपि हे जुइ । अन्तिमगु भवय् (जन्मे) थंक वयाबले वासेट्ट नांयाम्ह ब्राह्मण छम्ह दयाच्वनी ।

२६. वया चयद्वःगु निधान याना तःगु धन नं दुगु जुल । जि धाःसा व वासे

अपदान पालि

ठु ब्रह्मूया काय् जुयाः जन्म कया । जिगु नां 'सेत' जुल । खुगू प्रकारया वे
दांगे पारंगतम्ह जुयाच्चना ।

२७. थः शिष्पिं नापं चंक्रमण याना च्चनाम्ह जिं, परिष्कारं युक्तम्ह केणिस
नांयाम्ह तपश्चीयात....

२८. ....उगु दान विइगु वस्तु नापं खनाःलि जिं थथे धया "आवाह खःला ?
विवाह खःला ? मखुसा छःपिं सं जुजुयात निमन्त्रणा यानागु खःला ? धकाः ।

२९. जिं देव धकाः सम्मत जूम्हेसित थ्व पूजा यायेगु इच्छा यानाच्चना ।
जुजुयात निमन्त्रणा मयाना । जिगु याग (होम) नं मदु ।

३०. जिगु आवाह नं मदु । जिगु विवाह नं मदु । शाक्यपिंत खुसि याकीम्ह दे
वतापिंसहितगु थ्व लोकय् श्रेष्ठम्ह....

३१. ....सकल लोकवासीपिन्त हित सुखया लागि चाःहिला च्चनीम्ह, सकल
सत्त्व-प्राणीपिन्त सुख हयाविइम्ह वस्पोल भगवान बुद्धयात जिं थौं निमन्त्रणा
याना तयागु दु । थ्व तयारी वस्पोलया लागि खः ।

३२. तिम्बरु फलया समान वर्णयुक्तम्ह, अप्रमेय्यम्ह, अनुपम रूपं असमानम्ह
भगवान बुद्धयात कन्हेया लागि निमन्त्रणा याना तयागु दु ।

३३. थुत ख्वाले तया: छूगु लुंथे प्रभा दुम्ह, च्यानाच्चंगु त्यंगवा: थे थिनाच्चंम्ह,
पल्पसा (विजुली) थे जाःम्ह महावीरम्ह वस्पोल भगवान बुद्धयात निमन्त्रणा
याना तयागु दु ।

३४. पर्वतया च्चकाय् खनीगु मि थे, पुन्हिया तिमिला थे नःलि च्यानाः प्याहाँ
वःगु मि थे जाःगु वर्ण दुम्ह, वस्पोल भगवान बुद्धयात जिं निमन्त्रणा याना
तयागु दु ।

३५. मर्याःम्ह, रयाःपह मदेकेधुंकूम्ह, भव (जन्म) अन्त याइम्ह; मुनिम्ह, सिंह
थे जाःम्ह, महावीरम्ह वस्पोल भगवान बुद्धयात जिं निमन्त्रणा याना तयागु
दु ।

३६. कुसलम्ह, बुद्धगुणानुभावं यानाः मेपिं सं दमन याये मफइम्ह, किसिजुजु थे
जाःम्ह, महावीरम्ह वस्पोल भगवान बुद्धयात जिं निमन्त्रणा याना तयागु दु ।

३७. सद्वर्म आचार गुणे कुशलम्ह, असदृष्ट्यम्ह (असमानम्ह) वृषभ (दोहँ थें) जाःम्ह, महावीरम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्यात जिं निमन्त्रणा याना तयागु दु ।

३८. अनन्तगु वर्ण दुम्ह, अप्रमाण यशकीर्ति दुम्ह, विचित्रगु सकतां लक्षणत दुम्ह, शक्र (इन्द्र) थें जाःम्ह, महावीरम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्यात जिं निमन्त्रणा याना तयागु दु ।

३९. (ध्याने) वशीम्ह, (भिक्षु समूह) गणिम्ह, प्रतापिम्ह, तेजश्वीम्ह, दुरासयम्ह (सुं नं लिक्क वये मफइम्ह), ब्रह्मा थें जाःम्ह, महावीरम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्यात जिं निमन्त्रणा याना तयागु दु ।

४०. (निर्वाण) प्राप्त धर्म दुम्ह, दशबल दुम्ह, महाबल सम्पन्नपिं नं अतिक्रमण याना बले पारंगतम्ह, पृथ्वी थें जाःम्ह, महावीरम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्यात जिं निमन्त्रणा याना तयागु दु ।

४१. शीलरूपी छालं युक्तम्ह, धर्मज्ञानं समुन्द्र थें जाःम्ह, महावीरम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्यात जिं निमन्त्रणा याना तयागु दु ।

४२. (वस्पोलया) लिक्क वने मफइगु, बलं दमन याये मफइम्ह, निश्चलम्ह, च्यय् थंक थाहांवंम्ह, महामेरु पर्वत थें जाःम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्यात जिं निमन्त्रणा याना तयागु दु ।

४३. अनन्तगु ज्ञां दुम्ह, असमसमम्ह (सुया नापं नं समयाये बहः मजूम्ह), अतुलनीयम्ह, अग्रताय् थंम्ह, आकास थें जाःम्ह, महावीरम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्यात जिं निमन्त्रणा याना तयागु दु ।

४४. ग्याना चंपिन्त गवाहालि जुइम्ह, सरणे वनीपिन्त (शरण) सुरक्षित थाय् जुइम्ह, सान्त्वना जूम्ह, महावीरम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्यात जिं निमन्त्रणा याना तयागु दु ।

४५. बुद्धिवानपिन्त आश्रयस्थलम्ह, सुख मालीपिन्त पुण्यक्षेत्रम्ह, गुणरूपी र त्नं जाःगु आकार दुम्ह, महावीरम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्यात जिं निमन्त्रणा याना तयागु दु ।

४६. लोकवासीपिन्त सान्त्वना विइम्ह, वैद्यम्ह, श्रामन्यफल दायकम्ह, मेघ थें जाःम्ह, महावीरम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्यात जिं निमन्त्रणा याना तयागु दु ।

४७. लोकवासीपिन्त मिखा समानम्ह, महातेजश्वीम्ह, सकतां अन्धकारत तापाका छवइम्ह, सूर्य थे जाःम्ह महावीरम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्यात जिं निमन्त्रणा याना तयागु दु ।

४८. आवम्बन- विमुक्तिया वारय् स्यूम्ह, स्वभाव धर्मयात महस्यूम्ह, मुनिम्ह, तिमिला थे जाःम्ह, महावीरम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्यात जिं निमन्त्रणा याना तयागु दु ।

४९. (गुण) बढे जुयाच्चंम्ह, (यशकीर्ति) थाहाँ वना च्चंम्ह, (महापुरुष) लक्षणं अलंकृतम्ह, अप्रमाण गुण दुम्ह, महावीरम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्यात जिं निमन्त्रणा याना तयागु दु ।

५०. गुम्हसिगु ज्ञान (थुलि धकाः) प्रमाण याये मफइगु खः, गुम्हसिगु शील (थजाःगु धकाः) उपमा विइ मफइगु खः, गुम्हसिगु विमुक्ति (सुं नापं नं) समान याये मफइगु खः, वस्पोल भगवान बुद्ध्यात जिं निमन्त्रणा याना तयागु दु ।

५१. गुम्हसिगु ज्ञां असदृस जुइ, गुम्हसिगु बल अचिन्त्य जुइ, गुम्हसिगु पर आक्रम ज्येष्ठगु जुइ, अजाःम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्यात जिं निमन्त्रणा याना तयागु दु ।

५२. गुम्हसिनं राग, द्वेष, मोह आदि विषयत दक्वं हानिसें हे नष्ट यायेधुक्ल, वासः थेंजाःम्ह, महावीरम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्यात जिं निमन्त्रणा याना तयागु दु ।

५३. क्लेशरूपी रोगत, यक्व दुःखत, सकतां (मोह) अन्धकारत तापाकीम्ह वैद्य थे जाःम्ह, महावीरम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्यात जिं निमन्त्रणा याना तयागु दु ।

५४. हे तपश्वी ! 'बुद्ध' धैगु शब्द धया विज्याःगु खः, छलपोलया व शब्द तकं अतिकं दुर्लभगु खः, उकिं 'बुद्ध ! बुद्ध !!' धैगु शब्द न्यनाः जितः प्रीति उत्पन्न जुल ।

५५. मनं जक थामे याये मफयाः जिरु व प्रीति पिने नं फैलेजुया च्चंरु दु । प्रसन्न मन दुम्ह (सेल नांयाम्ह) जिं थुगु वचन धया ।

अपदान पाति

५६. “लोकज्येष्ठमह, नरश्रेष्ठमह वस्पोल भगवान बुद्ध आः गन चना विज्याइ
? प्यंगूगु श्रामन्यफल दायकमह वस्पोल भगवान बुद्धयात जिं अन वनाः हे
नमस्कार (वन्दना) याये” धकाः धया ।

५७. केणिय तपशीं जिगु जवल्हाः ज्वनाः उत्पन्न जूगु प्रसन्नगु मन दुम्ह
जुयाः, ल्हाः विन्ति यासें शोक-सन्ताप तापाकीम्ह वस्पोल भगवान बुद्धया
वारे थथे धया विज्यात ।

५८. थाहाँवयाच्चंगु महामेघ (सुपाँय्) थें, अन्जन थें, वँचुगु समुन्द्र थें खने
दयाच्चंगु महावन खं ला ?

५९. थन हे (वहे महाजंगले) दमन मजूपि दमन याना विज्याइम्ह, मुनिम्ह,
विनेय् यजनपि संयमित याइम्ह, बोधिपाक्षिक धर्मत बोध याकीम्ह वस्पोल
भगवान बुद्ध चना विज्याइ ।

६०. अले जिं ; प्यासीम्ह लः माली थें, नेपित्याःम्ह नसा माली थें, सां थःमचा
(बाढ़ी) माली थें वस्पोल भगवान बुद्धयात माला ।

६१. आचार (आदर-गौरव) गथे यायेमा: धकाः स्यूम्ह जिं भगवान बुद्धयाथाय्
वनीपि थः शिष्यपिन्त नं व आचार धर्मत स्यनाः इमित नं संवर (संयमित)
याना ।

६२. याकःचा चा चाःहिलीम्ह सिंह थें भगवान बुद्धयाथाय् लिक्क वने मफैगुलि,
हे माणवकपि ! छिपि छ्वसिकथं पला:छिनाः जकः वयेगु या ।

६३. घोरम्ह आजिवकपि थें, केशरसिंह थें, दन्त (वा) दुम्ह मात्तेजूम्ह किसि
जुजु थें, भगवान बुद्धयाथाय् लिक्क वने मफइगु खः ।

६४. हे माणवकपि ! छिपि मुसु तयेवले नं, हाछिउँ यायेवले नं सः मवयेक,
छ्वसिकथं पला: तयाः भगवान बुद्धयाथाय् थ्यंकः वा ।

६५. भगवान बुद्धपि विवेक यःपि जुइ । निशब्दता यःपि जुइ । लिक्कसं वने
मफइपि जुइ । देवतापिंसहितगु लोकवासीपिनि गुरु व उत्तमपि खः ।

६६. गुबले जिं (प्रश्न) न्व्यसः न्यने, सुख-दुःखया खं ल्हाये, उबले छिपि सुंक
चनाच्च, मुनिव्रत दुपि थें निशब्द जुया च्च ।

अपदान पालि

६७. वस्पोल भगवान् बुद्धं निर्वाणे थ्यंकेया लागि, क्षेमगु गुगु सद्वर्म देशना याना विज्याइगु खः व खँ बांलाक न्यँ । सद्वर्म श्रवण यायेगु सुखकर खः ।

६८. जि वस्पोल भगवान् बुद्धयाथाय् थ्यंकाः वस्पोल मुनिम्ह भगवान् बुद्ध नापं सुख-दुःखया खँ ल्हानाः खँ ल्हाये सिध्येकाः वस्पोलया महापुरुष लक्षणत परीक्षा याना ।

६९. (अथे परीक्षा याना बले) जिं महापुरुष लक्षणत निगू जक (मखनीगु जुया:) शंका याना । वस्पोल भगवान् बुद्धं थःगु ऋद्धि बलं क्यना विज्यात ।

७०. निगूगु मखनीगु लक्षण कथं- थःगु म्ये पिक्याः न्हाय्- न्हाय्-पं स्पर्श यानाः थःगु कपाः उगु म्ये त्वपुना विज्यात ।

७१. जिं वस्पोल चयगू प्रकारया अनुव्यञ्जन लक्षण नापं सम्पूर्णगु स्वीनिता महापुरुष लक्षणत नं बांलाक खना । वस्पोल सर्वज्ञ बुद्ध हे खः धकाः निश्चय यानाः थः शिष्यपिं नापं प्रव्रजित जुया ।

७२. स्वसःम्ह शिष्यपिं जि अनागारिक प्रव्रज्यां प्रव्रजित-भिक्षु जुया । बाःछिति मर्थ्यनिबले हे जिपिं सकलें निर्वाणे थ्यंकापिं जुया ।

७३. जिपिं सकलें अनुत्तरगु पुण्यक्षेत्रे नापं हे पुण्य यानाःलि नापं हे संसारे चाहिलाः नापं हे संसार यात्रा नं बन्द याना ।

७४. उपकारक धर्मय् दुबे जूम्ह जि उपकारी धर्म बांलाक पूवंकाः गुगु दान बियागु खः उगु बांलाक याना बयागु पुण्यकर्मया कारणं आनिसंस च्यागू प्राप्तयाना च्वना ।

७५. सकल दिशाय् (थासय्) माने याका च्वने दयाच्वन । जिगु भोग सम्पत्तित नं अप्रमाण जुयाच्वना । सकसित नं ग्वाहालिपिं जुयाच्वना । जितः सन्ताप धैगु मजू ।

७६. जितः रोग (ल्वय्) धैगु मजू । दीर्घायुम्ह जुयाच्वनी । सूक्ष्मगु (नाइसे च्वंगु) छ्ययंगू दुम्ह (म्ह दुम्ह) जुयाच्वनी । थःत यःगु छ्येँ (आवासे) च्वनेगु यानाच्वनी ।

७७. उपकारी धर्मय् दुबे जूम्ह जि, जिं उपकारक भोजन दान बियाःलि च्यागू आनिसंस (फल) प्राप्त याना । व बाहेकं जिं प्रतिसम्भदासहितगु अर्हत भाव

नं प्राप्त याना ।

७८. हे महासुनि ! सकतां च्वना सिध्येकाम्ह, ब्रह्मचर्या पालन याइम्ह, याये माःगु सकतां ज्या यानाः सिध्येकूम्ह, आश्रवरहितम्ह जिं छलपोलया काय् (शिष्य) ‘अट्टगोपानसी’ नांयाम्ह खः ।

७९. सामूहिक रूपं यायेगु धर्मय् दुवे जूम्ह जिं थां (स्तम्भ) न्यागः दान वियाःलि जिगु उगु कर्मयात ल्वःकथं यागु हेतु (आनिसंस/फल) प्राप्त यानाच्वना ।

८०. जि मैत्रीभावं चंचल मजुया । परिपूर्णगु शरीर दुम्ह जुया । स्वीकार याये योग्यगु (माने याये बहःगु) वचन (शब्द) दुम्ह जुल । जि स्तम्भ थें धर्से ज्वी मखु । क्वःदली मखु ।

८१. जिगु थ्व मन भ्रान्त जुइमखु । छुं कारणं नं अस्थीर जुइ मखु । बांलाक याना वयागु उगु कर्मया कारणं (बुद्ध) सासने (धर्मय्) निर्मलम्ह जुयाच्वना ।

८२. गौरवान्वितम्ह, निहतमानम्ह, सिध्येके धुंकूगु ज्या दुम्ह, अनाश्रवीम्ह, महावीरम्ह, छलपोल शिष्यम्ह भिक्षु; जिं छलपोल मुनिम्ह भगवान बुद्धयात वन्दना याये ।

८३. जिं बांलाक दयेकाः सिधःगु पर्यक (आसन) हले स्थापना याना विया (तया विया) । बांलाक याना वयागु उगु कर्मया कारणं न्यागू आनिसंस (फल) जिं प्राप्त याना ।

८४. जि उच्च कुलय् जन्म जुयाः महाभोग सम्पत्ति दुम्ह जुयाच्वना । सकतां प्रकारया सम्पत्तिं पूर्ण जुयाच्वना । जिके नुगःस्याः (कञ्जूस) स्वभाव खने मदु ।

८५. गनं वनेगु मतिइ तल कि जितः पर्यक (आसन) उत्पन्न जुया विइ । जि उगु पर्यक नापं थः मंदुथाय् वनेगु याना ।

८६. उगु पर्यक (आसन) दानया कारणं जिं दक्व अन्धकारत मदेकाः (तापाका) छूवया । सकतां प्रकारया अभिज्ञा बले थ्यंम्ह व स्थविरं मुनिम्ह छलपोलयात वन्दना याइ ।

८७. मेपिन्त यायेमागु ज्या नं सिधल । थःत यायेमागु ज्या नं क्वचाल (सिद्ध

जुल)। बांलाक पूवंकागु उगु कर्मया कारणं (जि) अभय पूरे (निर्वाणे) द्वाहाँ वनाम्ह जुल।

८८. जिं दयेकाः सिधःगु शाला (हल) भगवान बुद्ध्यात छ्यलेगु लागि (परि भोग यायेत) (दान) विया। बांलाक याना वयागु उगु कर्मया कारणं जि श्रे ष्ठत्वय् थ्यनाच्चना।

८९. सुं नं दमन याइपि दुसा थ्व लोके; इमिसं किसि, सलत दमन याइ। व नं नानाप्रकारं सास्ति विया: दुःख विया: दमन याइ।

९०. हे महावीर ! छलपोलं (चाहिं) थुपि मिसा-मिजंत (मनूत) थुकथं दमन याना विज्याइ मखु। त्वाभः मछ्यसे, अस्त्र (हतियार) मछ्यसे इमित उत्तमगु दमनं (अर्हत्वं) दमन याना विज्याइ।

९१. धर्मदेशनाय् (बाखं) दक्षम्ह छलपोलं दानयागु आनिसंस वर्णन याना विज्याइबले हे, व छगु न्त्यसःया लिसः कना विज्याइबले हे; हे मुनि ! छलपोल स्वसःम्ह तपश्वीपिन्त बोध याका विज्यात।

९२. सारथीम्ह भगवान बुद्धं जिपि दमन याना विज्यात। जिपि (क्लेशं) बांलाक मुक्त जुयापि जुल। आश्रव रहितपि जुयाच्चना। सकतां प्रकारया अभिज्ञा बले थ्यंकपि जुयाच्चना। उपाधिशेष निर्वाणे थ्यपि जुल।

९३. थनिं छगु लाख कल्प न्हापा, उबले गुगु दान वियागु खः; व कारणं सकतां प्रकारया भयत अतिक्रमण याना। शाला (हल) दानया थ्व विपाक फल खः।

९४. एकान्तं हे वस्पोल भगवान बुद्ध्याथाय् थ्व जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल। त्रिविद्या नं प्राप्त यानागु जुल। बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल।

९५. सकतां क्लेशत दहन जुल। दक्व भवत (जन्म) नं नाश जुल। किसिं थें बन्धन चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना।

९६. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागु विमोक्ष ज्ञान, खुगु अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) यानाः कया। भगवान बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान 'सेल' स्थविरं थुपि गाथात धया विज्याःगु जुल।

३९३. सब्बकित्तिकत्थेरापदान

१. काणिकार सिमा थें ज्योतिमयगु, दीपवृक्ष (सिमा) थें उज्वलितगु, औसधि तारा थें चम्के जूगु, आकासे (सर्गते) पल्पसा (बिजुलि) थें चम्केजूगु...
२. ग्याःपहः मदुम्ह, त्रास मदुम्ह केसर सिंह जुजु थें जाःम्ह, तीर्थकर समूहत मर्दन याइम्ह, ज्ञां रूपी आलोकं थ्व संसार प्रकाशमान याइम्ह...
३. थुगु लोकवासीपि (दुःखं) उद्धार याइम्ह, सकतां शंका-उपशंका छेदन याइम्ह (चकुइम्ह) मृगराज (सिंह) थें गर्जन याइम्ह, लोकया नायःम्ह भगवान बुद्ध्यात जिं खना ।
४. उबले जि जटा व खरानी अले चितुवाया छ्यंगू लं धारण याइम्ह जुयाच्वना । बढेजुया च्यंम्ह, तप्यंम्ह प्रतापीम्ह नं जुयाच्वना । अले पुलांगु चीवर कयाः (भगवान बुद्ध्या) तुतिइ सफा याना ।
५. वासः दुगु लखं तथागत भगवान बुद्ध्यात आलेपन याना (मोल्हुइका ?) । वस्पोल सम्बुद्ध्यात जिं आलेप यानाःलि लोकनायकम्ह वस्पोलयात साधुवाद नं विया ।
६. ओघतीर्णम्ह हे महामुनि ! छलपोलं लोकवासीपि (भव दुःखं) उद्धार याना विज्याइ । ज्ञानरूपी आलोकं ज्योति ह्वला विज्याइ (छ्रेयाना विज्याइ) । छलपोलया उत्तमगु ज्ञान अनावृत्त खः (थुलिउलि धकाः धाये मफु) ।
७. धर्मचक्र प्रवर्तन याना विज्याइ । अन्य तीर्थकरपि दमन याना विज्याइ । त्याकूगु संग्राम दुम्ह श्रेष्ठम्ह छलपोलं पृथ्वी हे प्रकम्पन याना विज्याइ ।
८. महासमुन्द्रे छालत किनाराय् (ठक्कर नयाः) टुका जुइ । अथे हे दक्व दृष्टित नं छलपोलया ज्ञां नापं (ठक्कर नयाः) टुका जुइ ।
९. गथे पुखुलिइ सूक्ष्मगु जालि क्वफानाः संकेबले उबले उगु जालिइ (दुने वर्नीपिं) थाइपिं प्राणीपिं (न्यात) पिडित जुइगु खः .....
१०. अथे हे थ्व लोके मेमेगु दृष्टि दुपिं धर्मया तीर्थकरपि नं छलपोलया उत्तमगु ज्ञानया दुने तक्यनीबले परिवर्तन जुइ ।

११. वा: वयाच्वंगु खुसिं (ओघ) चुइका यंका च्वंपिन्त उपकारी जुया बिज्याइम्ह छलपोलं थःथितिपिं मखुसां नं गवाहालि जुया विज्यात । भयं पिडितपिन्त नं गवाहालीम जुया बिज्यात । असरणपिन्त नं सरणम्ह जुया बिज्यात ।

१२. असदृसम्ह (असमानम्ह) छम्ह हे वीरम्ह छलपोल; करुणा-मैत्री गुणया नं संचय दुम्ह, उत्तमगु शील दुम्ह, असमानगु शान्तगु, संवरगु तादि गुणं युक्तम्ह छलपोलयाके त्याके धुकूगु लँपु नं दयाच्वनी ।

१३. क्लेशरूपी आशक्ति मदुम्ह, मात्ते जुइगु स्वभाव नष्ट याःम्ह, त्रिविद्या दुम्ह, स्वंगु लोकया चक्राय् थ्यंम्ह, (लौकिक) सीमात वाँधे याःम्ह, धर्मगरुकम्ह, सिधये धुकूगु ज्या दुम्ह (कृतकृत्यम्ह) छलपोल सकसित हित-सुख जुइगु लँपु दुम्ह खः ।

१४. छलपोल डुङ्गाया लागि (लँ क्यनीम्ह) तारका समान खः, सान्त्वना विइम्ह निधान थें जाःम्ह खः । सिंह थें भयरहितम्ह खः । किसिजुजु थें गर्भितम्ह नं खः ।

१५. उबले जिं थथे भिगू गाथां महायश दुम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्धयात स्तुति वर्णना याना, वस्पोल शास्तायात वन्दना यानाःलि सुकं च्वंच्वना ।

१६. लोकविज्ञम्ह, पूजा सत्कार ग्रहण याना बिज्याइम्ह, पदुमुत्तर भगवान बुद्ध भिक्षुसंघया विचय् च्वना विज्यासे; वस्पोल शास्तानं थथे धया विज्यात ।

१७. “सुनां जिगु शील, ज्ञान व धर्मया प्रशंसा यात, व सु खः धकाः जिं वर्णना याये, छिमिसं जिगु खँ बालाक न्यँ ।

१८. (थ मनू) ख्वीद्वःगू कल्प तक देवलोक्य न्त्याइपुका च्वनी । मेमेपिं दे वतापिं ल्यूने लाकाः अन आधिपत्य जमे याइतिनि ।

१९. व लिपा प्रव्रजित जुयाः कुशल धर्म प्रभावितम्ह जुयाःलि गौतम भगवान बुद्धया सासने नं प्रव्रजित भिक्षु जुइतिनि ।

२०. प्रव्रजित जुयाःलि शरीरं पापकर्मत तापाकाः सकतां प्रकारया आशक्तित मदयेकाः आश्रवरहितम्ह जुयाः निर्वाणे थ्यंकीतिनि ।”

२१. गथे सुपाँयनं गर्जन यासे वा वयेकाः थुगु पृथ्वी तृप्त याइगु खः अथे हे छलपोल महावीरम्ह भगवान बुद्धनं धर्मं जितः सन्तुष्ट याना विज्यात ।

अपदान पालि

२२. जिं शीलं नं, प्रज्ञां नं, धर्मं नं, लोकया नायः नं प्रशंसा यानाःलि अमृतगु, उत्तमगु, निर्वाणरूपी शान्ति प्राप्त यानाच्चनाम्ह जुया ।

२३. मिखा दुम्ह वस्पोल भगवान् बुद्ध यक्व ई तक म्वाना विज्याना च्वंसां एकान्त हे बांलाइ । अले सकस्यां मस्यूगु सिइके फइ । अमृत पद स्पर्श (प्राप्त) याये फइ ।

२४. थ जिगु अन्तिमगु जन्म खः । दक्व भवत (जन्मत) नाश याये धुन । दक्व आश्रवत प्रहाण जूकथं सिइकाः आश्रवराहितम्ह जुया बास यानाच्चना ।

२५. थनिं छगू लाख कल्प न्हापा, उबले गुम्ह भगवान् बुद्ध्या प्रशंसा याना वयागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ बुद्ध प्रशंसाया फल खः ।

२६. जिगु क्लेशत नं दहन जुल । सकतां भवत नं नाश जुल । दक्व आश्रवत क्षय जुल । आः हानं पुनर्भव (हानं जन्म काङ्गु) मन्त ।

२७. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह बुद्ध्याथाय जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्त यानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

२८. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) यानाः क्या । भगवान् बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् ‘सर्वकीर्तक’ स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना) विज्याःगु जुल ।

Dhamma.Digital

सब्बाकितित्थेरापदान स्वंगूगु क्वचाल ।

३९४. मधुदायकत्थेरापदान

१. सिन्धु खुसि सिथय् बांलाक दयेका तयागु जिगु आश्रम दुगु जुल । अन जिं लक्षणशास्त्रसहित इतिहास जिमि शिष्यपित्त ब्वंकेगु यानाच्चना ।

२. धर्मकामिपि, विनितपि, अनुशासन यःपि, खुगू अंगं युक्तगु वेदय् पारंगतपि इपि शिष्यपि नं सिन्धु खुसि सिथय् हे च्वनी ।

३. उत्पात शास्त्रे, लक्षण शास्त्रे दक्षम्ह अभ उत्तमगु अर्थ (धर्म) मामां उबले

अन हे जंगले च्वनी ।

४. उबले 'सुमेध' नांयाम्ह भगवान् बुद्ध लोकय् उत्पन्न जूगु जुल । जिमित अनुकम्पा तया विज्यासे वस्पोल भगवान् बुद्ध जिपिं दुथाय् थंकः विज्यात ।

५. अथे विज्याम्ह महावीरम्ह लोकया नांयाम्ह सुमेध भगवान् बुद्धयात खना । खनाःलि घाँय्या आसन लोकय् जेष्ठम्ह वस्पोल भगवान् बुद्धयात लाना विया ।

६. अले जिं जंगलं कस्ति कया हयाः श्रेष्ठम्ह भगवान् बुद्धयात (दान) विया । भगवान् बुद्धं व (कस्ति) नया विज्यासे थथे धया विज्यात ।

७. "गुम्हसिनं प्रसन्न जुयाः थःगु हे ल्हाःतं जितः थ्व कस्ति दान व्यूगु खः; जिं व सु खः धकाः धाये । जिगु खँ बांलाक न्यँ ।

८. थुगु कस्ति दानया कारणं व घाँय्या आसन लाना व्यूगुया कारणं स्वीद्वः कल्पतक देवलोकय् न्त्याइपुका च्वनी ।

९. थनिं स्वीद्वः कल्प लिपा, ओक्काक कुलय् जन्म जुया विज्याइम्ह गौतम नांयाम्ह शास्ता (बुद्ध) लोकय् उत्पन्न जुइतिनि ।

१०. थुम्ह वस्पोलया धर्मय् दायादम्ह जुयाः, धर्म हे दयेका तःम्ह थे औरसम्ह बुद्धपुत्रम्ह जुयाः दक्व आश्रवत प्रहाण यानाः (मदयेका) आश्रवरहितम्ह जुयाः निर्वाणे थंकः वनीतिनि ।

११. देवलोकं च्यूत जुयाः हानं थन (मनुष्य लोके) वयाः मांया प्वाथय् च्वनीबलय् पृथ्वी हे त्वपुइ कथं कस्ति वा गाइतिनि ।

१२. अले जि, मांया प्वाथं प्याहाँ वयाबले अतिकं थाकुक प्याहाँ वया । अथे प्याहाँ वयाबले नं (जन्म जुयाबले) निरन्तरं कस्ति वा गात ।

१३. (लिपा) छ्यैं नं प्याहाँ वनाः अनगारिक प्रव्रज्यां प्रव्रजित जुया । अथेसां आहार-पान (भिक्षा) सुलभ जुयाच्वनी । व मधु (कस्ति) दानया फल-विपाक खः ।

१४. देव-मनुष्य निगू गति नं सकतां काम-भोग-सम्पत्तिं समृद्धम्ह जुया च्वना सा, उगु मधु दानया आनुभावं हे आश्रव क्षय यानाः निर्वाणे नं थंका ।

अपदान पाति

१५. वा वइबले नं, प्यलांगु दुगु घाँय्ले नं, ह्वःगु स्वां नं युक्तगु सिमाय् दुगु थासय् नं, गृहस्थीपिनिगु छ्यैं नं, मण्डपे नं, सिमा क्वय् नं, न्त्याथाय् नं जि आश्रवरहितम्ह जुयाः सुखपूर्वक च्वनेगु वनेगु यानाच्वना ।

१६. महानगु, मध्यमगु, हीनगु (वांलागु) बांमलाःगु सकतां प्रकारया भवत (जन्मत) अतिक्रमण याना (सिध्येका) वयेधुन । (थ जन्मे) थौं जिगु आश्रवत (क्लेशत) क्षय (नष्ट) जुल । आः हानं जन्म जुइमखुत । पुनर्भव मन्त ।

१७. थनिं क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत (जन्म) नष्ट जुल । दक्व आश्रव (क्लेश)त क्षय जुल । आः हानं पुनर्भव (पुनःजन्म) मन्त ।

१८. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत (जन्म) नष्ट जुल । दक्व आश्रवत (क्लेश) क्षय जुल । आः हानं पुनर्भव (पुनःजन्म) मन्त ।

१९. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्त यानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

२०. प्रतिसमिभदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) यानाः क्या । भगवान बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘मधुदायक’ स्थविरं थुपिं गाथात ध्या (कना) विज्याःगु जुल ।

मधुदायकत्थेरापदान प्यंगूगु क्वचाल ।

Dhamma.Digital

३९५. पदुमकूटागारियत्थेरापदान

१. स्वयम्भूम्ह (थःम्हं हे) सकतां बोधयाना विज्याःम्ह । लोकया नायःम्ह, सर्वज्ञम्ह, मुनिम्ह, समाधिइ दक्षम्ह प्रियदर्शी नायाम्ह भगवान बुद्ध विवेक (आराम) काये यःम्ह जुया ।

२. वस्पोल महामुनिम्ह, पुरुषोत्तमम्ह प्रियदर्शी भगवान बुद्ध जंगलया दुने विज्यानाः पांशुकूल चीवर लायाः फेतुना विज्यात ।

३. उबले जि (उगु) महाजंगले च्वनीम्ह मृग-व्याधा जुयाच्वना । जि उबले च्वामुसेच्वंगु सिंग (न्यकू) दुम्ह मृग मामां अन जंगले चाःहिला च्वना ।

अपदान पालि

४. अन हे जंगले जिं (प्यंगु) ओघत पार तरेजुया विज्याःम्ह, आश्रवरहितम्ह, स्वयाच्वंगु साल वृक्ष थें जाःम्ह, उदयमान सूर्य थें जाःम्ह सम्बुद्ध्यात खना ।
५. देवतापिनि हे देवम्ह, महायश दुम्ह प्रियदर्शी भगवान बुद्ध्यात जिं खनाःलि, स्वयंजातगु (थःहे उत्पन्न जूगु) पुखुलिइ वनाः पलेस्वां थ्वया हयाः अन वना ।
६. जिं मनोरमगु पलेस्वांया द्वःछिगु हःत कया हयाः कूटागार (चिःधंगु कुटी) उगु हःनं दयेकाः पलेस्वां नं छायेपा विया ।
७. जीनम्ह, अनुकम्पा तया विज्याइम्ह, कारुणिकम्ह, महामुनिम्ह प्रियदर्शी भगवान बुद्ध न्हेन्हु न्हेचा उगु कूटागारे च्वना विज्यात ।
८. अले जिं पुलांगु स्वांत चिइकाः न्हूगु पलेस्वांत हयाः उगु कूटागारे हानं छायेपा विया । अनं लिपा जिं ल्हाः निपां विन्तियानाः च्वंच्वना ।
९. लोकया नायःम्ह, महामुनिम्ह पियदर्शी भगवान बुद्ध समाधिं (ध्यानं) दना विज्यासे (फिगू) दिशात छसीकथं स्वया विज्यासे फेतुना विज्याना च्वन ।
१०. उबले शास्ताम्ह प्रियदर्शी भगवान बुद्ध्या मनया खँ सिइकाः वस्पोलया महाऋद्धि दुम्ह सुदर्शन नायाम्ह उपस्थापक शिष्य भिक्षु....
११. ....चयद्वः भिक्षुसंघपिंसहित मुनाः वने याउँक च्वना विज्याना च्वंम्ह लो कया नायःम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्याथाय् थ्यंकः विज्यात ।
१२. उबले उगु जंगले अधिगृहित (बास याना च्वंपि) गुलि नं देव-देवतापिं दुगु खः इपि सकल देव-देवतापिं नं भगवान बुद्ध्या मनया खँ सिइकाः अन जम्मा जुल ।
१३. अथे हे जम्मा जूपि यक्षपिं, कुम्भाणडपि, राक्षसपिं व भिक्षुसंघपिं नं सःताः भगवान बुद्धं थुपि गाथात ध्या विज्यात ।
१४. सुनां जितः न्हेन्हुतक पूजा यात, जिगु लागि आवास (कुटी) दयेका बिल, व सु खः धकाः कने, छिमिसं जिगु खँ बांलाक न्यँ ।
१५. अतिकं खंके थाकुगु, अतिकं सूक्ष्मगु, गम्भरगु, उगु (पुण्यकर्म) बांलाक ध्यातःगु दु । जिगु ज्ञानं स्वयाः व ध्या (वर्णना) च्वना । जिगु व खँ बांलाक न्यँ ।

अपदान पालि

१६. थ्व मनुखं भिंप्यंगु कल्पतक दिव्य राज्य याइतिनि । वयागु छ्यंच्वय् आकासे कूटागार (कुटी थें) थें चंगु पलेस्वांत छायेपा च्वंच्वनी । पुष्पर्कमया थ्व फल खः ।

१७. नीप्यसः कल्पतक देव-मनुष्य जुनिइ उखे थुखे चाःहिला च्वनी । व न्त्याथाय् जन्म जूसां स्वांया कुटी आकासे धारण याइ ।

१८. गथे पलेस्वांया हःले लः थाइमखु अथे हे वयागु ज्ञाने क्लेशत थाइमखु ।

१९. थ्व मनू पंचनीवरण मदयेकाः प्रव्रजित जुइगु इच्छा उत्पन्न यानाः छ्ये य् नं प्याहाँ वनाः प्रव्रजित नं जुइतिनि । उबले नं स्वांया कुटी धारण यानाः हे प्याहाँ वनी ।

२०. स्मृतियुक्तम्ह जुयाः (होसदुम्ह जुयाः) ज्ञानी जुयाः सिमा क्वय् च्वनाच्वनीम्ह वयात न्त्याबले छ्यं च्वय् अन स्वांया कुटी धारण जुयाच्वनी ।

२१. थ्व मनुखं चीवर, भिक्षा दान, वासः व सेनासन (च्वनेगु/च्वनेगु खाता) आदि चतुप्रत्यय् भिक्षुसंघयात दान वियाःलि आश्वरहितम्ह जुयाः निर्वाणे थ्यंकी ।

२२. अनलिं जि थःगु छ्येय् नं प्रव्रजित जुइत प्याहाँ वना । सिमाक्वय् च्वने बले नं (स्वांया) कुटी धारण जुयाच्वनी ।

२३. जितः चीवरे नं, पिण्डपाते (भिक्षाय्) नं चेतना (मन) मदु । पुण्यकर्मया आनुभावं चतुप्रत्यय् बांलाक प्राप्त जुयाच्वन ।

२४. जिं न्त्याखं अल्याखगु यक्व कल्पत अर्थे हे विते याना वया । व इलय् दुने बुद्धपि नं त्वःताः वया ।

२५. थनिं भिन्न्यासःक्वःगु कल्पय् तिनि प्रियदर्शी भगवान बुद्ध थ्व लोकय् उत्पन्न जूबले जिं वस्पोलया संगत यानाःलि जक थ्व जन्म प्राप्त जुयाच्वंगु खः ।

२६. थन मिखा दुम्ह अनो नायाम्ह भगवान बुद्ध खना । जि वस्पोलयाथाय् वनाःलि अनागारिक सासने (धर्मय) प्रव्रजित जुया ।

२७. पंचमार त्याकूम्ह, दुःखया अन्त याना विज्याइम्ह भगवान बुद्धं जितः

अपदान पालि

प्रतिपत्तिया लँपु कना विज्यात । वस्पोलया धर्म (देशना) न्यनाः जि निर्वाणे
थंकः वनाम्ह जुया ।

२८. शाक्य कुलय् सिन्हः (तिलक) जुया विज्याःम्ह गौतम भगवान बुद्ध्यात
लय् तायेकाः दक्ष आश्रवत ज्ञानं हे प्रहीण (क्षय्) यानाः आश्रवरहितम्ह जुयाः
बास याना ।

२९. थनिं फिन्न्यासःगू कल्पय, उबले गुम्ह बुद्ध्यात पूजा याना वयागु खः व
कारणं दुर्गति धइगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

३०. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत (जन्म) नाश जुल । आः हानं
पुनर्भव (पुनःजन्म) मन्त ।

३१. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या
प्राप्त यानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

३२. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात
(प्राप्त) यानाः कया । भगवान बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘पदुमकुटागारिय’ स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना)
विज्याःगु जुल ।

पदुमकुटागारियत्वेरापदान न्यागूगु क्वचाल ।

Dhamma.Digital

३९६. बक्कुलत्थेरापदान

१. हिमाल पर्वतया लिक्कसं ‘शोभित’ नांया पर्वत दुगु जुल । अन जिमि
शिष्यपिसं बांलाक दयेकातःगु आश्रम जितः दुगु जुल ।

२. अन यक्व मण्डपत (हल) नं दुगु जुल । अथे हे आश्रमय् ह्वयाच्वंगु
सिन्दुवारका सिमात, ह्वयाच्वंगु जिर्जिवक सिमात व कपित्थ सिमात नं
यक्व दुगु जुल ।

३. निर्गन्धी जडीबुटी (इन्द्राणी), कपाय् सिमा, परुषक, लौका मात नं यक्व
दुसा ह्वयाच्वंगु तुयुगु पलेस्वांत नं दयाच्वंगु जुल ।

अपदान पाति

४. आलका सिमात नं, वेलया सिमात नं, अन केरामा नं, तःसी सिमात नं, महानाम नांया सिमात नं, अन अजुर्ण सिमात नं, पियडगु सिमात (जडीबुटी) नं यक्व सयाच्चंगु जुल ।
५. कोसम्ब सिमात नं, सलल, निम, निग्रोध व कपित्थ सिमात नं अन यक्व दयाच्चंगु जुल । जिगु आश्रम थजाःगु जुल । जि अन जिमि शिष्यपिं नापं च्चंच्चना ।
६. स्वयम्भूम्ह, लोकया नायःम्ह, अनोमदर्शी भगवान बुद्ध याउँसे च्चनीगु स्वभाव (आराम) मामां जिगु आश्रमय् थ्यंकः विज्यात ।
७. महायशश्वीम्ह, महावीरम्ह अनोमदर्शी भगवान बुद्ध थ्यंकः विज्याये सातकि हे वस्पोल लोकनाथम्ह भगवान बुद्धयात फय्या त्वय् (वातावाध) उत्पन्न जुल ।
८. उबले जि उगु जंगले चाःहिला च्चनाम्ह लोकया नायःम्ह भगवान बुद्धयात खना । महायशश्वीम्ह, मिखा दुम्ह, भगवान बुद्धयाथाय् (जि) थ्यंकः (लिक्क) वनाःलि.....
९. उबले जिं वस्पोलया मह्या स्वभावत व शरीरया लक्षणत खनाः थम्ह हे वस्पोल भगवान बुद्धयात धात्यें हे (व्याधि) रोग उत्पन्न जुयाच्चन धकाः सिइका ।
१०. अले जिं तुरुन्त आश्रमय् लिहां वया । उबले हे जि शिष्यपिं नापं वासः याये मास्तेवःम्ह जुयाः जि शिष्यपिन्त नं सःता ।
११. अले गौरवपूर्वक हे जिगु वाक्य (सः) न्यनाः सकल शिष्यपिं छक्कलं हे अन मुंवल । जिगु वस्पोल शास्ताप्रति गौरवया कारणं....
१२. तुरुन्त हे जि पहाडे गयाः सकतां प्रकारया वासःत माला । अले जिं व वासःत त्वने योग्य यानाःलि श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्धयात (त्वनेत) विया ।
१३. सर्वज्ञम्ह, महावीरम्ह, लोकया नायःम्ह वस्पोल भगवान बुद्धं व वासः त्वना विज्यात । (व वासः त्वनेवंतु) महर्षिम्ह, सुगतम्ह भगवान बुद्धया वाथ त्वय् तुरुन्त हे क्वलात ।
१४. महायशश्वीम्ह अनोमदर्शी भगवान बुद्ध याउँक दना विज्याःगु खना ।

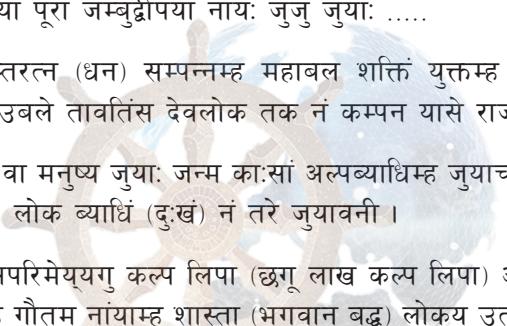
अपदान पालि

अले थःगु आसने फेतुना विज्यासे थथे धया विज्यात ।

१५. सुनां थ्व वासः जितः व्यूगु खः, जिगु ल्वय् (रोग) लंकूगु खः व सु खः धकाः धाये, जिगु खँ बांलाक न्यँ ।

१६. (व) छगू लख कल्प तक देवलोकय् न्त्याइपुका च्वनी । उगु देवलोकय् वाद्यवादन, तूर्यवादन आदि संगीतं न्त्यावलें खुसि जुयाच्वनी ।

१७. अर्नलिपा मनुष्य लोकय् ल्याहां वये धुंकाः उगु कशल पुण्यया आनुभावं महावल सम्पन्नम्ह चक्रवर्ती जुजु जुयाः द्विष्ठिक्वः राज्य याइतिनि ।

१८. न्येन्यागूगु कल्पय् (व) अनोम नांयाम्ह क्षत्रीय जुयाः छचाखेरंगु अन्त तकया द्विपया पूरा जम्बुद्वीपया नायः जुजु जुयाः .....

१९. ....सप्तरत्न (धन) सम्पन्नम्ह महावल शक्तिं युक्तम्ह चक्रवर्ती जुजु जुइतिनि । उबले तावतिंस देवलोक तक नं कम्पन यासे राज्य याइतिनि ।

२०. देवता वा मनुष्य जुयाः जन्म काःसां अल्पव्याधिम्ह जुयाच्वनी । अले छ्यें त्वःता वनाः लोक व्याधिं (दुःखं) नं तरे जुयावनी ।

२१. थनि अपरिमेय्यगु कल्प लिपा (छगू लाख कल्प लिपा) ओक्काक कुलय् जन्म जुइम्ह गौतम नांयाम्ह शास्ता (भगवान बुद्ध) लोकय् उत्पन्न जुइतिनि ।

२२. वस्पोलया धर्मय् दायादम्ह, औरस पुत्रम्ह जुयाःलि धर्म हे दयेकातःम्ह थे, सकतां आश्रवत (क्लेशत) क्षय प्रहीण यानाः, आश्रवरहितम्ह जुयाःलि निर्वाणे थ्यंकः वनी ।

२३. क्लेशत दहन यानाः, तृष्णारूपी खुसिबाः (बाढी) पार तरे जुयावनी । उबले नामं 'बक्कुल' नांयाम्ह जुयाः भगवान बुद्धया शिष्य जुयाच्वनी ।

२४. थुगु खँ दक्व सिइका विज्याइम्ह वस्पोल शाक्य कुलया गौतम भगवान बुद्धं नं भिक्षुसंघया बिच्य् च्वना विज्यासे वयात 'एकदग्ग' थासय् तया विज्याइ ।

२५. स्वयम्भूम्ह, लोकया नायःम्ह अनोमदर्शी भगवान बुद्ध विवेक (आराम) काये मास्तेवःम्ह जुयाः जिगु आश्रमे थ्यंक विज्यात ।

२६. अथे थ्यंकः विज्याःम्ह महावीरम्ह, सर्वज्ञम्ह, लोकया नायःम्ह भगवान

अपदान पाति

बुद्ध्यात जिगु हे ल्हाःतं प्रसन्न जुयाः सकतां प्रकारया वासः नं तृप्त याना ।

२७. व जिं बांलाक याना वयागु कर्म; सारगु बुँइ बांलाःगु पुसा पिनाः सःगु फल थें गुबले नं फुके फइमखु ।

२८. गजाःम्ह लोकया नायःम्ह भगवान बुद्ध्यात जिं खंगु खः व जिगु लागि लाभ खः । व जिगु भिंगु प्राप्ति जुल । उगु कर्मया अन्तिमगु फल-विपाक कथं थ्व अचलगु पद- निर्वाणे थ्यंकः वना ।

२९. शाक्यकुल श्रेष्ठम्ह गौतम भगवान बुद्धं थुपिं सकतां खँ सिइका विज्यासे भिक्षुसंघया विचय् च्वना विज्यासे जितः एतदग्रस्थाने तया विज्यात ।

३०. थनिं अपरिमेययगु कल्प न्हापा गुगु कर्म याना वयागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व वासः दानया फल खः ।

३१. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत (जन्म) नाश जुल । दक्व आश्रवत क्षय जुल । आः हानं पुनर्भव (पुनःजन्म) मन्त्त ।

३२. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्त यानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

३३. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) यानाः कया । भगवान बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान 'वक्कुल' स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना) विज्याःगु जुल ।

वक्कुलत्वेरापदान खुगू व्वचाल ।

३९७. गिरिमानन्दत्थेरापदान

१. जिमि कलाः सित । काय् नं मशाने वन (सित) मां-वाः, सहोदर किजा नं छगू हे चिताय् (दाहसंस्कार) च्यानाच्वन ।

अपदान पालि

२. उगु शोकं सन्तप्तम्ह जि, हाकुसे च्वंह जुल । उगु शोकं पिडितम्ह जुया: जिगु मन नं विक्षिप्त जुल । उगु हे शोकं याना: जि गंसिम्ह नं जुल ।
३. शोक-सन्तापं पिडित जुयाच्वनाम्ह जि जंगले थ्यंकः वना । अन कुतुंवःगु फलत नया: सिमाक्वय् वास याना च्वना ।
४. जीनम्ह, दुःखया अन्तयाना विज्याइम्ह, सुमेध नांयाम्ह भगवान बुद्ध जितः (भव सागर) तरे याये मास्तेवम्ह जुया: जि लिक्कसं विज्यात ।
५. महर्षिम्ह सुमेध भगवान बुद्धया पल्लाः सः वयाः जिं जिगु छ्यं ल्त्वनाः महामुनिम्ह भगवान बुद्धयात स्वया ।
६. महावीरम्ह भगवान बुद्ध धात्यें जिगु लिक्कसं विज्याना च्वन । जि यक्व लयृताया । उबले वस्पोल लोकया नायःम्ह भगवान बुद्धयात खनाःलि जिगु मन शान्त व एकाग्र जुल ।
७. जिं होस् दयेकाः (हानं स्मृति प्राप्त यानाः) वस्पोल भगवान बुद्धयात घाँय् छम्हू दान विया । ज्ञां रूपी मिखा दुम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध जिप्रति अनुकम्पा तया विज्यासे उकिइ द्यःने फेतुना विज्यात ।
८. लोकया नायःम्ह सुमेध भगवान बुद्ध अन फेतुना विज्यासे जिगु शोक सन्ताप मदयेका छवयेगु लागि धर्मदेशना याना विज्यात ।
९. (इपि) सुनानं मसःतुसे हे थन वःपि जुल । अथे हे सुयातं नं खबर मव्युसे थनं मेथाय् वैपि जुल । गथे निमन्त्रणा मदयेकं थुगु लोकय् वल । अथे हे खबर मयासे थनं मेगु लोकय् वन । अन छाय् ख्यये माःगु । शोक याये माःगु ।
१०. गथे लँजुवाःत वा वइबले थःगु सामानसहितं वा मवःगु थासय् वनीगु खः ।
११. अथे हे वा वयेगु दित कि हानं थः मंदुगु थासय् वनी । छिमिं मां-बाःपि नं अथे हे खः । अज ख्यये माःगु छु दु ?
१२. (लोकवासी सकल प्राणीपि) सकलें थ्व लोकया पाहाँ खः, आगन्तुकपि खः । चंचलपि, कम्प जुइपि, पृथकजनपि खः । अथे हे छिमि मां-बाःपि नं खः । अन ख्यये माःगु छु दु ?

अपदान पाति

१३. गथे सर्प थःगु जीर्णगु विखू (छ्यंग) त्वःताः वनीगु खः, अथे हे छिमि मां अबुपिसं नं थःथःगु शरीर थन हे (थ लोकय् हे) त्वःताः वन ।

१४. जिं भगवान बुद्ध्या उगु वचन (उपदेश) न्यनाःलि थःगु शोक-सन्ताप मदयेका छ्वया । मन प्रसन्न यानाः श्रेष्ठमह भगवान बुद्ध्यात वन्दना याना ।

१५. महानागम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्यात वन्दना याये धुंकाःलि दिव्यगु सुगन्धं युक्तगु गिरिमंजरी स्वां छम्ह वस्पोल लोकया नायःम्ह सुमेध भगवान बुद्ध्यात बांलाक (श्रद्धा) पूजा याना ।

१६. वस्पोल सम्बुद्ध्यात पूजा याये धुंकाःलि ल्हाः निपां छ्यने तयाः विन्ति यानाः लोकया नायःम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्या गुण लुमंकाः प्रशंसा याना ।

१७. हे महावीर ! लोकया नायःम्ह, सर्वज्ञम्ह छलपोलं भव (सागर) पार तरे याना विज्यात । हे महामुनि ! छलपोल अथे हे थःगु ज्ञानं सकल सत्प्राणीपि नं दुःखं तरेयाना विज्याइ ।

१८. हे महामुनि ! छलपोलं शंका-उपशंका नं छेदन याना विज्याइ । ज्ञां रूपी मिखा दुम्ह छलपोल थःगु ज्ञानं जिगु लँपु दयेका विज्यात ।

१९. छलपोल तुरुन्त हे ध्यानं ऋद्धिप्राप्तपि, खुगु अभिज्ञा प्राप्तपि, महाऋद्धिवानपि, आकासे चाःहिलीपि, धीरपि अर्हत भिक्षुपि न्त्याबले चाःहुइकाः च्वनी ।

२०. (आर्यलँपुई) प्रतिपन्नपि (जूपि), सेखपि (अर्हतपि), (अर्हत) फल लाभिपि नं छलपोलया शिष्यपि दयाच्वनी । छलपोलया शिष्यपि निभाः त्वद्वले (सूयो 'दय जुइवले) त्वद्विगु पलेस्वां थें प्रवोधं युक्त जुइ ।

२१. हे ज्ञां रूपी मिखा दुम्ह ! गथे समुन्द्र संके मफइगु खः, मेगु नापं तुलना याये मफइगु खः, छलपोल अजागु ज्ञानं युक्तम्ह जुया विज्याइ । प्रमाण याये मफइगु ज्ञानं युक्तम्ह जुया विज्याइ ।

२२. जिं महायशश्वीम्ह, लोक त्याकूम्ह, ज्ञानरूपी मिखा दुम्ह भगवान बुद्ध्यात वन्दना यानाःलि दक्व दिशाय् नं अथे हे वस्पोलयात नमस्कार यानाः थःगु हे थासय् (कुटीइ) त्याहाँ वना ।

२३. (जि उगु पुण्यकर्म) तःधंगु चीधंगु दक्व भवय् चाःहिला च्वच्चं देवलोकं च्यूत जुया वयाः स्मृति दुम्ह जुयाः भिं ज्ञां दुम्ह जुयाः मांया कोखं जन्म जुया ।

अपदान पालि

२४. (तःधिकः जुइधुंकालि छ्येय् नं प्याहाँ वनाः अनगारिक प्रव्रज्यां प्रव्रजित जुया । क्लेश दहन (दमन) यायेगु वीर्यं (उत्साहं) युक्तम्ह जुयाः अन्तरमुखिम्ह, थःगु हे प्रश्न न्यनीम्ह, ध्यान याइम्ह जुयाः विवेकी थासय् च्वच्वना ।

२५. वीर्यं (उत्साह) याना भगवान बुद्धयात लय्तायेका, जिं सुपाय् नं प्याहाँ वःगु तिमिला थें न्याबले चाहिला च्वना ।

२६. अले शान्तम्ह जुयाः निरुप दुम्ह जुयाः (उपधि-क्लेशं मुक्तम्ह जुयाः) विवेकी पूर्वक च्वच्वनाम्ह जुया । जिगु दक्व आश्रवत प्रहीण (नाश) जूकथं सिइका, आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

२७. थनिं स्वीद्वऽदृं कल्प न्हापा, उबले गुम्ह बुद्धयात बांलाक (श्रद्धां) पूजा याना वयागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ बुद्धपूजाया फल खः ।

२८. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत (जन्म) नाश जुल । दक्व आश्रवत क्षय जुल । आः हानं पुनर्भव (पुनःजन्म) मन्त ।

२९. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्त यानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

३०. प्रतिसम्भिदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) यानाः कया । भगवान बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘गिरिमानन्द’ स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना) विज्यागु जुल ।

गिरिमानन्दत्येरापदान न्हेगूगु क्वचाल ।

३९८. सललमण्डपियत्थेरापदान

१. ब्रह्मचर्या पालन यानाः क्वचायेके धुंकूम्ह, सकतां पापकर्मत दमन यानाः क्वसिका तये धुंकूम्ह ककुसन्द भगवान बुद्ध परिनिर्वाण जूबले जिं सलल स्वां कया हयाः मण्डप दयेके विया ।

२. (उगु पुण्यं) तावतिंस देवलोक्य जन्म काः वना । अन जितः विमान (स्वांया) दयाच्वनी । मेमेपिं देवतापिं सिवे थिनाच्वनी । व पुण्यकर्मया थ्व

अपदान पाति

फल खः ।

३. जि न्हिने जुइमा चान्हे जुइमा, अले चंकमण याना च्वंसां, दना च्वंसां, फे
तुना च्वंसां जितः सलल स्वां नं छ्यं च्यय् त्वपुना च्वनी । उगु पुण्यकर्मया
थ्व फल खः ।

४. थुगु हे कल्पय जिं गुम्ह भगवान बुद्धयात बालाक पूजा यानागु खः व
कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

५. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत (जन्म) नाश जुल । दक्व आश्रवत
क्षय जुल । आः हानं पुनर्भव (पुनःजन्म) मन्त । आश्रवरहितम्ह जुयाः बास
याना ।

६. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या
प्राप्त यानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

७. प्रतिसम्भिदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात
(प्राप्त) यानाः क्या । भगवान बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘सललमण्डपिय’ स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना)
बिज्याःगु जुल ।

सललमण्डपियत्थेरापदान च्यागूगु ब्रचाल ।

Dhamma.Digital

३९९. सब्बदायकत्थेरापदान

१. महासमुन्द्रया लिक्कसं जितः बालाक दयेकातःगु भवन दयाच्वन । अन
चक्रवायुथे सः थ्वइगु पुखू छगू नं बालाक दयेका तःगु दयाच्वन ।

२. उगु पुखुलिइ मन्दालक स्वां, पलेस्वां, उत्पला स्वां आदि स्वांत ह्वयाच्वनी
। अन हे लिक्कसं मनोरमगु याउँक न्त्यानाच्वंगु खुसि छगू नं दयाच्वन ।

३. उगु खुसिइ न्यात, कछुवात, व विभिन्न प्रकारया जन्तुत नं याउँक
चाहिला च्वनी । अन हे मयुर, कोकिल, हंस आदि पक्षीपिं नं चाहुइकाः
च्वनी ।

अपदान पालि

४. अन हे बखुं, रवीहंस, चक्रवाक (चखेवा), लखे चाःहिलीपि, हुटिट्याउँ, मै ना व अन मिसा-कालिज त नं यक्व दयाच्वन ।
५. अन नाद याइपि हंस, कोकिल, बकुला, उल्लु, पिंगल आदि पंक्षीत नं यक्व दुगु जुल । सप्तरत्नं युक्तगु माणिक्य, मोती नापं फि नं दुगु जुल ।
६. नाना प्रकारया नस्वाःगु फैले याइगु सकतां हे स्वर्णमयगु सिमातयसं नं अन दथीच्चंगु व भवन न्त्याबलें हे चाँन्हिं उज्ज्वल याना च्वनी । प्राप्त याना च्वनी ।
७. ख्वीद्वःगु वाजंतयसं सुथे-बहनी संगीत वियाच्वनी । भिंखुद्वः मिस्तेसं जितः न्त्याबलें चाःहुइकाः च्वनी ।
८. (छन्हु) उगु भवनं प्याहाँ वना । प्रसन्नगु मन दुम्ह जिं भिं मनं (श्रद्धां) महायशश्वीम्ह, लोकया नायःम्ह सुमेध भगवान बुद्ध्यात वन्दना याना ।
९. वन्दना याये धुंकाः वस्पोल भगवान बुद्ध्यात भिक्षुसंघसहित (भोजनया लागि) निमन्त्रणा याना । धीरम्ह लोकया नायःम्ह सुमेध भगवान बुद्धं (व निमन्त्रणा) स्वीकार याना विज्यात ।
१०. महामुनिम्ह भगवान बुद्धं जितः धर्मया खँ कनाः जितः पुण्यकार्यय् लगे यात । वस्पोल भगवान बुद्ध्यात वन्दना यानाः जि हानं छ्येय् हे ल्याहाँ वना ।
११. अले “(कन्हे) सुथय् (भोजनया इलय्) भगवान बुद्ध जिगु (छ्येय्) भवने विज्याइगु जुल, छिपि सकले थन मुंवा” धक्काः परिवारजनपि सःता ।
१२. गुकथं छिपि नापं बास याना च्वनागु खः थ्व भी सकसितं वांलाःगु प्राप्ति खः, भिंगु लाभ खः । भीसं नं श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्ध अर्हतपि छगू लख भिक्षुसंघनापं (जिगु छ्येय्) विज्यात ।
१३. अले जिं आहार-पान आदि भोजनया व्यवस्था यानाःलि (वस्पोलयात) भोजनया ई खबर याना । लोकया नायःम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध अर्हतपि छगू लख भिक्षुसंघनापं (जिगु छ्येय्) विज्यात ।
१४. जिं पञ्चांग युक्तगु तुर्यवादन नापं वस्पोलया लँ स्वः वना । लसकुस याना । पुरुषोत्तमम्ह भगवान बुद्ध्यात सकतां स्वर्णमयगु आसनये फेतुका ।

अपदान पाति

१५. उबले आसनया च्यत् नं दक्षं सुर्वणमयगु इलां दयाच्चन । पंखां गायेका च्चन । भिक्षुसंघया विचय् च्चना विज्याना च्चन ।

१६. भिक्षुसंघयात विविधगु आहार-पानादि जिं बांलाक तृप्त याना । अनंति जिं म्हरिं निज्वः वस्त्रत नं भिक्षुसंघयात दान विया ।

१७. लोकवासीपिनि पूजा ग्रहण याना विज्याइम्ह, सुमेध भगवान बुद्ध धकाः सुयात धाइगु ख; वस्पोल भगवान बुद्धं भिक्षुसंघया विचय् च्चना विज्यासे थथे धया विज्यात ।

१८. सुनां जितः नं, छिपि सकसित नं आहारं, पानादि तृप्त याःगु खः, जिं व सु खः धकाः धाये, जिगु व खं बांलाक न्य॑ ।

१९. (व) भिंच्यासःगू कल्प तक देवलोकय् न्त्याइपुका च्चनी । सच्छक्षवः ला चक्रवर्ती जुजु जुयाः राज्य याइतिनि ।

२०. देवता जुयाः जन्म काःसां, मनू जुयाः जन्म काःसां, गन जन्म काःवनीगु खः अन वयात न्त्यावलें स्वर्णमयगु इलां धारण जुयाच्चनी ।

२१. स्वीद्वःगू कल्पय् ओक्काक कुलय् उत्पन्न जुया विज्याइम्ह नामं ‘गौतम’ नायाम्ह शास्ता (भगवान बुद्ध) लोकय् जन्म जुइतिनि ।

२२. वस्पोलया धर्मय् दायादम्ह, औरस पुत्रम्ह, धर्म हे दयेकातःम्ह जुयाः दक्ष आश्रवत प्रहीण यानाः ज्ञानं सिइकाः, आश्रवरहितम्ह जुयाः निर्वाणे थ्यंकीम्ह जुइ ।

२३. भिक्षुसंघया विचय् च्चनाः सिंहनाद नं नाद याना विज्याइ । वयागु (पार्थिव शरीर(लास) दुगु) चिताय् तक नं अजाःगु छत्र (कुसा) इलां धारण जुयाच्चनी । अले उगु इलांया क्वय् हे दाह-संस्कार जुइ ।”

२४. जि श्रामन्यफल प्राप्तम्ह जुयाच्चना । जिं क्लेशत दहन याना च्चना । मण्डपे जुइमा, सिमा क्वय् जुइमा जितः सन्त्ताप धैगु जुइमखु ।

२५. थनिं स्वीद्वःदँ कल्प न्हापा, उबले गुगु दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व दक्षं दानया थुगु फल खः ।

२६. दक्षं क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत (जन्म) नाश जुल । दक्ष आश्रवत

अपदान पालि

क्षय जुल । आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

२७. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्त यानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

२८. प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) यानाः क्या । भगवान् बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् ‘सर्वदायक’ स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना) विज्याःगु जुल ।

सब्बदायकत्थेरापदान गुंगूगु व्वचाल ।

४००. अजितत्थेरापदान

१. सकतां प्रकारया धर्मय् पारंगतम्ह, लोकया नायःम्ह, जीनम्ह (पंचमार त्याकूम्ह) पदमुत्तर भगवान् बुद्ध हिमाल प्रदेशे द्वाहाँ विज्यानाः अन च्वना विज्यात ।

२. जिं भगवान् बुद्धयात मखना । वस्पोलया सः न मन्यना । उबले जि नसा मामां उगु जंगले चाहिला च्वना ।

३. अन तिनि जिं स्वीनिता महापुरुष लक्षणं युक्तम्ह भगवान् बुद्धयात खना । खनाःलि “थुम्ह प्राणी गजाःम्ह खः” धैगु मनये लुल ।

४. वस्पोलया लक्षणत स्वयाः जिगु विद्या (ज्ञान) लुमंका । “जिं बृद्धिं पण्डितपिनिगु थुगु प्रकारया भिं बचं त न्यना तयागु दु ।”

५. वस्पोलपिसं गथे धया तःगु खः भगवान् बुद्ध नं अथे हे खने दयाच्वन । उकिं वस्पोल धात्यें भगवान् बुद्ध हे खः । जिं वस्पोलयात सेवा-सत्कार याये । उकिं जिगु गति नं शुद्ध जुइ ।” धकाः विचाः याना ।

६. अले याकनं थःगु आश्रमे वनाः कर्सित-चिकं क्या । अले थल नं ज्वनाः नरासभम्ह भगवान् बुद्धयाथाय् थ्यकः वना ।

७. अले जिं (जिगु) त्रिदण्ड क्या: पिने हे खुल्ला थासय् तया । अले मत

च्याकाः च्याक्वः वन्दना याना ।

८. पुरुषोत्तमम् भगवान् बुद्धं न्हेन्हु-न्हेचा अनं फेतुनाः (ध्यानं याना) विज्यात् । अनलिं चा क्वचायेकाः लोकया नायःम् भगवान् बुद्धं अनं (ध्यानं) दना विज्यात् ।

९. जि प्रसन्नंगु मनं दुम्हं जुयाः भिं मनं (श्रद्धां) भगवान् बुद्ध्यात् थःगु हे ल्हाःतं न्हेन्हु-न्हेचा हे मतं पूजा याना ।

१०. उबले उगु गन्धमादनं पर्वते च्वंगु नस्वाःगु दक्व वनत बुद्धानुभावं भगवान् बुद्ध्याथाय् मुं वल ।

११. अले दक्व सिमात् ह्वल । उगु वनये च्वंगु दक्व पुष्प गन्धत बुद्धानुभावं छथाय् मुन ।

१२. उगु हिमाल प्रदेशे गुलि नं नागं व गरुडत दुगु खः, इपिं निखलः नं धर्मं (उपदेश) न्यनेगु इच्छा यानाः भगवान् बुद्ध्या लिक्कसं वल ।

१३. भगवान् बुद्ध्या अग्रश्रावकमहं 'देवल' नायाम्ह श्रमणं अर्हतपि छगू लाखं श्रमणपि नापं भगवान् बुद्ध्याथाय् थ्यंकः विज्यात् ।

१४. लोकवासीपिनि पूजा ग्रहण याये योग्यम्ह, लोक विज्ञम्ह पदुमुत्तरं भगवान् बुद्धं अनंलि भिक्षुसंघया विचय् फेतुना विज्यासे थथै धया विज्यात् ।

१५. "सुनां प्रसन्नंगु मनं थःगु ल्हाःतं हे जिगु लागि मतं च्याकूगु खः व सुखः धकाः जिं धाये, जिगु व खँ बांलाक न्यै ।"

१६. ख्वीद्वःदँ कल्प तक देवलोकय् न्त्याइपुका च्वनी । द्वःछिक्वः चक्रवर्तीं जुजु जुयाः (मनुष्य लोकय्) राज्य याइ ।

१७. स्वीखुक्वः देवराज इन्द्रं जुयाः दिव्यराज्य याइतिनि । थुगु पृथ्वीइ न्हेसःक्वः तःधंगु राज्य याइतिनि । प्रदेश राज्यत ला यक्व हे राज्य याइतिनि । त्याखं अल्याखं जुइ ।

१८. थुगु दीप (मत) दानया आनुभावं दिव्यमय मिखा दुम्हं जुइ । न्त्यावले (वं) छचाःखेर बागू कोस तापाक तक खंकी ।

१९. देवलोकं च्यूतं जुयाः मेथाय् जन्म काःसां नं न्त्याथाय् जूसां वयात्

न्त्यावलें चा-न्हिं (वयात) मत च्याना च्वनी ।

२०. थुगु प्रदीप दानमय पुण्यया आनुभावं युक्तम्ह जुयाः थ्व प्राणी (मनू) गन जन्म काइगु खः व प्रदेशया सीमा तकं प्रदेश छगूलिं प्रकाशमान जुयाच्वनी ।

२१. थ्व मनू देवता जुयाः जन्म काःसां, मनू जुयाः जन्म काःसां, थुगु दीप (मत) दानया हे च्यागु प्रदीप फलया कारणं वयात सुनानं त्याके फइमखु । थ्व मत दानया फल खः ।

२२. छगू लाख कल्प लिपा ओक्काक कुलय् जन्म जुयाः बिज्याइम्ह, नामं ‘गौतम’ नांयाम्ह शास्ता (बुद्ध) लोकय् उत्पन्न जुया बिज्याइ ।

२३. वस्पोलया धर्मय् दायादम्ह, औरसपुत्रम्ह, धर्म हे दयेकातःम्ह थें जुयाः (थ्व मनू) सकतां आश्रवत प्रहीण (नष्ट) यानाः सिइकाः, आश्रवरहितम्ह जुयाः निर्वाणे थ्यंकः वनीतिनि” धकाः कना विज्यात ।

२४. (आ:) शाक्यकुल श्रेष्ठम्ह गौतम बुद्धयात खुसि याना नामं ‘अजित’ नांयाम्ह ‘शास्ता श्रावक’ भगवान बुद्धया शिष्यम्ह जुयाच्वना ।

२५. जिं ख्वीद्वःदँ देवलोकय् न्त्याइपुका च्वना । अन नं जितः न्त्यावलें, न्त्यागु इलय् नं सच्छगू मत त च्याना च्वनी ।

२६. देवलोकय् जूसां नं, मनुष्यलोकय् जूसां नं जिगु प्रभा फैले जुयाच्वनी । श्रेष्ठ बुद्धयात लुमंकाः अभ्य यक्व लय्ताना च्वना ।

२७. जि तुसित देवलोकं च्यूत जुया वयाः (मनुष्यलोकय्) मांया प्वाथय् च्वं वया । अले मांया प्वाथं प्याहां वयावले नं जिगु तःधंगु (यक्व) आलोक (प्रकाश) दयाच्वन ।

२८. (लिपा) छ्येय् नं प्याहाँ वनाः अनागारिक प्रव्रज्यां प्रव्रजित जुया । ‘बावर ओ’ तपश्वीयाथाय् थ्यंकः वनाः वस्पोलया शिष्यम्ह जुयाच्वना ।

२९. हिमाल प्रदेशे च्वच्वनाम्ह जिं-लोकया नायःम्ह भगवान बुद्ध वारे न्यना । उत्तमगु अर्थ-निर्वाण मामां विनायकम्ह वस्पोल भगवान बुद्धयाथाय् थ्यंकः वना ।

३०. वस्पोल भगवान बुद्ध दान्तम्ह जुया बिज्यात । मेपिं नं दमन यासे प्यंगू

अपदान पाति

ओघं (क्लेशरूपी खुसिवा: न) पार तरे याना विज्यात । (स्कन्ध) उपधिरहितम्ह जुल । सकतां प्रकारया दुःखत मदुगु निर्वाण बारे कना विज्याइ ।

३१. वस्पोलयाथाय् जि वयागु कारण सिद्ध जुल (सफल जुल) । जिं महामुनि नं (बुद्धयात) खुसि याना । त्रिविद्या नं प्राप्त याना । बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

३२. थनिं छगू लाख कल्प न्हापा, उबले गुगु मत दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व दीप (मत) दानया फल खः ।

३३. जिं क्लेशत दहन याना । दक्व भवत (जन्म) नाश याना । दक्व आश्रवत क्षय याना । बुद्धशासन नं चिरस्थायी याना ।

३४. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्त यानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

३५. प्यंगू प्रतिसम्भिदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) यानाः क्या । भगवान बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘अजित’ स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना) विज्याःगु जुल ।

अजितत्थेरापदान फिगूगु क्वचाल ।

पिलिन्दवच्छवर्ग क्वचाल
Dhamma.Digital

४१. मेत्तेय्यवगग

४०१. तिस्समेत्तेय्यत्थेरापदान

१. पब्मारकूट पर्वत आश्रित जुयाः पर्वतया विचय् अन कुतुवझगु फलत नयाः शोभित नांयाम्ह तपश्वी बास यानाच्वन ।

२. उबले जिं सिँ व मि हयाः मि च्याका । अले उत्तमगु अर्थ मामां वनाम्ह जिं ब्रह्मलोक प्रार्थना याना च्वना ।

३. लोकवासीया पूजा ग्रहण याना विज्याइम्ह, लोकविज्ञम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्ध जिगु उद्धार याये मास्तिवःम्ह जया विज्यासे वस्पोल जिथाय् लिक्कसं विज्यात ।

४. हे पुण्यवान ! छु याना च्वना ? जितः नं सिँ व मि व्यु । जि नं थ्व मि छ्यले । उकिइं जिगु नं शुद्धि जुइ ।

५. “हे मनू ! छःपिं नं उत्तम गुण दुम्ह खः । हे देव ! छःपिं नं स्यूम्ह खः । छःपिसं नं थ्व मि छ्यला विज्याहुँ । थ्व ‘सिँ व मि’ छःपिन्त हे जुल ।” धकाः तपश्वीं धाल ।

६. अनर्नि भगवान बुद्धं उगु सिँ क्याः मि च्याकल । तर व सिँ मच्याः । थ्व भगवान बुद्धया प्रातिहार्य खः ।

७. “छंगु मि मच्याः । छंगु याग (होम) खने मदु । उकिं छंगु व्रत निरर्थक (ज्याखेले मदुगु) जुल । जिगु मि छ्य (च्याकिक)” धकाः भगवान बुद्धं धया विज्यात ।

८. “हे महावीर ! छलपोलया व मि गजाःगु खः धया विज्याहुँ । जितः नं व मि पूजा गथे यायेगु खः कना विज्याहुँ । भी निम्हसिनं मि पूजा याये ।” धकाः तपश्वीं धाल ।

९. “(दुःखादि) धर्मया हेतु (कारणया) निरोध (अन्त), क्लेशया समन (दमन) यायेगु ईर्ष्या, मान आदि त्वःतेगु, धैगु थ्व स्वंगू जिगु याग-मि (होम) खः” धकाः भगवान बुद्ध कना विज्यात ।

१०. “हे महावीर ! छलपोल गजाःम्ह खः ? हे मारिस ! छलपोल छु गोत्रयाम्ह खः ? छलपोलया आचार-प्रतिपत्ति जितः तसकं यःगु जुल ।”

११. “जि क्षत्रीय कुलय् जन्म जुयाम्ह खः । अभिज्ञा ज्ञानये पारंगतम्ह खः । सकतां प्रकारया आश्रवत क्षीण (नष्ट) जुइधुंकल । आः हानं जिगु न्हूगु जन्म मन्त, पुनर्भव मदु ।” भगवान बुद्धं धया विज्यात ।

१२. “यदि छलपोल बुद्ध खःसा; हे सर्वज्ञ ! पभडकर ! (आलोक त्वलाः (छरे याना) विज्याइम्ह), हे तमोनुद (मोहअन्धकार मदेका विज्याइम्ह), हे देव ! जि छलपोलयात नमस्कार वन्दना याये । छलपोलं दुःखया अन्त याना विज्याइ ।

अपदान पाति

१३. अथे धयाः, जिं चितुवाया छ्यैङ्गूया लासा बांलाक लाना विया । अले थथे धयाः- हे लोकया नायःम्ह भगवान बुद्ध ! फेतुना विज्याहुँ । हे सर्वज्ञ ! जिं छ्लपोलयात सेवा-उपस्थान याये ।

१४. बांलाक लाना वियागु उगु आसने भगवान बुद्ध फेतुना विज्यात । जिं भगवान बुद्धयात निमन्त्रणा यानाः पर्वते वना ।

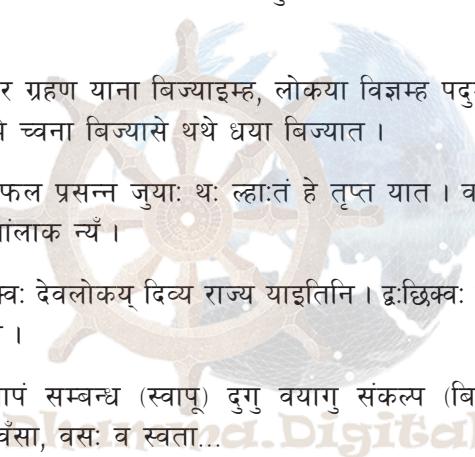
१५. परिष्कार जायेकाः तिनुक फल नं ज्वना वया । अले उगु फल कस्ति नाप त्वाकछ्यानाः भगवान बुद्धयात (दान) विया ।

१६. जीनम्ह भगवान बुद्धं जिं विचाः याना च्वनाबले हे उगु फलदान भपिया विज्यात । अले लोकया नायःम्ह भगवान बुद्धयात स्वस्वं हे मन लय्तायेका च्वना ।

१७. पूजा सत्कार ग्रहण याना विज्याइम्ह, लोकया विज्ञम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्धं जिगु आश्रमे च्वना विज्यासे थथे धया विज्यात ।

१८. “सुनां थ फल प्रसन्न जुयाः थः ल्हाःतं हे तृप्त यात । व सु खः धकाः धाये, जिगु खँ बांलाक न्यँ ।

१९. (वं) नीन्याक्वः देवलोकय् दिव्य राज्य याइतिनि । द्वःछिक्वः चक्रवर्ती जुजु जुयाः च्वनीतिनि ।

२०. पूर्वकर्म नापं सम्बन्ध (स्वापू) दुगु वयागु संकल्प (विचाः) सिइकाः अनर्घगु नसा, त्वांसा, वसः व स्वतां...

२१. पूर्वपुण्यया आनुभावं उबले हे उत्पन्न जुइ । न्त्याबलें नं व निरोगीम्ह व लय्ताःम्ह जुयाच्वनी ।

२२. देवता जुयाः व मनू जुयाः जन्म काःसां, न्त्यागु जन्मय् नं सुखीम्ह जुयाच्वनी । मनुष्यत्व (गुण) दुम्ह जुइ ।

२३. व, वेद व्वनीम्ह, मन्त्र धारण याइम्ह, स्वंगू वेदं पारंगतम्ह जुयाः नं भगवान बुद्धयाथाय् वनाःलि अर्हतम्ह जुया च्वनीतिनि ।” धकाः धया विज्यात ।

२४. गननिसेंया जिगु आत्मभाव लुमंका च्वनागु खः, गनं निसें जिं ज्ञां दुम्ह

जुया वयागु खः, अनं निसें आःतक जितः भोग सम्पत्तिं कर्मी धैगु जूगु मस्यू
थ्व व फल दानया विपाक खः ।

२५. उत्तमगु धर्मय् (सासने) सम्प्राप्तिम्ह जुयाच्चना । राग-द्वेष समूल नप्त
यानाच्चनी । सकल आश्रवत क्षीण याना च्चना । आः हानं मेगु जन्म (पुनर्भव)
मन्त ।

२६. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत (जन्म) नाश जुल । किसिं थें
बन्धनत चफुनाः आश्रवराहितम्ह जुयाः वास याना च्चना ।

२७. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल ।
त्रिविद्या प्राप्त यानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

२८. प्यंगु प्रतिसम्भिदा ज्ञान, च्यागु विमोक्ष ज्ञान, खुगु अभिज्ञा ज्ञान नं
साक्षात् (प्राप्त) यानाः क्या । भगवान बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘तिस्य मेत्तेय्’ स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना)
विज्याःगु जुल ।

तिस्समेत्तेय् यथेरापदान छगूगु क्वचाल ।

४०२. पुण्णकत्थेरापदान

१. स्वयम्भूम्ह, अपराजितम्ह भगवान बुद्ध पर्वतया विचय् पर्वतया कुटिइ
आवाधिम्ह (विरामीम्ह) जुयाः वासः याना विज्याइ ।

२. उबले जिगु आश्रमया ल्यूनेसं तःधंगु आवाज पिहाँ वल । वस्पोल भगवान
बुद्ध परिनिर्वाण जुया विज्याःबले आलोक (जः) नं उत्पन्न जुल ।

३. उबले हे पूरा जंगलया धुँ, भालु, सिंह आदि सकल जन्तुत नं हाला हल,
गर्जन यात ।

४. जिं उगु उत्पात खनाःलि व पर्वते वना । अन जिं परिनिर्वाण जुया
विज्याःम्ह अपराजितम्ह भगवान बुद्धयात खना ।

५. वांलाक सयाच्चंगु साल सिमा थें च्वंम्ह, त्वयावःगु सूर्य थें जाःम्ह, च्यागु

अपदान पाति

हिवां थें जाःम्ह परिनिर्वाण जुया विज्याःम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्या लागि....

६. ....जिं अन धाँ्य सिँ जायेका: चिता दयेका । बांलाक हे उगु चिता दये का: उकिइ बुद्ध्या शरीर दाह संस्कार याना ।

७. (शरीर) दाह-संस्कार याये धुंका: अन नस्वाःगु लः त्वला विया । उबले हे आकासे च्वंम्ह राक्षस छम्हेसिनं जितः नां तल-

८. 'स्वयम्भूम्ह, महर्षिम्ह भगवान बुद्ध्यात गुगु दाहसंस्कार आदि कृत्य (ज्या) छःपिसं सम्पूर्ण (पूरा) याःगु खः, हे मुनि ! छलपोल न्त्याबलें नं नामं 'पूर्णक' जुया च्वनी ।

९. (लिपा) जि उगु आत्मभावं च्यूत जुयाः देवलोके (जन्म काः) वना । अन नं आकासे दिव्यमय नस्वाः (सुगन्ध) फैले जुया च्वनी ।

१०. उबले अन नं जिगु नां 'पूर्णक' हे जुयाच्वन । देवता जूसां जिगु इच्छा पूर्ण याना ।

११. थ जिगु अन्तिमगु जन्म खः । दक्ष भवत चाःहिले धुन । थुगु अन्तिमगु भवय नं जिगु नां पुर्णक धका: हे प्रकाश जुयाच्वन ।

१२. शाक्यकुल श्रेष्ठम्ह गौतम भगवान बुद्ध्यात लयतायेका: सकतां आश्रवत क्षीण यानाः, आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना च्वना ।

१३. थनिं रवीछगूगु कल्पय, न्हापा गुगु कर्म उबले याना वयागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ उगु कृत्यया फल खः ।

१४. क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत (जन्म) नाश जुल । आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना च्वना ।

१५. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्ध्याथाय जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्त यानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

१६. प्यंगू प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) यानाः क्या । भगवान बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान 'पूर्णक' स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना) विज्याःगु जुल ।

४०३. मेत्तगुत्थेरापदान

१. हिमाल प्रदेशया लिक्कसं अशोक नांयागु पर्वत छगू दुगु जुल । अन विश्वकर्मा दयेका व्यूगु जिगु आश्रम दुगु जुल ।
२. मुनिम्ह, अतिकं कारुणीकम्ह सुमेध नांयाम्ह भगवान बुद्ध चीवर पुनाः सुथया इलय् जिथाय् भिक्षाया लागि विज्यात ।
३. जिथाय् विज्याःम्ह लोकया नाथम्ह महावीरम्ह सुमेध भगवान बुद्धयात खनाःलि वस्पोल सुगतया पात्र क्याः घ्यः-चिकं जायेका विया ।
४. लोकया नायःम्ह, श्रेष्ठम्ह सुमेध भगवान बुद्धयात जिं व लःल्हानाःलि, ल्हाः विन्तियानाः अतिकं लयतायाः थथे नं कामना याना ।
५. “थुगु घ्यः-चिकं दानया हेतुं, मन प्रसन्न यानागु हेतं नं, देवता जूसां नं मनू जूसां नं विपुलगु (यक्व) सुख प्राप्त जुइमा ।”
६. “दुर्गतिइ बाहेकगु तःघंगु व चीधंगु भवय् चाःहिला च्वने दयेमा । अन मनं स्थीर यानाःलि अचल पद (निर्वाण) नं लाभ याये फयेमा ।” धकाः ।
७. “गुगु कारणं यानाः ब्राह्मणम्ह जितः छं खंकूगु खः व छन्त लाभ जूगु जुल । थं छःपिन्त बांलाक प्राप्त जूगु जुल । जिगु दर्शन याःवःम्ह जुयाःलि छं अर्हत नं जुइ ।”
८. “छं विश्वास दुम्ह जु । छं र्याये मते । जितः घ्यः-चिकं दान वियाःलि छं महा यश-कीर्ति प्राप्त यानाः, जाति-जन्मं नं मुक्त जुइतिनि ।”
९०. मैत्री चित्तं युक्तम्ह जुयाः याःगु थ्व घ्यः-चिकं दानया आनुभावं भिन्न्यासःगू कल्प देवलोकय् न्व्याइपुका च्वनी ।
९१. स्वीच्याक्वः दिव्य राज्य याइतिनि । प्रदेश राज्यतला यक्व हे जुइ । ल्याखं अल्याख जुइ ।
९२. न्हय्छक्वः ला चक्रवर्ती जुजु जुइतिनि । व नं प्यंगू दिशाय् अन्ततकगु थुगु पृथ्वीया हे अधिपति व जम्बुद्वीपया हे इश्वर जुइ ।

अपदान पालि

१३. गथे महासमुन्द्र चले याये मफइगु खः, गथे थ्व पृथ्वी संके मफइगु खः, अथे हे छांगु भोग सम्पत्ति नं प्रमाण याये फइमखु ।” धकाः धया विज्यात ।

१४. अले जि खीगू कोटि हिरा-मोतित त्वःता वना: प्रव्रजित जुया । कुशल (धर्म) छु धकाः मामां ‘वाबरीया’ थाय् थ्यंकः वना ।

१५. अन जिं मन्त्र नं, खुगू प्रकारया अंग लक्षणत नं सयेकेगु याना । उबले महामुनिम्ह छलपोल घना अन्धकार हटे यानाः लोकय् उत्पन्न जुया विज्यात ।

१६. हे महामुनि ! छलपोलया दर्शन यायेमास्ते वःम्ह जुयाः जि छलपोलथाय् थ्यंकः वया । छलपोलया धर्मोपदेश न्यनाः अचलगु पदे (निर्वाणे) थ्यंकः वना ।

१७. जिं स्वीगुद्दःदँ कल्प न्हापा भगवान बुद्धयात घ्यः-चिकं दान विया । अर्ननिसें आः तक वचनं प्राप्त याना कयागु घ्यः-चिकं वारे मस्यू ।

१८. जिं मनं तुथें जितः (माः-मागु) थः यःगु वस्तु उत्पन्न जुइ । जिगु मनया खँ सिइकाः उत्पन्न जूगु उगु वस्तुं जितः तृप्त याइ ।

१९. अहो बुद्ध ! अहो धर्म ! अहो शास्ता-सम्पदा ! भतिचा जक घ्यः-चिकं दान विया: नं अप्रमाण कथं जिं प्राप्तयाना च्वना ।

२०. नेरु (सुमेरु) पर्वतया नापं च्वंगु महासमुन्द्रे गुलि लः दुगु खः, जिं व घ्यः-चिकं दानया फल नाप तुलना यायेबले व (महासमुन्द्रया) लः स्वीनिगू भागया छगू भाग हे जुइमखु ज्वी ।

२१. जितः प्राप्त जुइगु वस्त्रत मुकल धाःसा थ्व चक्रवालया (आकास) छगूलि नं उगु वस्त्रत तयेत थाय् गाइमखु ज्वी ।

२२. अतिकं तजाःगु पर्वतया जुजु हिमाल नं जिं दान वियागु नस्वाःया फल उति र्यनी मखु जुइ ।

२३. उकथं वस्त्र नं, नस्वाः नं, घ्यः-चिकं नं, थुगु हे आत्मभावे प्राप्त जूगु असंस्कृत निर्वाण नं सकतां प्राप्त याना कयाम्ह जुया । थ्व दक्षं व घ्यः-चिकं दानया हे फल खः ।

२४. थौं जि सतिपट्टान रूपी खाता दुम्ह, समाधि रूपी गोचर ध्यान दुम्ह,

अपदान पालि

बोध्यङ्गरूपी भोजन दुम्ह जुयाच्चना । थ्व नं घ्यः-चिकं दानया हे फल खः ।

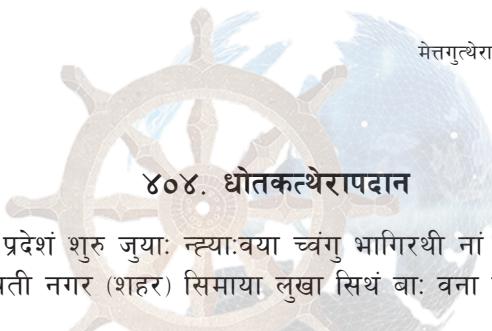
२५. जिं क्लेशत दहन यानागु जुल । भवत (जन्म) नाश यानागु जुल । आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना च्चना ।

२६. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्धयाथाय् जिनु भिंगु सम्प्राप्ति जूरु जुल । त्रिविद्या प्राप्त यानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

२७. प्यंगू प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) यानाः कया । भगवान बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान 'मेत्तगु' स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना) विज्याःगु जुल ।

मेत्तगुत्येरापदान स्वंगूरु ऋचाल ।

४०४. धोतकथेरापदान

१. हिमाल प्रदेशं शुरु जुयाः न्त्याःवया च्वंगु भागिरथी नां दुगु गंगा (खुसि) उबले हंसवती नगर (शहर) सिमाया लुखा सिथं वाः वना च्वंगु जुल ।

२. उगु खुसि सिथय् बांलाक दयेका तःगु शोभित नांयागु आराम छगू दयाच्चन । अन लोकया नायःम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्ध बास याना विज्याइ ।

३. तावतिसं देवलाके देवतापिं नापं च्वनिम्ह शक्र देवजुजु थें, मनुतयसं चाःहुइकाः च्वना विज्याम्ह भगवान बुद्ध केशर सिहराज जुजु थें च्व ।

४. उबले जि नं उगु हंसवती शहरे छम्ह ब्रह्मण जुयाः बास याना च्वनागु जुल । नामं जि 'छलंग' नांयाम्ह जुयाच्चना । व नां दुम्ह (महामुनि) महर्ष जुयाच्चन ।

५. उबले जितः भिंच्यासः शिष्यपिसं चाःहुइकाः च्वनी । इपिं शिष्यपिं नापं जि उगु खुसि सिथय् थ्यंकः वना ।

६. अन जिं निस्कृत्य, पाप सिला छवय् धुक्मह श्रमणयात खना । उगु भागिरथी खुसि पारतरे याना च्वंबले जिं थथे विचाः याना ।

अपदान पालि

७. “महायश दुपिं बुद्धपुत्रपिं सुथय् बहनी थथे खुसि पार तरे याना च्वनिबलय् इपिं त्यानुचाइगु । इमिगु म्ह (शरीर) न्यलिइ ।

८. देवतापिंसहितगु थ्व लोकवासीपिं मध्ये भगवान बुद्ध अग्रम्ह (थकालिम्ह) धकाः धाइ । दानादि पुण्य यानाः संसार यात्रा शुद्ध यायेगु अवस्था नं जितः मदुनि ।

९. उकिं श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्धया लागि खुसि तरे जुइत छाय् जिं ताँ (पुल) दे का मबिइ ? अन ताँ दयेका वियाः उगु कर्म जिं नं भवसागरं तरे जूम्ह जुइ ।”

१०. अले छगू लाख (दां) वियाः जिं उगु खुसिइ ताँ छगू दयेके वियाःलि जिं यानागु थ्व पुण्यकर्म जिगु लागि महानगु फल प्राप्त जुइ धकाः मतिइ नं तया ।

११. अले उगु ताँ दयेके धुंकाःलि जि लोकया नायःम्ह भगवान बुद्धयाथाय् थ्यंकः वना । ल्हाः विन्ति यानाः छ्यने दिकाः जिं थथे धया-

१२. हे महामुनि ! जिं छगू लाख खर्च यानाः छलपोलया लागिं महानगु ताँ छगू दयेके विया । व ताँ (पुल) ग्रहण (स्वीकार) याना विज्याहुँ ।

१३. पूजा ग्रहण याना विज्याइम्ह लोकविज्ञम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्धं भिक्षुसंघया विचय् फेतुना विज्यासे थथे धया विज्यात ।

१४. सुनां प्रसन्न जुयाः थःगु हे ल्हाःतं जिगु लागिं ताँ (पुल) छगू दयेके बिल, व सु खः धकाः जिं वर्णना याये जिगु व खँ बांलाक त्यँ ।

१५. “पर्वतया विचं वा सिमां वा पहाडया प्वालं कुतुं वंसां, कुतुंवनेसाथं वयात सुरक्षित थाय् दयाच्वनी । थ्व ताँ (पुल) दानया फल खः ।”

१६. “क्वातुगु हां युक्तगु निग्रोध सिमा फसं लिना छवये मफइगु थें वयात शत्रुतयसं दमन याये फइमखु । थ्व ताँ (पुल) दानया फल खः ।

१७. “वयागु सर सामानत खुँतयसं खुयाकाये फइमखु (काइमखु) । जुजुपिसं वयात अपमान याइमखु । सकल शत्रुतयेत त्याका च्वनी । थ्व ताँ (पुल) दानया फल खः ।”

१८. व गनं प्याहाँ वनीबलय् निभालं पूसांनं उगु ताँ दानया आनुभावं

अपदान पालि

(पुण्यानुभावं) वयात छुं नं कथंया दुःख वेदना जुइमखु ।

१९. देवलोकय् जूसां, मनुष्यलोकय् जूसां बांलाक दयेका तःगु किसि रथ वयागु इच्छा अनुसारं उबले हे उत्पन्न जुया वइ ।

२०. फय्या गतिं व्वाँय् वनीगु शीघ्रवाहन द्वःछिगु सिन्धव रथत नं सुथे बहनी वयात न्व्यःने दयाच्वनी । थ ताँ (पुल) दानया फल खः ।

२१. (व) लिपा मनू जुयाः जन्म कयाः सुखीम्ह जुयाच्वनी । थन मनू जुया चंसां नं किसि रथ वयात दयाच्वनी ।

२२. अले छगु लाख कल्प लिपा ओक्काक कुलय् नामं गौतम नांयाम्ह शास्ता थुगु लोकय् उत्पन्न जुयाच्वनी ।

२३. वस्पोलया धर्मय् दायादम्ह जुयाः, औरस पुत्रम्ह जुयाः, धर्म हे दयेकातःम्ह थें जुयाः, दक्ष आश्रवत क्षीण यानाः सिइकाः आश्रवरहितम्ह जुयाः निर्वाणे थ्यंकः वनी । धकाः धया विज्यात ।

२४. अहो ! पदुमुत्तर भगवान बुद्धप्रति जिं बांलाक यानावयागु कर्म (पुण्य) अचम्मगु खः । वस्पोलप्रति गौरव तथा सत्कार यानाः जिं आश्रव क्षयसहितगु निर्वाणे थ्यंकः वनाम्ह जुयाच्वना ।

२५. शरीर व जीवनप्रति अपेक्षा मदुम्ह जुयाः वीर्य (उत्साह) यानाम्ह जुयाच्वना । शान्तम्ह जुयाः उपधि (क्लेश) रहितम्ह जुयाःलि किसि थें बन्धन चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

२६. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्त यानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

२७. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत (जन्म) नाश जुल । दक्ष आश्रवत क्षय जुल । आः हानं पुनर्भव मन्त ।

२८. प्यंगु प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागु विमोक्ष ज्ञान, खुगु अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात (प्राप्त) यानाः कया । भगवान बुद्ध्या सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान 'धोतक' स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना) विज्याःगु जुल ।

४०५. उपसीवत्थेरापदान

१. हिमाल प्रदेशया लिक्कसं ‘अनोम’ नांया पर्वत दुगु जुल । अन जितः बांलाक दयेका तःगु आश्रम (कुटि) छगू नं दुगु जुल । अथे हे जितः अन पर्णशाला छगू नं बांलाक निर्माण याना तःगु जुल ।
२. अन मनोरमगु, बांलाक दयेकातःगु, खुसित वा: वना च्वनी । उगु खुसिइ यक्व पलेस्वांत, उत्पला स्वांत नं ह्वयाच्वंगु दइ ।
३. उगु खुसिइ विभिन्न प्रकारया न्या वर्गत नं न्ह्यावलें दयाच्वनी । गथे कि- पाथिन, वलमञ्ज, रोहित आदि नांयापि न्यात व कावलेत (कछुवा) अन दयाच्वनी ।
४. अथे हे तिमिरा, अशोका, खुद्दमालका, पुन्नागा व गिरिपुन्नगा धैगु सिमातयके स्वांत अन जिगु आश्रमे ह्वयाच्वंगु दइ ।
५. अन ह्वयाच्वंगु कूटजा, तीणसूल सिमात नं उगु वनये दयाच्वनी । अथे हे साल सिमा, सलल सिमात व चम्पक सिमात नं अन यक्व ह्वयाच्वंगु दइ ।
६. जिगु उगु आश्रमे अज्जुन, अतिमुत्ता व महानाम धैगु ह्वयाच्वंगु सिमात दइ । अथे हे असना, व मधुगन्धी धैगु सिमात नै ह्वयाच्वंगु दइ ।
७. अन उद्दालक, पाटालिक, यूटिका व पियंगुका अलृ विम्बिजालका धैगु सिमात नं बागू योजनया दुने छ्वचाखेर त्वयाच्वंगु दइ ।
८. मातंगवा, सत्तलिया, पाटालि, सिन्दुवारिका, अडकोलका, तालकूटा धैगु वृक्षत नं अन यक्व सयाच्वंगु दइ ।
९. अथे हे जिगु आश्रमे, अन सेलेय्यक वृक्षत नं यक्व हे सयाच्वनी । इपि स्वांत व वृक्षत सयाच्वनीबले आश्रम छगूलिं शोभायमान जुयाच्वनी । अले उकिं वझगु नस्वात नं आश्रम छगूलिं सुगान्धित जुयाच्वनी ।
१०. अथे हे हलः, अम्बः, अं, जामुन, वर्ण, बयर, भलायो, बेल, फरुसक (फल्सा) आदि फल वृक्षत नं अन आश्रमे यक्व दयाच्वनी ।
११. तिन्दुका, पियाला, च्युरी, कासुमारि, बदहर, फौसी, केरा, व बयर फल

वृक्षत नं अन दयाच्चनी ।

१२. आम्ली व लहरे फलत नं अन यक्व दयाच्चनी । अथे हे जिगु उगु आश्रमे विजपूर, सपारिय नं सयाच्चंगु दइ ।

१३. आलक, इसिमुगा व मोदफलत नं अन यक्व दयाच्चनी । अवटा, निलक्खा व दुम्वरा वृक्षत नं अन फलत सया वाउँसे च्चंच्चनी ।

१४. पिप्फालि, मरिच, निग्रोध, कपित्थना, उदुम्बरका, कण्डपक्कादि परिय आदि वृक्षत अन यक्व दयाच्चनी ।

१५. थुपिं वृक्षत व मेमेगु नं यक्व वृक्षत अन जिगु आश्रमे दयाच्चनीसा फलत नं बियाच्चनी । अथे हे जिगु आश्रमे विभिन्न प्रकारया स्वां नं, स्वांया सिमात नं सया, ह्वयाच्चंगु दइ ।

१६. आलुवा, कलम्बा, विलालि, तक्कलानी, आलका, तालका, आदित नं जिगु आश्रमे दयाच्चनी ।

१७. जिगु आश्रमया लिक्कसं थःहे निर्मित जुया च्चंगु मनोरमगु, ख्वाउसे च्चंगु लः दुगु अले प्राकार दुगु हिसिदुगु पुखू (ताल) दुगु जुल ।

१८. अन तुयुगु पलेस्वां, ह्याउँगु पलेस्वांत यक्व (ह्वया) दयाच्चनी । अथे हे मन्दारक स्वां नं फैलेजुया च्चंगु विविधगु नस्वाःत नं अन व्याप्त जुयाच्चनी ।

१९. पलेस्वां नं गर्भ मुखु चिना वइ । मेमेगु स्वांत ह्वइ । ह्वःगु स्वांले हःत दयाच्चनी । अन नं पद्मकर्णीकात यक्व दयाच्चनी ।

२०. पलेस्वां नं कस्ति प्याहाँ वयाच्चनी । पलेस्वांया दं नं घ्यः-दुरु वा: वयाच्चनी । अजाःगु नानाप्रकारया नस्वाःगुलिं छचाखेरं नस्वाः फैलेजुयाच्चनी ।

२१. कुमुदा स्वांया नस्वाःगु, अं-स्वांया नस्वाःगु फैले जुयाः फय् यक्व दयाच्चनी । थःहे निर्मित जूगु पुखुलिइ सिथय् ह्वयाच्चंगु केतक वृक्षत नं यक्व दयाच्चनी ।

२२. बांलाक ह्वयाच्चंगु बन्धुजिव व सेतवारी स्वां नं नस्वाः वयाच्चनी । अन गोहित, सुंसुमार न्यात, गहक न्यात नं उत्पन्न जुयाच्चनी ।

अपदान पालि

२३. लःया च्यय् थाहाँवयाः शिकार याइपि न्यात अन यक्व दयाच्वनी । अन पाथिन, पावुस, बलजा, मुञ्ज, व रोहित धैपि न्यात नं दयाच्वनी ।

२४. अनं न्यात व कावलेत (कछुवा) यक्व जायाच्वनी । अथे हे पम्पट, के हि, पारेवता नं दयाच्वनी । अनं रविहंस, खात व खुसि चाहिलीपि पक्षीत नं यक्व दयाच्वनी ।

२५. अथे हे विन्दिहा, चक्रवाक, चम्पक, जिवंजिवका, कलन्दका, उक्कुसा, से नका व उडरा पंक्षीत नं यक्व दयाच्वनी ।

२६. अन कोधका, सुकपोता (सुगा मचा), कुलिरा, चमरा, कारणीय व तिलकादि पंक्षीत नं यक्व उगु पुखूया आश्रित जुयाः म्वाना च्वनी ।

२७. अथे हे सिंह, धूँ, चितुवा, भालु, धूं, माकः, किन्नर आदि जन्तुपि नं जिगु आश्रमे खने दयाच्वनी ।

२८. जि अजाःगु नस्वाःत नँतुनाःलि (अन सइगु) फलफूल व फलत ननं नस्वाः त्वत्त्वं जिगु उगु आश्रमे बास यानाच्वना ।

२९. ऐण (म्ह हाकुम्ह) मृगत, फा, चिधीपि मृगत, अग्गिका व जोतिका धैपि प्राणीपि नं जिगु आश्रमे च्वच्वनी ।

३०. हंसत, व्वहः, मयूरत, मैना, कोइली, मञ्जरिका, भुलुखा, पोट्टसिसका आदि पंक्षीत नं यक्व अन दयाच्वनी ।

३१. अथे हे पिसाचत, दानवत, कुम्भाण्डत, राक्षसत अले गरुडत सर्पत नं यक्व अन जिगु आश्रमे बास यानाच्वनी ।

३२. महाआनुभावं युक्तपि ऋषिमुनिपि; शान्तगु मन दुपि जुयाः, समाहितगु मन दुपि जुयाः, कमण्डल दुपि जुयाः, सकलें हे चितुवाया छ्यंगूया लं दुपि जुयाः, अथे हे जटाधारीपि जुयाः जिगु उगु आश्रमे बास याना च्वनी ।

३३. छगू योजन (युग) मात्राछ्छ जक स्वझपि, ज्ञां दुपि, शान्तगु व्रत दुपि, लाभ अलाभ निगुलिसं सन्तुष्टपि, इपि ऋषिपि जिगु उगु आश्रमे बास याना च्वनी ।

३४. पुलांगु चीवर फफरे यायां चितुवाया छ्यंगू लं छगू ज्वनाः त्वःताः थःगु

हे ध्यानया बलं स्थीरपिं ऋषिपिं न्व्यावलें आकासं हे वये वनेगु याइ ।

३५. (वं) गबलें नं लः, सिँ वा मिच्याकेगु आदि कया हइ मखु । उगु वस्तुत सकतां थः हे वइथाय् थ्यंकः वइ च्वनी । प्रातिहार्य थ्व फल विपाक खः ।

३६. (वं) नँया कथि ज्वनाः कुञ्जर नांयाम्ह किसि जुजुथें, मर्याःम्ह केसर सिंहं थें उगु वनया बिच्य् दुपिं (ऋषिपिं) बास याना च्वनी ।

३७. (थपिं ऋषिपिं मध्ये) गुम्हं थःगु ध्यानबलं युक्तम्ह जुयाः हे गोयाने (थासय्) वनी । गुम्हं पूर्व विदेहय् (थासय्) वनी । गुम्हं उत्तरकुरुइ (थासय्) वनी । अन अन वनाः भिक्षा कया हयाः नापं च्वनाः हे भोजन याइ ।

३८. उग्रगु तेजं युक्तपिं, तादिगुणं युक्तपिं इपिं आकासं वये-वनेगु याइबले ऋषिपिनिगु चितुवाया छ्याँगूया लँनं वइगु शब्दं छगू हे सः थ्वयेका च्वंगु जुइ ।

३९. हे महावीर ! उग्रगु तेज दुपिं अजाःपिं शिष्यपिं जिगु आश्रमे दयाच्वनी । इमिसं चाःहुइकाः जि नं उगु जिगु आश्रमे बास याना च्वना ।

४०. थःगु हे कर्म सन्तोषिपिं, विनीतपिं, ध्यानीपिं, अले थःगु हे कर्म मदये का च्वपिं, सीलवानपिं, अत्येच्छीपिं, विद्वानपिसं निहतमानिपिं शिष्यपिसं जिगु मन रयाका च्वनी । लय्ताया च्वनी ।

४१. लोकवासीपिनि पूजा-सत्कार ग्रहण याना बिज्याइम्ह, विनायकम्ह, लो कविज्ञम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्ध ई सिइका बिज्यासे अन बिज्यात ।

४२. अन थ्यंकाःलि, क्लेश दाह याइगु वीर्यं युक्तम्ह, प्राज्ञम्ह मुनिम्ह वस्पोल सर्वज्ञ बुद्ध पात्र ज्वनाः भिक्षाया लागि जिथाय् बिज्यात ।

४३. अथे बिज्याःम्ह उत्तमम्ह, नायकम्ह वस्पोल भगवान बुद्धयात घाँय्या आसन लाना बिया, उकिइ साल स्वांत ह्वला बिया ।

४४. वस्पोल सर्वज्ञ बुद्धयात उगु आसने फेतुकाः लय्ताःम्ह जुयाः खुसिं गद् गद् जूम्ह जुयाः तुरुन्त हे पहाड गयाः जिं अगर जम्मा याना ।

४५. अले दिव्यमय सुगन्धं युक्तगु पाकेजूगु धःपा गवःगु फवंसि (कटहर) छगा नावले तयाः वस्पोल भगवान बुद्धयाथाय् थ्यंकः वया ।

अपदान पालि

४६. अले जि व फल वस्पोल भगवान बुद्धयात लःल्हाना विया । अले अगरं आलेप नं यानाः प्रसन्नगु मन दुम्ह जयाः भिं मनं (श्रद्धां) भगवान बुद्धयात वन्दना याना ।

४७. पूजा-सत्कार ग्रहण याना विज्याइम्ह, लोकविज्ञम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्ध इपि ऋषिपिनि विचय् फेतुना विज्यासे थथे धया विज्यात ।

४८. सुनां दः फलं व अगरं व आसन दान व्यूगु खः व सु खः धकाः जिं वर्णना याये व जिगु खँ बालाक न्यँ ।

४९. (थ्व ऋषि) गामे, जंगले, पर्वते वा गुफाय् न्व्याथाय् च्वंसां वयागु मन सिइकाः (इच्छा कथं) अन भोजन उत्पन्न जुइ ।

५०. (थ्व ऋषि) देवलोकय् जन्म जूसां, मनुष्यलोकय् जन्म जूसां भोजनं व वस्त्रं (अनच्चर्पिं) समूहत परिषदयात तृप्त याई ।

५१. अथे हे देवता जुयाः जन्म काःसां, मनू जुयाः जन्म काःसां मफुइगु धन सम्पत्ति दुम्ह जुयाः थ्व मनू संसारे चाहिला च्वनी ।

५२. (थ्व ऋषि) स्वीगुद्धः कत्पतक देवलोकय् न्व्याइपुका च्वनी । द्वःछिक्वः ला चकवर्ती जुजु जुइतिनि ।

५३. न्हेछ्क्वः ला दिव्य राज्य याइतिनि । प्रदेश राज्यत राज्य याइगुला ल्याखं अल्याख जुइ ।

५४. थनिं छगु लाख कल्प लिपा ओक्काक कुलय् उत्पन्न जुया विज्याइम्ह नामं गौतम नांयाम्ह शास्ता (बुद्ध) लोकय् जन्म जुइतिनि ।

५५. वस्पोलया धर्मय् दायादम्ह जुयाः, औरसपुत्रम्ह जुयाः, धर्म हे दयेकातःम्ह थें जुयाः दक्व आश्रवत क्षीण प्रहिण यानाः सिइकाः, आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याइम्ह जुइतिनि ।

५६. जिं वस्पोल लोकनायःम्ह भगवान बुद्धयात खना । जिं बालाक प्राप्तयाना कायेमाःगु लाभ प्राप्त याना कया । त्रिविद्या नं प्राप्त यानाम्ह जुया । बुद्धसासन नं चिरस्थायी याना ।

५७. गामे, जंगले, पर्वते व गुफाय् जि न्व्याथाय् च्वंसां जिगु मन सिइकाः

अपदान पालि

(इच्छा कथं) न्त्यावलें जितः भोजन उत्पन्न जुयाच्चनी ।

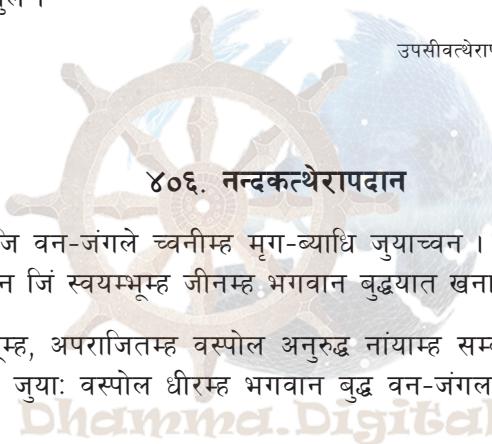
५८. जिगु दक्ष क्लेशत दहन जुल । भवत (जन्म) नाश यानागु जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना च्चना ।

५९. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्त यानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

६०. प्यंगू प्रतिसम्भिदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) यानाः कया । भगवान बुद्धया सासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान ‘उपसीव’ स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना) विज्याःगु जुल ।

उपसीवत्थेरापदान न्यागूगु क्वचाल ।

१. न्हापा जि वन-जंगले च्वनीम्ह मृग-व्याधि जुयाच्चन । पसद मृग मामां वनावले अन जिं स्वयम्भूम्ह जीनम्ह भगवान बुद्धयात खना ।

२. स्वयम्भूम्ह, अपराजितम्ह वस्पोल अनुरुद्ध नांयाम्ह सम्बुद्ध आराम काये मास्तिवःम्ह जुयाः वस्पोल धीरम्ह भगवान बुद्ध वन-जंगलया विचय् उबले विज्यात ।

३. जिं (अन) प्यंगः थां कया हयाः प्यंगू दिशाय् थासय् धंका विया । अले उकिइ मण्डप छगू बांलाक दयेका विया । उगु मण्डपय् पलेस्वांत नं छायेपा विया ।

४. उकथं मण्डप छायेपा: सजेयाये सिध्येकाः स्वयम्भूम्ह भगवान बुद्धयात अभिवादन (वन्दना) यानाः । (जिके दुगु) धनुष छखे तयाः अनगारिय प्रव्रज्यां प्रव्रजित जुया ।

५. प्रव्रजित जुयागु छु ई लिपा हे जि विरामीम्ह जुया । पूर्वकर्म लुमंकाः जि अन हे सिना वना ।

अपदान पाति

६. पूर्वकर्मया विपाक कथं जि तुषित देवलोकय् जन्म काः वना । अन जितः
थःगु इच्छा अनूरुपगु स्वर्णमयगु मण्डप (उत्पन्न) प्रकट जुयाच्चनी ।
७. अन जितः द्वःछिम्ह च्वने ज्यूगु दिव्ययान (रथ) नं प्रकट जुया च्वनी । जि
उगु दिव्य याने गयाः च्वनाः थः यः थासय् वये वनेगु याना ।
८. उगु यानं (रथं) जित यंकाच्चनीबले देवता जुयाच्चनाम्ह जि छचाखेरं
सच्छिगू थासय् मण्डपत धारण जुयाच्चनी ।
९. जि न्हियान्हिथं स्वां लायातःगु लासाय् द्यनेगु याना । न्ह्यावलें नं जिगु
लागि आकासं नं पलेस्वांत वा वइथें कुतुंवयाच्चनी ।
१०. मल्ता गंकीगु मि थें जाःगु कडागु निभाः नं क्याच्चंसां नं उकिइ जितः
थिइमखु (कइमखु) । व मण्डप दानया फल खः ।
११. (उगु पुण्यया कारणं) जिं दुर्गति अतिक्रमण यानाम्ह जुयाच्चना । (अपाय्)
नर्कत जिं वन्द यानाम्ह जुया च्वना । मण्डपे (कुटिइ) सिमाक्वय् न्ह्याथाय्
च्चंसां जितः सन्ताप धैगु जुइमखु ।
१२. थ्व पृथ्वीयात संज्ञा भाःपियाः भवसागर पार तरेयानाः व जिं यानागु
बांलाःगु कर्म जुल । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।
१३. लॅपु मदुथाय् लॅपु दयेकाः जि आकासे वनेगु याना । अहो ! जिं यानागु
बांलाःगु कर्म जुल । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।
१४. न्हापायागु जन्मया वारे सिइका च्वना । जिके दिव्यचक्षु नं दयेका च्वना
। जिगु आश्वर्वत नं मदेयका च्वना । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।
१५. न्हापाया जाति (जन्मत) त्वःता च्वना । आः जि भगवान बुद्धया
औरसपुत्रम्ह जुयाच्चना । थुगु सद्भर्मे दायादम्ह जुयाच्चना । थ्व बुद्धपूजाया
फल खः ।
१६. शाक्यकुल श्रेष्ठम्ह वस्पोल गौतम भगवान बुद्धयात सन्तुष्ट याना । थ्व
धर्मया भण्डा जुया । थ्व धर्मया सम्पत्ति जुया । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।
१७. वस्पोल शाक्य कुल श्रेष्ठम्ह गौतम भगवान बुद्धयात उपस्थान यानाः
लोकया नायःम्ह वस्पोल याके निर्वाणया लॅपु न्यना ।

१८. (जिं न्यनेधुंकाः) वस्पोल भगवान् बुद्धं अतिकं गम्भरगु सूक्ष्मगु निर्वाणया बारे जितः कना विज्यात् । जिं वस्पोलया उगु धर्मया खँ न्यनाः आश्रवत क्षय यानाः निर्वाणे थंकाम्ह जुया ।

१९. अहो ! जि बांलाःगु कर्म याना । जि जन्म जातिं मुक्तम्ह जुया । दक्व आश्रवत क्षय (नष्ट) याना । आः हानं मेगु जन्म मदु (पुनर्भव मन्त) ।

२०. दक्व क्लेशत दहन याना । दक्व भवत (जन्म) नाश याना । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवराहितम्ह जुयाः बास याना ।

२१. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान् बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्त यानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

२२. प्यंगू प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) यानाः कया । भगवान् बुद्धयासासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् ‘नन्दक’ स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना) विज्याःगु जुल ।

नन्दकथेरापदान खुगू व्वचाल ।

४०७. हेमकत्थेरापदान

१. उबले पर्वत-कूटया आश्रय क्याःलि अनोम नांयाम्ह तपश्वीं बांलाक आश्रम दयेकाः अन पर्णशाला नं दयेकाः बास यानाच्चन ।

२. (उम्ह तपश्वीया) वया तपस कर्म (तपस्यादि) सिद्धं जुइ धुंकल । थःगु ध्यान बले नं सिद्धि प्राप्तिम्ह जुइ धुंकल । श्रामण्य गुणं नं युक्तम्ह जुइधंकल । क्लेश तप (नाश) यायेगु वीर्यं दुम्हं जुइ धुंकल । व मुनि नं जुइ धुंकल ।

३. व विशारदम्ह, थःगु धर्मय् व मेपिनिगु धर्मय् नं पारंगतम्ह जुयाच्चन । आकासे च्वंगु वा पृथ्वीले च्वंगु च्वया तःगु उत्पात विद्याय् नं दक्षम्ह जुयाच्चनी ।

४. उबले शोकराहितम्ह, आरम्भराहितम्ह, अल्पहारम्ह, लोभ लालच मदुम्ह, लाभअलाभं सन्तुष्टम्ह, ध्यानीम्ह, समाधिइ निरतम्ह मुनिम्ह....

अपदान पाति

५. ....करुणाय् अग्रम्ह पियदस्ती नांयाम्ह सम्बुद्ध मुनिम्ह भगवान् बुद्ध सत्प्राणीपिं भगसागरं पार तरे याये मास्तेवःम्ह जुयाः उबले थःगु करुणा फैले याना विज्यात ।

६. वस्पोल पियदर्शी भगवान् बुद्ध धर्म अववोध यायेगुलिइ सामर्थम्ह खन धाःसा चक्रवाले द्वःछिगू थाय् जूसां अन वनाः धर्मदेशना (उपदेश) याना विज्याइ ।

७. उबले जितः उद्धार याये मास्तेवःम्ह जुयाः वस्पोल भगवान् बुद्ध जि दुथाय् विज्यात । जिं थ्वयां न्हापा भगवान् बुद्धयात खनागु मदु । न गुबले नं न्यनागु दु ।

८. जितः उत्पात लक्षण शास्त्र व सुपिन लक्षण शास्त्रत बांलाक स्यना तःगु दु । उकिं व सम्बन्ध्य बांलाक प्रकाश (धाये) याये फु ।

९. अजाःम्ह जिं वस्पोल भगवान् बुद्धया बारे न्यनाः वस्पोलप्रति मन प्रसन्न याना च्वना । नयेबले नं च्वनेबले नं न्य्याबले नं वस्पोलयात लुमंका च्वना ।

१०. जिं अथे लुमंके बले वस्पोल भगवान् बुद्धं नं दः लुमंका विज्याइ । वस्पोल भगवान् बुद्धं नं जितः लुमंकी बले उबले हे जितः मन प्रसन्न जुइ । जि लयताइम्ह जुइ ।

११. हानं उचितगु ई सिइका विज्यासे वस्पोल महामुनिम्ह भगवान् बुद्ध जिथाय् हे विज्यात । अथे न्त्यःने विज्याःबले नं जिं वस्पोल हे महामुनि बुद्ध धका: सिइके मफुत ।

१२. अले अनुकम्पा तइम्ह, कारुणिकम्ह महामुनिम्ह पियदर्शी भगवान् बुद्धं थःम्हसिनं हे म्हसिका विज्यासे “जि देवतापिंसहितगु लोकय् बुद्ध खः ।”

१३. अनतिं महामुनिम्ह पियदर्शी भगवान् बुद्धयात म्हसिके धुंका: थःगु मन प्रसन्न यानाः जिं थथे धया-

१४. मेपिं मेचे, पर्यके वा मेगु आसने फेतुइगु याइ । छलपोल सकतां खंका विज्याःम्ह खः । छलपोल रत्नासने (रत्नयागु आसनये) फेतुना विज्याहुँ ।

१५. अथे धयाःलि तुरुन्त हे सकतां हे रत्नयमयगु मेच आसन निर्माण यानाः, उगु ऋद्धिं दयेकागु आसन मुनिम्ह पियदर्शी भगवान् बुद्धयात (दान) विया ।

अपदान पालि

१६. ऋद्धिं (निर्माण यानागु) दयेकागु उगु आसनये फेतुना विज्याःम्ह वस्पोल भगवान् बुद्धयात थःल पायरवःगु जम्बुफल नं जिं दान विया ।

१७. वस्पोल महामुनिम्ह भगवान् बुद्धं जिगु मन लयतायेकुसे (उगु फल) भपिया विज्यात । जिं अन उबले नं मन प्रसन्न यानाः वस्पोल शास्तायात वन्दना याना ।

१८. लोकय् ज्येष्ठम्ह, श्रेष्ठनरम्ह, प्रियदर्शी भगवान् बुद्ध रत्नमयगु आसने फेतुना विज्यासे हे थथे धया विज्यात ।

१९. “सुनां जितः रत्नमयगु आसन व अमृत समानगु फल दान व्यूगु खः व सु खः धकाः वर्णना याये, जिगु खँ बांलाक न्यँ ।”

२०. थ्व मनू न्हेन्हेद्वःगू कल्पतक देवलोकय् न्ह्याइपुका च्वनी । न्ह्यन्याक्वः तक चक्रवर्ती जुजु जुया च्वनीतिनि ।

२१. स्वीनिक्वःतक देवराज इन्द्र जुयाः दिव्यराज्य याइतिनि । प्रदेश राज्यतला यक्व याइतिनि, ल्याखं अल्याख जुइ ।

२२. स्वर्णमयगु (लुँयागु) वहःयागु बांलाक दयेका तःगु यक्व पर्यक्त (आसनत) दयाच्वनी । अथे हे हिरायागु पर्यक्त नं, रत्नयागु पर्यक्त नं थ्व प्राप्तयाना च्वनी ।

२३. उगु पुण्यकर्मया आनुभावं यानाः चंकमण याइबले नं थ्व मनूयात अने क प्रकारया पर्यक्त उबले वयात चाःहुइकाः च्वनी ।

२४. अथे हे मनोरमगु कूटागारत, प्रासादत, द्यनेगु थायत नं वयागु इच्छा अनुसारं उबले हे वयात उत्पन्न जुइ ।

२५. सकतां प्रकारया अलंकारं विभूषितपिं खीद्वःम्ह किसित नं हेमकल्पं युक्तपिं स्वर्णमयगु गं थां इपिं किसित नं....

२६. ....ल्हाते तोमर व अंकूस दुपिं ग्रामवासीपिं नं इपिं किसित गया: थ्व मनूयात चाःहुइकाः च्वनी । थ्व रत्नमयगु मेच दानया फल खः ।

२७. अथे हे जन्मं हे आजानीयपिं, शीघ्रवाहापिं सकतां प्रकारया अलंकारं विभूषितपिं खीद्वःम्ह सलत नं....

अपदान पालि

२८. ....थःगु ल्हाते धनुष आदि ज्वनाः व सलत गया च्चपिं ग्रामवासीपि नं वयात न्त्याबलें चाःहुइकाः च्चनी । थ्व रत्नमयगु मेच दानया फल खः ।

२९. चितुवाया छ्यंगू नं व धुँया छ्यंगू नं सजेयाना तःगु भण्डा व्येका च्चपिं सन्नद्धपिं दुगु ख्वीद्वःगु सकतां प्रकारया अलंकारं विभूषितगु रथत....

३०. ....थःगु ल्हाते धनुषबाण ज्वनातःपिं ग्रामवासीपि गया: न्त्याबलें वयात चाःहुइकाः च्चनी । थ्व रत्नमयगु मेच दानया फल खः ।

३१. बुइकेत योग्यपिं ख्वीद्वःम्ह सातयेसं अतिकं उत्तमपिं थुसाचात नं बुइकी । थ्व रत्नमयगु मेच दानया फल खः ।

३२. सकतां प्रकारया अलंकारं विभूषितपिं, विचित्रगु वस्त्रं आभरणं (तिसा) व मणि कुण्डल (भुम्कात) युक्तपिं झिंखुद्वः मिसापिं नं....

३३. ....ताः हाकःगु मिखा दुपिं जुयाः, मुसु मुसु न्हिला ख्वाः दुपिं जुयाः, मध्यमगु शरीर दुपिं जुयाः न्त्याबलें जितः चाःहुइकाः च्चनी । थ्व रत्नमयगु मेच दानया फल खः ।

३४. थनिं झिंच्यासःगु कल्पय् ज्ञां मिखां युक्तम्ह नामं गौतम नांयाम्ह भगवान बुद्ध घनान्धकार मदयेकाः लोकय् उत्पन्न जुया विज्याइ ।

३५. जि वस्पोलया दर्शन याये खनाः, धेवा कमये यायेगु त्वःताः (गृहस्थी भाव) प्रव्रजित जुइ । वस्पोल शास्तायात (भगवान बुद्धयात) सन्तुष्ट यानाः (लयतायेकाः) बुद्धसासने (धर्मय) मन लगे यानाच्चनी ।

३६. अले वस्पोल भगवान बुद्धया धर्म उपदेश न्यनाः दक्व क्लेशत नाश याइतिनि । दक्व आश्रवत क्षय यानाः सिइकाः, आश्रवरहितम्ह जुयाः निर्वाणे थ्यंकः वनीतिनि धकाः धयाविज्यात ।

३७. योगक्षेमगु निर्वाणतक जितः कोविया यंकूम्ह, जिगु धूर रथ धैगु हे जिगु वीर्य (उत्साह) खः । जि उत्तमार्थ प्रार्थना यासें हे (बुद्ध) सासने मन लगे यानाच्चना ।

३८. थ्व जिगु अन्तिमगु जन्म खः । थ्व जिगु दुगु अन्तिमगु भव खः । दक्व आश्रवत पूर्णरूपं क्षय जुइधुंकल । आः हानं मेगु जन्म मन्त । हानं पुनर्भव मन्त ।

३९. दक्ष व्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत (जन्म) नाश जुल । किसिं थे बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना । बुद्धसासन नं चिरस्थायी याना ।

४०. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । त्रिविद्या प्राप्त यानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

४१. प्यंगु प्रतिसम्भिदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् (प्राप्त) यानाः क्या । भगवान बुद्धयासासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान 'हेमक' स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना) विज्याःगु जुल ।

हेमकत्येरापदान न्हेगूगु क्वचाल ।

४०८. तोदय्यत्थेरापदान

१. 'केतुमति' नांया उत्तमगु शहरे विजय नांयाम्ह जुजु दुगु जुल । व जुजु सूरम्ह जुल । पराकर्मीम्ह जुल । उगु केतुमति नगरया अधिपतिम्ह जुयाः उबले बास याना च्वन ।

२. उम्ह जुजुया कमजोरी सिइकाः वनचारीपिं दनावल । उबले गल्ति मालीपिं, म्हुतुं जक ठिक्क याइपिसं सकले जानाः देश ध्वस्त यात ।

३. अले व जुजुया तसकं हे तं पिहाँवल । तुरुन्त हे दक्ष पुलिस, सशस्त्र प्रहरी व अस्त्रसहितपिं सेनात मुंकल । इपिं शत्रुतेत नं दमन यात ।

४. किसि गइपिं नं, गणपतित नं, सूरपिं नं, भाला ज्वनीपिं नं, धनुषबाण ज्वनीपिं नं, बलवानपिं नं सकले उबले जम्मा यानाः छथाय् मुंकल ।

५. जा थुझपिं नं, चाइपिं नं, मोल्हुझिकपिं नं, स्वां हझपिं नं, सूरपिं नं युद्ध त्याकूपिं नं सकले हे उबले छथाय् मुंकल ।

६. उबले तरवार ल्हाते दुपिं मिस्त नं, धनुष ल्हाते दुपिं नं, ग्यानापुपिं व्याधात नं युद्ध त्याकूपिं नं सकले छथाय् हे मुंकल ।

अपदान पाति

७. लुँया वसतं अलंकार याना तःपिं त्रिमद् (स्वंगू प्रकारया रयाल) वा: वये का च्वर्पिं किसित नं, खीदै दुपिं कुञ्जनाद याइपिं नं सकलें उबले छथाय् मुंकल ।

८. युद्धभूमिइ (ल्वाःगु थासय्) ख्वाउंगु-क्वाःगु सहयाये फुपिं, ल्वापु ख्यले सः वीपिं थें (चिकु-ताँव्वः) युद्ध हे आजीविका याना च्वर्पिं, याना तःगु ज्या दुपिं सकलें उबले अन मुन ।

९. संख सः, भेरि (बाजं) सः, मेगु थ्येकिगु सः आदि सलं सकलें लयेताये काः सकलें उबले अन मुन ।

१०. त्रिशूल, कोन्त, मन्तादिं कवच, तोयर आदिं नं क्वातु क्वाक्वां कुतुकुं अन उबले सकलें मुन ।

११. त्याके मफइगु युद्ध त्याकाः व जुजु- न्त्याथ्ये यानाः नं व युद्ध क्वचाये काः उबले खीदैः प्राणीपिं (शत्रुत) शुले ताना बिल ।

१२. अहो ! थ्व जुजु अधार्मिकमह जुल । नर्कय् (पिडां) पाकेजुया च्वनीमह वं याःगु (उगु दुःखया) अन्त गुबले जुइगु जुई .... धकाः मनूत हाला जुल ।

१३. उबले जि लासाय् (सयनासने) उखे-थुखे मूपुलाः नर्कय् (थें) द्यनेगु यानाच्वना । चा न्हि (धैगु हे) मसीक च्वना । जितः शुलं (सुइगु थें) ख्याना च्वनी ।

१४. प्रमादगु राज्यं, शक्ति, वाहन आदि जितः छु प्रयोजन (गवाहाली) जुई । उकीं जि (नर्क मुक्त याना) धारण यायेत (क्वविया यंकेत) फड्मखु । थ्व खँ जितः न्त्यावलें त्रस्त (त्रसित) याना तई ।

१५. काय-स्त्याय, जहान वा दक्ष राज्यपाखें दः छु प्रयोजन (गवाहाली) जुई ? जि सुगतिया लैंपु सुचुकेया (सफा यायेया) लागिं प्रव्रजित जूसा हे बांलाई ।

१६/१७. सकल अलंकारं विभूषितपिं, हतियार ज्वना तःपिं, गामे मुख्यातयसं गयाच्वर्पिं- खीदैः किसित ल्वायेगु लागिं लैं वहः आदि वस्त्रं छायपा तःपिं किसि आदित नं अन हे आशा मयासे त्वःताः वियाः थः पापकर्म र्यानाः अनगारिकगु प्रव्रज्यां प्रव्रजित जुयाः प्याहाँ वना ।

१८/१९. हतियार ज्वनातःपिं, युद्ध ज्वलं युक्तपिं, गां नायःतयसं गयाच्वर्पिं,

अपदान पालि

जन्मं हें आजानीयपिं, तेजं व्वाय् वनेफुपिं सिन्धव सलत खीद्वः दुसा इपिं
सकलें त्वःताः अनगारिकगु प्रव्रज्यां प्रव्रजित जुयाः प्याहाँ वना ।

२०. थना तःगु (फफरे याना तःगु) भण्डा दुगु सन्नद्वगु चितुवाया छ्यंगु नं
छायेपाः तःगु, धुँया छ्यंगु नं सजेयाना तःगु सर्वप्रकारं अलंकृतगु खीद्वः रथत
नं जिं त्वःताः अनगारिकगु प्रव्रज्यां प्रव्रजित जुयाः प्याहाँ वना ।

२१. दुरु तिकिवना च्वनीगुलिं थल चिना तःपिं खीद्वः सात दुसा इपिं नं
त्वःताः अनगारिक प्रव्रज्यां प्रव्रजित जुयाः प्याहाँ वना ।

२२/२३. विचित्रगु वस्त्राभरण दुपिं, मणिकुण्डल दुपिं- सकल अलंकारं
विभूषितपिं खीद्वः मिस्त गुपिंके ताःहाकःगु मिखा फुसि दु, मुसु मुसु न्हिला
च्वनी, चित्याःगु जँ दुपिं खः, इपिं सकलें ख्वयेकाः हे जि अनगारिक प्रव्रज्यां
प्रव्रजित जुयाः प्याहाँ वना ।

२४. सकतां सम्पूर्णगु खीद्वः गांत व राज्यत त्वःताः जि अनगारिक प्रव्रज्यां
प्रव्रजित जुया प्याहाँ वना ।

२५. जि नगरं प्याहाँ वनाः हिमालपाखे थ्यंकः वना । अन भागिरथी खुसि सिथे
आश्रम (कुटि) छगू दयेकाः च्वना ।

२६. जिं अन पर्णसाला (हल) व अग्निसाला (मि च्याकेगु हल) नं दयेका ।
सुरु यानागु वीर्य दुम्ह जि त्वःतागु आत्म दुम्ह जुयाः अन वास याना ।

२७. मण्डपे (कुटिइ) सिमा व्वय सुन्यागारे (खालिगु छेय्) ध्यान याइम्ह जितः
डर-त्रास धैगु मदु । ग्याइगु छु नं मखना ।

२८. अग्रम्ह, कारुणिकम्ह, मुनिम्ह सुमेध नां याम्ह सम्बुद्ध उबले ज्ञान रूपी
मत च्याकाः लोक हे प्रकाशमान यानाः लोके उत्पन्न जूगु जुल ।

२९. जिगु आश्रमया लिउने महाऋद्धि दुम्ह यक्ष (राक्षस) छम्ह दुगु जुल ।
उबले हे वं श्रेष्ठ बुद्ध उत्पन्न जुल धकाः खबर विल ।

३०. “(प्रज्ञारूपी) मिखा दुम्ह सुमेध नांयाम्ह बुद्ध लोके उत्पन्न जुल । वस्पोलं
जनपिं तरेयाना विज्याई । छलपोलयात नं वस्पोलं तरेयाना विज्याइतिनि ।”

३१. व राक्षसयागु थुगु वचन न्यनाः उबले जि संवेगीम्ह (लयेताःम्ह) जुया ।

“बुद्ध, बुद्ध” धकाः विचाः यायां आश्रम छगू तयार याना ।

३२. सिँ मि (स्यानाः) वां छवयाः अनं तन्ना तयार यानाः व आश्रम वन्दना यानाः जि उगु- जङ्गलं प्याहौं वना ।

३३. उगु वनं चन्दन कयाः गा-गामं, नगरं-नगरे देवातिदेवम्ह बुद्ध मामां विनायकम्ह बुद्धयाथा॒ थ्यंकः वना ।

३४. उगु समये लोकनायकम्ह सुमेध भगवान बुद्ध प्यंगू आर्य सत्य देशना यायां यक्व जन समूहयात धर्माविबोध याकाच्वना विज्याना च्वंगु जुल ।

३५. जिं त्वाः विन्ति यानाः छ्यने चन्दन तयाः वस्पोल सम्बुद्धयात वन्दना यायां थुपिं गाथात ध्या :-

३६. स्वां त्वविवले लिक्कसं नस्वाः वई (सुगन्ध्य फैले जुझ) अथे हे छलपोल वीरयागु गुण रूपी सुगन्धं ला दक्व दिशाय् हे सुगन्ध्य फैले जुया च्वन ।

३७. चम्पक, नागवनिका, अतिमुत्तका, केतका, साल आदि स्वांत त्वविवले फये वनीगु दिशाय् जक सुगन्ध वनी ।

३८. तर छलपोलयागु गुण सुगन्ध्य (न्यनाः) वासं जि हिमालनिसे थन वया । महायशम्ह, लोक ज्येष्ठम्ह, महावीरम्ह छलपोल बुद्धयात पूजा याना च्वना ।

३९. वस्पोल लोकनायक सुमेध बुद्धयात वन्दना नापं उत्तमगु चन्दन आलेप याना । अले थःगु मन प्रसन्न यानाः सुम्क च्वंच्वना ।

४०. लोक ज्येष्ठम्ह- नरासभम्ह सुमेध भगवान बुद्धं भिक्षुसंघया विचे च्वना विज्यानाः थुपिं गाथात ध्या विज्यात :-

४१. सुनां जिगु गुण वयान यात, सुनां जितः चन्दनं आलेप यात वइगु कीर्ति वर्णन याये, जिगु खँ बांलाक न्यै ।

४२. थ्व (ऋषि) सकस्यानं न्यनेमाःम्ह, वचन दुम्ह, श्रेष्ठम्ह, तप्यांम्ह, प्रतापवानम्ह जुई । नीन्यागू कल्पतक प्रभासहितम्ह जुई ।

४३. नीखुसः (२६००) कल्प तक दिव्यलोके रमे जुयाः (न्याइपुका) च्वनी । द्वःछिक्वः तक चक्रवर्ति जुजु जुइतिनि ।

अपदान पालि

४४. स्वीक्वः तक्क देवलोके देव इन्द्र शक्र जुया: दिव्य राज्य याइतिनि ।
तःधंगु प्रदेश राज्यत ला त्याखं असंख्य जुई ।

४५. अनं च्युत जुया: थ्व मनू मनुष्य भाव प्राप्त याना काईतिनि । अबले
पुण्यकर्म संयुक्तम्ह जुया: ब्राह्मण (ब्रह्मवन्धु) जुइतिनि । (गजाःम्ह ब्राह्मण
जुइ धासा...)

४६. स्वंगू वेदं पारंगतम्ह, मन्त्रधरम्ह, त्रिलक्षणं सम्पन्नम्ह बाबरी नांयाम्ह
ब्राह्मण, गुम्ह वेद व मन्त्र अध्ययन याकीम्ह खः ।

४७. व बाबरी ब्राह्मणया शिष्य जुया: मन्त्रे पारंगतम्ह जुयाच्चनी । शाक्य
कुल श्रेष्ठम्ह गौतम सम्बुद्ध याथाय् वना:

४८. निपुणगु प्रश्न न्यनाः थाकुरु लंपु भाविता यानाः दक्व आश्रवत (प्रहाण
कथं) सिइकाः आश्रवरहितम्ह जुया: परिनिर्वाण जुइतिनि ।

४९. जिगु स्वंगू प्रकारया मि (सित) सीधुंकल, दक्व भवत नष्ट याये धुन
। सकल आश्रवत (प्रहाणकथं थुइकाः) सीकाः अनाश्रवीम्ह जुया च्चन्चनी ।

५०. क्लेशत नष्ट याये धुन । दक्व भवत विनाश याये धुन । किसि जुजुं
बन्धन छुटे याःथें आश्रव छुटे यानाः अनाश्रवी जुया च्चनी ।

५१. एकान्तं भगवान बुद्धयाथाय् जिगु सम्प्राप्ति भिंगु जुल । प्राप्त यानागु
त्रिविद्या दुम्ह जुल । जि बुद्धशासन चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

५२. प्यंगू प्रतिसम्भदा च्यागू विमोक्ष, खुगू अभिज्ञा, साक्षात यानाः कया ।
बुद्धशासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुकथं आयुष्मान तोदेय्य स्थविरं थुपिं गाथात कना (धया) विज्याःगु
जुल ।

तोदय्यत्थेरापदान च्यागू वचाल ।

४०९. जतुकणिणत्थेरापदान

१. जि हंसवति नगरे श्रेष्ठपुत्र जुयाच्चना । उबले जि (कामगुणे) कामय्

प्यपुना च्वनाम्ह जुयाः परिवार नापं च्वच्वना ।

२. ज्योतिसतेसं (गृह लक्षण स्वद्विपिं) स्वयाः प्रासाद स्वंग् (स्वंग् तल्लागु छेँ) दयेकल । जि स्वंग् नं महले थाहाँवनाः परिचारिकापि नापं प्याखं हुलाः मे हालाः अन च्वच्वना ।

३. जिगु लागि समतालं युक्तंगु तूर्य वादनत थाइ । सकल प्याखं म्वः मिस्तेसं प्याखं हुलाः जिगु मन साला हे काइ ।

४. चेलापिका (छ्यं ब्बवस्याथें प्याखं हुलीपि), लामणिका (चिधिकः जुयाः प्याखं हुलीपि), कुञ्जवासी निमज्जका (मिसाम्ह सिहं थें बिचे च्वंगु शरीर क्यनाः प्याखं हुलीपि), लडिघका (च्वे थाहाँ बयाः प्याखं हुलीपि) व सो कज्भायी (शोकीपिथें प्याखं हुलीपि) आदि प्याखं म्वः मिस्तेसं न्व्याबलेचाःहुइकाः च्वनी ।

५. वेतालिनो, कुम्भयूनी आदि तूर्य वादकत व नापं प्याखं हुलीपि नं यक्व दुगु जुयाच्वन इपि प्याखं म्वःत न्व्याबलें जि चाःहुइकाः च्वनी ।

६. कम्पीकारपि, मोहुइकिपि, जा थुइपि, स्वां हइपि, बांलाक पुंकीपि, जलक्रिडकपि, मलल क्रिडकपि थुपि सकलें जि न्व्याबलें चाःहुइकाः च्वनी ।

७. मितेगुलिइ दक्षिपि थुपि मिता च्वनीगु स्वस्वं देवलोके ईन्द्र थें चा न्हि वितेजुइगु मसिका च्वना ।

८. ताः हाकःगु लँपु ज्वापि नं, पथिकपि नं, याचकपि (फरिंत) नं चाःहिलीपि नं थुपि यक्व थें- जिगु छेँय् न्व्याबलें भिक्षा फवफवं वयाच्वनी ।

९. अनुत्तरं पुण्यक्षेत्र श्रमणपि नं, ब्रात्मणपि नं जिगु पुण्य बढेयायां जिगु हे छेँय् विज्याना च्वनी ।

१०. पटक, लटक, पुष्पसाटक, तेदण्डक, एकसिखा धइपि थुपि निग्रन्थपि नं जिगु छेँय् विज्याइ ।

११. विल्लुतावि, गोधम्मिक, देवधम्मिक, रजोजलधर आदि थुपि आजीवकपि नं जिगु छेँय् विज्याइ ।

१२. परिवर्तक, सिद्धिपत्त थुपि तपश्वीत नं, कोण्ड, पुगगनिका थुपि बनचार

०५८ नं यक्व हे जिगु छेँय् वयाच्चनी ।

१३. ओडडक, दमिल, साकुल, मलयालक, सवरा, योनका थुपि नं जिगु छेँय् वयाच्चनी ।

१४. अन्धक, मुण्डकपि दक्खं अले कोलक, सानुविन्दक, आरावचीन देशेच्चपि नं जिगु छेँय् वयाच्चनी ।

१५. अलसन्दक, पल्लवक, वव्र, भग्गाकारुस, रोहित, चेतपुत्रादिपि नं जिगु छेँय् वयाच्चनी ।

१६. माधुरक, कोसलक, कासिक, हस्थिपोरिक, इसिण्ड मक्कल थुपि नं जिगु छेँय् वयाच्चनी ।

१७. चेलावका, अरम्मा, ओक्कला, मेघला, खुइका, सुइकापि नं यक्व जिगु छेँय् वयाच्चनी ।

१८. रोहण, सिन्धव, चितक, एककण्णिक, सुरट्ट, अपरन्तयापि नं जिगु छेँय् वयाच्चनी ।

१९. सुप्पारका, कीकुमारा मलया, सोण्णभुमिका वज्ज तारा आदियापि नं जिगु छेँय् वयाच्चनी ।

२०. नलकारपि, पेशकारपि, चर्मकारपि, तच्छकपि, कम्मरपि व कुम्भकार पि नं जिगु छेँय् वयाच्चनी । (पंया ज्यायाइपि, कापःया ज्यायाइपि, छ्यांगूया ज्यायाइपि, ज्यामि ज्यायाइपि, बुई ज्यायाइपि, थलबलयागु ज्यायाइपि)

२१. मणिकारपि, लोहकारपि, सोण्णकारपि, दुस्सिकपि, तिपुकारपि थुपि सकले नं जिगु छेँय् वयाच्चनी ।

(मणियागु ज्यायाइपि, नँयागु ज्यायाइपि, लुँयागु ज्यायाइपि, कापःयागु ज्यायाइपि, न्हायकंया ज्या याइपि)

२२. उसुकारपि (वाणया ज्यायाइपि), भमकारपि (सिँ आदि ज्याइपि), पेषकार पि (कापः थायेगु ज्यायाइपि), गन्धिकपि (सुगन्ध दयेकीपि), रजकपि (वसः हिइपि), तुन्न... (वसः सुइपि) नं जिगु छेँय् वयाच्चनी ।

२३. तेलिकापि (चिकं मीपि वा दयेकीपि), कट्टहारपि (सिँ ल्फ्यइपि), उदहार

अपदान पाति

पीपिं (लः ल्व्यइपिं), पेस्सिकापिं (खँ यंकीपिं), सूषिकापिं (सूप दयेकीपिं), सूपर क्खापिं (सूप रक्षायाइपिं) नं जिगु छेँय् व्याच्वनी ।

२४. दोवारिकपिं (द्वारपालपिं), अनीकट्टापिं (सिपाहीपिं), वन्दिकपिं (स्तुति व्वनीपिं), पुष्पछहुकपिं (स्वां ह्वलिपिं, स्वां वां छ्वइपिं), हत्थारुहपिं (किसि गइपिं), हत्थियालपिं (किसि रक्षा याइपिं) नं जिगु छेँय् व्याच्वनी ।

२५. प्रमादिम्ह आनन्द महा जुजुयात जिं न्हेगु वर्ण युक्तगु रत्न (सप्तरत्न) विया । जिं (व्यागु) कमजोरी नं पुरेयाना विया ।

२६. जिं सुइत भिं बांला: धकाः प्रशंसा याना इपिं थी थी कुल जातिपिं यक्व मनूत जुयाच्वन । जिं इमिगु मनयागु खँ सिइकाः रत्नं तृप्त याना ।

२७. मध्युर वचनं वर्णना याइबले, बाजं थाइबले, शंख पुइबले थःगु हे छेँय् जि रमे जुयाच्वना ।

२८/२९. उगु इलय् भगवान पदुमुत्तर बुद्ध नायक क्षययागु आश्रवदुपिं- अर्हत भिक्षुपिं छगू लख नापं लँय् विज्याना च्वंगु जुल । प्रज्ञा रूपी मिखादुम्ह सर्वज्ञम्ह वस्पोल आलोक वृक्ष थें दक्व दिशात प्रकाशमय यानाः थिना च्वन ।

३०. भगवान बुद्ध विज्याइबले दक्व बाजंत थाइ । लुया वःगु सूर्य थें वस्पो लपाखें रश्मि पिज्वइ ।

३१. उबले छेँय् भक्त्यालं दुहाँ वःगु व रश्मि यानाः छें दुने नं निभाः त्वःथें चक्कन ।

३२. जि वस्पोल भगवान बुद्धयागु अजाःगु रश्मि खनाः मनूतेत थथे धया “निश्चय नं बुद्धश्रेष्ठ थुगु लँपुं विज्यात ।”

३३. अले याकनं हे महलं क्वाहां वयाः दुने लँपुई वयाः सम्बुद्धयात थ्व वचन नं धया

३४. “उत्तम नायकम्ह पदुमुत्तर तथागतं जितः अनुकम्पा तया विज्याहुँ ।” वस्पोल मुनि नं छगूलख अर्हत भिक्षुपिं नापं उगु इनाप स्वीकार याना विज्यात ।

३५. सम्बुद्धयात निमन्त्रणा यानाः थःगु छेँय् व्वना यंकाः महामुनिसहित

सकले भन्तेपिन्त आहारपानं संग्रह यासें सन्तरपन याना ।

३६. भोजन याना विज्याये धुंकाः वस्पोल तादि गुण दुम्ह बुद्धश्रेष्ठयागु समय सीका सच्छिगू सिवे उप्वः तूर्य वादनं वस्पोलयात उपस्थान याना ।

३७. लोकविदुम्ह पदुमुत्तर तथागतं जिगु पुण्य सत्कार स्वीकार यासें दुने छे य् हे च्वनाविज्यानाः थुपिं गाथात धया विज्यात ।

३८. “सुनां जितः थ्व तूर्य वादनं उपस्थान यात, आहार पानं संग्रह यात; वयागु वर्णन याये, जिगु खँ बांलाक न्यँ ।”

३९. मुना तःगु सम्पत्ति अनुभव (भोग) याइम्ह जुयाः, आहारपानादि युक्तम्ह जुयाः, भवभोग सम्पत्तिं युक्तम्ह जुयाः थ्व मनुष्य प्यंगु महाद्विपे एकाधिपत्य यानाः राज्य याइम्ह जुई ।

४०. पंचशील समादान (ग्रहण) यानाः अले भिगू कर्मपथे नं समादान जुयाः उकिइ (मेरिं मनूतेत नं) समूहयात नं लगे जुइत स्यनाविइम्ह जुई ।

४१. बांलाक समायानातःपिं मिस्तेसं छगू लख तूर्य वादनत थाना च्वनी । थ्व उपस्थान यागुया फल खः ।

४२. स्वीद्वः कल्पतक देवलोके रमेजुया च्वनी । ख्वीप्यक्वः ला शक्र देवेन्द्र जुयाः दिव्य राज्य याइतिनि ।

४३. ख्वीप्यक्वः हे चक्रवर्ती जुजु जुइतिनि । प्रदेश राज्यया जुजु ला ल्याखं अल्याख हे जुई ।

४४. थनं छगूलख कल्प लिपा ओक्काक कुलय् जन्म ज्वीम्ह नामं गौतम नां जुइम्ह शास्ता (बुद्ध) लोके प्रकट जुइतिनि ।

४५. देवी-देवता जुयाः जन्म काःसां, मनू जुयाः जन्म काःसां भोग सम्पत्ति युक्तम्ह जुयाः अन्तस मनुष्य जुयाः हे जन्म काई ।

४६. स्वंगू वेदं पारंगतम्ह जुयाः उत्तमगु अर्थ अध्ययन गवेषण (मामां) यायां थुगु पृथ्वी (लोके) चाःहिला च्वनी ।

४७. कुशलमूलं (भिंगु चेतनां) प्रेरित जुया लिपा व प्रव्रजित जुयाः भगवान गौतम बुद्धयागु शासने रमे जुइतिनि ।

अपदान पालि

४८. शाक्यकुल श्रेष्ठमह गौतम सम्बुद्ध्यात आराधना यानाः (लय्तायेकाः) क्लेशत च्याकाः (नष्ट यानाः) अर्हतमह जुया च्वनी ।

४९. तःधंगु जड़ले चंम्ह व्याघ्र जुजु थें, केशर सिंह जुजु थें थौं शाक्यपुत्रमह गौतम बुद्ध्या सासने मर्याःमह जुयाः विहार याना च्वना ।

५०. देवलोके वा मनुष्यलोके जूसां गरीबम्ह वा दुर्गतियाम्ह जुयाः जन्म काःगु जिं मस्यू । थ्व उपस्थान यानागुया फल खः ।

५१. विवेकीम्ह जुयाः, उपधिरहितम्ह जुयाः, उपशान्तम्ह जुयाः किसि जुजुं वन्धन त्वाथः थें आश्रवत त्वाथलाः अनाश्रवी जुयाः विहार (बास) याना च्वना ।

५२. जिं क्लेशत दहन याना । दक्व प्रकारया भवत नष्ट यानाः किसि जुजुं थें वन्धन त्वाथला आश्रवरहितम्ह जुया च्वना ।

५३. एकान्तं हे भगवान बुद्ध्यागु सासने जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्त यानागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्ध्यासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

५४. प्यंगु प्रतिसम्भदा, च्यागु विमोक्ष, खुगु अभिज्ञा नं साक्षात याना । बुद्ध्यासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान जतुकण्ण स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना) विज्याःगु जुल ।

Dhamma.Digital

जतुकण्णत्येरापदान गुगूगु क्वचाल ।

४१०. उदेनत्थेरापदान

१. हिमाल लिक्कसं पदुम नां यागु पर्वत (पहाड) छगू दुगु जुल । अन जितः आश्रम छगू दयेकागु जुल । पण्शाला (हल) छगू नं बांलाक दयेकागु जुल ।

२. अन बांलाक चिचिधंगु च्वनेगु थाय् दयेकातःगु सुन्दरगु, मनोरमगु, ख्वाउँसे च्वंगु लः दुगु खुसित न्त्याःवना च्वनी ।

३. पाथिन पावुस, बलज, मुञ्जराहित वर्गया न्यातेसं यानाः व खुसि शो

भायमान जुयाच्वनीसा इपि न्यात उगु खुसिइ न्थ्याबले च्वंच्वनी ।

४. अं, जम्बु आदि भरिभराउ जुयाच्वंगु अले करेरी, तिलका, उद्दालक व पाटलिय सिमा आदि नं जिगु आश्रम शोभायमान जुयाच्वनी ।

५. अंकोलक, विम्बजाल, सायाकारी आदि स्वांत ह्वया: उकिया वासं (सुगन्धं) जिगु आश्रम शोभायमान जुयाच्वनी ।

६. अतिमुत्त, सत्तलिका, नाग व साल स्वांत नं ह्वया: उकिया दिव्यमय सुगन्ध फैलेजुया: नं जिगु आश्रम शोभायमान जुयाच्वनी ।

७. कोसाम्बि, सलल, नीप, अट्टङ्ग आदि स्वांत नं बांलाक ह्वया: दिव्यमय सुगन्ध फैलेयाना: जिगु आश्रम शोभायमान यानाच्वनी ।

८. जिगु आश्रमे हल, अम्बः, अँ, जामुन, बरो, बयर, भलायो, बेल आदि फलत यक्व (सयाच्वंगु) दु ।

९. कलम्ब, कन्दली आदि फलया स्वांत नं अन ह्वया च्वनी । अले दिव्यमय वास पिज्वेका: जिगु आश्रम छगुलिं शोभायमान याना च्वनी ।

१०. अशोक, पिण्डि, चवरी निम्ब आदि सिमाय् नं स्वांत ह्वया: दिव्यमय सुगन्ध फैलेयाना: जिगु आश्रम शोभायमान याना च्वनी ।

११. पुन्नाग, गिरीपुन्नाग, तिमिरा आदि सिमाया स्वांत नं अन ह्वया: दिव्यमय वासना छरेयाना: जिगु आश्रम शोभायमान याना च्वनी ।

१२. निर्गुण्डी, सिरिनिगगुण्डि, चम्प आदि सिमाय् ह्वःगु स्वांतेसं नं दिव्यमय सुगन्ध ह्वला: जिगु आश्रम शोभायमान याना च्वनी ।

१३. जिगु आश्रम लिक्कसं पुखू छगू दु । उगु पुखुलिइ मन्दालक स्वां, पलेस्वां, उपुल स्वांतेसं जायाच्वंगु दैसा चक्रवाक पंक्षी तेसं अन सः पिक्या च्वनी ।

१४. पाथिन, वावुस, वलज, मुञ्जरोहित आदि न्यात अन (पुखुलिइ) चाःहिला च्वंगुलिं जिगु आश्रम शोभायमान जुयाच्वनी ।

१५. कुम्भल, ससुंमार, कच्छप (कछुवा), गहा, ओगुहा असहरा आदि न्यातेसं याना: नं जिगु आश्रम शोभायमान जुयाच्वनी ।

अपदान पाति

१६. बखुं, तुयुहंस, क्वः (चक्रवाक) नदिवर, दिन्दिभ, सालिक आदि भंगतेसं याना: नं जिगु आश्रम शोभायमान जुयाच्चनी ।

१७. नयित, अम्बगन्धि, केतक आदि वृक्षत अन ह्वयाः दिव्यमय सुगन्ध्य ह्वला च्वंगुलि नं जिगु आश्रम शोभायमान जुयाच्चनी ।

१८. सिंह, व्याघ्र, चितुवा, भालु, कोक, तरच्छ (भालु) आदि जनावरत जङ्गले चाःहिला च्वनीगुलिं जिगु आश्रम शोभायमान जुयाच्चनी ।

१९. चितुवाया छ्यँग् पुनातःपिं जटां भारि जूपिं जटाधारित (तपश्वीत) महावने चाःहिलाः जिगु आश्रम शोभायमान याना च्वनी ।

२०. थुपिं तपश्वीपिं चितुवाया छ्यँग् पुनीपिं, खरानी बुलीपिं, प्रज्ञावानपिं, शान्तस्वभावपिं अले कम नइपिं जुयाः जिगु आश्रम शोभायमान याना च्वनी ।

२१. उबले परिष्कारया भारी ज्वना: वने दुहाँवनाः फलफूल नयाः न्त्यावलें आश्रमे हे च्वनाच्चनी ।

२२. इमिसं सिं वा सिलेगु लः हइमखु (यंकीमखु) व दक्वं (माःगु चिज) (थःथःगु) आनुभावं (ऋद्धिं) उत्पन्न यासे थ्यंका च्वनी ।

२३. चयप्यद्वः (चेप्यदो) ऋषिपिं थन मुन । थुपिं दक्वं ध्यान याइपिं जुयाच्चन । थुपिं दक्वं उत्तमगु अर्ध मालाच्चर्पिं जुयाच्चन ।

२४. सकले तपश्वीत खः । ब्रह्मचारीपिं खः । अर्पणा व्रत (अर्पणा समाधिइ ?) लगे जुयाच्चपिं खः । आकासे चाःहिला च्वनीपिं (आकास मार्ग जुया वइ वनीपिं) थुपिं न्त्यावलें आश्रमे च्वनाच्चनी ।

२५. न्यान्त्युइ छकः - एकाग्र चित्त दुपिं, शान्त स्वभाव दुपिं थुपिं मुनेगु याई । (मुनाः) परस्पर वन्दनामान यानाः थःथःगु लँपु स्वयाः वनेगु याई ।

२६. सकल धर्मे पारंगतम्ह जीनम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्ध उबले महान्ध्यकार हटेयाना लोके उत्पन्न जूगुजुल ।

२७. जिगु आश्रमया लिउने महाऋद्धि दुम्ह यक्ष (राक्षस) छम्ह दुगु जुल । वं जितः उत्तमम्ह, नायकम्ह पदुमुत्तर सम्बुद्धया बारे प्रशंसा यात ।

२८. “महामुनिम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्ध लोके उत्पन्न जुया विज्याःगु दु ।

हे ऋषि ! याकनं वना: वस्पोल सम्बुद्धयात संगत (आश्रय) या: विज्याहुँ ।”

३९. राक्षसयागु उगु वचन न्यना: यक्व लयेताःगु मनं युक्तम्ह जुया: आश्रम मिलेयाना तया । उबले हे उगु (आश्रम) वनं प्याहाँ वना ।

४०. (थःगु) वसः मि च्याःम्ह थे (थःगु) आश्रमं प्याहाँ वना: छचा (लैंय् वाये) च्वना: विनायकम्ह बुद्धयाथाय् थ्यंकः वना ।

४१. लोकवासिपिनिगु पूजा ग्रहणयाना विज्याःम्ह लोकविज्ञम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्ध प्यंगु (आर्य) सत्य प्रकाश यासें अमृतपद देशना याना विज्यात ।

४२. बांलाक त्वःगु पलेस्वां क्या: महेषिम्ह बुद्धयात प्रसन्नगु (लयताःगु) मनं, भिंगु मनं पूजा याना: लः ल्हाना ।

४३. उत्तमम्ह, नायकम्ह पदुमुत्तर भगवान सम्यक् सम्बुद्धयात पूजा याना: थःगु वस्त्र (ऋषि वस्त्र) एकांस याना: लोकनायक बुद्धया वर्णन याना ।

४४. गुगु सर्वज्ञता ज्ञानं याना: सम्बुद्ध अनाश्रवी (आश्रवरहित) जुया: वास याना विज्याई । उगु (सर्वज्ञता) ज्ञानया वर्णना याये, जिगु खैं न्यना दिसँ ।

४५. (छःपिसं) सकल प्राणीपिनि संसारया स्रोत त्वाःथला: तरेयाना विज्यात । इमिसं छलपोलयागु धर्म न्यना: तृष्णा स्रोतं (उपि) तरेजुइ तिनि ।

४६. हे द्वीपोत्तम ! छलपोल सत्वपिनिगु लागि शास्ता जुया विज्यात । छलपोल हे झण्डा नं, केतु नं, याग स्थान नं जुया विज्यात । छलपोल हे आरक्षक नं, रवाहालिमि नं जुया विज्यात ।

४७. लोके गुलि नं गण प्रधानीपि सार्थवाहत धका: धायेका च्वन, हे सर्वज्ञ ! छलपोल वस्पोलपि मध्ये अग्रम्ह जुया विज्याना च्वन । इपि सकले छलपोल अन्तर्गत हे लानाच्वन ।

४८. हे सर्वज्ञ ! छलपोलयागु ज्ञानया कारणं यक्व जनतापि (संसार सागर) तरे जुयाच्वन । छलपोलया धर्मे वया: दुखया अन्त याना च्वन ।

४९. हे चक्षुम्ह (ज्ञानया मिखा दुम्ह) ! लोके गुलिनं सुगन्ध्यत फैले जुयाच्वनी; हे महामुनि ! पुण्य क्षेत्रे छलपोलयागु गुण सुगन्ध्य समान मेगु मदु ।

५०. हे चक्षुम्ह ! जन्तु जनावर योनी वा नर्कं नं छलपोलं मुक्त याना विज्यात

अपदान पाति

। हे महामुनि ! छलपोलं असंस्कृतगु शान्तगु पद (धर्म) निर्वाण हे देशना याना विज्यात ।

४१. उगु वर्णनात्मक पूजा सत्कार स्वीकार याना विज्यासे लोक विज्ञम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्धं भिक्षुसंघया विचय् च्वना विज्यानाः थुपिं गाथात धया विज्यात ।

४२. सुनां थःगु ल्हाःतं हे प्रसन्न जुया जिगु ज्ञानया पूजा यात, व सु खः धकाः धाये । जिगु खँ बांलाक न्यँ ।

४३. थ भगवान बुद्धयात लय्तायेकाः उत्तमगु लाभ प्राप्त याना कथाम्ह जुया । दक्व आश्रवत प्रहाण (नष्ट) यानाः आः आश्रवरहितम्ह जुयाच्वना ।

४४. जिं मनोज्ञगु व्रत (शील) दुम्ह भगवान बुद्धयात लय्तायेकाः उत्तमगु लाभ प्राप्त याना कथाम्ह जुया । दक्व आश्रवत प्रहाण (नष्ट) यानाः आः आश्रवरहितम्ह जुयाच्वना ।

४५. एकान्तं हे भगवान बुद्धया थाय् जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जुल । जिं बुद्धसासन नं सफल याना ।

४६. जिं दक्व क्लेशत दहन (नष्ट) याना । दक्व भवत विनाश याना । किसि जुजुथें बन्धन त्वाःथलाः आश्रवरहितम्ह जुयाच्वना ।

४७. प्यंगु प्रतिसम्भदा, च्यागु विमोक्ष, खुगु अभिज्ञा साक्षात (प्राप्त) याना कथाः भगवान बुद्धयागु बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थुकथं थन आयुष्मान उदेन स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना) विज्यात ।

उदेनत्थेरापदान भिगूगु बवचाल ।

मेत्तेय् यवर्ग क्वचाल

४२. भद्रालिवगग

४११. भद्रालित्थेरापदान

अपदान पालि

१. लोके अग्रम्ह, मुनिम्ह, कारुणिकम्ह, अग्रम्ह सुमेध नां याम्ह सम्यक् सम्बुद्ध विवेकी सुख यथेकाः हिमाल प्रदेशे विज्यात ।
२. लोकनायकम्ह उत्तम पुरिसम्ह (व्यक्ति) सुमेध भगवान बुद्ध हिमाले विज्यानाः पल्लंके फेतुनाः (मुलपति छयाना) विज्यात ।
३. लोकनायकम्ह सुमेध भगवान बुद्ध समाधिइ च्वना विज्यात । उत्तम पुरुषम्ह वस्पोल बुद्ध चा न्हि न्हेन्हुतक समाधिइ हे च्वना विज्यात ।
४. जि उबले परिष्कार (थःत माःगु ज्वलंत) क्याः उगु वनया विचे थ्यंकः वना । अन आश्रवरहितम्ह, भवसागरं उतीर्णम्ह सम्बुद्धयात जिं खना ।
५. अले तुफि ज्वनाः (क्याः) उगु आश्रम बँ पुनाः सफा याना । प्यंगु थां थनाः अन मण्डप छगु दयेका विया ।
६. अनं लिपा जिं सालया स्वांत हयाः मण्डम छायेपा विया । (पल्लिं चिनाः) अले प्रसन्नगु मनं युक्तम्ह सुमनम्ह जुयाः वस्पोल तथागतयात वन्दना याना ।
७. भारिगु (यक्त्र) प्रज्ञा दुम्ह (ज्ञान दुम्ह) गुम्हसित सुमेध धकाः धाइ; वस्पो ल सुमेध भगवान बुद्ध भिक्षुसंघया विचे फेतुना विज्यानाः थुपिं गाथात धया (कना) विज्यात ।
८. ज्ञांया मिखा दुम्ह, असमानम्ह बुद्ध श्रेष्ठं धर्म देशना याना च्वन धकाः वस्पोलयागु सः म्हसिकाः सकल देवतापि अन मुं बल ।
९. लोकयागु पूजा सत्कार ग्रहण याना विज्याइम्ह सुमन नांयाम्ह भगवान बुद्ध देव समूहया विचे च्वना विज्यानाः थुपिं गाथात धया (कना) विज्यात ।
१०. सुनां जितः थ्व साल स्वां नं छायेपाना थुगु मण्डप दयेका विल, उम्ह व्यक्तिया वर्णन याये, जिगु खॅं बांलाक न्यॅ ।
११. थ्व व्यक्ति मनू जूसां, देवता जूसां सुवर्ण वर्णम्ह जुई । भवभोग सम्पत्तिं युक्तम्ह जुयाः कामभोगी जुइतिनि ।
- १२/१३. तोमर व अंकुश ल्हाते दुपिं गां नायःत, गया च्वंपि सकल अलंकारं विभूषितपि सुवर्ण कच्छ व हेमवर्ण वसःत पुंका तःपि खीद्वः किसितयेसं सुथे

अपदान पाति

वहनी थ्व मनूयात सेवा उपस्थान याः वई । इपिं किसि तयेसं चाःहुयेका थ्व मनू रमेजुया च्वनी ।

१४/१५. धनुष व वाण ल्हाःतय् दुपिं गां नायःत, गया च्वपिं सर्व अलंकारं विभूषितपिं आजन्म आजानीय, शीघ्रवाहिपिं (फय्या वेगं ब्वाँये वनेफुपिं) सै न्ध्व सलत ख्वीद्वः नं थ्व मनू चाःहुइकाः च्वनी । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

१६/१७. धनुष वाण ल्हाःतय् दुपिं, हतियारं सन्नद्व (युक्तपिं) पिं गां नायःत, गया च्वपिं, ल्त्वना तःगु भण्डा दुपिं, चितुवाया छ्यङ्गू नं छायेपा तःगु रथ, अले व्याघ्रया छ्यङ्गू नं छायेपा तःगु रथ धकाः थुगु सकल प्रकारं अलंकृतगु ख्वीद्वः रथतय्सं नं थ्व मनू चाःहुइकाः च्वनी । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

१८. सकल प्रकारं सम्पूर्णगु धनधान्यं सुसमृद्धगु, सर्वप्रकारं समृद्धगु ख्वीद्वः गांत नं न्त्यावले उत्पन्न जयुच्वनी थ्व नं बुद्धपूजाया फल खः ।

१९. किसि, सल, रथ व सिपाहिं थुपिं चतुर्गिनिपिसँ नं जितः न्त्यावले चाःहुइकाः च्वनी । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

२०. थ्व मनू फिंच्याद्वः कल्पतक देवलोकय् रमयेजुया च्वनी । द्वःछिक्वः चक्रवर्ति जुजु जुइतिनि ।

२१. थ्व मनू नं स्वीक्वःतकक देवराज्य याइतिनि । प्रदेश राज्यत ला ल्याखं अल्याख हे जुई ।

२२. थनं स्वीद्वःगु कल्पय् ओक्काक कलय् जन्म जूम्ह नामं गौतम नांयाम्ह शास्ता (बुद्ध) लोकय् प्रभव जुइतिनि ।

२३. वस्पोलया धर्मय् दायादम्ह, औरसम्ह, धर्म निर्मितम्ह जुयाः थ्व मनू सकल आश्रवत प्रहाण यानाः आनाश्रवी जुयाः विहार याइतिनि ।

२४. थनं स्वीद्वःगु कल्प न्हापा लोकनायकम्ह खना । अनंनिसे थौतकया विचय् अमृतपद (निर्वाण) मामां वयागु जुल ।

२५. गुगु बुद्धसासन जिं थुइका कया व जितः लाभ जुल । स्वंगु विद्या (त्रिविद्या) जितः उत्पन्न जुल । जिं बुद्धसासन चिरस्थायी याना ।

२६. वस्पोल महानम्ह व्यक्तियात जिगु नमस्कार दु । वस्पोल श्रेष्ठम्ह पुरुष

अपदान पालि

(महामानव) यात जिगु नमस्कार दु । छलपोलयागु ज्ञान (सर्वज्ञता ज्ञान) या प्रशंसा याना: जि अचल (अमृत) पदय् थंकः वना (निर्वाण प्राप्त याना) ।

२७. देवता जुयाः वा मनू जुयाः न्त्यागगु योनिइ जन्म काःसां दक्व थासय् सुखिम्ह जुया । थ्व ज्ञान प्रशंसाया फल खः ।

२८. थ्व जिगु अन्तिम जन्म खः । अन्तिमगु भवय् चाःहिला च्वना । किसिं थें बन्धन त्वाःथलाः अनाश्रवी जुयाः विहार याना च्वना ।

२९. एकान्तं भगवान बुद्ध्या थाय् जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जुल । प्राप्त यानागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

३०. जिं क्लेशत दहन (नष्ट) याना । दक्व भवत विनाश (नष्ट) याना । किसि जुजुं बन्धन त्वाःथः थें बन्धन त्वाःथलाः आश्रवरहितम्ह जुया च्वना ।

३१. प्यंगु प्रतिसम्भिदा, च्यागु विमोक्ष, खुगू अभिज्ञा नं साक्षात याना: कया । बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थुकथं थन आयुष्मान भद्रालि स्थविरं थुपिं गाथात कना (धया) विज्याःगु जुल ।

भद्रालित्येरापदान छगूगु क्वचाल ।

४१२. एकछत्तियत्थेरापदान

१. चन्द्रभाग खुसि सिथय् जितः बांलाःगु आश्रम छगू दयेकूगु जुल । (अन) सफागु तयुगु फिं युक्तगु पर्णशाला छगू नं निर्माण याःगु जुल ।

२. अन तःजाः मजूगु, सिथ दुगु, च्वनेगु थाय् दुगु मनोरमगु न्या कछुवात दुगु सु सु सः थ्वइगु चिधंगु खुसि छगू दुगु जुल ।

३. भालु, म्हयःखा, चितुवा, कोकिल, व्वः आदित थन न्त्यावलें जिगु आश्रम शोभायमान यासें सः थ्वयेका च्वनी ।

४. मधुरगु सः दुपिं कोकिलत, मधुरगु सः दुपिं हंसत, थुपिं जिगु आश्रम शोभायमान यासें सः थ्वयेका च्वनी ।

अपदान पाति

५. सिंहत, व्याघ्रत, फइत, ब्रुकत (वक), कोकतरच्छत, जिगु आश्रम शो भायमान यासें पर्वत छगुलिं सः थ्येका च्वनी ।

६. अनं फणिमृगत, सरभात, भेरडत, सुकरत यक्व पर्वत छगुलिं सः थ्येका: जिगु आश्रम शोभायमान याना च्वनी ।

७. उद्दालक, चम्पक, पाटालि, सिन्दुवारिक, अतिमुत्त, अशोका आदि स्वांत जिगु आश्रमय् त्वया च्वनी ।

८. अंकोल, युथिक, सन्तलि, विम्बिजालिका, कणिकाका, कणिकारा, आदि स्वांत नं जिगु आश्रमय् त्वया च्वनी ।

९. नाग, साल, सलल, पुण्डरिक आदि स्वांत अन त्वयाः दिव्यमय सुगन्ध त्वलाविया: जिगु आश्रम शोभायमान याना च्वनी ।

१०. अज्जुना, असना, महानाम अले साल व कंदुगु स्वांत त्वयाः जिगु आश्रम शोभायमान याना च्वनी ।

११. अम्ब, जम्बुक, तिलक, निम्बु व सालकल्याणी धैगु स्वां व फलतय्सं न दिव्यमय वासना त्वलाविया: जिगु आश्रम शोभायमान याना च्वनी ।

१२. अशोका, कपित्या अले भरिनिमाल स्वांत अन त्वयाः दिव्यमय वासना त्वलाविया: जिगु आश्रम शोभायमान याना च्वनी ।

१३. कदम्ब, कदली अले इसिमुगा पिना तःगुलिं न्त्याबलें फलत धारण यानाः जिगु आश्रम शोभायमान याना च्वनी ।

१४. हरितक, आमलक, अम्बा, जम्बु, विहीतका, कोला, भल्लातका, विल्ला आदि फलतय्सं नं जिगु आश्रम जाया च्वनी ।

१५. जिगु आश्रमया लिक्कसं मनोरमगु पुखुलिइ मन्दालक, पदुम, उत्पल आदि स्वांत जाया च्वंगु दै ।

१६. पदुम स्वांतय्सं गर्भधारण (चुलि त्वई) याई । मेगुलिं केसर सहितं त्वई । मेगुलिं हानं कणिकात नापं फैलये जुयाः त्वयाः जिगु आश्रम बांलाकी ।

१७. उगु पुखुलिइ पाथिन, पावुस, न्या, वलज, मुञ्ज, रोहित आदि न्यात लखय् उखें थुखें चाहिला: जिगु आश्रम शोभायमान याना च्वनी ।

अपदान पालि

१८. नयिता, अम्बगन्धि, केतक आदि अनुकूलगु सिमा तयसं नं दिव्यमय सुगन्ध्यत ह्वलाविया: जिगु आश्रम शोभायमान याना च्वनी ।

१९. पलेस्वां नं वझगु दुरु व ध्यः बाः वया च्वनी । दिव्यमय कस्ति नं वासना ह्वलाविया: जिगु आश्रम शोभायमान याना च्वनी ।

२०. अन लखं युक्तगु छ्वचाखेरं फैलयेजुया च्वंगु फितयसं शोभा विया च्वनी । च्वे थाहाँ वयाच्वंगु स्वांतयसं ह्वया: जिगु आश्रम शोभायमान याना च्वनी ।

२१. चितुवाया छ्यँगू (वस्त्र) पुना च्वनीपिं, जटाभारं युक्तपिं, पुलां जूगु चीवर वस्त्र पुनीपिं सकल तपस्वीतयसं जिगु आश्रम शोभायमान याना च्वनी ।

२२. गाछि (पायछि) जक तापाक स्वइपिं, प्राज्ञपिं, शान्त स्वभाव दुपिं, कामभोग अपेक्षा मयाइपिं ऋषिमुनित जिगु आश्रमय् बास याना च्वनी ।

२३. त्वपूगु (कच्छ), सँ व लुसि दुपिं, म्हासुसे च्वंगु वा दुपिं, धुँयागु शरीर दुपिं, छ्यँ दुपिं, च्वति फोहर जूगु शरीर धारण याना च्वंपिं थुपिं सकलें (ऋषि मुनित) जिगु आश्रमय् बास याना च्वनी ।

२४. अभिज्ञां (शक्ति) पारंगत जूपिं, आकासे चाःहिलीपिं थुपिं ऋषि मुनित आकासे थाहाँ वनाः नं जिगु आश्रम शोभायमान याना च्वनी ।

२५. अजाःपिं इपिं शिष्यपिं छ्वचाखेरं चाःहुइकाः उबले उगु जंगलय् च्वंच्वना । न्व्यावलें ध्यानय् समाधिस्थ जुया च्वेनेगुलिं चान्हि हे मसिका च्वना ।

२६. उगु समयसं महामुनिम्ह अर्थदर्शी भगवान बुद्ध ख्युंगु अन्धकार नास यानाः लोकनायकम्ह जुयाः उत्पन्न जुया विज्यात ।

२७. अले मेह्म छम्ह चेला जि लिकक (जिगु आश्रमय्) वल । वं मन्त्र, खुगू अंग व नां लक्षणत सयेके मास्ति वयेका च्वन ।

२८. महामुनिम्ह अर्थदर्शी भगवान बुद्ध लोकय् समुत्पन्न जुल । (चतुआर्य सत्य) प्यंगू सत्य प्रकाश यासें अमृतपद (निर्वाण) देशना यानाः विज्याना च्वन ।

२९. जि लयतायाः, प्रमुदित जुयाः धर्म द्वाहाँ वंगु मन दुम्ह जुयाः आश्रम प्याहाँ वनाः थुगु वचन धया ।

३०. 'स्वीनिगू महापुरुष लक्षणं युक्तम् बुद्ध लोकय् समुत्पन्न जुल । सकले भासँ वस्पोल सम्यक् सम्बुद्धया थाय् वने ।'
३१. सद्वर्मय् पारंगतपि, अववाद अनुसारं ज्यायाइपि, उत्तमगु अर्थ (निर्वाण) मालाच्चर्वपि इमिसं (ऋषि मुनितयसं) ज्यू बांला धकाः (जिगु उगु वचन) स्वीकार यात ।
३२. जटाभारीं भ्यातुपि, चितुवाया छ्यैङ्गूया वसः पुनीपि इपि उत्तमगु अर्थ (निर्वाण) मामां (गवेषण यायां) उबले उगु वनं प्याहाँ वन ।
३३. उगु इलय् महायश दुम्ह भगवान् अर्थदर्शी बुद्ध चतुआर्य सत्य (प्यंगू सत्य) प्रकाश यासें अमृतपद (निर्वाणया बारे) धर्म देशना याना विज्याना च्चन ।
३४. जिं श्वेत छत्र (तुयुगु कुसा) कथाः ज्वनाः बुद्ध श्रेष्ठयात कुइका च्चना । अथे छवाः तक धारण यानाः श्रेष्ठम् बुद्धयात वन्दना याना ।
३५. नरासभम्ह, लोक ज्येष्ठम्ह अर्थदर्शी भगवान् बुद्ध भिक्षुसंघया विचय् फे तुना विज्यानाः (च्चनाः) थुपि गाथात धया विज्यात ।
३६. "सुनां जितः प्रसन्नगु मनं थःगु हे ल्हाःतं न्हेन्हु तक कुसा धारण याना च्चन (कुइका च्चन) व मनूया बारे वर्णन याये जिं धयागु खैं बांलाक न्यैं ।"
३७. थनं लिपा थ्व मनू देवता जुयाः जन्मकाःसां, मनूष्य जुयाः जन्मकाःसां न्ह्याबले कुसा धारण याना च्चनीम्ह (दुम्ह) जई । थ्व कुसा (छत्र) दान याःगुया फल खः ।
३८. थ्व मनू न्हेन्हेगू कल्पतक देवलोकय् न्ह्याइपुका (रमय् जुया) च्चनी । द्वःछिक्वः ला चक्रवर्ती जुजु जुयाः राज्य याइतिनि ।
३९. थनं फिंच्याक्वःगु कल्पय् शाक्य कुल श्रेष्ठम्ह गौतम नांयाम्ह ज्ञांया मिखा दुम्ह भगवान् बुद्ध अन्धकार नास यासे लोकय् उत्पन्न जुइतिनि ।
४०. वस्पोल बुद्धया धर्म दायादम्ह, औरस पुत्रम्ह, धर्म निर्मितम्ह जुयाः (थ्व मनू) सकल आश्रवत प्रहाण यानाः (नष्ट यानाः) अनाश्रवीम्ह जुयाः वास याइतिनि ।

४१. गर्ननिसें जिं बुद्धयात कुसा (छत्र) धारण याना; कुशल कर्म यानागु खः
अनन्निसें थौं तक्कया विचय् तयुगु कुसा धारण मयानागु जन्म जिं मस्यूनि ।

४२. थ्व जिगु अन्तिम (पश्चिम) जन्म खः । भवे चाःहिलाः थ्व जिगु अन्तिमगु
भव त्यं दया च्वन । थौं नं जितः न्त्यावलें कुसा धारण जुयाच्वंगु दु ।

४३. तादि गुण दुम्ह अर्थदर्शी बुद्धयात जिं बालाक यानागु कुशल कर्म
अचम्मयागु जुल । दक्ष आश्रवत क्षय याना । आः हानं जितः पुनर्भव
(पुनर्जन्म) मदु ।

४४. एकान्तं भगवान बुद्धयाथाय् जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जुल । प्राप्त यानागु
त्रिविद्या दुम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

४५. जिं दक्ष क्लेशत दहन (च्याकाम्ह) यानाम्ह जुल । दक्ष भवत नास
यानाम्ह जुल । किसि जुजुं बन्धन त्वाथः थैं (क्लेश) बन्धन त्वाथः थलाः आश्रवर
हितम्ह जुया बास याना च्वना ।

४६. प्यंगु प्रतिसम्भदा, च्यागु विमोक्ष, खुगु अभिज्ञा साक्षात् (प्राप्त) याना:
क्या । बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थुगु प्रकारं आयुष्मान एकछत्रिय स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना) विज्यात ।

एकछत्रियत्थेरापदान निगूगु ब्वचाल ।

४१३. तिणसूलकछादनियत्थेरापदान

१. उबले जि जाति, जरा, मरण बारे प्रत्यवेक्षणा याना । अले (उकिं मुक्त
जुइत) अनगारिक भावं प्रव्रजितः जुइत छेँय् नं प्याहाँ वना: प्रव्रजित जुया ।

२. छसिकथं चाः ह्यु ह्युं खुसि सिथय् थ्यंकः वना । उगु खुसि सिथय् थाहाँ
वया च्वंगु जमिन खना ।

३. अले अन आश्रम छगु दयेकाः जि उगु आश्रमय् च्वंच्वना । बालाक दये
कागु उगु आश्रमय् छचाःखेरं नाना विधापिं भंगः पंक्षीत मुना च्वनी ।

४. (झिपिं भंगः पंक्षीत) जि प्रति विश्वास तयाः जिथाय् वई । मधुर सलं
नाद विई (हाली) । झिपिं (भंगः पंक्षीत) नापं रमये जुयाः (न्त्याइपुकाः) जि
आश्रमय् च्वंच्वना ।

अपदान पाति

५. जिगु आश्रम छचाखेरं नाद यानाः (हालाः) व सिंह (मृगराज) थः च्वनीगु गुहां (थासं) प्याहाँ वयाः न न्याथें गर्जन यात ।
६. व सिंह (मृग जुजु) गर्जना याःबले जितः प्रीति उत्पन्न जुल । जिं व सिंह मामां वनाबले लोकनायकम्ह बुद्ध्यात खना ।
७. देवातिदेवम्ह तिस्स बुद्ध खनाः जि लय्ताया । लोकया अग्रनायकम्ह तिस्स बुद्ध्यात लय्ताःगु मनं हे जिं नाग केसर पूजा याना ।
८. लुया वयाच्वंम्ह (उदय जुया च्वंम्ह) सूर्य थें ह्वया च्वंगु सालराज स्वां थें, विरामी जुया च्वंपिंत वासः थें जाःम्ह लोकनायकम्ह बुद्ध्या जिं (वर्णन) प्रशंसा याना ।
९. हे सर्वज्ञ ! छलपोलयागु ज्ञानं यानाः देवातापिं सहित थ्व लोकया मनूत (प्राणीपिं) मुक्त जुल (तरे जुल) छलपोलयात लय्तायेकाः इपिं थ्व जन्मजातिं (संसारं) मुक्त जुई ।
१०. दक्वं खना विज्याइम्ह (सर्वदर्शीम्ह) सर्वज्ञ बुद्ध्यात मखंकाः राग, द्वेषं युक्त जुयाः अविच्छिन्नं नर्कय् कुतुंवनी ।
११. हे सर्वज्ञम्ह लोकनायक बुद्ध ! छलपोलयागु दर्शनं यानाः सकले भवं मुक्त जुइ । अमृतपद, निर्वाण स्पर्श याइ ।
१२. गबले अन्धकार मदयेकीम्ह (ज्ञां) मिखा दुम्ह बुद्ध लोकय् उत्पन्न जुइ, अबले इपिं क्लेश दहन यानाः (निर्वाणया) जलय् थ्यनी ।
१३. जिं लोक अग्रम्ह, नायकम्ह तिस्स सम्यक् सम्बुद्ध्या कीर्ति वर्णना याना, लय्ताया: लय्ताःगु मनं हे स्वां (तीणसूल) पूजा याना ।
१४. लोकनायकम्ह तिस्स बुद्धं जिगु मति सिइका विज्यानाः थःगु हे आसने फय्तुना विज्यासें थुपिं गाथात ध्या विज्यात ।
१५. “सुनां थःगु हे त्वाःतं प्रसन्न जुयाः जितः स्वांनं पूजा यात (त्वपुल) जिं वयागु कीर्ति (गुण) वर्णना याये जिगु धापू वांलाक न्यै ।”
१६. वं (ऋषिं) नीन्याक्वः दिव्य राज्य याइतिनि । न्हेन्याक्वः चक्रवर्ती जुजु जुइतिनि ।

१७. (राज्य याइगु) विशालगु प्रदेश राज्यतला ल्याखं अल्याख जुइ । (थ) स्वां पूजां उत्पन्न जूगु पुण्यकर्मया फल खः ।

१८. उगु पुण्यकर्म नापं युक्तम्ह थं यदि मोल्हुइबले थःम्हं इच्छा याःकथं छुः यनंनिसें हे न्त्यःने स्वां प्रकट जुइ ।

१९. काम वस्तुत नं इच्छा याःकथं प्रकट जुयावई । संकल्प (निर्वाण लाभ यायेगु) पूरा यानाः आश्रवरहितम्ह जुयाः परिनिर्वाण नं जुइ ।

(भिंच्यागूगु भाणवार)

२०. क्लेश दहन यानाः सम्यक् प्रज्ञा-स्मृतिं युक्त जुयाः छगु हे (उगु हे) आसनये फय्तुनाः अर्हत् भावय् थ्यंकः वना (अर्हत जुया) ।

२१. जि न्त्याबलें चंक्रमण यायां, फय्तुतुं, दँदं व दॄयँदृयं नं बुद्ध श्रेष्ठयात हे लुमंका च्वना ।

२२. चीवर, पिण्डपात, गिलानप्रत्यय, सयानासन; थुपिं चतुप्रत्यय्या गुबलें जितः कमि मजू । थ्व बुद्धपूजाया फल (विपाक) खः ।

२३. व (जि) आः शान्तगु अनुत्तरगु अमृतपद; निर्वाणय् थ्यंम्ह जुयाः दक्व आश्रवत (प्रहाण कथं) थुइकाः आश्रवरहितम्ह जुया च्वना ।

२४. थनं ग्वीनिगूगु कलपय् गुगु स्वां पूजा यानागु खः (व कारणं) दुर्गति मस्यू । बुद्धपूजाया थ्व विपाक खः ।

२५. धात्यें हे भगवान बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जुल । प्राप्त यानागु त्रिविद्या दुम्ह जुया च्वना । जिं बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

२६. जिं क्लेशत दहन (नष्ट) याना । दक्व भवत विनाश याना । किसि जुजुं थें बन्धन चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुया च्वना ।

२७. प्यंगु प्रतिसम्भदा, च्यागू विमोक्ष, खुगू अभिज्ञा नं साक्षात्कार यानाः कया । भगवान बुद्धयागु बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थुगु प्रकारं आयुष्मान तिणसूलकछादनिय स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना) विज्यात ।

४१४. मधुमंसदायकत्थेरापदान

१. जि उबले बन्धुमति नगरय् सुकरिक (फा व्याधा) जुयाच्चना । अले छातिइ च्वंगु ला ल्यंकाः उगु ला कस्तिइ क्वफाना तया ।
२. लोकनायकम्ह भगवान बुद्ध उगु समयस भिक्षुसंघं चाःहुइकाः महानगु (तःधंगु) आनुभावं युक्तम्ह जुया विज्याना च्वन ।
३. लोक च्याका विज्याइम्हं (लोकय ज्ञानय प्रकाश हवला विज्याइम्ह) लोक प्राणीपिं तरेयाना विज्याइम्ह विपश्वी बुद्धयात खनाः स्वां ज्वना हयाः वस्पो ल बुद्ध श्रेष्ठयात पूजा याना ।
४. जि भिक्षुपिं मुनीगु शालाय् वनाः छगः पात्र जिं कयाः उगु पात्रय् कस्ति जायेकाः जाःगु व पात्र भिक्षुसंघयात दान विया ।
५. उबले अन च्वना विज्याना च्वंम्ह छम्ह थकालिम्ह भिक्षुं जितः पुण्य (आशिका) विल । “थुगु कस्तिं जाःगु पात्र पूजाया फलं विपुल (तधंगु) सुख प्राप्त जुइमा ।”
६. “(उगु) कुशलं प्रेरित जूम्ह जुयाः विविधगु निगू प्रकारया (दिव्य, मनुष्य) सम्पत्ति भोग (अनुभव) याना । अन्तिमगु भवय् म्वानाच्चनीबले हे (दक्व) क्ले शत दहन (नष्ट) याइतिनि ।”
७. जि अन हे मन प्रसन्न याना: अनं लिपा (उगु आत्मभाव लिपा) तावतिंस दिव्यलोकय् (जन्मकाः) वना । अन (दिव्य भोजन) नयाः (दिव्य पान) त्वनाः तःधंगु सुख प्राप्त याना ।
८. कुटिइ (मण्डपय) वा सिमाक्वय् च्वनाः पूर्वकर्म (न्हापा यानागु पुण्यकर्म) लुमंके बले हे जितः आहार पानादि वर्षा जुइ (प्राप्त जुइ) ।
९. थ जिगु अन्तिमगु जन्म खः । थ अन्तिमगु भव ल्यना च्वन । थन नं जितः न्त्याबलें आहारपानादि वर्षा जुइ (प्राप्त जुइ) ।
१०. जिं व कस्ति ला दान वियागुया कारणं संसारय् चाःहिलाः (आः) दक्व

अपदान पालि

आश्रवत (प्रहाण कथं) थुइकाः आश्रवरहितम्ह जुयाच्चना ।

११. थनं र्वीछगूगु कल्पय् उबले गुगु दान यानागु खः (व कारणं) दुर्गति मस्यू । कस्ति दानया थ्व फल खः ।

१२. धात्यें हे भगवान बुद्धया समिपस जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्त यानागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धया शासन चिरस्थायी याना ।

१३. जिं दक्व क्लेशत दहन याना । दक्व भवत नाश याना । किसि जुजुं थें बन्धन चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाच्चना ।

१४. प्यंगू प्रतिसम्भिदा, च्यागू विमोक्ष, खुगू अभिज्ञा साक्षात्कार याना क्याः बुद्धशासन जिं चिरस्थायी याना ।

थुगुप्रकारं आयुष्मान मधुमंस दायक स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना) विज्यात ।

मधुमंसदायकत्थेरापदान प्यंगू क्वचाल ।

४९५. नागपल्लवत्थेरापदान

१. जि बन्धुमति नगरय् च्वंगु राजा उद्यानये (वर्गैचाय्) च्वंच्चना । जिगु आश्रम लिक्कसं लोकनायकम्ह भगवान बुद्ध फय्तुना (च्चना) विज्याना च्चन ।

Dhamma.Digital

२. जिं (नाग) सिमा कचा क्या हयाः बुद्धयात दान याना । मन प्रसन्न याना: लयताःगु मनं युक्तम्ह जुयाः सुगतयात, बुद्धयात वन्दना याना ।

३. थनं र्वी छगू कल्पय् गुगु सिमा कचा पूजा (दान) यानागु खः (व कारणं) दुर्गति मस्यू । बुद्धपूजाया थ्व फल (विपाक) खः ।

४. धात्यें हे भगवान बुद्धयाथाय् जिगु बांलाःगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्त यानागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धया शासन चिरस्थायी याना ।

५. जिं दक्व क्लेशत दहन याना । दक्व भवत नाश याना । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुया च्चना ।

अपदान पाति

६. प्यंगू प्रतिसम्भदा, च्यागू विमोक्ष, खुगू अभिज्ञा साक्षात्कार यानाः कया ।
बुद्ध्या शासन चिरस्थायी याना ।

थुगु प्रकारं आयुष्मान नागपल्लवक स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना) विज्यात
।

नागपल्लवत्थेरापदान न्यागूगु ब्रचाल ।

४१६. एकदीपियत्थेरापदान

१. लोकनायकम्ह, सुगतम्ह सिद्धार्थ भगवान् बुद्ध परिनिर्वाण जूबले (जुइधुंकाः)
सकल देव मनुष्यपिसं वस्पोल उत्तम्ह दीपयात पूजा याई ।

२. लोकनायकम्ह सिद्धार्थ भगवान् बुद्ध चिताय दयःने थ्यंबले (रवतुका तःबले)
(सकस्यां) थःथम्हेसिनं फु कथं शास्ताया चितायात पूजा याई ।

३. जिं नं (उगु) चिताया लिक्कसं मत (छप्वाः) च्याका । जिगु (जिं च्याकागु)
मत सूर्ज उदये जूबले तक नं च्याना च्वन ।

४. जिं बांलाक यानागु उगु कर्मया (ज्या या) कारणं मन प्रसन्न यानागु
कारणं नं मनुष्य शरीर त्वःताः तावतिंस देवलोकय् (जन्म जू) वना ।

५. अन जिगु लागि निर्माण जूगु विमानयात एकदीपि धकाः धाइगु जुल ।
जिगु विमानये (थासय) भिद्वः मतत च्याना च्वनीगु जुल ।

६. उदय जूगु सूर्ज थें सदां जिगु शरीर (म्ह) थिना च्वनी । जिगु शरीरयागु
जः नं न्त्याबले प्रकाश दया च्वनी ।

७. जिं प्राकारं पिने, शिला पर्वतं पिने, पहाडय् नं छचाःखेरं सच्छगू योजन
तक जिगु मिखां बांलाक खनेफुगु जुयाच्वन ।

८. जि न्हेन्हय्कः तक देवलोकय् रमये जुया च्वनाम्ह जुया । जि स्वीछक्वः
तक दिव्य राज्य याना च्वनाम्ह जुया ।

९. जि चयप्यसःक्वः तक चक्रवर्ती जुजु जुया च्वना । जिं विशाल प्रदेश कथं
राज्य यानागु ला ल्याख अल्याख जुया च्वन ।

१०. जि देवलोकं च्युत जुया: मांयागु क्वचय् जन्म जू वया । मांयागु क्वचय् च्वंच्वनाबले नं जिगु मिखा तिमस्य् (मिखा बन्द मजू) ।

११. जन्म जुया: प्यदँ दुबले अनगारिक प्रवज्या जुया । प्रव्रजित जुया: बाःछि मदुनिवले हे अर्हत जुया ।

१२. दिव्यचक्षु सफा याना । सकल भवत नाश याना । दक्ष क्लेशत चफुनाः छ्वया । छप्वाः मत (दान) पूजा यानागुया थ्व फल जुल ।

१३. पर्वतं पिने, शिला पर्वतं पिने व पहाडय् नं बांलाक छचाखेरं खनेगु याना । थ्व छप्वाः मतया (दान यानागुया) थ्व विपाक खः ।

१४. जितः न्त्यथाय् नं समान जुइ । अन्धकारगु थाय् धैगु जितः मदु । जि अन्धकार मखना । जितः ख्युं थाय् दया च्वनी मखु । थ्व छप्वाः मत दान यानागुया फल खः ।

१५. थनं च्यग्वीगू कल्पय् गुगु मत (दीप) उबले जिं दान याना (पूजा याना) व कारणं गुबले जिं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व मत (दीप) पूजा यानागुया, दान यागुया फल विपाक खः ।

१६. एकान्तं हे जिगु बुद्धयाथाय् बांलाःगु सम्प्राप्ति जुल । प्राप्त यानागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

१७. जिं दक्ष क्लेशत दहन (नाश) याना । दक्ष भवत विनाश (नष्ट) याना । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुया च्वना ।

१८. प्यंगू प्रतिसम्भदात, च्यागू विमोक्ष, खुगू अभिज्ञात नं साक्षात्कार (प्राप्त) यानाः च्वना । बुद्धशासन बांलाक (चिरस्थायी) याना ।

थुकथं आयुष्मान एकदीपिय स्थविरं थुपिं गाथात कना विज्याःगु जुल ।

एकदीपियथेरापदान खुगूगु क्वचाल ।

४१७. उच्छङ्गपुण्डियत्थेरापदान

१. जि उबले बन्धुमति नगरय् मालाकार (स्वामीम्ह) जुया च्वना । स्वां थलय्

जायेका: दुने लँपुई वना ।

२. उगु इलय् लोकनायकम्ह भगवान बुद्ध भिक्षुसंघ नापं महानगु आनुभावं युक्तम्ह जुयाः (उगु लँपुई) विज्याना च्वन ।

३. लोक थीकीम्ह, लोकवासीत तरे याइम्ह विपश्वी भगवान बुद्ध्यात खनाः उम्ह बुद्ध श्रेष्ठयात थलं स्वां क्याः पूजा याना ।

४. थनं ग्वीछगूगु कल्पय् गुगु स्वां पूजा यानागु खः (व कारणं) दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

५. एकान्तं भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जुल । प्राप्त यानागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बालाक चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

६. जिं क्लेशत दहन याना । दक्व भवत नष्ट याना । किसि जुजुं थें दक्व बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः बास याना ।

७. प्यंगू प्रतिसम्भदात, च्यागू विमोक्षत, खुगू अभिज्ञात साक्षात्कार याना । बुद्धशासन बालाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान उच्छङ्गपुष्पिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

उच्छङ्गपुष्पियत्वेरापदान न्हेगूगु व्रचाल ।

Dhamma.Digital

४१८. यागुदायकत्थेरापदान

१. उबले (जि) जिगु मार्गोपकरण (लॅ ज्याभः) क्याः (ज्वनाः) छगू गामय् वना । (अन) जायाच्चंगु खुसि खनाः संघारामय् (विहारय्) थ्यंकः वना ।

२. आरञ्जक (वनवासी) धुताङ्गधारी, ध्यानी, सिमाहः चीवर पुनीपिं, विवेकी इपिं प्राज्ञपिं (भिक्षुपिं) (उगु) संघारामय् बास याई ।

३. क्लेश बालाक मुक्त जूपिं, तादि गुण दुपिं, इमिगु (संसार) यात्रा (इमिसं हे) क्वःथले धुंकल । जाःगु खुसि दुगुलिं इपिं (भिक्षुपिं) भिक्षा (पिण्डाचारय्) वनीमखु ।

४. जि प्रसन्नगु मन दुम्ह जुयाः भिं मनं युक्तम्ह जुयाः (वस्पोलपिंत) ल्हाः विन्ति याना: (नमस्कार वन्दना) यासें जाकि भचा क्याः जिं यागु दयेकाः, यागु दान याना ।
५. जि प्रसन्नगु मन दुम्ह जुया हे वस्पोल न्याम्ह (भिक्षुपिंत) थःगु ल्हाःतं हे यागु दान विया । लिपा थःगु हे कर्म रोकयेयाःम्ह जुयाः (मृत्यु जुयाः) जि तावतिंस देवलाक्य् (जन्म जू) वना ।
६. (जितः) तावतिंस देवलोक्य् माणिकयागु विमान उत्पन्न जुल । (उगु) उत्तमगु विमानये दिव्य मिस्त सहितं लयताया च्वना ।
७. जिं स्वीस्वक्वः देवलोक्य् देवेन्द्र जुयाः दिव्य राज्य याना । स्वीक्वः चक्रवर्ती महादानी जुयाः राज्य याना ।
८. विशालगु प्रदेशत राज्य यानागु ला ल्याखं अल्याख जुइ । देवलोक्य् नं, मनुष्य लोक्य् नं यश कीर्ति भोगये याना ।
९. पश्चिम (अन्तिम) गु भवे (जन्मय्) थ्यंबले अनगारिक प्रव्रज्यां प्रव्रजित जुया । जिं छ्ययागु सँ चानाबले हे सकतां थुइकाः (बोध याना) क्या ।
१०. शरीर क्षय (अनित्य) कथं लुमंकाः शिक्षापद (शील) ग्रहण याये न्त्यवः हे अर्हत्वय् थ्यंकः वना ।
११. जिं उत्तमगु दान बांलाक वियागु जुल । व्यापार नं बांलाक यानागु जुल । उगु यागु दानया कारणं हे जि अचलगु (निर्वाण) पदय् थ्यंस्त्व जुया च्वना ।
१२. (जितः) उत्पन्न जूगु शोक, व्याकुलता (विलाप), रोग, व्याधि, क्लान्ति अथवा चित्त दाह आदि जिं मस्यू थ्व यागु दानया हे फल विपाक खः ।
१३. अनुत्तरगु पुण्य क्षेत्रय् भिक्षुसंघयात यागु दान वियाः न्यागू आनिशंस (फल) अनुभव (भोग) याना च्वना । अहा ! यागु दान बांलाक यानागु जुल ।
१४. निरोगी भाव, रूपशोभा, याकनं धर्म थुइकेगु व छ्यलेगु स्वभाव, आहार पान (याउँक) प्राप्त यायेगु व न्यागूगु कथं जि दीर्घायुष प्राप्त यायेगु धैगु थुपि न्यागू आनिशंसत खः ।
१५. सुनां मन प्रसन्न यानाः (भिक्षु) संघप्रति (थुकथं) यागु दान याइ, व

अपदान पालि

ज्ञानिमहेसित थुपिं न्यागू प्रकारया आनिशंसत (फलत) प्राप्त जुई ।

१६. उवले स्वीद्धःगू कल्प न्हापा गुगु दान जिं याना उगु दानया कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व यागु दानया फल विपाक खः ।

१७. एकान्तं भगवान बुद्ध्याथाय् जिरु बांलाःगु सम्प्राप्ति जुल । प्राप्त यानागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जि बांलाक बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

१८. जिं क्लेशत दहन याना । दक्ष भवत नष्ट याना । किसि जुजु थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुया च्वना ।

१९. प्यंगू प्रतिसम्भदात, च्यागू विमोक्षत, खुगू अभिज्ञात साक्षात्कार याना । बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थुकथं आयुष्मान यागुदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना) विज्याःगु जुल ।

यागुदायक्त्येरापदान च्यागूगु क्वचाल ।

४१९. पत्थोदनदायकत्थेरापदान

१. जि न्हापा न्ह्याबलें वनये (जंगलय) ज्यायाइम्ह, वनये हे चाःहिलीम्ह जुया च्वना । अले जि भुतू व जाकि ज्वनाः ज्याय् वना ।

२. जिं अन स्वयम्भूम्ह, अपराजितम्ह सम्बुद्ध वनं भिक्षाया लागिं प्याहाँ विज्यानाच्वंगु खनाः (वस्पोल प्रति) मन प्रसन्न याना ।

३. मेपिनिगु ज्याय् लगेजुया च्वनाम्ह जितः याना तयागु पुण्य नं मदु । आः थ्व जा छ्वः दु । थ्व जा मुनिम्ह भगवान बुद्ध्यात भोजन याके ।

४. अले व जा प्वः ज्वनाः स्वयम्भूम्ह भगवान बुद्ध्यात जिं दान विया । जिं स्वया च्वच्वं हे वस्पोल मुनिम्ह भगवान बुद्धं (व भोजन) भपिया विज्यात ।

५. जिं बांलाक यानागु व कर्म (दान) अले मन प्रसन्न यानागु कारणं मनुष्य देह त्वःताः (मृत्यु जुयाः) जि तावतिंस देवलोकय् (जन्म जू) वना ।

६. जि स्वीखुक्वः देवेन्द्र जुयाः दिव्य राज्य याना । जि स्वीस्वक्वः चक्रवर्ती जुजु जुया ।

अपदान पालि

७. राज्य यानागु विशालगु प्रदेश राज्यतला ल्याखं अल्याख जुइ । सुखीम्ह, यशस्वीम्ह जुया । थ्व जा प्वः दान यानागुया फल विपाक खः ।

८. भव संसारय् चाःहिला च्वंतले अप्रमाणगु धन प्राप्त याना च्वना । भोग सम्पत्तिइ जितः कमी धैगु मदु । थ्व जा प्वः दान यानागुया फल खः ।

९. जितः खुसिइ न्त्यानाच्वंगु लः धा थें निरन्तरं भोग सम्पत्ति उत्पन्न जुयाच्वनी । (थुलि हे धकाः) प्रमाण याये हे मफु । थ्व जा प्वः दान यानागुया फल खः ।

१०. ‘थ्व न, थ्व अनुभव या, थुगु खाताय् दृयैँ’ आदि कथं धा:गु थें उकिइ जि सुखीम्ह जुयाच्वना । थ्व जा प्वः दान यानागुया फल खः ।

११. थनं ग्वीप्यंगूगु कल्पय् उबले गुगु दान जिं वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व जा प्वः दान यानागुया फल विपाक खः ।

१२. एकान्तं भगवान बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जुल । प्राप्त यानागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

१३. जिं क्लेशत दहन याना । दक्ष भवत नष्ट याना । किसि जुजुं थें बन्धन चफुनाः आश्वरहितम्ह जुया: वास याना ।

१४. प्यंगू प्रतिसम्भदात, च्यागू विमोक्षत, खुगू अभिज्ञात साक्षात्कार याना: क्या । भगवान बुद्धयागु शासन बांलाक चिरस्थायी ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान पत्थोदनदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया (कना) विज्याःगु जुल ।

पत्थोदनदायकत्थेरापदान गुंगूगु क्वचाल ।

४२०. मञ्चदायकत्थेरापदान

१. लोकनायकम्ह, कारुणिकम्ह सिद्धार्थ भगवान बुद्ध परिनिर्वाण जुया विज्याःबले देव मनुष्यपिसं वस्पोलया धर्म प्रचार-प्रसार यानाच्वंबले ।

२. उबले जि अन मेच आदि दयेकीम्ह चण्डाल (पोडे) जुयाच्वना, वहे ज्यां म्वानाच्वना । वहे ज्यां परिवार लहिना च्वना ।

अपदान पालि

३. जि प्रसन्न जुयाः थःगु हे ल्हाःतं बांलाःगु मेच छगू बांलाक दयेकाः थःहे वनाः व मेच भिक्षुसंघयात दान बिया ।
४. मन प्रसन्न यानाः बांलाक यानागु व सुकर्मया कारणं मनुष्य देह त्वःताः (मृत्यु जुयाः) तावतिंस देवलोकय् (जन्म जू) वना ।
५. देवलोकय् वनाम्ह जि याउँक स्वीम्ह अप्सरापि नापि (तिदस नगरय्) लय् ताया च्वना । थःम्हेसिनं इच्छा याः कथं महानगु सयनासन (खाता) उत्पन्न जुया वई ।
६. जि न्यय्क्वः देवेन्द्र जुयाः दिव्य राज्य याना । जि चय्क्वः चक्रवर्ती जुजु जुया ।
७. जिं राज्य यानागु विशालगु प्रदेश राज्य ला ल्याखं अल्याख जुइ । जि सुखीम्ह, यशकीर्तिम्ह जुयाच्वना । थ्व खाता दान यानागुया फल खः ।
८. देवलोकं च्यूत जुयाः मनुष्य लोकय् जन्म जूवःसां जितः महानगु बांलाःगु खाता हे दयाच्वनी ।
९. थ्व जिगु अन्तिमगु जन्म खः । थ्व अन्तिमगु भव बिद्यमान जुयाच्वन । थैंतक नं द्यने बले अजाःगु खाता उत्पन्न जुया बिइ ।
१०. थनं ग्रीष्मंगूगु कल्पय, उबले जिं गुगु दान वियागु खः; व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व खाता दान यानागुया फल खः ।
११. एकान्तं भगवान बुद्धाथाय् जिगु बांलाःगु सम्पाप्ति जुल । प्राप्त यानागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।
१२. जिं क्लेशत दहन याना । दक्व भवत नष्ट याना । किसि जुजुयें बन्धन चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।
१३. प्यंगू प्रतिसम्भदात, च्यागू विमोक्षत, खुगू अभिज्ञात साक्षात्कार याना । बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।
- थन थुग प्रकारं आयुष्मान मंचदायक स्थविरं थुपि गाथात धया (कना) विज्याःगु जुल ।

मञ्चदायकत्थेरापदान भिगूगु क्वचाल ।

अपदान पालि

भद्रालिवरगा क्वचाल

४३ सकिंसम्मज्जकवरगा

४२१. सकिंसम्मज्जकत्थेरापदान

१. विपश्वी भगवान् बुद्धयागु उत्तमगु पाटलि (चक्कंगु) बोधिवृक्ष खनाः व वृक्षप्रति मन प्रसन्न याना ।
२. उबले हे तुफि कयाः व बोधिवृक्ष (छचाखेरं) वँ पुना । वँ पुइधुंकाः जिं व चक्कंगु बोधिवृक्षयात वन्दना याना ।
३. अन मन प्रसन्न यानाः छ्यनं निसें विन्ति याना (लहाः छ्यनये तथाः विन्ति यानाः) व बोधिवृक्षयात नमस्कार (वन्दना) यासें जि अनं वना छवया ।
४. उत्तमगु बोधिवृक्ष लुमंकाः जि लंपु सिथं वना च्वना । आः महाबल दुम्ह घोरम्ह रूप दुम्ह अजिंगरं जितः पेलयेयात ।
५. मरणासन्न अवस्थाय् यानागु व कर्म (बोधिपूजा) या विपाकं यानाः जितः सन्तुष्ट याना बिल । अजिंगरं जिगु शरीर घुतुका च्वनी । जि देवलोकय् मन लगेयाना च्वना ।
६. जिगु मन न्त्याबलें नं निश्चल, शुद्ध व पण्डर जुया च्वनी । जिं शो क-सन्ताप आदि जिगु मनये दुधैगु मस्यू ।
७. कुष्ठ, कै, चासुइगु, अपस्मार, छ्यंगु, चहिला वनीगु, दाद आदि ल्वय् जिके मदु । थ्व बोधिवृक्षय् वँ पुनागुया फल खः ।
८. शोक यायेगु, विलाप यायेगु आदि जिगु मनये मदु । अभ्रान्तगु तप्यंगु मन दयाच्वनीम्ह जुयाच्वनी । थ्व बोधिवृक्षय् वँ पुनागुया फल खः ।
९. जि समाधिइ प्यपुना च्वनीम्ह मजुया । मन छुकय् छुकय् समाधिस्थ याये माःगु खः उकिइ समाधिस्थ याये फयेका च्वना । मन न्त्याबलें प्रष्ट (सफा) जुया च्वनी ।
१०. प्यपुनीथाय् प्यमपुना । द्वेष यायेमाःथाय् द्वेष मयाना । मोहित जुइथाय् मोहित मजुया । थ्व बोधिवृक्षय् वँ पुनागुया फल खः ।

अपदान पालि

११. थनं ग्वीछ्घगूगु कल्पय् उबले गुगु कर्म यानागु खः व कर्मया कारणं
दुर्गति मस्यू । थ्व बोधिवृक्षय् बँ पुनागया फल खः ।

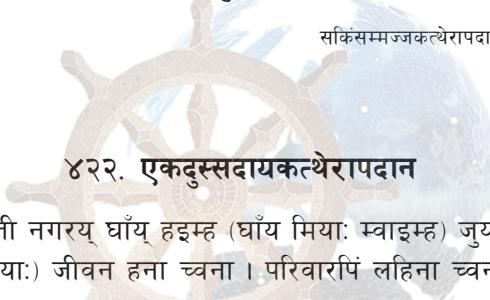
१२. एकान्तं भगवान बुद्धयाथाय् जि भिंगु सम्प्राप्ति जुल । प्राप्त यानागु
त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

१३. जिं क्लेशत दहन याना । दक्व भवत नष्ट याना । किसि जुजुं थें बन्धनत
चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

१४. प्यंगू प्रतिसम्भदात, च्यागू विमोक्षत, खुगू अभिज्ञात प्राप्त यानाः
बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थुगु प्रकारं सकिंसम्मज्जक स्थविरं थुपिं गाथात थन धया विज्यात ।

सकिंसम्मज्जकत्थेरापदान छगूगु क्वचाल ।

४२२. एकदुस्सदायकत्थेरापदान

१. (जि) हंसवती नगरय् धाँय् हइम्ह (धाँय मिया: म्वाइम्ह) जुया च्वना । वहे
धाँय् हयाः (मियाः) जीवन हना च्वना । परिवारपिं लहिना च्वना ।

२. सकल धर्म पारंगतम्ह लोकनायकम्ह पदुमुत्तर नांयाम्ह जीन भगवान बुद्ध
मोहान्धकार नास यानाः (लोकय्) उत्पन्न जुया विज्यात ।

३. उबले जि थःगु हे छ्येय् च्वना: थथे विचाः याना “लोकय् बुद्ध उत्पन्न
जुयाच्वन । जिके बिङ्गु (दान विङ्गु) वस्तु मदयाच्वन ।”

४. “थ्व जिगु छगू हे साटक (गा) वस्त्र जक दु । मेगु जितः विङ्गिपि मदु ।
नर्कय् वनीगु धैगु दुःख खः । उकिं दक्षिणा (दानया विज) पुसा पियाविइ ।”

५. थुकथं सोचये यानाः थःगु मन प्रसन्न याना । व छगू हे जक वस्त्र ज्वना
वनाः बुद्ध श्रेष्ठयात जिं दान विया ।

६. व छगू हे जक वस्त्र दान वियाः तालि याना । धया- हे महामुनि ! हे वीर
! यदि छलपोल बुद्ध खःसा जितः तरेयाना विज्याहुँ ।

७. लोकविज्ञम्ह, लोकयागु पूजा स्वीकारयाना विज्याइम्ह पदुमुत्तर भगवान

अपदान पालि

बुद्धं जिगु दानया प्रशंसा यासे अनुमोदन (स्वीकार) नं याना विज्यात ।

८. “थुगु छगू वस्त्र दानया व मन प्रसन्न याःगुया कारणं छगूलाख कल्पतक दुर्गति जन्म का: वनीमखु ।

९. स्वीखुक्वः देवेन्द्र जुयाः दिव्य राज्य याइतिनि । स्वीस्वक्वः चक्रवर्ती जुजु जुयाः राज्य याइतिनि ।

१०. राज्य याइगु विशालगु प्रदेश राज्यतला ल्याखं अल्याख जुइ । अले देवलो कय् जन्म जूसां, मनुष्य लोकय् जन्म जूसां..

११. रूपसम्पन्नमह, गुणसम्पन्नमह, मेपिसं क्वत्यले (त्याके) मफइगु शरीर दुम्ह व मेपिसं यत्थे याये मफइगु वस्त्र दुम्ह व थःयत्थे वसः प्राप्त यानाकाइम्ह जुई ।”

१२. नायकमह, उत्तममह, सम्बुद्धमह पदुमुत्तर भगवान बुद्धं थुलि धया विज्यासे धीरम्ह वस्पोल हंसराजथें आकासे थाहाँ विज्यात ।

१३. देवत्वय् वा मनष्यत्वय् गुगु योनिइ जन्म जूवनीगु खः अन जितः भोग सम्पत्तिया कमी मजू । थ्व छगू वस्त्र दान यानागुया फल खः ।

१४. पलाः पलाः पत्तिकं जितः वस्त्र उत्पन्न जुया च्वनी । जि वसः दयःने च्वनेगु याना । जिगु च्यये नं वस्त्र दया च्वनी ।

१५. यदि जिं थौं नं चाहे जूसा थ्व चक्रवाल शुरु जूगु पहाड, पर्वत आदि दक्षथाय् वसतं त्वपुना विइफु ।

१६. वहे छगू साटिक (गा) वस्त्र दान वियागुया कारणं सकतां भवे (जन्मय्) चाःहिला च्वनावले जि सुवर्णवर्णमह जुयाः चाःहिला च्वना (जन्म कया च्वना) ।

१७. वहे छगू साटिक (गा) वस्त्र दानया विपाक आःतक नं भतिच्चा हे कम मजू । थ्व जिगु अन्तिमगु जाति (जन्म) खः । थ्व जन्मय् नं दः उकिया फल विपाक वियाच्वन ।

१८. थनं छगू लाख कल्प न्हापा उबले गुगु वस्त्र (गा) दान वियागु खः (व कारणं) दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व छगू वस्त्र (गा) दान वियागुया फल खः ।

अपदान पाति

१९. एकान्तं भगवान् बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्त याना कयागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

२०. जिं क्लेशत दहन याना । दक्ष भवत नाश याना । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

२१. प्यंगु प्रतिसम्भदात, च्यागु विमोक्षत, खुगु अभिज्ञात प्राप्त याना बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थन थुगुकथं आयुष्मान् एकदुस्सदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

एकदुस्सदायकत्थेरापदान निगूगु ब्रच्चाल ।

४२३. एकासनदायकत्थेरापदान

१. हिमाल पर्वतया लिक्कसं गोसित नाया पर्वतय् बांलाक दयेकातःगु पर्णशाला (हल) व बांलाक दयेका तःगु आश्रम जितः दुगु जुल ।

२. उबले जि नामं नारद जुयाच्चन । तर मनुतयसं जितः काश्यप धकाः म्हसीकी । निर्वाणया लैंपु मामां जि गोसित पर्वतय् बास याना च्चना ।

३. सकल धर्मे पारंगतम्ह, जीनम्ह पदुमुत्तर भगवान् बुद्ध विवेकी सुख ययेकाः आकासं वस्पोल सम्बुद्ध (अन) विज्यात ।

४. वनया सिथसं विज्यानाच्चंम्ह महेसिम्ह वस्पोल बुद्धया रश्म खनाः सिँया खाता छ्रगु उकिइ च्यःने चितुवाय छ्यंगू (तन्ना) लाना विया ।

५. आसन लाना वियाः छ्रयनये ल्हाः विन्ति यानाः मन प्रसन्न यानाः थुपिं वचनत धया-

६. “हे महावीर ! छलपोल रोगीपित्त वासः याना विज्याइम्ह वैद्य जुया विज्याइ । हे लोकनायक ! रोगं ग्रस्तम्ह जितः नं वासः विया विज्याहुँ ।

७. हे बुद्धश्रेष्ठ ! हे मुनि ! निर्वाण यःपिं सुनानं छलपोलयात खंकल धाःसा एकान्तं (इपिं) व अर्थ सिद्ध याना कार्ई । इमिगु भव अन्धकार तनावनी ।

८. कुतुंवःगु फल भोजन याइम्ह जिके छलपोलयात विइगु छुनं मदु । थ्व हे छगु (खाता) आसन दु । थ्व हे सिँयागु खाताय् फ्यतुना विज्याहुँ ।

९. भगवान बुद्ध निर्मितम्ह सिंहजुजु थें अन फ्यतुना विज्यात । भतिचा सुकं च्वना विज्यायेवं थुपिं वचनत धया विज्यात ।

१०. 'विश्वास दुम्ह जुया च्वं, मग्याःम्ह जुया च्वं, छं ज्योतिरस (माणिक) प्राप्त याना काल । छं छु कामना याःगु खः व भविष्यय् दक्वं सम्पूर्ण (पूर्ण) जुइतिनि ।

११. अनुत्तरगु (उत्तमगु) पुण्यक्षेत्रय् छं याना तःगु ज्या खालि मखु । गुगु मनसाय् (इच्छाय्) मन तया तःगु खः व अनुसारं थः (भव सागरं) थकाये त छ सक्षमम्ह जुल ।

१२. मन प्रसन्न यानाः गुगु आसन दान याःगु खः व कारणं छ छगु लाख कल्प तक दुर्गतिइ वनीमखु (जन्म काइमखु) ।

१३. छं न्यय्क्वः देवेन्द्र जुयाः दिव्य राज्य याइतिनि । छं च्यक्वः चक्रवर्ती जुजु जुइतिनि ।

१४. छं विशाल प्रदेश राज्यत राज्य याइगु ला ल्याखं अल्याख जुइ । न्त्याथाय् नं सुख दयेकाः (सुख पूर्वक) संसारय् चाहिला च्वनी (जन्म कया च्वनी) (धकाः धया विज्यात) ।

१५. सम्बुद्धम्ह, नायकह, उत्तमम्ह पदमुत्तर भगवान बुद्धं थुपिं वचनत धया विज्यानाः आकासे हंसराजथे धीरम्ह वस्पोल आकासे थाहाँ विज्यात ।

१६. हस्थियान (किसि वाहन), अश्वयान (सल वाहन) रथसहितगु सन्दमानिक आदि थुपिं दक्वं जिं प्राप्त याना च्वना । थ्व एकासन (छगु आसन) दानया फल खः ।

१७. जि वनये-जंगलय् द्वाहाँ वंसां नं यदि जि इच्छा यात धाःसा जिगु संकल्प (कामना) सिइकाः जितः खाता (आसन) उत्पन्न जुया विइ ।

१८. जि लँ विचय् वंसां नं यदि जि इच्छा यात धाःसा जिगु संकल्प (कामना) सिइकाः जितः खाता (आसन) उत्पन्न जुया विइ ।

अपदान पाति

१९. देवत्वय् वा मनुष्यत्वय्, गुगु योनिइ (जातिइ) जन्म काःसां नं आसन (खाता) छगू लाखं न्त्याबलें जितः चाःहुइकाः च्चनी ।

२०. मनू जुया: जन्म काःसां, देवता जुया: जन्म काःसां- क्षत्रीय कुलय् वा ब्राह्मण कुलय् धैगु थ्व निगू कुलय् जक जन्म कयाः भव संसारय् चाःहिला च्चनी ।

२१. अनुत्तरगु पुण्यक्षेत्रय् छगू आसन दान वियागुलिं (अन) धर्मरूपी आसन (खाता) प्राप्त यानाः अनाश्रवी (आश्रवरहितम्ह) जुया: बास याना च्चना ।

२२. थन छगू लाख कल्पय, उबले गुगु दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धै गु मस्यू । थ्व (छगू खाता) एकासन दान वियागुया फल खः ।

२३. एकान्तं भगवान बुद्धयाथाय् जि भिंगु सम्प्राप्ति जुल । प्राप्त यानाकयागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

२४. जिं क्लेशत दहन याना । दक्व भवत नाश याना । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुया: बास याना ।

२५. प्यंगु प्रतिसम्भदात, च्यागू विमोक्षत, खुगू अभिज्ञात प्राप्त यानाः बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थुकथं थन आयुष्मान एकासनदायक स्थविर थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

Dhamma.Digital

एकासनदायकत्थेरापदान स्वंगूगु क्वचाल ।

४२४. सत्तकदम्बपुण्यित्थेरापदान

१. हिमाल पर्वतय् लिककसं कदम्ब नांयागु पर्वत छगू दु । उगु पर्वत सिथय् न्ह्यम्ह बुद्धिं बास याना विज्यानाच्चंगु जुल ।

२. कदम्ब स्वां ह्वयाच्चंगु खनाः निपा ल्हाःतं स्वां थ्वया कयाः पुण्यचित्तं व स्वां च्चय् (वां छ्वया) (ह्वला) विया ।

३. मन प्रसन्न यानाः बांलाक यानागु व कर्मया कारणं मनुष्य देह त्वःताः जि

तावतिंस देवलोकय् जन्म का: वना ।

४. थनं ग्रीष्मगूरु कल्पय् उवले गुगु कर्म यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

५. एकान्तं भगवान बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्त यानाकयागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

६. जिं क्लेशत दहन याना । दक्ष भवत नाश याना । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

७. प्यंगू प्रतिसम्भदात, च्यागू विमोक्षत, खुगू अभिज्ञात प्राप्त याना: बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थन थुकथं आयुष्मान सप्तकदम्बपुण्डिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

सप्तकदम्बपुण्डियत्थेरापदान प्यंगू क्वचाल ।

४२५. कोरण्डपुण्डियत्थेरापदान

१. न्हापा जि वनये ज्यायाइम्ह जुयाच्वना । वाः-बाज्याया पालय् निसें हे पशुत स्यानाः जिविका याइम्ह जुयाच्वना । जितः कुशल धैगु मदु । (जि भिंज्या माःवना)

२. जिगु आश्रमया लिउने लोक अग्रम्ह (ज्ञां) मिखा दुम्ह तिस्य भगवान बुद्ध स्वंगू पद (अनित्य, दुःख, अनात्म) अनुकम्पा तयाः क्यना विज्यात ।

३. शास्ताम्ह तिस्य भगवान बुद्धयागु उगु स्वंगू पालि चिं खनाः लय् तायाः प्रसन्नगु मनं हे व पालि ख्वाँय् मन लय्तायेका च्वना ।

४. जिं ह्वयाच्वंगु कोरण्ड स्वां खनाः (व स्वां) दं नापं धया कयाः उत्तमगु (श्रेष्ठगु) पालि चिंलय् पूजा याना ।

५. बांलाक यानागु व कुशल कर्मया कारणं, थः मन प्रसन्न यानागु कारणं-मनुष्य देह त्वःताः तावतिंस देवलोकय् वना (जन्म का: वना) ।

अपदान पाति

६. गुगु योनिइ जन्म जुइ, देवता जुयाः वा मनू जुयाः (जन्म जूसां) जिं व कोरण्ड स्वांया वर्ण दुम्ह जुयाः प्रभा युक्तम्ह (जः दुम्ह) जुई ।

७. थनिं ग्वीनीगूगु कल्पय, उबले गुगु कर्म यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व श्रीपाद पूजा यानागुया फल खः ।

८. एकान्तं भगवान् बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्त यानाकयागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

९. जिं क्लेशत दहन याना । दक्व भवत नाश याना । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

१०. प्यंगु प्रतिसम्भिदात, च्यागु विमोक्षत, खुगु अभिज्ञात प्राप्त यानाः बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुप्मान कोरण्डपुष्पिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

कोरण्डपुष्पियत्थेरापदान न्यागूगु ब्वचाल ।

४२६. घतमण्डुदायकत्थेरापदान

१. (प्यंगु सत्य विषयस) बांलाक विचाःयाना विज्याइम्ह, लोकज्येष्ठम्ह, नरश्रे प्छम्ह भगवान् बुद्ध वाताबाधं (फय्या ल्वचं) पिडित जुयाः महावनय् द्वाहाँ विज्याःगु खनाः मन प्रसन्न यानाः थुगु घ्यः भतिचा दान विया (लः ल्हाना) ।

२. (थुगु पुण्य) यानागु कारणं, (थुगु पुण्य) मुंकागु कारणं थुगु भागिरथी खुसिं नं, प्यंगु समुद्रं नं जितः घ्यः उपलब्ध याना वियाच्चनी ।

३. थ्व घोरगु, अप्रमाणगु, असंख्ययगु पृथ्वी नं जिगु (विचाः) संकल्प सिइकाः घ्यः चाकु थें जुई ।

४. प्यंगु महाद्वीपय् च्वंगु थुपिं महावृक्ष, वृक्षत दक्वं जिगु (विचाः) संकल्प सिइकाः कल्पवृक्ष थें जुई ।

५. न्ययक्वः देवेन्द्र जुयाः दिव्यराज्य यानागु जुल । न्ययछक्वः चक्रवर्ती जुजु

अपदान पालि

जुयाः पृथ्वी राज्य यानागु जुल । विशालगु प्रदेश राज्यत राज्य यानागुला
ल्याखं अल्याख जूगु जुल ।

६. थनिं ग्वीप्यंगूगु कल्पय् उबले गुगु दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु
मस्यू । थ्व घ्यः भचा दान वियागुया फल खः ।

७. एकान्तं भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्त यानागु
त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

८. जिं क्लेशत दहन याना । दक्ष भवत नष्ट याना । किसि जुजुं थें बन्धनत
चफुना: आश्वरहितम्ह जुयाः बास याना ।

९. प्यंगु प्रतिसम्भिदात, च्यागु विमोक्षत, खुगु अभिज्ञात प्राप्त याना कया ।
बुद्धशासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान घतमण्डदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु
जुल ।

घतमण्डदायकत्वेरापदान खुगु ब्वचाल ।

४२७. एकधम्मस्वनियत्थेरापदान

१. सकल धर्मे पारंगतम्ह, जीनम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्ध प्यंगु सत्य प्रकाश
यासें वहुजनपि (भव संसार) तरे याना विज्यात ।

२. जि उगु समयस उगु तप दुम्ह जटील (जटा दुम्ह) तपश्वी जुयाच्चना ।
उबले जि पुलां जूगु चीवर कम्पन यासे आकासं वनेगु याना ।

३. उबले जि बुद्धश्रेष्ठया च्वसं वनेत मफुम्ह जुयाः जि शैल (ल्वहंया) पर्वतय्
ठक्कर नःम्ह भंगः (पंक्षी) थें यानाः (वनेगु) मजुल ।

४. (न्हापासा) जि लख्य् थें (लाल कया:) आकासं वनेगु याना । जिगु थ्व इरि
यापथ (अंग चलन) न्हापा थें मजू ।

५. एकान्तय् थ्व छु जूगु खः धकाः परीक्षा याना स्वया । छुं अर्थ दुगु सिइका
कायेफःसा बेस जुइ धकाः स्वसे आकासं क्वाहाँ वयाबले भगवान बुद्धयागु

सः ताये दत ।

६. उबले मन लगये जुइकथं यझुसेच्वंगु, नाइसेच्वंगु सलं अनित्यया विषयस विया च्वंगु उपदेशया सः न्यनाः व सयेका कया ।

७. जिं व अनित्य संज्ञा सयेका: हे जिगु आश्रमय् ल्याहाँ वना । अन जि फतले (आयु दतले) च्वनाः मृत्यु जुया वना ।

८. अन्तिमगु अवस्थाय् (मरणासन्न इलय) जिं उगु धर्मश्रवण (यानागु) लुमंका । मन प्रसन्न यानाः बांलाक यानागु व भिं कमया कारणं मनुष्य देह त्वःताः (सिनाः) तावतिंस देवलोकय् जन्म का: वना ।

९. जि स्वीढः दँ कल्पतक देवलोकय् मन लगे यानाः च्वना । न्यय्छक्वः दिव्य राज्य याना ।

१०. जि स्वीछक्वः चक्रवर्ती जुजु जुयाः राज्य याना । विशाल प्रदेश राज्य यानागुला ल्याखं अल्याख जूगु जुल ।

११. जिं भवाभवे (संसारय) चाःहिला च्वंतले सुखीम्ह जुयाः थःगु पुण्य (फल) अनुभव याना । अथे हे भवाभवे (संसारय) चाःहिला च्वंतले व सर्वज्ञया संज्ञा (अनित्य सः) लुमंका च्वना । अच्युत पद निर्वाण प्रतिवेध (वोध) मयाःतले व लुमंका च्वना ।

१२. बौया छयेय् च्वनाः भाविता याना: गुगु इन्द्रियत दुगुलिं व श्रमणं (भगवान बुद्धं) धर्मदेशना याना विज्यासे अनित्य विषयस कना विज्याई । (गये कि�...)

१३.“एकान्तं सकल संस्कार (धर्म) त अनित्य खः । उत्पति व विनाशया धर्मता युक्तगु खः, गुगु उत्पन्न जुइगु खः व विनाश (निरोध) जुया वनीगु जुई । अजाःगु संस्कारं उपशान्त (मुक्त) जुइगु हे सुख खः ।” धकाः खः ।

१४. उगु गाथा (श्लोक) न्यनावले हे न्हापायागु (धर्मश्रवणया) संज्ञा लुमंका । अले छगू हे आसनये च्वनाः (उबले हे) अर्हत भावय् थ्यंकः वना ।

१५. जन्म जुयाः न्हेदं दुबले हे अर्हत भावे थ्यंकः वना (अर्हत जुया) । भगवान बुद्ध जितः (लिपा) भिक्षु उपसम्पदा याना विज्यात । थव धर्मश्रवण यानागुया फल खः ।

१६. थन छगूलाख कल्प न्हापा गुगु धर्मश्रवण उबले यानागु खः व कारणं
दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व धर्मश्रवणया हे फल खः ।

१७. एकान्तं भगवान बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्त
यानाकयागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु
जुल ।

१८. जिं क्लेशत दहन याना । दक्ष भवत विनाश याना । किसि जुजुं थे
बन्धनत चफुनाः आश्रवराहितम्ह जुयाः बास याना ।

१९. प्यंगु प्रतिसम्भदात, च्यागु विमोक्षत, खुगु अभिज्ञात प्राप्त यानाः
बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थन थुकथं आयुष्मान एकधम्मस्वनिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु
जुल ।

एकधम्मस्वनियत्थेरापदान न्हेगूगु क्वचाल ।

४२८. सुचिन्तितत्थेरापदान

१. उबले जि हंसवति नगरय् बुँज्याइम्ह जुयाच्वन । कृषिकर्म यानाः म्वाइम्ह
जुयाच्वन । उकिं हे परिवारपि लहिनाच्वंम्ह जुयाच्वन ।

२. उबले बुं बांलाक बाली व्यू । जितः वा आदि नं फल व्यू । अले वा लइगु
ई थ्यंकः वल कि जिं थथे विचाः यायेगु याना ।

३. यदि जिथें जाःम्हेसिनं न्हापांगु वा (जाकि) भिक्षुसंघयात (दान) मव्युसे नये
गु यात धाःसा व त्वःगु ज्या जुइ मखु, मिलेजूगु (उचितगु) ज्या जुइमखु ।

४. वस्पोल स्वीनिगु सुलक्षणं युक्तम्ह, असमानम्ह (मेपिनाप समान याये
मफुम्ह) भगवान बुद्ध खः । अले वस्पोल पाखे प्रभावित जुया विज्याःपि
अनुत्तरगु पुण्यक्षेत्र जुयाविज्याःपि भिक्षुसंघ खः ।

५. जि न्हापां संघयात न्हूगु जाकि (वा) या भोजन दान विई । जिं थुकथं
विचाः (इच्छा) यानाः प्रसन्न जुयाः प्रफुल्ल जूगु मन नं दुम्ह जुयाच्वना ।

अपदान पाति

६. अले बुँइ नं वा ज्वना वयाः भगवान् बुद्ध्याथाय् थ्यंकः वया । नरश्रेष्ठम्, लोकश्रेष्ठम् भगवान् बुद्ध्याथाय् थ्यने धुंकाः वस्पोल शास्ताया श्रीपाद (तुती) वन्दना यानाः थुगु वचन धया-

७. “न्हूगु जाकि (वा) नं दत । हे मुनि ! दक्षिणायोग्यम् छलपोल नं थन विज्यानाच्वंगु दु । हे ज्ञानया मिखा दुम्ह बुद्ध ! (जितः) अनुकम्पा तया विज्यानाः (थ) स्वीकार याना विज्याहु ।”

८. लोकविज्ञम् पदमुत्तर भगवान् बुद्धं जिगु (पूजा) दान ग्रहण याना विज्यासे जिगु संकल्प (इच्छा) सिइका विज्यानाः थ वचन धया विज्यात ।

९. “प्यंगू मार्ग व प्यंगू फल धकाः च्यागू प्रकारया तप्यंगु लँपुइ विज्याःपि शील-समाधि-प्रज्ञा समाहितपि थुपि संघ खः ।,

१०. पुण्य माःपि (इच्छा याइपि) मनूतयसं भव-भोग सम्पत्ति हया विझु पुण्य कर्म यासे दान धर्म याइपि मनूतयसं संघयात व्यूगु दान महान फलं युक्त जुई ।

११. अजाःपि संघयात पूजा यायेमाःगु न्हूगु वा (जाकि) अथे हे यक्व मेमेगु वस्तुत नं संघप्रति भिक्षुपि थःगु छ्येंस विज्याकाः (थःम्हेसिनं हे) छ्येंय छुं तयार यानागु दुसा व चिजत भिक्षुसंघयात दान विझु बेश जुई ।

१२. जिं नं संघप्रति भिक्षुपि छ्येंस विज्याकाः छ्येंस जिं हे तयार याना तयागु वस्तुत भिक्षुसंघयात दान विया ।

१३. बांलाक यानागु उगु कुशल कर्मया कारणं, अले मन प्रसन्न यानागु कारणं (लिपा) मनुष्य देह त्वःताः (सिना वनाः) तावतिंस देवलोकय् (जन्म काः) वना ।

१४. अनं (व देवलोकय्) जितः दयेका तःगु (निर्मित) विमान सुवर्ण वर्णयागु जुल । प्रभा (जः) सम्पन्नगु जुल । (व विमान) ख्वीगु योजन तजाःगु जुल । स्वीगु योजन तव्यागु जुल ।

(नीछगूगु भाणवार खः)

१५. जिगु व भवन दिव्य स्त्री समूहं जायाच्वंगु जुल । जिं अन नयाः त्वनाः च्वनाः न्त्याइपुक बास याना ।

१६. जिं स्वसःक्वः दिव्य राज्य याना । न्यासःक्वः चक्रवर्तीं जुजु जुयाः जिं राज्य याना । विशालगु प्रदेश राज्यत राज्य यानागुला ल्याखं अल्याख जुल ।

१७. भव संसारय् चाःहिला च्वँतले अप्रमाणगु धन सम्पत्ति प्राप्त यानाच्वना । भोग सम्पत्तिइ जितः गुबलें नं कमि मजू । थ्व न्हूगु (वा) जाकि दान यानागुया फल खः ।

१८. किसि-रथ, सल-रथ, सिविका, सन्दमानिक आदि थुपिं रथ विशेष नं जितः प्राप्त जुयाच्वनी । थ्व न्हूगु वा (जाकि) दान यानागुया फल खः ।

१९. न्हूगु वसःत, न्हूगु फलफूलत, न्हूगु हे साःगु भोजनत नं थुपिं सकतां प्राप्त जुयाच्वनी । थ्व न्हूगु वा (जाकि) दान यानागुया फल खः ।

२०. अथे हे कोसेय् य, कम्बलियानी, खोम कप्पासिनी आदि नं विशेष वसःत नं प्राप्त याना च्वना । थ्व नं न्हूगु वा (जाकि) दान यानागुया फल खः ।

२१. दासि समूह (ज्यायाइपिं मिसापिं), दास समूहत (ज्यायाइपिं मिजंपिं), अलंकारपिं मिस्त नं जितः प्राप्त जुयाच्वनी । थ्व न्हूगु वा (जाकि) दान यानागुया फल खः ।

२२. जितः चिकु नं मजू । जितः तांवः नं मजू । जितः उकुस-मुकुस नं मजू । अथे हे चैतसिक दुःख नं जिगु हृदयलय् (मनये) खनेमदु । (जितः मानसिक दुःख नं मजू)

२३. थ्व न, थ्व भोग या, थुगु लासाय् द्वनेगु या धका, धाइगु आदि दक्व प्रकारया संग्रहत नं प्राप्त याना च्वना । थ्व न्हूगु वा (जाकि) दान यानागुया फल खः ।

२४. थ्व जिगु अन्तिमगु जन्म खः । आः अन्तिमगु भव दया च्वन । थौं तक नं उबले वियागु देय् य धर्म (दानया) या फल विपाकं यानाः न्व्याबलें नं जितः लयृतायेकी ।

२५. आःतकं उत्तमगु भिक्षुसंघ समूहयात न्हूगु वा (जाकि) दान वियाः उगु (कुशल) कर्मयात मिले जूगु च्यागू प्रकारया (फल) आनिसंस अनुभव याना च्वना ।

२६. महाभोगीम्ह (यक्व भोग सम्पत्ति दुम्ह), यश-कीर्ति दुम्ह, शरीर वर्ण दुम्ह

अपदान पाति

जुयाच्चना । न्त्याबलें विशालगु परिवारजनपिं दुम्ह, छुटे मजूपिं (अविभाजित) जनसमूह दुम्ह नं जुयाच्चना ।

२७. पृथ्वी च्वंपिं सकस्यांनं जितः माने याः, गौरव सत्कार याः, छुं नं विइगु चिज वस्तुत दुसा व दकले न्हापां जितः हे प्राप्त जुई ।

२८. भिक्षुसंघया विचय् च्वैच्वंसां नं, भगवान् बुद्धनापं च्चना च्वंसां न्हापां जितः निं दातापिसं विइगु याई ।

२९. उत्तमगु भिक्षुसंघ समूहयात न्हापांगु न्हूगु शस्य (वा-जाकि) दान विया जिं थुपिं फल- लायेत (प्राप्त) याना च्चना । न्हूगु वा (जाकि) दानया थ्व विपाक खः ।

३०. छगु लाख कल्प न्हापा उबले गुगु दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धै गु मस्यू । थ्व न्हूगु वा (जाकि) दानया विपाक खः ।

३१. एकान्तं जिगु भगवान् बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्त यानाकयागु स्वंगु विद्यात दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

३२. जिं क्लेशत दहन याना । दक्व भवत नाश याना । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः बास याना ।

३३. प्यंगु प्रतिसम्भदात, च्यागु विमोक्षत, खुगु अभिज्ञात प्राप्त यानाः बुद्धशासन नं चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान सुचिन्तित स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

सुचिन्तितत्येरापदान च्यागूगु क्वचाल ।

४२९. सुवण्णकिंकीणीत्थेरापदान

१. श्रद्धां युक्त जुयाः छ्येयै नं प्याहाँ वनाः अनगारिक प्रव्रज्यां प्रव्रजित जुया । तपो कर्मय् अपेक्षितम्ह जुयाः पुलांगु चीवर पुनीम्ह जुयाच्चना ।

२. उगु समयस नरासभम्ह लोक ज्येष्ठम्ह अर्थदर्शी भगवान बुद्ध महाजनपिं तरेयाना विज्यासे थन उत्पन्न जुया विज्यात ।

३. (उबले) जि तसकं विरामी जुया च्वनाम्ह जुयाः जिगु (शरीर) शक्ति नं क्षीण (म्हो) जुयाच्वन । उकिं (मनं) वस्पोल बुद्धश्रेष्ठयात लुमंकाः फिइ उत्तमगु चैत्य छगः दयेका ।

४. (चैत्य छगः) दयेकाः प्रसन्नगु मनं जिं निपा ल्हाःतं सुवर्ण किंकीणी स्वां छपुचः कयाः (अन) ह्वला विया (पूजा याना) ।

५. भगवान बुद्ध न्त्यःने दुबले थें (वस्पोलं खंकाः) व चैत्य जिं चाःहिला । तादि गुण युक्तम्ह अर्थदर्शी भगवान बुद्धप्रति यानागु उगु मन प्रसन्न याना ।

६. देवलोकय् वनाम्ह जुयाः विपुलगु (यक्व) सुख शान्ति प्राप्त याना च्वना । अन नं सुवर्ण वर्णम्ह जुयाच्वना । अथ बुद्धपूजा यानागुया फल खः ।

७. बांलाक समाः याना तःपिं मिस्त (देव कन्यात) चय्‌गू कोटी दु । इमिसं न्त्यावलें जितः उपस्थान (सेवा) यानाच्वनी । अथ बुद्धपूजाया फल खः ।

८. ख्वीदँ दुबले दुर्बलम्ह जुयाः लाः क्वाहाँ वयेका च्वपिं मातंङ्ग किसि कुलय् जन्म जूपिं किसित व बांलाक सजयेयाना तःपिं किसित चय्‌पद्वः दयाच्वनी ।

१०. सुवर्णमयी जालं युक्तपिं जुयाः जितः उपस्थान याना च्वनी । जितः बल सेनातय्‌गु व किसितय्‌गु छुं नं कमी मजू ।

११. जिं सुवर्ण किंकीणी स्वां पूजा यानागुया फल विपाक भोगये यानाच्वना । न्हय्‌च्याक्वः दिव्यराज्य याना ।

१२. जि न्हेछ्क्वः चक्रवर्ती जुजु जुयाः राज्य याना । जिं थुगु पृथ्वीलय् पृथ्वी राज्य नं सच्छिक्वः याना ।

१३. व जि आः वयाः अमृतगु असंख्यगु खंकेत थाकुगु निर्वाणय् थ्यंका च्वना । दक्व संयोजनत क्षीण (क्षय) जुइधुंकल । आ (जिगु) पुनःभेद मन्त ।

१४. झिन्न्यासःगू कल्पय् गुगु स्वां (पुण्य) रोपन याना (पिना) व कारणं दुर्गति

धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

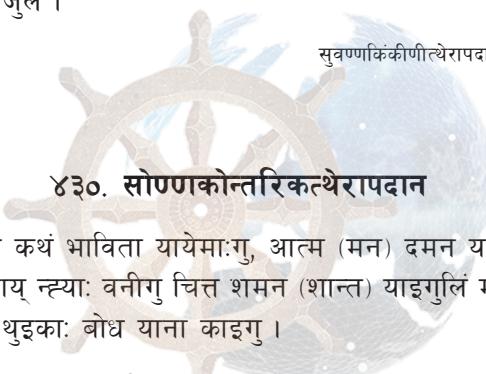
१५. एकान्तं भगवान बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्त याना कयागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

१६. जिं क्लेशत दहन याना । दक्व भवत नाश याना । किसि जुजु थे बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

१७. प्यंगू प्रतिसम्भदात, च्यागू विमोक्षत, खुगू अभिज्ञात प्राप्त याना: बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थन थुकथं आयुष्मान सुवण्णकिंकीणी (सोवण्णकिङ्गणिय) स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

सुवण्णकिंकीणीत्येरापदान गुंगूगु क्वचाल ।

४३०. सोणणकोन्तरिक्तथेरापदान

१. मनये ध्यान कथं भाविता यायेमाःगु आत्म (मन) दमन याइगु, शान्तगु, श्रेष्ठगु, प्रतिपदाय् न्त्याः वनीगु चित्त शमन (शान्त) याइगुलिं मन लगे जुइगु दक्वं (सक्तां) थुइकाः बोध याना काइगु ।

२. तरे जुइ धुंकूगु (प्यंगू) ओघ (लः धाः) दुम्ह, ध्यान याइम्ह, ध्यानये रतम्ह, समाहितगु समाधिइ समाधिष्ठम्ह उत्पला स्वांया रङ्ग युक्तम्ह सम्मा सम्बुद्ध (जिं- खना) ।

३. (खनाःलि) मेवा दं (अलाबु) नं लः कया हयाः बुद्ध श्रेष्ठयाथाय् वना । अले वस्पोल भगवान बुद्धयागु श्रीपाद सिलाः जिं व मेवा नं (दान) विया ।

४. नायकम्ह पदुमुत्तर सम्बुद्धं “थुगु मेवा दं नं लः लिकयाः जिगु पालि सिथय् ति” धकाः आज्ञा जुया विज्यात ।

५. जिं भगवान बुद्धयात गौरव युक्त जुसे ‘हवस’ धकाः उत्तर वियाः, मेवा दं नं लः लिकयाः बुद्ध श्रेष्ठयाथाय् वना ।

६. महावीरम्ह भगवान बुद्धं जितः, “थ्व मेवा दं दानया कारणं छंगु इच्छा

पूर्ण (समृद्ध) जुझमा धकाः जिगु मन शान्त यासे अनुमोदना याना विज्यात ।

७. जि भिन्नागृह कल्पतक देवलोकय् न्त्याइपुका च्वना । जि स्वीक्षः तक चक्रवर्ती जुजु जुया ।

८. निनये जूसां चाह्ने (वहनी) जूसां चंकमण यानाच्वनाबले अथवा दनाच्वनाबले जिगु न्त्यःने लुँया दं ज्वनाः (सुं) च्वच्वनी ।

९. भगवान बुद्धयात मेवा दं पूजा (दान) यानाः लुँया दं प्राप्त याना च्वना । तादि गुण दुष्पि उत्तमपिन्त भतिचा जक यानागु दान पुण्यया फल विपाक तःधं (बल सम्पन्न) जुई ।

१०. थनं छगू लाख कल्प न्हापा उबले गुगु मेवा दं दान वियागु खः व कारणं दुर्गंति धैगु मस्यू । थ्व मेवा दं दान यानागुया फल खः ।

११. एकान्तं भगवान बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्त यानाकयागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन वांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

१२. जिं क्लेशत दहन याना । दक्ष भवत नाश याना । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः वास याना ।

१३. प्यंगू प्रतिसम्भिदात, च्यागू विमोक्षत, खुगू अभिज्ञात प्राप्त यानाः बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थन थुकथं आयुष्मान स्वर्णकोन्तरिक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

सोण्णकोन्तरिकत्थेरापदान भिंगू व्वचाल ।

सकिंसम्मज्जकवर्ग क्वचाल

४४. एकविहारिवगग

४३१. एकविहारिकत्थेरापदान

अपदान पाति

१. थुगु भद्र कल्पय् ब्राह्मण कुलय् जन्म जूम्ह महायश दुम्ह, खँ ल्हाइपिं मध्ये श्रेष्ठम्ह, गोत्रं काशयप नांयाम्ह (भगवान बुद्ध) लोकय उत्पन्न जुया विज्यात ।
२. (वस्पोल भगवान बुद्ध) प्रपञ्चं (क्लेशं) अलग्ग जुयाच्वन । आलम्बन (आशय) विरहितम्ह जुयाच्वन । (मैत्रीभावं) आकास समानगु मन दुम्ह जुयाच्वन । शून्यता लक्षण (निर्वाण) बहुलम्ह जुयाच्वन । तादि गुण दुम्ह जुयाच्वन । निमित्तरहितम्ह जुयाः निवारण्य् लगे जुयाच्वंम्ह जुयाच्वन । मन संयमितम्ह जुयाः वास याना च्वना विज्याःम्ह जुयाच्वन ।
३. आलम्बनये मन प्यमपुम्ह जुयाच्वन । क्लेशरहितम्ह जुयाच्वन । कुल नापं, गणनापं ल्वापु मजुइम्ह जुयाच्वन । महाकारुणिकम्ह जुयाच्वन । वीरगु मार्ग गति गुण दुम्ह जुयाः दमन उपाय दक्षम्ह जुया विज्याना च्वन ।
४. (वस्पोल भगवान बुद्ध) मेपिनिगु ज्याये लगे जुयाच्वनी । देवलोकसहितगु मनुष्य लोकया जनतयूत निवारण्य् वनेगु लँपु स्यना व्युसे बाधा गति मदये का विया च्वनी ।
५. अतिकं दुःखं युक्तगु (जरा) जीर्ण जुझगु व मृत्यु जुझगु लँपु निवारण यासे लोकजन तरे यायेत महाजन समुदाय विचय् फ्र्यतुना विज्यासे अमृत गु ...
६. ब्रह्मघोष (उपदेश) याना विज्याइम्ह, नाथम्ह, तथागतम्ह, अनाथपि दुःखीतपि अजाःगु महादुःखं उद्धार याना विज्याना च्वनी ।
७. अजाःगु निर्मलगु धर्मदेशना याना विज्याना च्वंम्ह लोकनायकम्ह भगवान बुद्ध्यात जिं खना । वस्पोलया धर्म (देशना) न्यनाः अनगारिक प्रब्रज्यां प्रव्रजित जुया ।
८. प्रव्रजित जुयाः जीन शासन (भगवान बुद्धया धर्म) विषयसं विचाः यायां उबले जि याकःचा हे जंगलय् संसर्गं पिडितम्ह जुयाः रमये जुयाच्वना ।
९. (थःगु कुल व गणं) भिन्न जूगु मन-शरीर दुम्ह जि संसर्गे नं भय खनीम्ह जुयाः (जन) पाखें नं थःगु मन व शरीर तापाकीम्ह जुयाः निवारण्या लागि हे तु (कारण) जुयाच्वंगु लँपु जितः प्राप्त जुल ।
१०. एकान्तं भगवान बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना क्यागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

अपदान पालि

११. जिं क्लेशत दहन याना । दक्ष भवत नाश याना । किसि जुजुं थे बन्धनत
चफुना: आश्रवरहितम् जुयाः वास याना ।

१२. प्यंग् प्रतिसम्भिदात, च्याग् विमोक्षत, खुग् अभिज्ञात प्राप्त याना:
बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थन थुकथं आयुष्मान एकविहारिक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

एकविहारिकत्थेरापदान छगूगु व्वचाल ।

४३२. एकसङ्घित्यरापदान

१. विपश्वी भगवान बुद्ध्या महाबोधि वृक्ष पूजा जुयाच्चन । महाजनपि सकले
मुनाः उगु उत्तमगु बोधिवृक्ष पूजा यानाच्चन ।

२. “गुम्ह शास्तायागु बोधिवृक्ष थुकथं पूजनीय जुई- अजाःम्ह व्यक्ति
सामान्यम्ह जुइमखु थे ताया । वस्पोल बुद्धश्रेष्ठ हे जुई ।

३. अले संख छगः ज्वनाः उगु बोधिसिमाय् थ्यंकः वना । न्हिच्छ्यंकं व संख
पुयाः उत्तमगु बोधिवृक्ष वन्दना (पूजा) याना ।

४. सिइ न्त्यवः (मृत्यु न्हापा) यानागु थुगु कर्मया कारणं (सिइ धुंकाः) देवलो
कय् थ्यंका विल । जिगु शरीर कुतुं वन, तर जि देवलोकय् न्त्याइपुका च्चना ।

५. लय्ताःपिं, प्रसन्न जूपिं, सन्तुष्टपिं ख्वीद्वः (तुरियवादकपिं) वाजं थाना:
म्ये हालीपिसं न्त्यावलें जितः उपस्थान याना च्चनी । थ्व बुद्धपूजा यानागुया
फल खः ।

६. थनं न्हेछगूगु कल्पय् प्यंग् द्वीप व प्यंग् समुन्द्र अन्त जुइगु पृथ्वीया
अधिपतिम्ह जुजुपिं त्याकीम्ह सुदर्शन धाःम्ह (चक्रवर्ती) जम्बुद्वीपया जुजु
जुया ।

७. हानं अन नं न्हेगु प्रकारया वाजं नं न्त्यावलें जितः चाहुइका च्चनी ।
थःम्हेसिनं यानागु (भिं) कर्मया (भिं विपाक) भोग यानाच्चना । (बोधिवृक्षयात)
उपस्थान (सेवा) यानागुया थ्व फल खः ।

अपदान पाति

८. देवता जुया वा मनुष्य जुयाः जन्म काःसां कोखय् च्वनेसातं हे जितः न्त्याबले वाजंत थानाच्चनीगु जुल । संगीत न्यने दइगु जुल ।

९. भगवान बुद्ध्याथाय् थ्यंकाः (दक्ष) सम्पत्ति भोग यानाः (अनं लिपा) अतिकं क्षेमगु, शिवगु, अमृतगु, अचल पदय् (निवार्णय्) थ्यंकः वनाम्ह जुया ।

१०. गवीछगूरु कल्प न्हापा उबले गुगु कर्म यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

११. एकान्तं भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

१२. जिं क्लेशत दहन याना । दक्ष भवत नाश याना । किसि जुजुं थे बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

१३. प्यंगु प्रतिसम्भिदात, च्यागु विमोक्षत, खुगू अभिज्ञात प्राप्त यानाः बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थन थुकथं आयुष्मान एकसंखिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

एकसङ्घियत्थेरापदान निगूगु क्वचाल ।

४३३. पाटिहीरसञ्जकत्थेरापदान

१. लोकजनपिनिगु पूजा सत्कार ग्रहण याये योग्यम्ह जीनम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्ध उबले च्वनाच्चं थासं छगू लख भिक्षुपिं नापं नगरय् (शहरय्) द्वाहाँ बिज्यात ।

२. तादि गुणं युक्तम्ह, उपशान्तम्ह वस्पोलया ज्योतिं (जःनं) याना थिनाच्चन । अले उबले हे घोष (मनूतय्गु सः) थ्वल ।

३. नगरय् विज्यानाः च्वना विज्याःम्ह भगवान बुद्ध्या न्त्यःने भगवान बुद्ध्या आनुभावं यानाः वाजंत थःहे बजे जुयाच्चनी, वीणात नं थःहे बजे जुयाच्चनी ।

४. महामुनिम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्ध्यात जिं मखना । अथेसां श्रेष्ठम्ह वस्पो लया प्रातिहार्यत खनाः उकिइ हे मन प्रसन्न याना ।

अपदान पालि

५. “अहो बुद्ध ! अहो ! अहो शास्ताया सम्पदा ! अचेतनगु (निर्जीवितगु) बाजंत नापं थः हे बजे जुई ।”

६. थनं छगू लाख कल्प न्हापा उबले जि गुगु संज्ञा (भिं चिं) प्राप्त यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्ध संज्ञाया फल खः ।

७. एकान्तं भगवान बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

८. जिं क्लेशत दहन याना । दक्ष भवत नाश याना । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

९. प्यंगू प्रतिसम्भदात, च्यागू विमोक्षत, खुगू अभिज्ञात प्राप्त यानाः बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थन थुकथं आयुष्मान पाटिहीरसञ्चक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

पाटिहीरसञ्चकत्थेरापदान स्वंगुगु ब्वचाल ।

४३४. ज्ञाणाथविकत्थेरापदान

१. कणिकार सिमा थें चकनाच्वनीम्ह, प्रदीप वृक्ष थें ज्योतिमय जुयाच्वनीम्ह, लुँ थें (स्वर्ण) थिनाच्वनीम्ह द्वीपया उत्तमम्ह भगवान बुद्धयात जिं खना ।

२. कमण्डल तया च्वनीम्ह, पुलांगु चीवर पुनाच्वनीम्ह, कुण्ड ज्वनाच्वनीम्ह, छँयग्रूया वसः एकांस यानाः पुनाच्वनीम्ह वस्पोल बुद्धश्रेष्ठयात जिं प्रशंसा याना ।

३. हे महामुनि ! (छलपोलं) मोहजालं व्याप्तगु मोहान्धकार नास यानाः ज्ञानरूपी आलोक (मत) क्यनाः (संसार सागरं) तरे जुया विज्याःम्ह खः ।

४. उकिं थुगु लोक (संसार) अलग याना विज्याहुँ । थुगु लोक गनतक खः अनतक हे फैलेजुयाच्वंगु सकतां सहितगु अनुत्तरगु निर्वाणया विषयसं (छःपि नापं तुलना यायेत) उपमा मदु ।

५. हे सर्वज्ञ ! छलपोलयात व ज्ञानं यानाः हे 'बुद्ध' धकाः धाईः । हे महावीर ! सकतां विषयस स्यूगु सर्वज्ञतां यानाः सर्वज्ञ ज्ञानयात व अनावरण ज्ञानयात नं वन्दना याये ।

६. थनं छगू लाख कल्प न्हापा जिं श्रेष्ठम्भ बुद्धयात गुगु प्रशंसा यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ ज्ञानया प्रशंसाया फल खः ।

७. एकान्तं भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

८. जिं क्लेशत दहन याना । दक्व भवत नाश याना । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्भ जुयाः बास याना ।

९. प्यंगू प्रतिसम्भदात, च्यागू विमोक्षत, खुगू अभिज्ञात प्राप्त यानाः बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थन थुकथ आयुष्मान ब्राणथविक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

ज्ञानार्थविकत्येरापदान प्यंगूगु ऋचाल ।

४३५. उच्छुखण्डकत्थेरापदान

१. उबले जि बन्धुमति नगरया द्वारपाल जुयाच्चना । जिं सकतां धर्मय पारंगतम्भ निर्मलम्भ भगवान बुद्धयात खना ।

२. प्रसन्नगु मन दुम्ह लयताःम्भ जिं तु (उखु) छत्वाः कथाः महर्षीम्भ, श्रेष्ठम्भ विपश्वी भगवान बुद्धयात दान विया ।

३. थनं गवीछगू कल्पय, उबले गुगु तु दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धै गु मस्यू । थ तु छत्वाः दान वियागुया फल खः ।

४. एकान्तं भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

५. जिं क्लेशत दहन याना । दक्व भवत नाश याना । किसि जुजुं थें बन्धनत

अपदान पालि

चफुना: आश्रवरहितम्ह जुया: वास याना ।

६. प्यंगू प्रतिसम्भदात, च्यागू विमोक्षत, खुगू अभिज्ञात प्राप्त याना: बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थन थुकथं आयुष्मान उच्छुखण्डक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

उच्छुखण्डकत्थेरापदान न्यागूगु क्वचाल ।

४३६. कलम्बदायकत्थेरापदान

१. पर्वतया क्वसं रोमस नायाम्ह सम्यक् सम्बुद्ध वास याना विज्याइ । मन प्रसन्न याना: थःगु हे ल्हाःतं वस्पोलयात कम्बल दान याना ।

२. थनं ग्वीयंगूगु कल्प न्हापा उवले गुगु दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू ।

३. एकान्तं भगवान बुद्धयाथाय जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

४. जिं क्लेशत दहन याना । दक्व भवत नाश याना । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुया: वास याना ।

५. प्यंगू प्रतिसम्भदात, च्यागू विमोक्षत, खुगू अभिज्ञात प्राप्त याना: बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थन थुकथं आयुष्मान कम्बलदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

कलम्बदायकत्थेरापदान खुगूगु क्वचाल ।

४३७. अम्बाटकदायकत्थेरापदान

१. महा जंगलय स्वयम्भूम्ह, अपराजितम्ह भगवान बुद्ध खनाः अम्बाटक (फल) छ्रगः कया हयाः स्वयम्भूम्ह भगवान बुद्धयात जिं दान विया ।

२. थनं स्वीछ्यगूगु कल्पय उवले गुगु फल दानयानागु खः व कारणं दुर्गति धै

अपदान पालि

गु मस्यू । व्य फल दान यानागुया हे फल खः ।

३. एकान्तं भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कथागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

४. जिं क्लेशत दहन याना । दक्ष भवत नाश याना । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः बास याना ।

५. प्यंगू प्रतिसम्भदात, च्यागू विमोक्षत, खुगू अभिज्ञात प्राप्त यानाः बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थन थुकथं आयुष्मान अम्बाटकदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

अम्बाटकदायकत्थेरापदान न्हेगूगु क्वचाल ।

४३८. हरीतकदायकत्थेरापदान

१. हल, अम्बः, अं, जामुन, बर्रो, बयर, भल्लातक, बेल आदि फलत जिं थम्हं हे हयाच्चना ।

२. पब्मार (पर्वत) या विवेकी थासय् च्वनाविज्याना च्वम्ह, ध्यानीम्ह, ध्यानये लगे जुया विज्याना च्वम्ह, रोगं (आवाधं) पिडित जुयाच्वम्ह, अद्वितीयम्ह (मे पिनापं समान याये मफुम्ह), महामुनिम्ह भगवान बुद्ध्यात जिं खना ।

३. जिं हरितक फल रवः छगः कयाः भगवान बुद्ध्यात दान विया । स्वयम्भूम्ह वस्पोलं बास याना विज्याःबले हे व रोग समन जुल । व रोग लन ।

४. लनावंगु शारीरिक पीडा मदुम्ह (रोगं मुक्त जूम्ह) भगवान बुद्धं अनुमो दना याना विज्यात- “थुगु वासः दान व्यूगु कारणं व रोग लनावंगु कारणं....

५. ....देवता जूसां, मनू जूसां, मेगु जातिइ जन्म जूसां व दक्ष थासय् सुख दुम्ह जुइमा ! छन्त रोग (मवयेमा) मलायेमा ।”

६. थुलि धया विज्यासे स्वयम्भूम्ह, अपराजितम्ह सम्यक् सम्बुद्ध हँय् जुजु थें- धीरम्ह जुया विज्यासे आकासे थाहाँ विज्यात ।

अपदान पालि

७. गननिसें महर्षिमह, स्वयम्भूम्ह भगवान् बुद्ध्यात हरितक फल दान वियागु
खः अननिसें थ्व जन्मतक नं जितः रोग उत्पन्न मजू ।

८. थ्व जिगु अन्तिमगु जन्म खः । दक्व भवत चाःहिले धुन, थ्व अन्तिमगु भव
खः । स्वंगू विद्या साक्षात्कार याना: बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

९. थनं ग्रीष्मांगू कल्प न्हापा उबले गुगु वासः दान वियागु खः व कारणं
दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व वासः दानया फल खः ।

१०. एकान्तं भगवान् बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना
कयागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

११. जिं क्लेशत दहन याना । दक्व भवत नाश याना । किसि जुजुं थें बन्धनत
चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः वास याना ।

१२. प्यंगू प्रतिसम्भिदात, च्यागू विमोक्षत, खुगू अभिज्ञात प्राप्त यानाः
बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थन थुकथं आयुष्मान हरीतकदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल
।

हरीतकदायकत्थेरापदान च्यागू व्वचाल ।

Dhamma.digital

४३९. अस्बपिणिड्यत्थेरापदान

१. उबले जि जुजुया रथ जुइत योग्यम्ह, च्यू थाहाँ वनाच्वंगु दारा दुम्ह
किसिजुजु जुयाच्वना । जि जंगलय् चाःहिला च्वनावले लोकनायकम्ह भगवान्
बुद्ध्यात खना ।

२. जिं शास्ताम्ह भगवान् बुद्ध्यात अं पिण्ड कयाहयाः भगवान् बुद्ध्यात दान
विया । लोकनायकम्ह महावीरम्ह सिद्धार्थ भगवान् बुद्धं व (दान) स्वीकार
याना विज्यात ।

३. उबले जिनम्ह भगवान् बुद्धं जिं स्वया च्वँच्वं हे व (अं) भपिया विज्यात ।
उकिं हे मन प्रसन्न यानाः अनं तुसित देवलोकय् जन्म जूवना ।

अपदान पाति

४. अनं नं (देवलोकं) च्यूत जुयाः (थन) चक्रवर्तीं जुजु जुया । थुगु प्रकारं हे सम्पत्ति जिं अनुभव याना ...

५. अनं लिपा मेहनत यानाः जिं उपशान्तम्ह जुयाः उपधिरहितम्ह जुयाः दक्ष आश्रवत (प्रहाण रूपं) थुइकाः खंकाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास यानाच्चना ।

६. थनिं र्वीप्यंगूगु कल्प्य उबले गुगु फल दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व फल दानया फल खः ।

७. एकान्तं भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

८. जिं क्लेशत दहन याना । दक्ष भवत नाश याना । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

९. प्यंगु प्रतिसम्भिदात, च्यागु विमोक्षत, खुगु अभिज्ञात प्राप्त यानाः बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान अम्बपिण्डय स्थविरं थुपिं गाथात ध्या विज्याःगु जुल ।

अम्बपिण्डयत्थेरापदान गुंगूगु क्वचाल ।

४४०. जम्बुफलियत्थेरापदान

१. लोकज्येष्ठम्ह, तादिगुणं युक्तम्ह, पिण्डपात भिक्षाय् विज्याना च्वंम्ह उत्तमम्ह यश-कीर्ति धारण यानाच्चना विज्याःम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्ध्यात.....

२. ....जिं (न्हापांगु) अग्र फल (जम्बु) कया हयाः अतिकं प्रसन्नगु मनं दक्षिणा योग्यम्ह, वीरम्ह शास्तायात दान विया ।

३. द्वीप उत्तमम्ह, लोकज्येष्ठम्ह, नरासभम्ह हे भगवान बुद्ध ! जि व भिंगु कर्मया कारणं त्याः-बू त्वःताः (जय-पराजयं अलगगु) अचलगु स्थानगु (निर्वाणय्) थ्यकः वनाम्ह जुया ।

४. थनिं छगू लाख कल्प न्हापा उबले गुगु दान यानागु खः व कारणं दुर्गति

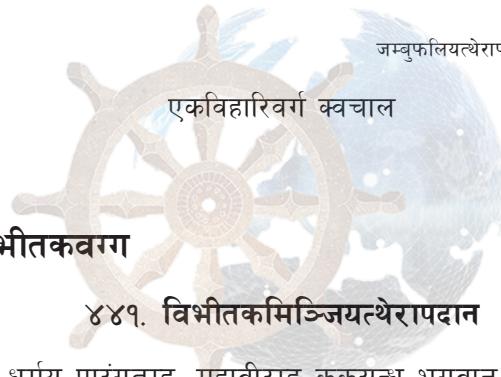
धैगु मस्यू । थ अग्रगु (जम्बु) फल दान यानागुया फल-विपाक खः ।

५. एकान्तं भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन वांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

६. जिं क्लेशत दहन याना । दक्ष भवत नाश याना । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

७. प्यंगू प्रतिसम्भदात, च्यागू विमोक्षत, खुगू अभिज्ञात प्राप्त याना: बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान जम्बुफलिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

जम्बुफलियत्थेरापदान झिगूगु क्वचाल ।

४५. विभीतकवग्ग

४४१. विभीतकमिज्जयत्थेरापदान

१. सकतां धर्मय् पारंगतम्ह, महावीरम्ह ककुसन्ध भगवान बुद्ध समूह पाखें अलग्गा जुयाः वस्पोल याकःचा हे (जंगलय) विज्यात ।

२. उबले जिं फल ग्वः कया: लताय् (खिपलय) मुना च्वना । भगवान बुद्ध उगु इलय् पर्वतय् सं ध्यानये च्वना विज्याना च्वन ।

३. देवातिदेवम्ह (देवतापिनिनं देवता जुया विज्याःम्ह), दक्षिणा योग्यम्ह, वीर म्ह भगवान बुद्धयात खनाः जिं प्रसन्नगु मनं व मुनागु फल ग्वःत दान विया ।

४. थुगु कल्पय् हे उबले यानागु गुगु फल दान खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ फल ग्वः दानया फल खः ।

५. जिगु क्लेश दहन जूगु जुल । दक्ष भवत नाश यानाम्ह जुल । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुया च्वना ।

अपदान पाति

६. एकान्तं भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान विभितकमिञ्जय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

विभीतकमिञ्जयत्थेरापदान छगूगु क्वचाल ।

४४२. कोलदायकत्थेरापदान

१. उबले जि चितुवाया छ्यँगूया वसः पुना च्वनाम्ह जुयाः, पुलांगु भार धारण याइम्ह जुयाः आश्रमय् ‘कोल’ फल ज्वनाः वया ।

२. उगु हे समयस छाम्ह अद्वितीयम्ह, श्रेष्ठ व्यक्तिम्ह सिखी भगवान बुद्ध लो कय् प्रकट जूगु जुल । स्वंगू काल हे सीका विज्याःम्ह वस्पोल जिगु आश्रमय् विज्यात ।

३. जिं वस्पोल भगवान बुद्ध्यात मन प्रसन्न यानाः निपा ल्हाः विन्ति यानाः वन्दना यानाः निपा ल्हाः तं हे ‘कोल’ फल भगवान बुद्ध्यात जिं दान विया ।

४. थनि स्वीछ्यगूगु कल्पय् उबले गुगु फल दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व कोल फल दानया विपाक खः ।

५. जिगु क्लेशत दहन यानागु जुल । दक्व भवत नाश याना । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः बास याना ।

६. एकान्तं भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु त्रिविद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

थन थुकथं आयुष्मान कोलदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

कोलदायकत्थेरापदान निगूगु क्वचाल ।

४४३. विल्लफलियत्थेरापदान

अपदान पालि

१. जिं चन्द्रभागा खुसि सिथय् वेलि-सिमातय्सं आकिर्णगु विविधगु वृक्षतय्सं सेवन याना च्वंगु आश्रम छगू बांलाक दयेका ।
२. (वास्ना) नस्वाःगु वेलि फल खनाः श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्ध मनं लुमंका । सन्तुष्ट जुयाः भरे जूगु (संवेगी) मन दुम्ह जुयाः थल जायेका....
३. ककुसन्ध भगवान बुद्धयाथाय् वनाः जिं पुण्यक्षेत्रम्ह वीरम्ह वस्पोलयात प्रसन्नगु मनं पाकेजूगु (उगु) वेलि फल दान विया ।
४. गुगु हे कल्पय् उबले गुगु फल दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व फल दानया विपाक खः ।

५. जिगु क्लेशत दहन यानागु जुल । दक्व भवत नाश याना । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः बास याना ।

६. एकान्तं भगवान बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

थन थुकथं आयुष्मान विल्लफलीय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

विल्लफलीयत्येरापदान स्वंगूगु क्वचाल ।

४४. भलातकदायकत्थेरापदान

१. उत्तमगु स्वीनिता लक्षणं युक्तम्ह, सुवर्ण वर्णम्ह भगवान बुद्ध वनया च्वसं सःगु साल सिमा थें विज्याना च्वंगु (बुद्ध) खना ।
२. जिं धाँय् लासा लायाः श्रेष्ठम्ह बुद्धयात आयाच्ना याना (गथे धा:सा) “ हे भगवान बुद्ध ! जितः अनुकम्पा तया विज्याहुँ ; जिं भिक्षा दान विइत इच्छा याना च्वना । ”
३. अनुकम्पा तया विज्याइम्ह, महायशस्वीम्ह; कारुणिकम्ह अर्थदर्शी भगवान बुद्ध जिगु (विचाः) संकल्पना सिइका विज्यासे जिगु आश्रमय् क्वाहाँ विज्यात ।
४. (आकासं) क्वाहाँ विज्यानाः वस्पोल भगवान बुद्ध (जिं) लाना तयागु धाँय्

अपदान पाति

या आसनये फय्तुना विज्यात जिं भल्लातक कया हयाः श्रेष्ठम्ह वस्पोल
बुद्ध्यात दान विया ।

५. जिं स्वया च्वच्वं हे (जिगु न्त्यःने हे) जिनम्ह बुद्धं उवले हे व (फल)
भपिया विज्यात । अन हे (उकि हे) मन प्रसन्न यानाः उवले हे जिनम्ह
बुद्ध्यात वन्दना याना ।

६. भिंच्यासःगु कल्पय् उवले गुगु फल दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धै
गु मस्यू । थ फल दानया विपाक खः ।

७. जिगु क्लेशत दहन यानागु जुल । दक्व भवत नाश जूगु जुल । किसि जुजुं
थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

८. एकान्तं भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना
कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु
जुल ।

थन थुकथं आयुष्मान भल्लातकदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु
जुल ।

भल्लातकदायकत्वेरापदान घंगूगु व्वचाल ।

४४५. उत्तलिपुप्फियत्थेरापदान

१. बांलाक कयाच्वंगु हा व दं दुगु बांलाक सया च्वंगु व सिमा छम्हं वाउँसै
च्वनाच्वंगु निग्रोध वृक्ष बोधि (सिमा) या व्वसं उत्तालि स्वां कया हयाः पूजा
याना ।

२. थुगु हे कल्पय् उवले गुगु स्वां पूजा यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू
। थ बोधि पूजाया फल खः ।

३. जिगु क्लेशत दहन जूगु जुल । दक्व भवत नाश जूगु जुल । किसि जुजुं
थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

४. एकान्तं भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना
कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु
जुल ।

अपदान पालि

थन थुकथं आयुष्मान उत्तलिपुण्डिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल
।

उत्तलिपुण्डियत्थेरापदान न्यासूगु क्वचाल ।

४४६. अम्बाटकियत्थेरापदान

१. मुनिम्ह वेस्सभू भगवान बुद्ध बांलाक त्वयाच्वंगु साल वनये विज्याना:
गिरि दुर्गे (पर्वतया विचय्) विशिष्ट जन्म दुम्ह सिंह जुजु थें फ्रयतुना विज्यात
।

२. भिंगु पनं युक्तम्ह जुयाः मन प्रसन्न यानाः महावीरम्ह, पुण्यक्षेत्रम्ह, वस्पो
ल भगवान बुद्ध्यात थःगु ल्वाःत हे लय्तायाः ‘अम्बाटक’ फल स्वां पूजा
(दान) याना ।

३. थनिं स्वीछागूगु कल्पय् गुगु स्वां (पूजा) यानागु खः, बांलाक पिनागु खः व
कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

४. जिगु क्लेशत दहन जूगु जुल । दक्व भवत नाश जूगु जुल । किसि जुजुं
थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः बास याना ।

५. एकान्तं भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना
कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु
जुल ।

थन थुकथं आयुष्मान अम्बाटकिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

अम्बाटकियत्थेरापदान खुगूगु क्वचाल ।

४४७. सीहासनिकत्थेरापदान

१. सकल सत्वप्राणीप्रति हितैषी जुया विज्याइम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्ध्यात
सुमनम्ह जुयाः प्रसन्नंगु मनं जिं- सिंहासन छगू दान विया ।

२. देवलोकय् अथवा मनुष्य लोकय् गन गन बास यानाम्ह जुया अन अन
जितः विशालगु विमान (रथ) प्राप्त यानाम्ह जुया च्वनी, थ्व सिंहासन दानया

अपदान पाति

फल खः ।

३. स्वर्णिमयागु (लुँया) चन्द्रयागु (वहःया) पद्ममराग माणिकयागु माणिक्यमयगु पल्लंकत (आसनत) जितः न्व्यावलें उत्पन्न जुयाच्चनी ।

४. पदुमुत्तर भगवान बुद्ध्या वोधिलय् आसन छगू दयेका वियाः उच्चगु कुलय् जन्म जुया । धर्मयागु सुधर्मता अचम्मयागु खः ।

५. थनिं छगू लाख कल्प न्हापा गुगु सिंहासन जिं दान यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व सिंहासन दानया फल खः ।

६. जिगु क्लेशत दहन जूगु जुल । दक्व भवत नाश जूगु जुल । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

७. एकान्तं भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान सिंहासनिक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

सिंहासनिकत्थेरापदान न्हेगूगु क्वचाल ।

Dhyāna Pādāpīṭhīyattherāpadañal

१. अग्रम्ह, मुनिम्ह, कारुणिकम्ह सुमेध नांयाम्ह सम्यक्सम्बुद्ध यक्व सत्त्वप्राणीपिं (भवसंसार) तरेयाना विज्यासे वस्पोल महानगु यश दुम्ह भगवान बुद्ध महापरिनिर्वाण जुया विज्यात ।

२. सुमेध भगवान बुद्ध्या सिंहासन लिक्कसं सुमन दुम्ह जिं प्रसन्नगु मन दुम्ह जुयाः महर्षिम्ह वस्पोलयात तुति तिइकेगु त्वाकः (पिर्का) छगू दयेका विया ।

३. सुख हया विझगु, सुख विपाक विझगु कुशल कर्म यानाः अजाःगु पुण्य कर्मय् युक्त जूम्ह जुयाः (लिपा) तावतिंस (देवलोकय) जन्म काः वना ।

४. अजाःगु पुण्य कर्मय् लगये जुया च्चनाम्ह जितः अन (देवलोकय) बास

अपदान पालि

याना च्वंतले हे जिगु तुति ल्हवने बले सुवर्णमय पीठ (पिर्का) दया च्वनी ।

५. सुनां भगवान बुद्धयाथाय् धर्मया खें न्यने दई, वयात व लाभ हे जुई । अतिकं उत्तमगु लाभ जुई । वस्पोल महापरिनिर्वाण जुया विज्याःसां (वस्पोल प्रति) पुण्य यानाः विपुलगु (तःधंगु) सुख प्राप्त याना काइ ।

६. जिं न वस्पोल प्रति बांलाक पुण्यकर्म याना । (व) बांलाक योजना यानाः यानागु व्यापार थें जुल । त्वाकः (पिर्का) दयेका वियाः लुँया त्वाकः जिं प्राप्त याना कया ।

७. छुं ज्यायागु कारणं जिं गुगु दिशाय् वनेगु याना अन लुँया त्वाकलय् हे तुति तयेगु याना । थ्व पुण्यकर्मया (पिर्का दानया) फल खः ।

८. स्वीद्वः कल्प न्हापा गुगु कर्म उबले यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व पादपीठ (तुति तयेगु पिर्का) दान वियागुया फल खः ।

९. जिगु क्लेशत दहन जूगु जुल । दक्ष भवत नाश जूगु जुल । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः बास याना ।

१०. एकान्तं भगवान बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

थन थुकथं आयुष्मान पादपीठिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

Dhamma.Digital
पादपीठियत्थेरापदान च्यागूगु क्वचाल ।

४४९. वेदिकारक्तथेरापदान

१. पदुमुत्तर भगवान बुद्धया बोधिया (वृक्षया) क्वसं उत्तमगु वेदीका बांलाक दयेका विया व (ज्या) प्रति मन लय्तायेका च्वना ।

२. अनंलिपा ला यानागु मयानागु सामानत यक्व आकासं वयाच्वनी (प्राप्त जुयाच्वनी) थ्व वेदिका दानया फल खः ।

३. निखेरं दयाच्वनीगु युद्धय् नं जिं भयानकगु भय अन्तराय (बाजं) त

खनीमखु । थ्व वेदिका दानया फल खः ।

४. जिगु इच्छा (संकल्प) सिइकाः (थुइकाः) बांलाःगु महर्घगु (थिकेगु) द्यनेगु (खाता) जितः उत्पन्न जुयाच्चनी । थ्व वेदिका दानया फल खः ।

५. थनिं छगु लाख कल्य न्हापा गुगु वेदिका दयेका वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व वेदिका दानया फल खः ।

६. जिगु क्लेशेत दहन जूगु जुल । दक्व भवत नाश जूगु जुल । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

८. एकान्तं भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

थन थुकथं आयुष्मान वेदिकारक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

वेदिकारकत्थेरापदान गुंगूगु व्वचाल ।

४५०. बोधिघरियत्थेरापदान

१. तादि गुणं युक्तम्ह, द्वीप उत्तम्ह, सिद्धार्थ भगवान बुद्ध्यात सुमनं युक्तम्ह जुयाः लयताःगु मनं बोधिघर (बोधिया लागि छ्येँ) दयेका विया ।

२. जि तुषित देवलोकय् उत्पन्न (जन्म) जुयाः नं रत्न घरे (लुँया छ्येँ) वास याना । अन जितः चिकु, ताँचः, ख्वाउँ (धैगु जिगु म्हय् स्पर्श जुइ मखु) ताइमखु ।

३. थनिं खीन्यागूगु कल्पय् जि चक्रवर्ती जुजु जुया । अन कासिक धैगु नगर (शहर) विश्वकर्मा निर्माण याना विल ।

४. (व नगर) फिगू योजन ताःहाकःगु जुल । च्यागू योजन व्या दुगु जुल । उगु शहरय् सिं बल्लि (लता) व चा मदुगु जुल ।

५. (उगु नगरय्) विश्वकर्मा निर्माण याःगु मंगल नांयागु प्रासाद दुगु जुल । व छगू योजन ताःहाकःगु व च्यागू योजन व्यागू जुल ।

अपदान पालि

६. (उकिइ) चय्यद्वःगु लुँया थां दुगु जुल । लुखात माणिकं युक्तगु जुल ।
चय् व क्वय् त्वपुइगु वहःयागु जुल ।

७. (जिगु लागि) सकतां लुं छायेपा (दयेका) तःगु छेय् छखा विश्वकर्मा
निर्माण याना विल । जि उगु छ्येय् च्वनेगु याना । छ्येय् दान यानागुया थ्व
फल खः ।

८. देव भवय् व मनुष्य भवय् व सकतां भोग यानाः थौं अनुत्तरगु शान्तिगु
- निर्वाणय् थ्यकः वनाम्ह जुयाच्वना ।

९. थनिं र्वीप्यंगूगु कल्पय् 'बोधिघर' (बोधिवृक्षया छ्येय्) दयेका वियागु कारणं
दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व छ्येय् दान यानागुया फल खः ।

१०. जिगु क्लेशत दहन जूगु जुल । दक्व भवत नाश जूगु जुल । किसि जुजुं
थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः बास याना ।

११. एकान्तं भगवान बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना
कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु
जुल ।

थन थुकथं आयुष्मान बोधिघरिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

बोधिघरियत्वेरापदान फिगूगु क्वचाल ।

विभीतकवर्ग क्वचाल
Dhamma.Digital

४६. जगतिदायकवग्ग

४५१. जगतिदायकत्वेरापदान

१. जिं धम्मदर्शी भगवान बुद्धया उत्तमगु बोधि (वृक्ष) मूलय् सुमनम्ह जुयाः
लय्ताःगु मनं जगति दयेका विया ।

२. जिं पहाडया च्वसं (ह्वतं) अथवा सिमाया च्वसं कुतुंवंसां कुतुंवनीबले
र्गवाहालि (आराम) भोग याना च्वना । थ्व जगत (मूल दयेका वियागुया)
दानया फल खः ।

अपदान पालि

३. खुँत्यसं जिगु सामानत (वस्तुत) खुया यंकीमखु । जुजुपिसं हेपये याइमखु । सकल मित्रपिं (पासापिं) सिवे न्त्यःने वना च्वना । थ्व बोधिमूल दयेका वियागुया फल खः ।

४. दिव्य वा मनुष्य जुयाः गुगु योनिइ जन्म जुई, व दक्ष जन्मय् (दक्ष थासय्) जि पूजितम्ह जुयाच्वना । थ्व बोधिमूल मिलयेयाना वियागुया फल खः ।

५. फिंच्यासःगु कल्पय् जिं बोधिमूल मिलयेयानाः (जगति दयेका विया) गु कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व जगति दानया फल खः ।

६. जिगु क्लेशत दहन जूगु जुल । दक्ष भवत नाश जूगु जुल । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

७. एकान्तं भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

थन थुकथं आयुष्मान जगतिदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया बिज्याःगु जुल ।

जगतिदायकत्थेरापदान छगूगु व्वचाल ।

४५२. मोरहत्थियत्थेरापदान

१. जिं म्हय्खा पा कया हयाः लोकनायकम्ह भगवान बुद्ध्याथाय् थ्यंकः वना । सुमनम्ह जुयाः लय्ताःगु मनं जिं उगु पा दान विया ।

२. थुगु म्हय्खाया पा दानया कारणं नं, मन प्रणीत (शुद्ध) यानागु कारणं नं स्वंगू (प्रकारया) मि (लोभ, द्वेष, मोह) स्यानाः विपुलगु (विशालगु) सुख प्राप्त याना च्वना ।

३. अहो बुद्ध ! अहो धर्म ! अहो जिगु शास्ताया सम्पदा (सम्पत्ति) !!! जिं म्हय् खा पा दान विया: नं विपुलगु सुख प्राप्त याना च्वना ।

४. जिगु स्वंगू (प्रकारया) मि सित । दक्ष भवत समूल नष्ट जुल । दक्ष आश्रवत क्षय जुल । आः हानं पुनर्भव मन्त ।

अपदान पालि

५. थनिं स्वीछगूगु कल्पय् उबले गुगु दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । व्य म्हयखा पा दानया फल खः ।

६. जिगु क्लेशत दहन जूगु जुल । दक्व भवत नाश जूगु जुल । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

७. एकान्तं भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

थन थुकथं आयुष्मान मोरहस्ति स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

मोरहात्ययत्थेरापदान निगूगु क्वचाल ।

४५३. सीहासनबीजकत्थेरापदान

१. जिं तिश्य भगवान बुद्ध्या बोधिवृक्षयात वन्दना याना । जिं विजनि (पंखा) कया हयाः अन सिंहासनये पंखा (विजनि) तया विया ।

२. थनिं ग्वीनिगूगु कल्पय् गुगु सिंहासनय् पंखा जिं तया वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । व्य पंखा दानया फल खः ।

३. जिगु क्लेशत दहन जूगु जुल । दक्व भवत नाश जूगु जुल । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

४. एकान्तं भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

थन थुकथं आयुष्मान सिंहासनबीजक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

सीहासनबीजकत्थेरापदान स्वंगूगु क्वचाल ।

४५४. तिउक्काधारकत्थेरापदान

१६७

अपदान पालि

१. (जिं) पदुमुत्तर भगवान् बुद्ध्या वोधिया उत्तमगु मूलय् सुमनस्त्वं जुयाः लय् ताःगु मनं मत (च्याकीगु थां) तथा विया ।

२. थनिं छगू लाख कल्प न्हापा व जिं गुगु मत (थां) धारण यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व मत (थां) दान यानागुया फल खः ।

३. जिगु क्लेशत दहन जूगु जुल । दक्ष भवत नाश जूगु जुल । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितस्त्वं जुयाः बास याना ।

४. एकान्तं भगवान् बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

थन थुकथं आयुष्मान तिउक्काधारक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

तिउक्काधारकत्थेरापदान घंगूगु क्वचाल ।

४५५. अक्कमनदायकत्थेरापदान

१. च्वनाः क्वचाःगु ब्रह्मचर्या दुम्ह, ब्राह्मण वंशयाम्ह, मुनिम्ह दिवा विहरण याना विज्याना च्वंस्त्वं ककुसन्ध भगवान् बुद्ध्यात जिं तुति तयेगु आसन छगू दान विया ।

Dhamma.Digital

२. थुगु हे कल्पय् उवले गुगु दान जिं वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व तुति तयेगु आसन दानया फल खः ।

३. जिगु क्लेशत दहन जूगु जुल । दक्ष भवत नाश जूगु जुल । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितस्त्वं जुयाः बास याना ।

४. एकान्तं भगवान् बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

थन थुकथं आयुष्मान अर्कमनदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल

।

अपदान पालि

अवकमनदायकत्वेरापदान न्यासूगु क्वचाल ।

४५६. वनकोरण्डित्यथेरापदान

१. लोकय् ज्येष्ठमह, तादिगुणं युक्तमह सिद्धार्थ भगवान बुद्ध्यात जिं वनकोरण्ड (स्वां) क्या हयाः वस्पोल बुद्ध्यात पूजा याना ।
२. थनिं र्वीप्यंगूगु कल्पय् गुगु स्वां पूजा यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।
३. जिगु क्लेशत दहन जूगु जुल । दक्व भवत नाश जूगु जुल । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितमह जुयाः बास याना ।
४. एकान्तं भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना क्यागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्ध्यासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

थन थुकथं आयुष्मान वनकोरण्ड स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

वनकोरण्डित्यथेरापदान खुगूगु क्वचाल ।

४५७. एकछत्तियथेरापदान

१. थ्व पृथ्वी व्यंगवाः सहितगु जुयाच्वन । थ्व पृथ्वी हे क्वाःगु खरानी सहितगु जुयाच्वन । पदुमुत्तर भगवान बुद्ध नं पिने आकासय् चंक्रमण यानाच्वना विज्यात ।
२. तुयुगु कुसा क्याः जि लङ्घ वनाच्वना । अन सम्यक् सम्बुद्ध्यात खनाः जितः प्रीति उत्पन्न जुल ।
३. थ्व भूमि जःया द्यः (किरण) मुनाच्वंगु थें जुयाच्वन । अथे हे थ्व भूमि व्यंगवाः थें थिनाच्वन । थ्व शरीरय् आयु घटये जुइगु (सुइगु) तःधंगु फय् नं वयाच्वन ।

अपदान पालि

४. ख्वाउँगु, क्वाःगु नाश याइगु (पनीगु) फय् व निभाः नं पनीगु थ्व कुसा स्वीकार याना बिज्याहुं, जिं (व कारणं) निर्वाण प्राप्तयाना काये धकाः कुसा दान विया ।

५. महान ऋद्धिम्ह, कारुणिकम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्धं जिं प्रीति अनुकम्पा तथा बिज्यासे जिगु संकल्प सिइकाः जीनम्ह वस्पोलं व कुसा स्वीकार याना बिज्यात ।

६. स्वीगू कल्प तक देव इन्द्र जुयाः दिव्यराज्य याना । न्यासःक्वःतक चक्रवर्ती जुजु जुया ।

७. राज्य यानागु विशालगु प्रदेश राज्यत ला ल्याखं अल्याखं हे जुइ । न्हापा यानागु बांलाःगु सुकर्म यानाः उकिया सुख विपाक भोग यानाच्वना ।

८. थ्व जि अन्तिमगु जन्म (जाति) खः । दक्व भवत चाःहिले धुन । थौतक नं न्व्याबले जितः तुयुगु कुसां कुइका च्वनी ।

९. थनिं छ्गू लख कल्प न्हापा उबले गुगु कुसा दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व कुसा दानया फल खः ।

१०. जिगु क्लेशत दहन जूगु जुल । दक्व भवत नाश जूगु जुल । किसि जुजुं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुया बास याना ।

११. एकान्तं भगवान बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

थन थुकथं आयुष्मान एकछत्रिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

एकछत्रियत्थेरापदान न्हेगूगु क्वचाल ।

४५८. जातिपुण्पियत्थेरापदान

१. महायशश्वीम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्ध महापरिनिर्वाण जुया विज्यासेंलि छ्यनय् छुइगु स्वांया माला दयेकाः वस्पोलया (शरीरय्) म्हय् पूजा याना ।

२. जिं अनं (उगु पूजां) मन प्रसन्न यानाः निर्माणरति देवलोकय् जन्म का: वना । जि देवलोकय वना: नं उगु पुण्यकर्म लुमंका च्वना ।

३. जितः सदां (न्त्यावलें नं) आकासं स्वांया वर्षा जुयाच्वनी । जि यदि मनुष्य लोकय् जन्म काःसां महा यशश्वीम्ह जुजु जुयाच्वनी ।

४. सर्वदर्शीम्ह भगवान बुद्ध्यात यानागु उगु स्वां पूजाया आनुभावं अनं (मनुष्यलोकय) नं जितः स्वां वर्षा जुयाच्वनी ।

५. थ्व जिगु अन्तिमगु (जन्म) खः । दक्ष भवत चाःहिले धुन । थौतक नं न्त्यावलें जिगु लागि स्वां वर्षा जुयाच्वनी ।

६. थनि छगू लख कल्प न्हापा गुगु स्वां (माला) पूजा यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व (बुद्ध) देह (म्ह) पूजा यानागुया फल खः ।

७. जिगु क्लेशत दहन जूगु जुल । दक्ष भवत नाश जूगु जुल । किसि जुजु थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः बास याना ।

८. एकान्तं भगवान बुद्ध्याथाय जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

थन थुकथं आयुष्मान जातिपुण्यय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

Dhamma.Digital

जातिपुण्यत्थेरापदान च्यागूगु क्वचाल ।

४५९. पट्टिपुण्यत्थेरापदान

१. (बुद्ध) शरीर (म्ह) (दाहसंस्कारया लागी) यंका च्वंबलय्, सी बाजं थाना च्वंबलय् जिं वस्पोलप्रति मन प्रसन्न यानाः लय्ताःगु मन दुम्ह जुयाः पट्टि स्वां पूजा याना ।

२. थनि छगू लख कल्प न्हापा गुगु स्वां पूजा यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व (बुद्ध) देह पूजाया फल खः ।

३. जिगु क्लेशत दहन जूगु जुल । दक्ष भवत नाश जूगु जुल । किसि जुजु

अपदान पाति

थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुया: वास याना ।

४. एकान्तं भगवान बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बालाक चिरस्थायी यानागु जुल ।

थन थुकथं आयुष्मान पट्टिपुण्फय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

पट्टिपुण्फयत्थेरापदान गुंगूगु क्वचाल ।

४६०. गन्धपूजकत्थेरापदान

१. (दाहसंस्कारया लागि) चिता दयेका च्वंबले, विविधगु नस्वाःगु (सुगन्धित ज्वलंत) मुंकाच्वंबलय् जिं सु-मनम्ह जुया: मन लयतायेकाः नस्वाःगु छम्ह पूजा याना ।

२. थनिं छगु लाख कल्प न्हापा गुगु चिता पूजा यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व चिता पूजाया फल खः ।

३. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुया: वास याना ।

४. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बालाक चिरस्थायी याना ।

थुगु प्रकारं आयुष्मान गन्धपूजक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

गन्धपूजकत्थेरापदान फिगूगु क्वचाल ।

जगतिदायकवर्ग क्वचाल

४७. सालकुसमियवरग

४६१. सालकुसमियत्थेरापदान

अपदान पालि

१. (जलजुत्तम) पदुमुत्तर नांयाह्म भगवान बुद्ध महापरिनिर्वाण जुया विज्याःबलय् (वस्पोलया शरीर) चिताय् द्यःने तःबलय् जिं साल स्वां पूजा याना ।

२. थनिं छगू लख कल्प न्हापा गुगु स्वां पूजा यानागु खः व कारणं दुर्गति धै गु मस्यू । थ्व चितक पूजाया फल खः ।

३. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

४. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान सालकुसमी स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

सालकुसमीयत्थेरापदान छगूगु क्वचाल ।

४६२. चितकपूजकत्थेरापदान

१. ध्यान याना विज्याइम्ह लोकवन्द्युम्ह (लोकवासीया ज्ञातिम्ह) सिखी भगवान बुद्ध्या चितकय् जिं चम्पक स्वां च्यापवः पूजा याना ।

२. थनिं स्वीछगू गु कल्पय् गुगु स्वां पूजा यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । चितक पूजाया थ्व फल खः ।

३. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

४. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुकथं आयुष्मान चितकपूजक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

चितकपूजकत्थेरापदान निगूगु क्वचाल ।

४६३. चितकनिभ्वापकत्थेरापदान

१. महर्षिम्ह वेस्सभू भगवान बुद्ध्या च्यानाच्वंगु म्हय् नस्वाःगु लः क्या हयाः (व च्याये धुंकूगु) चिता स्याना विया ।

२. थनिं स्वीछगूगु कल्पय् गुगु चिता मि स्यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । नस्वाःगु लः दानया थ्व फलत खः ।

३. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

४. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना क्यागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बालाक चिरस्थायी याना ।

थन थुकथं आयुष्मान चितकनिर्वापक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

चितकनिभ्वापकत्थेरापदान स्वंगूगु क्वचाल ।

४६४. सेतुदायकत्थेरापदान

१. चंकमण याना विज्याना चंम्ह विपश्वी भगवान बुद्ध्या न्त्यःनेसं जिं लय् ताःगु मनं प्रसन्न जुयाः सेतु- ताँ (पुल) दयेका विया ।

२. थनिं ग्वीछगूगु कल्प न्हापा जिं गुगु सेतु-ताँ (पुल) दयेका वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व सेतु-ताँ (पुल) दानया फल खः ।

३. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

४. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना क्यागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बालाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान सेतुदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

सेतुदायकत्थेरापदान प्यंगूगु क्वचाल ।

४६५. सुमनतालवण्टियत्थेरापदान

१. जिं सिद्धार्थं भगवान् बुद्ध्यात् सुमनं स्वां नं छायेपागु पंखा छगू दानं विया । उकिइ जिं महायशं धारणं यानाच्चना ।

२. थनिं ग्रीष्मंगूगु कल्पय् गुगु पंखा जिं दानं यानागु खः व कारणं दुर्गति धै गु मस्यू । थ्व तालयागु पंखा दानया फलं खः ।

३. जिगु क्लेशत दहनं जुल । दक्ष भवत नाशं जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्वरहितम्हं जुयाः बासं याना ।

४. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्हं जुल । जिं बुद्धशासनं बांलाकं चिरस्थायी याना ।

थनं थुगु प्रकारं आयुष्मानं सुमनतालवण्टी स्थविरं थुपिं गाथात ध्या विज्याःगु जुल ।

सुमनतालवण्टियत्थेरापदानं न्यागूगु क्वचाल ।

४६६. अवटफलियत्थेरापदान

१. अपराजितम्हं स्वयम्भूम्हं सप्तरंसि नांयाम्हं भगवान् बुद्धं विवेकीं सुखं यःम्हं जुयाः वस्पोलं सम्यक् सम्बुद्धं नयेगु मालाः (भिक्षाटन) प्याहाँ विज्यात ।

२. ल्हाःतय् फलं दुम्हं जि वस्पोलं भगवान् बुद्ध्यात् खनाः नरासभम्हं वस्पो लया लिक्कसं वना । अले लय्ताःगु मनं प्रसन्नं जुयाः व अवटं फलं दानं विया ।

३. थनिं ग्रीष्मंगूगु कल्पय् उवले गुगु फलं दानं वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व फलं दानया विपाकं खः ।

४. जिगु क्लेशत दहनं जुल । दक्ष भवत नाशं जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्वरहितम्हं जुयाः बासं याना ।

अपदान पालि

५. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान अवटफलदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

अवटफलियत्वेरापदान खुगूगु व्वचाल ।

४६७. लबुजफलदायकत्थेरापदान

१. उबले जि बन्धुमति नगरय् आरामिकम्ह (आरामय् सफा सुधर याइम्ह) जुयाच्चना । उबले जि आकासय् विज्याना च्वंम्ह विरजम्ह (रज रहितम्ह) बुद्धयात खना ।

२. जिं लबुज फल कया हयाः वस्पोल श्रेष्ठम्ह बुद्धयात दान विया । शान्तम्ह महायशश्वीम्ह वस्पोल बुद्ध आकासय् च्वना विज्यासें हे (व फल) स्वीकार याना विज्यात ।

३. जितः सन्तुष्टी हया विइगु थ्व लोकय् हे फल (सुख) हया विइगु फल प्रसन्नंगु हे मनं भगवान बुद्धयात विया लि..

४. अतिकं जिं लय्ताया, उत्तमगु सुख नं प्राप्त याना । अनं लिपा गन गन जन्म जुइगु खः अन अन जितः रत्नत उत्पन्न जुया विइ ।

५. थनिं गवीछगूगु कल्पय् उबले गुगु फल दान यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व फल दानया हे विपाक खः ।

६. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः वास याना ।

७. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान लबुजफलदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

अपदान पालि

लवुजफलदायकत्थेरापदान न्हेगूगु क्वचाल ।

४६८. पिलकखफलदायकत्थेरापदान

१. महायशश्वीम्ह अर्थदर्शी भगवान बुद्ध्यात जंगलया सिथय् खनाः सुमनम्ह जुयाः लय्ताःगु मनं पिलख फल दान विया ।
२. थनिं फिंच्यासःगु कल्पय् उबले गुगु फल दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ फल दानया विपाक खः ।
३. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।
४. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान पिलकखदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

पिलकखफलदायकत्थेरापदान च्यागूगु क्वचाल ।

४६९. सयंपटिभानियत्थेरापदान

१. थिनाच्वंगु (हवःगु) ककुध सिमाथें च्वंम्ह, देवातिदेव जुया विज्याःम्ह, नरश्रे ष्ठम्ह लँय् विज्याना च्वंम्ह (भगवान बुद्ध्यात) खनाः सुजक प्रभावित जुइमखु !
२. (मोह रूपी) घना अन्धकार नाश यानाः (मदयेकाः) वहुजनपिं (संसारं) तरेयानाः ज्ञानरूपी लोकय् थिना च्वना विज्याःम्ह भगवान बुद्ध्यात खनाः सुजक प्रभावित जुइमखु ?
३. अहंत (भिक्षुपिं) छगू लख नापं विज्याना च्वंम्ह, लोकनायकम्ह वहुजनपिं सत्वपिं (संसार) उद्धार याना विज्याना च्वंम्ह भगवान बुद्ध खनाः सुजक प्रभावित जुइमखु ?

अपदान पालि

४. धर्मरूपी बाजं थाना विज्याना च्वंम्ह, तिर्थकर समूह मर्दन (दमन) याना विज्याना च्वंम्ह, सिंहनाद याना विज्याना च्वंम्ह भगवान बुद्ध खनाः सुजक प्रभावित जुइमखु ?
५. गुलितक ब्रह्मलोकं ब्रह्मापि (देवतापि नापं) थन वयाः सूक्ष्मगु प्रश्न (गम्भिरगु न्त्यसः) न्यना विज्याइ (उकिया लिसः) विया विज्याइम्ह भगवान बुद्ध खनाः सुजक प्रभावित जुइमखु ?
६. देवतापि नापं थ्व लोक वासीतयसं गुम्ह उत्तमम्ह व्यक्तियात नमस्कार याइ । थ्व कारणं (इमिसं) पुण्य (फल) भोग याई । अजाःम्ह भगवान बुद्ध खनाः सुजक प्रभावित जुइमखु ?
७. सकल जनपि मुनाः (जां) मिखा दुम्ह (भगवान बुद्ध) यात आरोप लगये याइ, तर वस्पोल उकिं भतिचा नं कम्पा जुया विज्याइ मखु । अजाःम्ह भगवान बुद्ध खनाः सु जक प्रभावित जुइमखु ?
८. शहरय् दुने (द्वाहाँ) विज्याइबले गुम्हसित यक्व बाजंत थानाः लसकुस याइ, मातये जूपि किसितयसं विशेषं नाद (सः पिकाइ) याइ, अजाःम्ह भगवान बुद्ध खनाः सुजक प्रभावित जुइमखु ?
९. लँय् विज्याइगु अवस्थाय् न्त्याबले (शरीरं) सकतां प्रकारया जः प्याहाँवया: थिनाच्चनिगु खः । तजाःगु भूमिसं (थासें) पलाः तयेवलय् (भगवान बुद्ध खनाः) सुजक प्रभावित जुइमखु ?
१०. थनि छागु लाख कल्य न्हापा गुगु प्रशंसा (थुकथ बुद्धप्रति) यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व (बुद्धयात) प्रशंसा यानागुया फल खः ।
११. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।
१२. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बालाक चिरस्थायी याना ।
- थन थुगु प्रकारं आयुष्मान सयम्पटिभाणिदायक स्थविरं थुपि गाथात ध्या विज्याःगु जुल ।

सयंपटिभानियत्येरापदान गुंगू बचाल ।

४७०. निमित्तब्याकरणियत्थेरापदान

१. उबले जि हिमाल पर्वत दुने वनाः मन्त्र ब्वनाच्चना । न्यय्पद्वः (५४,०००) शिष्यपिंसं जितः उपस्थान यानाच्चन ।
२. वेद सयेका काःगुलिं वेद स्यूम्ह, खुगू अंग युक्तगु वेदय् पारंगतम्ह, थम्हं हे विद्या उत्पन्न यानाः स्थीर जुयाच्चर्पि इपि (ऋषिपिं) हिमालय् बास याई ।
३. महायशश्वीम्ह (वोधिसत्त्व) देवपुत्र तुषित देवलोकं च्यूत जुयाः ज्ञान युक्तम्ह वस्पोल स्मृति युक्त जुयाः हे मांयागु कोखय् उत्पन्न जुल ।
४. वस्पोल सम्यक् सम्बुद्ध (थ लोकय्) उत्पन्न (जन्म) जूबले फिद्वःगू लोक धातुत नं कम्पा जुल । लोक नायकम्ह वस्पोल उत्पन्न (जन्म) जूबले अन्ध (मिखा कां) पिसं नं मिखा प्राप्त याना काल ।
५. थ दक्ष पृथ्वी हे सकतां प्रकारं (छगू हे आकारं) कम्पा जुल । व महाघोष (भूकम्पनया सः) न्यनाः (तायाः) महाजनपिं कलबल जुल ।
६. सकल जनपिं मुनाः जिथाय् थंकः वल । “थ पृथ्वी हे कम्पा जुल, थुकिया छु विपाक जुइ ?”
७. अबले इमित जिं धया ‘छिपिं ग्राये म्वाः, भीत भय मदु, सकलें विश्वास दुपिं जुयाः (निश्चन्त जुया) च्व, थ सुख दइगु उत्पत्ति खः ।’
८. च्यागू हेतु (कारणं) घट्टन जुया थ पृथ्वी कम्पा जुइ । अजाःगु निमित्त (लक्षण) खने दया च्वन । विशालगु आलोक (जः) (उत्पन्न) जुयाच्चन ।
९. न्यागू प्रकारया मिखा दुम्ह श्रेष्ठम्ह बुद्ध हे जन्म जुया विज्याइ धकाः शंखारहितम्ह जुयाः इपि जनपिंत थुइका विया । इपि नं पञ्चशीलय् प्रतिष्ठित याना ।
१०. न्यागू शीलत (पञ्चशील) व दुर्लभगु बुद्धया जन्म बारे न्यनाः इपि सकलें लय्तापिं जुयाः सन्तुष्ट नं जुल । वथेतुं उत्पन्न जूगु संवेग युक्तपि नं जुल ।
११. थनिं रवीनिगूगु कल्पय् गुगु निमित्त (लक्षण) धया वियागु खः व कारणं

अपदान पालि

दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व लक्षण कना वियागुया फल खः ।

१२. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत
चफुना: आश्रवरहितम्ह जुया: वास याना ।

१३. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना
कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान निमित्त व्याकरणी स्थविरं थुपिं गाथात धया
बिज्याःगु जुल ।

निमित्तव्याकरणियत्थेरापदान भिंगूगु क्वचाल ।

सालकुसुमियवर्ग क्वचाल

४८. नलमालिवगग

४७१. नलमालियत्थेरापदान

१. लोकवासीयागु पूजा (दान) स्वीकार याना विज्याइम्ह, वनया च्वयनं
(आकासं) विज्याना च्वंम्ह, सुर्वर्णवर्णम्ह लोकनायकम्ह भगवान सम्यक्
सम्बुद्धयात (जिं) खना ।

२. उबले हे (पं) नल स्वां कया: प्याहाँ वया च्वनाम्ह (जिं) प्यंगु ओघ (ल:
धाः) तरे जुया बिज्याःम्ह आश्रवरहितम्ह सम्बुद्धयात अन खना ।

३. प्रसन्नगु मन दुम्ह जुया: लय्तायाः व पं स्वां दक्षिणा ग्रहण याये योग्यम्ह,
महावीरम्ह सकल लोकयात अनुकम्पकम्ह भगवान बुद्धयात पूजा याना ।

४. थनिं स्वीछगूगु कल्पय् गुगु स्वां पूजा यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु
मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

५. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत
चफुना: आश्रवरहितम्ह जुया: वास याना ।

६. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना

अपदान पालि

कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन वांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान नलमालि स्थविरं थुपि गाथात धया विज्याःगु जुल
।

नलमालियत्थेरापदान छगूगु ब्वचाल ।

४७२. मणिपूजकत्थेरापदान

१. जिनम्ह, सकतां धर्मय् पारंगतम्ह पदुमुत्तर नांयाम्ह सम्यक् सम्बुद्ध विवेकी सुख ययेका विज्यासे आकासं विज्याना च्वंबले.... ।

२. हिमाल पर्वतया लिक्कसं तःधःगु, थःहे निर्मित जूगु पुखू छगू दुगु जुल ।
अन (लिक्कसं) पुण्य कर्मया कारणं निर्मित जूगु भवन (छ्येँ) जितः दुगु जुल ।

३. उगु भवनं (छ्येँ नं) प्याहाँ वयावले (इन्दिवर) वँचु पलेस्वां थें थिनाच्वनीम्ह,
च्यानाच्वंगु मि थें लोकनायकम्ह भगवान बुद्धयात जिं खना ।

४. भगवान बुद्धयात पूजा याये धकाः (योग्यगु) स्वां मालाः नं लुयामवः
(मखना) । अले थःगु मन प्रसन्न यानाः जिं शास्तायात वन्दना याना ।

५. जिं थःगु हे छ्यनये च्वंगु मणि (माणिक्य) कयाः “थुगु मणि दानं भिंगु
(वांलाःगु) विपाक (फल) दयेमा” धकाः लोकनायकम्ह भगवान बुद्धयात पूजा
याना ।

६. (लोकवासीपिनिगु) पूजा-दान स्वीकार याना विज्याइम्ह लोकविज्ञम्ह
पदुमुत्तर भगवान बुद्ध आकासे हे च्वना विज्यानाः शास्तां थ्व गाथा धया
विज्यात ।

७. “व छंगु इच्छा (संकल्प) पूर्ण जुइमा । विशालगु सुख प्राप्त जुइमा । थुगु
मणि दान (पूजा) या हेतुं महानगु यश अनुभव (भोग) याये दयेमा ।”

८. जलज उत्तमम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्धं थुलि धया विज्यानाः उम्ह श्रेष्ठम्ह
बुद्ध (प्याहाँ) विज्यात (जिं) गुगु (कामनाय) मन तयातयागु खः....

९. (व कारणं) ख्वीगू कल्प तक देवेन्द्र जुयाः दिव्य राज्य याना । अथे हे

सच्छिक्षः ला चक्रवर्ती जुजु जुया ।

१०. न्हापायागु (पूर्व) भिं- कर्म लुमंका च्वनाम्ह जितः देवता जूसां जिगु मणि उत्पन्न जुया: जितः प्रकाशयुक्त याना च्वनी ।

११. जिगु परिवार कथं चय्यद्वः मिस्त विचित्रगु वस्त्राभारं युक्त जुया: मणिकुण्डल युक्त जुया च्वनी ।

१२. ताःहाकःगु मिखा व मिखा फुसि दुषिं जुयाच्वनी । मुसुमुसु न्हिला च्वनीगु जुयाच्वन । मध्यमगु शरीर दुषिं जुयाच्वनी सा थजाःपिं मिस्तयसं जितः न्त्याबलें चाःहुइकाः च्वनी । व्य मणि पूजा यानागुया फल खः ।

१३. स्वर्णमयगु, माणिक्यमयगु, हिरामयगु बांलाक दयेका तःगु सामानत जिगु लागी दयाच्वनी । अथे हे पुनेगु (तीगु) ज्वलंत नं थः यत्थे दयाच्वनी ।

१४. रम्यगु (न्त्याइपुसे च्वंगु) कूटागार गुफात नं महर्घगु सयनासनत नं जिगु इच्छा अनुसारं व इच्छा सिइकाः उत्पन्न जुई ।

१५. गुम्ह व्यक्ति, मनूतयगु लागि पुण्यरूपी बुँ जुई, सकल प्राणीपिनिगु लागि वासः थें जुई, अजाःम्ह व्यक्ति (बुद्ध) यागु धर्म न्यनेगु इमिगु लागि लाभ जुई, बांलाक प्राप्त यानाः काःगु लाभ हे जुई ।

१६. गजाःम्ह नायक बुद्ध्यात जिं खनागु खः, अले जिं नं गुगु बांलाःगु ज्या (पुण्य) यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । दुर्गति मवंसे हे अचलगु निर्वाण पदय् थ्यकः वंम्ह ज्यु ।

१७. गुगु गुगु योनिइ (जन्मय) जन्म काः वनीगु खः, देवत्वय् अथवा मनुष्यत्वय् जिगु छचाखेरं सप्तरत्न व उकिया जः जितः सदां दयाच्वनी ।

१८. व हे मणि (माणिक्य) पूजाया कारणं सकतां सम्पत्तित अनुभव (भोग) याना (अन्तस) ज्ञानरूपी (आलोक) जः जिं खंका कया । जिं अचल पदगु निर्वाण प्राप्त याना कया ।

१९. थनिं छगू लख कल्प न्हापा गुगु मणि पूजा यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । व्य मणि पूजाया फल खः ।

२०. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत

चफुना: आश्रवरहितम्ह जुया: वास याना ।

२१. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुकथं आयुष्मान मणिपूजक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

मणिपूजक्त्येरापदान निगूगु क्वचाल ।

४७३. उक्कासतिकत्थेरापदान

१. उबले मुनिम्ह, ध्यानीम्ह ध्यानये लगये जुया विज्याइम्ह, विवेकी जुया च्वना विज्याइम्ह कोशिक नांयाम्ह भगवान बुद्ध चित्रकूट पर्वतय् वास याना विज्यात ।

२. जि मिस्त समूहं चाहुइकाः हिमाल पर्वतय् द्वाहाँ वनाबले पुन्हिया चन्द्रमा थें च्वना विज्याःम्ह कोशिक भगवान बुद्धयात खना ।

३. उबले जिं उल्का (मत) सच्छिगूलि वस्पोल चाहुइकाः च्वना । न्हेन्हुतक चां न्हिं अथे याना च्वना: च्यान्हु दुखुनु अनं जि प्याहाँ वना ।

४. ध्यानं (समाधिं) दना विज्याःम्ह, स्वयम्भूम्ह, अपराजितम्ह कोशिक भगवान बुद्धयात प्रसन्नगु मनं वन्दना यानाः जिं भिक्षा (छगू) दान विया ।

५. द्वीप-उत्तमम्ह, लोक-ज्येष्ठम्ह, नर-श्रेष्ठम्ह वस्पोल बुद्धयात यानागु (भिक्षा दान) कर्मया कारणं (थनं लिपा) तुषित देवलोकय् जन्मकाः वना । छगू भिक्षा दानया थ्व फल-विपाक खः ।

६. न्हिने नं चान्हे नं न्ह्याबलें जितः जः दयाच्वनी । जिं छचाखेरं द्वःछिगु यो जन तक (थःगु) जः फैले याना (फैले याये फुम्ह जुयाच्वना) ।

७. जिं न्ययन्यागूगु कल्पय् प्यंगू द्वीपं अन्त जुयाच्वंगु पृथ्वीया अधिपति शत्रुत नाशयाइम्ह जुया: विजितम्ह जम्बुद्वीपया नायःम्ह (ईश्वरम्ह) चक्रवर्ती जुजु जुया ।

८. उबले जितः थन बांलाक दयेका तःगु स्वीगू योजन व्यागु ताःहाकःगु

अपदान पालि

नगर दयाच्वन ।

१. विश्वकर्मा दयेका व्यूगु सोहण नांयागु नगर छ्हगू नं दुगु जुयाच्वन । अन फिता प्रकारया शब्दत नाद जुयाच्वनी । बांलाक तालं नं युक्त जुयाच्वन ।

१०. उगु नगरय् फि, सिँ, चा धैगु मदु । दक्वं सुवर्णमयगु जुयाच्वन । न्त्याबलें थिनाच्वनी ।

११. उगु नगर प्यंगु प्रकारं धेरे याना तःगु जुल । इपिं दक्वं मणिमयगु जुयाच्वनी । उम्ह विश्वकर्मा मध्य प्रदेशय् पुखू (ताल) नं दयेका तःगु जुल ।

१२. पदुम, उत्पल आदि पलेस्वां तयसं युक्तगु पुखूत नानाविधगु सुगन्ध युक्तगु पुखूत द्वःछिं मयाक्क अन दयाच्वन ।

१३. थनिं रवीप्यंगूगु कल्पय् जिं गुगु उल्का मत धारण यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व उल्का मत धारणया फल खः ।

१४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

१५. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान उक्कासतिक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

Dhamma.Digital

उक्कासतिकत्थेरापदान स्वंगूगु क्वचाल ।

४७४. सुमनबीजनियत्थेरापदान

१. विपश्वी भगवान बुद्ध्या उत्तमगु बोधिवृक्ष लिक्कसं सुमन स्वांया पंखा ज्वनाः व उत्तमगु बोधिवृक्षयात जिं पंखां गायेकागु खः, थ्व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व पंखां गायेकाया फल खः ।

२. थनिं रवीछ्हगूगु कल्पय् गुगु बोधिवृक्षयात जिं पंखां गायेकागु खः, थ्व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व पंखां गायेकाया फल खः ।

३. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत

चफुना: आश्रवरहितम्ह जुया: वास याना ।

४. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान सुमनवीजनिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

सुमनवीजनियत्थेरापदान प्यंगूगु क्वचाल ।

४७५. कुम्मासदायकत्थेरापदान

१. भिक्षा विज्याना चना विज्याःम्ह महर्षिम्ह विपश्वी भगवान् बुद्ध्या खालिगु पात्र खना: जिं कुम्मास (दुसि मरी) कया: जायेका विया ।

२. थनिं ग्वीछ्गूगु कल्पय् उवले गुगु भिक्षा दान वियागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ दुसि मरी दानया फल खः ।

३. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुया: वास याना ।

४. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान कुम्मासदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

कुम्मासदायकत्थेरापदान न्यागूगु क्वचाल ।

४७६. कुसट्ठदायकत्थेरापदान

१. क्वचाःगु ब्रह्मचर्या दुम्ह ब्राह्मण वंशयाम्ह काश्यप भगवान् बुद्ध्यात सुमनम्ह जुया: प्रसन्नगु मनं जिं च्यागू कुश दान विया ।

२. गुगु कल्पय् जिं च्यागू कुश (जा/घाँय्) दान वियागु खः, व कारणं दुर्गति

अपदान पालि

धैगु मस्यू । थ्व च्यागू कुश दानया फल खः ।

३. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

४. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बालाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान कुसट्टदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

कुसट्टदायकत्थेरापदान खुगूगु क्वचाल ।

४७७. गिरिपुन्नागियत्थेरापदान

१. उबले शोभित नांयाम्ह सम्बुद्ध भगवान चित्रकूट पर्वतय् च्वना विज्यात । जिं गिरि पुन्नाग (जंगलय् सइगु फल) कयाः स्वयम्भूम्ह भगवान बुद्धयात पूजा याना ।

२. थनिं ग्वीप्यंगूगु कल्पय् गुम्ह बुद्धयात पूजा यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

३. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

४. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बालाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान गिरिपुन्नाग स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

गिरिपुन्नागियत्थेरापदान न्हेगूगु क्वचाल ।

४७८. वल्लिकारफलदायकत्थेरापदान

१. उबले सुमन नांयाम्ह सम्बुद्ध भगवान तक्काराय धैगु राजधानी वास याना विज्यात । जिं स्वयम्भूम्ह वस्पोल भगवान बुद्धयात वल्लिकार फल कया:

दान विया ।

२. थनिं स्वीछगृगु कल्पय् गुगु फल उबले दान वियागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । व्व फल दान यानागुया फल खः ।

३. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुया: वास याना ।

४. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान वल्लिकारफलदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

वल्लिकारफलदायकत्थेरापदान च्यागूगु क्वचाल ।

४७९. पानधिदायकत्थेरापदान

१. लोकज्येष्ठम्ह, नरासभम्ह (ज्ञानया) मिखा दुम्ह, अनोमदर्शी भगवान बुद्ध दिवा विहार लिपा (न्हिनेया ई धुकाः) लँय् प्याहाँ विज्यात ।

२. जिं बांलाक दयेका तःगु लाकां छजु कया: लँय् वया । अन (लँय्) मनोज्ञम्ह स्वये यइपुसे च्वंम्ह सम्बुद्ध्यात विज्याना च्वंगु खना ।

३. थःगु मन प्रसन्न याना: लाकां (छजु) पिकाना: (भगवान बुद्ध्या) पादकमलय् (तुतिसं) तया विया थुगु वचन धया: (थथे विन्ति याना) ।

४. हे महावीर ! हे विनायक ! हे सुगतेन्द्र ! व्व लाकां न्त्याना विज्याहुँ । थुकिं फल प्राप्त याना काये । गुगु फल जिगु अर्थसिद्ध्या लागि जुई ।

५. लोकज्येष्ठम्ह, नरासभम्ह अनोमदस्सी भगवान बुद्धं उरु लाकां न्त्याना विज्याना: थुगु वचन धया विज्यात ।

६. सुनां व्व लाकां जितः दान विल, प्रसन्नगु मनं थःगु हे ल्हाःतं, व सु धकाः प्रशंसा याये, जिगु खँ बांलाक न्यँ ।

७. भगवान बुद्धयागु सः न्यनाः श्रद्धां युक्तगु मनं प्रसन्न जुया: ल्हाः निपा विन्ति यानाः सकल देवतापि नं अन (जम्मा जुल) मुं वल ।

अपदान पाति

८. थ्व मनू थ्व लाकां दान व्युगुया कारणं सुखीम्ह जुयाः न्ययन्याक्वः देवर ाज जुयाः दिव्यराज्य याइतिनि ।

९. द्वःछिक्वः ला चक्रवर्ती जुजु जुया राज्य याइतिनि । विशालगु प्रदेश राज्यत राज्य याइगु ल्याखं अल्याखं जुई ।

१०. थनं अपरिमेय्यगु कल्पय् ओक्काक कुलय् जन्म जुइम्ह नामं गौतम नायाम्ह शास्ता, भगवान बुद्ध लोकय् जन्म जुइतिनि ।

११. वस्पोलया धर्मय् दायादम्ह, धर्म हे दयकूम्ह थें जुइम्ह, औरस बुद्धपुत्र जुइम्ह (थ्व मनू) दक्व आश्रवत प्रहाण यानाः आश्रवरहितम्ह जुयाः परिनिर्वाण जुइतिनि ।

१२. देवलोकय् जन्म जूसां, मनुष्य लोकय् जन्म जूसां पुण्य युक्तम्ह जुयाः दिव्यमय यान थें जाःगु वाहन प्राप्त याना काई ।

१३. जितः प्रासादत, सिविकात, किसियुक्तगु रथत, आजानीय सलत दुगु र थत नं दः न्त्याबले प्राप्त जुया च्वनी ।

१४. जिं छ्यै नं प्याहाँ वनेबलय् रथय् हे वना । सँ चानाबलय् हे अर्हत जुया (अर्हत भाव प्राप्त याना) ।

१५. जितः थ्व लाभ खः । जितः बांलाःगु लाभ खः । थ्व बांलाक यानागु (सुयो जित) व्यापार थें जुल । जिं लाकां दान वियाः अचल पदगु निर्वाणय् थ्यंकः वना ।

१६. जिं थनं अपरिमेय्यगु कल्पय् गुगु लाकां दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व लाकां दानया फल खः ।

१७. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

१८. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान पानधिदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

४८०. पुलिनचक्तमियत्थेरापदान

१. जि न्हापा जंगलय् च्वनीम्ह मृग-व्याधा जुयाच्वना । जिं वात-मृग मामां च्वनाबलय् चंकम खना ।

२. जिं प्रसन्नगु मनं ल्हातं फि कयाः सुमनम्ह जुया सुगतम्ह वस्पोलयात शोभासम्पन्नगु चंकमय् ह्वला विया ।

३. थनिं स्वीछ्वगूरु कल्पय् जिं फि ह्वला । गुगु कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । अथ फि ह्वलागुया फल खः ।

४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः बास याना ।

५. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान पुलिनचक्तमिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

पुलिनचक्तमियत्थेरापदान भिंगूरु क्वचाल ।

नलमालिवर्ग क्वचाल

Dhamma.Digital

४९. पंसुकूलवग्ग

४८१. पंसुकूलसञ्जकत्थेरापदान

१. स्वयम्भूम्ह (सकतां थःम्हं हे सिइका विज्याःम्ह), अग्र पुदगलम्ह तिस्स नांयाम्ह भगवान बुद्ध दुगु जुल । वस्पोल जीनम्ह भगवान बुद्ध पांशुकुल (धू थाःगु) चीवर तया विज्यासे विहारय् दुहाँ विज्यात ।

२. जि धाःसा लथ्यानागु धनुष बाण ज्वनाः नयेगु नसा मामां जंगलय् चाःहिला च्वना । तरवार ज्वनाः जि जंगलय् दुहाँ वना ।

अपदान पाति

३. उबले जिं छगू सिमा कचाय् पांशुकुल चीवर खाया तःगु खना । (व चीवर खना:) धनुष बाण अन हे क्वय् तया: ल्हाः विन्ति यानाः छूँयनये ल्हाः तया ।

४. प्रसन्नगु मनं सुमन दुम्ह जुयाः अतिकं लयृतायाः श्रेष्ठम्ह बुद्ध्यात लुमंकाः उगु पांशुकुल चीवरयात वन्दना याना ।

५. थनिं रवीनिगूगु कल्पय् गुगु पांशुकुल चीवरयात वन्दना यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व (चीवर) वन्दना यानागुया फल खः ।

६. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

७. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान पांशुकूलसञ्जक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

पंसुकूलसञ्जकत्थेरापदान छगू व्वचाल ।

४८२. बुद्धसञ्जकत्थेरापदान

१. जि लक्षण शास्त्रय्, इतिहासय, निघण्डु सहितगु केटुभ शास्त्रय् व स्वंगू वेदय् पारंगतम्ह मन्त्र धारण याइम्ह मन्त्रधूरम्ह जुयाच्चना ।

२. उबले खुसी वाः वःथें शिष्पिं जिथाय् वई । चान्हं न्हिनं अल्लि मचासे इमित मन्त्र स्यनेगु याना च्चना ।

३. उगु हे इलय् सिद्धार्थ नांयाम्ह सम्यक् सम्बुद्ध लोकय् प्रकट (जन्म) जुया विज्यात । अज्ञान रूपी अन्धकार नाश यानाः ज्ञानरूपी आलोक विद्यमान याना विज्यात ।

४. जिम्ह छम्ह शिष्पं थ्व खँ (बुद्ध प्रकट जूगु खँ) जिम्ह मेपिं शिष्पिंत धाःगु जुल । इमिसं नं व खँ जितः जानकारी व्यूगु जुल । (गथे धाःसा)

५. “लोक नायकम्ह, सर्वज्ञम्ह भगवान बुद्ध लोकय् समुत्पन्न जुल । सकल

जनपिं वस्पोलया त्यू वना च्वन, भीत लाभ दइमखुत ।

६. महानगु यश दुम्ह, (न्यागू ज्ञानया) मिखा दुम्ह भगवान बुद्ध लोकय् प्रकट जुइगु जुई । उकिं वस्पोल श्रेष्ठम्ह बुद्धया दर्शन या: वनेगु अतिकं वेश जुई (धकाः जिं मतिइ तया) ।”

७. (अथे मतिइ तयाः) नौ व चितुवा-छँयंगूया वसः, पुलांगु वसः (चीवर) व लःथल कया: आश्रमं प्याहाँ वयाः जिं सकल शिष्यपिं सःता ।

८. दुम्वारिक फलया स्वां थें, तिमिलाय् (चन्द्रमाय्) खराचा थें, क्वःया दुरु थें, लोकय् बुद्धपिं अतिकं दुर्लभ जुई ।

९. आः लोकय् बुद्धया प्रभव (उत्पत्ति) जूगु जुल । मनुष्यत्व दुर्लभ खः । मनुष्यत्व व बुद्धत्व नापं ला भन दुर्लभ खः, अथे हे बुद्धया इलय मनु जुया (धर्म) श्रवण याय दइगुला अतिकं हे दुर्लभ खः ।

१०. बुद्ध लोकय् समुत्पन्न जूगु जुल । थ्व हे भवय् भीसं मिखा (ज्ञान) प्राप्त याये । वा भी सकलें वस्पोल सम्यक् सम्बुद्धया थाय् वने ।

११. अले उबले लः थल (कमण्डलु) ज्वनातःपिं, चितुवाया छँयंगू वसः पुनातःपिं, खरानी घसेयाना तःपिं, जटाभार युक्तपिं (ऋषिपिं) सकलें उगु जंगलं प्याहाँ वन ।

१२. युग मात्राछिं (लिक्कसं) स्वयाः वनीपिं, उत्तमगु अर्थ निर्वाण मालाच्वपिं, आसक्ति दोष मदुपिं इपिं मरयाःम्ह केसर सिंह थें जुल ।

१३. अल्प कृत्य जुयाच्वपिं, लोभी मजूपिं, ज्ञां दुपिं, शान्तगु स्वभाव दुपिं, भिक्षा फवना: नझिपिं इपिं सकलें श्रेष्ठम्ह बुद्धयाथाय् थ्यंकः वन ।

१४. अथे थ्यंकः वनावलय् छगू व बागू योजन बाँकि दुबले हे जिगु शरीरय् ल्वय् उत्पन्न जुल । अले जिं भगवान बुद्धयात लुमंकाः हे जि मृत्यु जुया । अन हे (लँय् विचय्) सिना वना ।

१५. थनिं ग्वीप्यंगूगू कल्पय् गुगु संज्ञा (लुमंति) प्राप्त यानागु खः, व कारण दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्ध संज्ञाया (भगवान बुद्धयात लुमंकागुया) फल खः ।

१६. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत

चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

१७. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् बुद्धसञ्जक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

बुद्धसञ्जकत्थेरापदान निगूगु क्वचाल ।

४८३. भिसदायकत्थेरापदान

१. उबले जि थरिथरिपिं किसितयूसं जायका च्वंगु पुखुलिइ क्वाहाँ वनाः नये पित्याःगु कारणं अन च्वंगु पलेस्वांया-सकिआलु लिकया च्वना ।

२. उगु हे इलय् व्याउँगु चीवरं युक्तम्ह, भाग्यमानिम्ह पदुमुत्तर भगवान् बुद्ध आकासं विज्याना च्वन ।

३. उबले पांशुकुल चीवर फर्फरय् जुयाः (सनाः) पिज्वःगु (शब्द) सः ताया (न्यना) । अले च्वय् स्वयाबलय् जिं लोकनायकम्ह भगवान् बुद्धयात खना ।

४. (जि) अनसं च्वनाः हे लोकनायकम्ह बुद्ध्याके थथे प्रार्थना याना (पवना) “थ जिगु पलेस्वां सहितगु करित, दुरु, घ्यः, स्वां दं आदि....

५. जितः अनुकम्पा तया विज्यासे वस्पोल मिखा दुम्ह बुद्धं स्वीकार याना विज्यायेमा ।” अले कारुणिकम्ह महायशश्वीम्ह शास्ता (आकासं) क्वाहाँ विज्यासे....

६. वस्पोल मिखा दुम्ह बुद्धं जिप्रति अनुकम्पा तयाः जिगु भिक्षा ग्रहण याना विज्यात । ग्रहण यासे सम्बुद्धं जितः थुकथं अनुमोदन याना विज्यात ।

७. “हे महानगु पुण्य दुम्ह; छ सुखी जुइमा ! छंगु गति (जीवन) समृद्ध जुइमा ! थुगु पलेस्वां-सकिआलु दानया हेतुं विपुलगु (तःधंगु) सुख लाभ (प्राप्त) जुइमा ।”

८. वस्पोल सम्बुद्धं थुपिं वचन धया विज्यासे पंचमार त्याका विज्याःम्ह वस्पोल सम्बुद्धं भिक्षा ग्रहण याना विज्यानाः आकास मार्ग हे जिनम्ह वस्पोल पदुमुत्तर बुद्ध (त्याहाँ) विज्यात ।

९. अनंतिपा जिं नं पलेस्वां-सकिआलु ज्वना वयाः आश्रमय् ल्याहाँ वया । व सकिआलु सिमाय् भुण्डेयानाः जिगु व दान लुमंका ।

१०. उबले लाक्क हे तःधंक फय् वयाः जंगल छगुलिं सकल आकासय् नं न्यानाः (विजुली चम्कये जुयाः) सः नं वल ।

११. उबले हे नं (चट्याड) जिगु छ्यनये कुतुंवयाः लात । अन सिमा क्वय् च्वच्वनाम्ह जि अन हे मृत्यु जुल ।

१२. जिगु पुण्यकर्म युक्तम्ह जि तुषित देवलोकय् जन्म जूवना । जिगु शरीर अन (पृथ्वीइ) पतित जुल, जिं देवलोकय् रमयेजुया (न्त्याइपुका) च्वना ।

१३. वालाक सजेयाना तःपिं च्यखुद्धः मिस्तयसं (दिव्यस्त्री) सुथे वहनी जितः उपस्थान-सेवा याई । थ्व पलेस्वां-सकिआलु दानया फल खः ।

१४. मनुष्य आत्मभावय् वयाः नं जि न्त्याबले सुखीम्ह जुयाच्वना । भवभोग सम्पत्तिइ छुं नं कमी जितः मजू । थ्व पलेस्वां-सकिआलु दानया फल खः ।

१५. अले तादि गुण युक्तम्ह देवातिदेवम्ह भगवान बुद्धं जितः अनुकम्पा तया विज्यात जिगु दक्व आश्रवत क्षीण जुइधुंकल आः हानं पुनर्भव मन्त ।

१६. थनिं छगू लाख कल्प न्हापा उबले गुगु भिक्षा जिं दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व पलेस्वां-आलु दानया फल खः ।

१७. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

१८. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना क्यागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन वालाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान भिसदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्यागु जुल ।

भिसदायकत्थेरापदान स्वंगूगु क्वचाल ।

४८४. ज्ञाणथविकत्थेरापदान

अपदान पालि

१. हिमाल पर्वतया दक्षिण पाखे जितः बांलाक दयेकातःगु आश्रम छगू दुगु जुल । उबले उत्तमगु अर्थ मामां जि वनये च्वंच्वना ।
२. मूलं व फलं लाभं व अलाभं नं सन्तुष्ट जुया गुरुपिं मामां जि याकःचा हे च्वंच्वना ।
३. उगु इलय् सुमेध नांयाम्ह सम्बुद्ध लोकय् उत्पन्न जूगु जुल । महा जनसमूह (संसारं) तरेयाना विज्यासे प्यंगु आर्यसत्य देशना याना विज्याई ।
४. जिं आःतक सम्यक् सम्बुद्धया विषयस मन्यना । सुनां नं जितः वस्पो लया विषयस धाःगु मदु । च्यागू महिना वितयेजुइधुंकाः लोकनायकम्ह बुद्धया विषयस न्यना ।
५. अले जि मि व सिँ पिने तयाः आश्रमय् बँ पुनाः सफा यानाः माःगु समानत कयाः व वनं प्याहाँ वना ।
६. अले गामय् धाःसाँ, निगमय् धाःसाँ छचा जक च्वनाम्ह जि छसिकथं वना । उबले चन्डावति खुसी सिथय् थ्यंकः वना ।
७. लोकनायकम्ह सुमेध भगवान बुद्ध उगु इलय् यक्व सत्वपिन्त तरेयाना विज्यासे अमृत पद देशना याना विज्याना च्वन ।
८. जन समूह पुला वनाः जिन सागरम्ह (गुण युक्तम्ह) भगवान बुद्धयात वन्दना यानाः थःगु अजिन-वस्त्र एकांस यानाः लोकनायकम्ह भगवान बुद्धयात वर्णना याना ।
९. “छलपोल सत्वप्राणीपिनिगु लागि शास्ता खः, केतु (पुल) खः, भण्डा (ध्वज) खः, युप खः, अले द्वीप उत्तमम्ह छलपोल परायण खः, प्रतिष्ठा खः, प्रदीप (मत) खः ।”
१०. (प्यंगु आर्य सत्य) दर्शनये दक्षम्ह छलपोल, वीरम्ह छलपोल जनपिं (दुःखं) तरेयाना विज्याई । हे मुनि ! लोकय् छलपोल सिवे च्वय् मेपिं तरे याइपि मदु ।
११. एकान्त हे थ्व महासमुन्द्र घाँय् च्वकां प्रमाण याये फई, तर छलपोलयागु सर्वज्ञता ज्ञान अथे प्रमाण याये फइमखु ।

१२. हे मिखा दुम्ह ! तराजुइ तयाः थ्व पृथ्वी लने फई ज्वी, तर छलपोलयागु प्रज्ञा अथे लने फइमखु ।

१३. थ्व आकास खिपः नं वा पति नं नापे याये फई ज्वी, तर हे सर्वज्ञ ! छलपोलया सिल (गुण) अथे नापे याये फइमखु ।

१४. थ्व महासमुन्द्रया लः, आकास, पृथ्वी प्रमाण याये फई ज्वी, तर हे मिखा दुम्ह ! छलपोलयागु प्रमाण याये फइमखु ! छलपोल अप्रमाणगु गुणं युक्तम्ह खः ।

१५. थुपिं खुरू गाथां वस्पोल सर्वज्ञ बुद्ध्यात वर्णना यानाः महायशशीम्ह वस्पोलयात जिं ल्हाः विन्ति यानाः न्वमवासे छखेलाक्क सुम्ह च्वच्वना ।

१६. महानगु प्रज्ञा दुम्ह (भूरीपञ्ज), मनज्ञ ज्ञां दुम्ह, सुइत लोकवासीपिंसं 'सुमेध' धकाः धाइगु खः वस्पोल सुमेध भगवान बुद्ध भिक्षुसंघया विच्य च्वना विज्यासे थुपिं गाथात धया विज्यात ।

१७. गुम्ह व्यक्ति प्रसन्न जुयाः लयताःगु मनं जिगु ज्ञानया प्रशंसा यात, व सु खः धकाः वर्णन याये व जिगु खं बालाक न्यँ ।

१८. (थ मनू) न्हेन्हेक्वःगु कल्पतक देवलोक्य रमये जुया च्वनी । द्वःछिक्वः ला देवेन्द्र जुयाः दिव्य राज्य याइतिनि ।

१९. अनेक प्रकारं सच्छिक्वः ला चक्रवर्ती जुजु जुयाः राज्य याइतिनि । विशालगु प्रदेशत राज्य याइगुला ल्याखं अल्याख जुई ।

२०. थुगु पुण्यकर्म युक्तम्ह जुयाः देवता जुयाः वा मनू जुयाः जन्म काःसां उत्तमगु चित्त संकल्प दुम्ह जुयाः तीक्ष्णगु ज्ञानं युक्तम्ह जुई ।

२१. थनिं स्वीद्वःगु कल्प्य ओक्काक कुलय जन्म ज्वीम्ह नामं गौतम नांयाम्ह शास्ता (भगवान) लोक्य जन्म (उत्पन्न) जुइतिनि ।

२२. (उगु समयस) (थ मनू) छ्येँ नं प्याहाँ वनाः छु नं धन मदुम्ह थे प्रव्रजित जुई । जन्म जुयाः न्हेदँ दइबले हे अहंत फल प्राप्तयाना काइतिनि ।

२३. गुबलेनिसे थःगु वारे विचाः याइम्ह जुया, गुबलेनिसे शासनय वयाम्ह जुया (बुद्धशासनये प्रव्रजित जुया) अननिसं थौं तक बांमलाःगु विचाः वःगु

धैगु जिं मस्यु ।

२४. थुपि सकतां भवय् (संसारय्) चाःहिलाः जिं सम्पत्ति अनुभव याना । जितः गुबले नं सम्पत्तिया अभाव मजूः । थ्व (बुद्ध्या) ज्ञानया प्रशंसाया फल खः ।

२५. जिगु स्वतां मि सिना वन । दक्ष भवत हा निसें नष्ट जुल । दक्ष क्ले शत क्षय जुल । आः हानं पुनर्भव जितः मन्त ।

२६. थनिं स्वीद्धःगु कल्पय् जिं गुगु सर्वज्ञ ज्ञानया प्रशंसा यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यु । थ्व सर्वज्ञ ज्ञानया प्रशंसाया फल खः ।

२७. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

२८. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान जाणथविक स्थविरं थुपि गाथात धया विज्याःगु जुल ।

जाणथविकत्थेरापदान प्यंगूगु क्वचाल ।

४८५. चन्दनमालियत्थेरापदान

१. मनोरमगु प्रियरूपगु पंचकाम गुण त्वःताः, चय्गू कोटी (८० करोड) धन नं त्वःताः अनगारिक प्रव्रज्यां जि प्रव्रजित जुया ।

२. प्रव्रजित जुयाः जिं शरीरं याइगु पापकर्म नं तापाना च्वना । वचनं जुइगु दुष्वरित्र (पापकर्म) नं त्वःताः जि खुसी सिथय् वास याना च्वना ।

३. याकःचा च्वच्वनाम्ह जिथाय् श्रेष्ठम्ह बुद्ध विज्याःगु जुल । जिं वस्पोल बुद्ध धकाः म्ह मस्यु । अथेसां खँला-बला याना ।

४. खँला-बला यायेधुक्काः जिं (वस्पोलया) नां गोत्रादि न्यना । छलपोल देवता खः ला ? छलपोल पुरिन्दद् नांम्ह शक्र (देवेन्द्र) खः ला ?

५. मखुसा छलपोल सु खः ले ? छलपोल सुया काय् खः ? थन विज्यानाम्ह महाब्रह्मा खः ला ? थिनाच्चंम्ह सूर्य थें दक्व दिशाय् नं भः भः धाया च्वन ।

६. हे मारिस; छलपोलया श्रीपादय् (तुतिइ) द्वःछिगू लक्षणत (चक्रत) खने दयाच्वन । छलपोल सु खः; छलपोल सुया काय् खः; जिमिसं छलपोलयात गथे याना: म्हसिकेगु खः ।

७. नां गोत्र धया विज्याहुँ । जिमिगु शंका मदयेका विज्याहुँ । “जि देवता नं मखु, गन्धर्व नं मखु, पुरिन्द्र नाम्ह शक (इन्द्र) नं मखु ।”

८. जिके ब्रह्मत्व नं मदु । इपि सिवे च्ययाम्ह (उत्तमम्ह) जुयाच्वन । इमिगु विषयत पारयाना च्वनाम्ह जुयाच्वना । कामबन्धनत च्याकाः (नष्ट याना) छ्वये धुन ।

९. सकल क्लेशत च्याकाः (नष्ट याना:) उत्तमगु सम्बोधिइ थ्यनाम्ह जुयाच्वना । वस्पोलया (वचन) खँ न्यने धुकाः जिं थ्व वचन धया –

१०. ‘यदि छलपोल सर्वज्ञम्ह बुद्ध खःसा हे महामुनि ! थन फ्यतुना विज्याहुँ ! छलपोलयात जिं पूजा याये, छलपोलं दुःख अन्त याना विज्याइ ।’

११. जिं चितुवाया छँयंगूया आसन लाना विया । भगवान शास्तायात दान विया । भगवान बुद्ध पर्वतय् च्वनीम्ह सिंह थें अन (उगु आसनये) फ्यतुना विज्यात ।

१२. जि अले तुरुत्त पर्वत गयाः अमासि फल कयाः साल कल्याण स्वां, महाँधगु चन्दन नं ।

१३. याकनं हे कयाः व दक्वं लोकनायकम्ह भगवान बुद्धयाथाय् थ्यंकाः वस्पो लयात विया । साल स्वां नं पूजा याना ।

१४. अले चन्दनं आलेप यानाः जिं शास्तायात वन्दना याना । प्रसन्नगु भिंगु मन दुम्ह जुयाः आनन्दं प्रफुल्लित जुया ।

१५. लोकनायकम्ह सुमेध भगवान बुद्ध चितुवाया छँयंगूयागु आसनये फ् यतुना विज्यासे जितः लय्तायेकाः जिगु भिं ज्या विषयस थथे वर्णना याना विज्यात ।

अपदान पाति

१६. “थुगु सुगन्धं, स्वां, आसन नापं फल दानया कारणं नीन्यासः कल्पतक देवलोकय् रमयेजुया च्वनीतिनि ।

१७. अनूनगु (पूर्णगु) चित्त संकल्प दुम्ह जुया: वसवर्ती देवता नं जुइतिनि । नीखुसः कल्पतक मनुष्य जुया: च्वनीतिनि ।

१८. प्यंगु समुन्द्रं अन्त जुइगु, प्यंगु महाद्वीपं अन्त जुइगु पृथ्वीया अधिपतिम्ह महासमृद्धम्ह चक्रवर्ती जुजु जुइतिनि । विश्वकर्मा निर्माण याना तःगु वेहार नांयागु शहर छगू नं दिइतिनि ।

१९. व नानाविधगु रत्न विभूषितगु सकतां सुवर्णं वर्णगु जुई । थुगु प्रकारं (सुख अनुभव यायां) थ्व मनू संसारय् (भवय्) चाःहिला च्वनी ।

२०. देवता जूसां नं मनू जूसां नं दक्षवथाय् पूजितम्ह जुई । अन्तिमगु भवय् (जन्मय्) ब्रह्मवधुम्ह ब्राह्मण जुई ।

२१. छ्येँ नं प्याहाँ वयाः अनगारिकम्ह जुई । अभिज्ञा ज्ञानय् पारंगतम्ह जुया: अनाश्रवम्ह जुया: निर्वाण जुइतिनि ।

२२. लोकनायकम्ह सुमेध भगवान् बुद्धं थुपि गाथात ध्या विज्यानाः, जितः लय्ताकुसें जिं स्वस्वं हे आकासं विज्यात ।

२३. तुषित देवलोकं च्यूत जुया: (मनुष्य लोकय्) मांयागु प्वाथय् च्वंवया । जि मांया गर्भय् च्वंसानिसें हे जितः भवभोगयागु कमी मजू ।

२४. जि मांया प्वाथय् च्वंसानिसें हे जितः थः कथं हे मांयात आहार पान इच्छा दु कथं उत्पन्न जुयाविइ ।

२५. जन्म जुया: न्यादँ दुबले हे अनगारिक प्रव्रज्यां प्रव्रजित जुया । सँ चाना च्वना च्वनाबले हे अर्हत् भावय् थ्यंकः वना ।

२६. अले न्हापा यानागु ज्या (पूर्वकर्म) मामां वना बलय् जिं कर्म मखना । स्वीद्वःगू कल्पनिसेंया न्हापा यानागु ज्या (पूर्वकर्म) जिं लुमंका वया ।

२७. हे श्रेष्ठम्ह पुरुष ! हे उत्तमम्ह पुरुष ! छलपोलयात नमस्कार याना च्वना । छलपोलया शासनये वयाः जि अचल पदगु निर्वाण थ्यंकः वना ।

२८. थनिं स्वीद्वः कल्प न्हापा गुम्ह बुद्धयात जिं पूजा यानागु खः, व कारणं

दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

२९. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत
चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

३०. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्ध्याथाय भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना
कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान चन्दनमालिय स्थविरं थुपिं गाथात ध्या विज्याःगु
जुल ।

चन्दनमालियत्वेरापदान न्यागूगु क्वचाल ।

४८६. धातुपूजकत्थेरापदान

१. लोकनायकम्ह सिद्धार्थ भगवान् बुद्ध परिनिर्वाण जुया विज्यायेधुंकाः लो
कनाथम्ह वस्पोलया अस्थि धातुयात थः ज्ञातिपिं मुंकाः धातु पूजा याना ।

२. थनिं रवीप्यंगूगु कल्पय् गुगु धातु पूजा यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु
मस्यू । थ्व धातु पूजाया फल खः ।

३. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत
चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

४. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्ध्याथाय भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना
कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान धातुपूजक स्थविरं थुपिं गाथात ध्या विज्याःगु
जुल ।

धातुपूजकत्थेरापदान खुगूगु क्वचाल ।

४८७. पुलिनुप्पादकत्थेरापदान

१. हिमाल प्रदेशया लिक्कसं छगू पर्वतय् देचल नांयाम्ह छम्ह तपश्वी दुगु

अपदान पाति

जुल । अन हे अमनुष्यपिसं जितः दयेका तःगु छगू चंक्रमण (स्थल) नं दुगु जुल ।

२. उबले जि जटाभार युक्तम्ह जुयाः लः थल (कमण्डलु) ज्वनीम्ह जुयाः उत्तमगु अर्थ मालीम्ह जुयाः उगु वनं प्याहाँ वना ।

३. उबले जितः चयप्पद्वःम्ह शिष्यपिसं उपस्थान याना चंगु जुल । इपि थःथःगु ज्याय् लगये जुयाः अन हे जंगलय् च्वनाच्वन ।

४. उगु आश्रमं प्याहाँ वनाः जिं फिया चैत्य छगः दयेका । अले अनेक प्रकार या स्वांत कया हयाः उगु चैत्ययात पूजा याना ।

५. अन (उगु चैत्यय) मन प्रसन्न यानाः हानं आश्रमय् (त्याहाँ) दुहांवया । सकल शिष्यपिसं मुनाः जितः प्रश्न यात ।

६. “छलपोलं फि दयेकूगु चैत्यय् गुम्ह देवतायात नमस्कार याःगु खः व सु दे वता खः धकाः जिमिसं न सिइके मास्ते वः ! उकिं जिमिसं न्यनागु प्रश्नयात छलपोलं लिसः विया विज्याहुँ ।”

७. भीसं मन्त्र पदय् क्यना (ब्वना) तयागु कथं महायशश्वीपि प्रज्ञावान बुद्धिपि दुगु खः । जिं अथे महायशश्वीम्ह श्रेष्ठम्ह बुद्धयात नमस्कार याना च्वना ।

८. वस्पोल महावीरपि, सर्वज्ञपि, लोकनायकपि गजाःपि जुई ? गजाःपि वर्णपि जुई ? गजाःगु शीलं युक्तपि जुई ? वस्पोलपिनि यशकीर्ति गजाःगु जुई ?

९. बुद्धिपि स्वीनिता लक्षणं युक्तपि जुई । पीगू दन्तत (वा) दुपि जुई । वस्पो लपिनिगु मिखा फुसि बाच्छ्यागु थें जुई । अले मिखा रवः गिंजुक फल थें जुई ।

१०. वस्पोल बुद्धिपि लंय् विज्याइबले नं युग (छहाकः) मात्राछ्छि स्वयाः विज्याई । वस्पोलपिनिगु पुलिया सः वइमखु । र्वालिया सः वइमखु । छुं नं सन्धिया सः वइमखु ।

११. वस्पोल बुद्धिपि विज्याइबले दकले न्हापां जव तुति न्ह्यःने तयाः न्यासि विज्यायेगु याई । थ्व बुद्धिपिनिगु धर्मता खः ।

१२. वस्पोल बुद्धिं केशर सिंह थे निर्भित (मरयाःपि) जुई । थःत तःधं याना: क्यनीमखु । प्राणीपित्त हेला (घृणा) याइमखु ।

१३. मान-अपमान निगुलिइनं मुक्तिं वस्पोलिं सत्वप्राणीपिंप्रति समानगु मन (व्यवहार) दुषिं जुई । बुद्धिंसं थःत तःधं याना: क्यनीमखु । थ्व बुद्धिनिंगु धर्मता खः ।

१४. लोकय् उत्पन्न (जन्म) जुइबले सम्बुद्धिंसं जः क्यनी । (बुद्धिं थन) जन्म जुइबले छ्वाःखेर आलोक उत्पन्न जुई । थ्व पृथ्वी छगुलिं खुगू प्रकारं (हल्का) कम्पन (भुखा व्वई) जुई ।

१५. वस्पोल बुद्धिंसं नर्क न खनी । वस्पोलिं जन्म जुइबले हे नर्कया मि नं सिनावनी । महावर्षा जुई । थ्व बुद्धिनिं धर्मता खः ।

१६. अतुल्यिं (अतुलनीय) महान यशकीर्ति दुषिं, अतिकं श्रेष्ठिं वस्पोल बुद्धिनिंगु रूप काय शोभा नं अतिक्रमण याये फइगु मखु । तथागतपिनि अप्रमाण गुणत दई ।

१७. सकल शिष्यिंसं गौरवसहित जिगु वचन (वाक्य) अनुमोदन यात । अथे हे थःथःगु शक्ति अनुसार, बल अनुसार अनुशरण नं यात ।

१८. थःथःगु कर्म (फल) अभिलाषिं इमिसं जिगु वाक्ययात श्रद्धापूर्वक कया: बुद्धिप्रति मन वर्पि जुया: हानं व फिया चैत्य पूजा यात ।

१९. उबले महायशश्वीमह देवपुत्र (वोधिसत्त्व) तुषित देवलोकं च्यूत जुया वया: मांया कोखय् जन्म जूल । फिद्धःगु लोक धातु कम्पा नं जुल ।

२०. जि आश्रमया लिक्कसं चंगु चंकमण स्थलय् च्वंच्वनाम्ह जुया । सकल शिष्यिं मुनाः जि लिक्कसं वल ।

२१. (वया लि) थ्व पृथ्वी द्व थे सः पिकाइ । सिंह थे सः थ्वयेकी । सुंसमार न्या थे सनी । थुकिया छु विपाक जुई ?

२२. गुगु फिया चैत्य लिक्कसं जिं गुम्ह बुद्धया विषयसं छिमित कनागु खः वस्पोल भगवान शास्ता आः मांया गर्भय् च्वंवःगु जुल ।

२३. इमित धर्मया खँ कना: महामुनिम्ह वस्पोलया वर्णना यानाः शिष्यिं अनं

लितछवया: जि पर्यकं आसनये प्यतुना ।

२४. एकान्त हे जिगु शरीर शक्ति नं दुर्वल जूगु जुल । जि तःधंगु रोगं ग्रस्त जुया च्वना । श्रेष्ठम्ह बुद्धयात लुमंकाः हे जि अन मृत्यु जुया ।

२५. सकल शिष्यपिं मुना वयाः उबले जितः चिता दयेकल । जिगु सीगु शरीर ज्वनाः उगु चिताय् तल ।

२६. उबले सकल शिष्यपिं चितकया छचाखेरं च्वना: ल्लाः विन्ति यानाः शो करूपी सुलिं कयाच्चंपि इपि मुनाच्चंपि शिष्यपिं ख्वल ।

२७. इपि ख्वयाः हाला च्वंबले (उगु) चितकया लिककसं वना । (वना: थथे धया) जि छिमि गुरु खः, शोक याये मते । स्मृतिं युक्त जुयाः चा न्हिं मेहेनत या, अल्लि यायेमते ।

२८. छिमिसं व क्षण (च्यागू दुष्टक्षणं मुक्तगु बुद्धोपाद) प्रतिपादन याना काये धुंकल ।

२९. थः शिष्यपिंत अनुशासना यानाः अनं जि देवलोकय् तुं वना । जि भिंच्यागूगु कल्पतक देवलोकय् हे रमये जुयाच्चन ।

३०. जि न्यासःक्वः ला चक्रवर्ती जुजु जुया । मेरु न्यासःक्वः ला दिव्य राज्य याना ।

३१. जिगु बाँकिगु कल्पत मनुष्य जुयाः वा देवता जुयाः मिश्रित रूपं चाःहिला च्वना । व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व फि स्तूप पूजाया फल खः ।

३२. गथे चन्द्र उदय ज्वीगु महिनाय् स्वांत व्वया वइगु खः अथे हे योग्यगु इलय् महर्षिम्ह भगवान बुद्धं (जि) प्रवोध (थनेगु) याना विज्याःम्ह जुया ।

३३. जिं योगक्षेम नांया निर्वाण तक्क नं कवविया वनागु जिगु वाहन जिगु हे वीर्य खः । किसिं थें बन्धन चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

३४. थनिं छगू लाख कल्प न्हापा गुम्ह बुद्धया महिमा वर्णन याना, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व प्रशंसाया (वर्णनया) फल खः ।

३५. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

३६. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथा भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना क्यागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बालाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान पुलिनउत्पादक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

पुलिनुप्पादकत्थेरापदान न्हेगूगु क्वचाल ।

४८८. तरणियत्थेरापदान

१. स्वयम्भूम्ह, लोकनायकम्ह अर्थदर्शी भगवान बुद्ध चिन्ता खुसि सिथय् वस्पोल तथागत विज्याःगु जुल ।

२. उबले जि लखय चाहिला च्वनीम्ह कछुवा जुयाच्वन । लोकनायकम्ह वस्पोल बुद्ध खुसिं तरे याये मास्ति वयाः लखं प्याहाँ वयाः वस्पोल बुद्धया थाय् थ्यंकः वना ।

३. हे महामुनि ! हे अर्थदर्शी भगवान बुद्ध ! जिगु म्हय् गया (च्वना) विज्याहुँ । जिं छलपोलयात (खुसिं) तरेयाना विइ । छलपोलं (लोकवासीपिनिगु) दुःख अन्तयाना विज्याई ।

४. महायशवीम्ह अर्थदर्शी भगवान बुद्धं जिगु विचाः (संकल्प) सिइका विज्यानाः जिगु म्हय् गया विज्यानाः वस्पोल लोकनायक च्वना विज्यात ।

५. गुबलेनिसें जिं थःत लुमंके फत, गुबलेनिसें जिं चायेके (थुइके) फत, उबलेनिसेया सुखया अनुभूति विचाः यायेगु खःसा गबले छलपोलया श्रीपाद जिगु म्हय् स्पर्श जुल, उबले उत्पन्न जूगु सुखानुभूति आःतक गबलें मजूनि । थ्व हे दकले तःधंगु सुख खः ।

६. महायशवीम्ह अर्थदर्शी सम्यक् सम्बुद्धं खुसिं तरे जुयाः पारिइ क्वहाँ विज्यात । व हे खुसि सिथय् दना विज्याना हे थ्व गाथा धया विज्यात ।

७. “गुबले जिके थ्व खुसिं तरेयाना व्यूसा ज्यू धकाः विचाः उत्पन्न जुल, उबले ज्ञांदुम्ह थ्व कछुवां जितः (खुसिं) तरेयाना विल ।”

८. थुगु ‘बुद्धयात तरेयाःगु कारण’ व मैत्रीचित्तया कारणं यानाः फिंच्यासः

अपदान पालि

कल्पतक देवलोकय् थ्व (कछुवा) रमये जुया च्वनी ।

९. कुशल मूलं युक्तम्ह थ्व (कछुवा) देवलोकं थन (धरती) वयाःलिं एकासने
फ्र्यतुनाः हे शंखारूपी श्रोतं (धरां) तरे जुइतिनि ।”

१०. गथे सारगु बुई भतिचा जक पुसा प्यूसां बांलाक वा वल धाःसा सझु
वा किसानयात खुसि याना विइ ।

११. अथे हे बुद्धरूपी बुई पिनागु सम्मासम्बुद्ध देशित धर्मया पुसां बांलाक
वःगु वर्षा रूपी अभ्यासं उत्पन्न जुझु फलं जितः हर्षित याइतिनि ।

१२. वीर्यं युक्तगु मन दुम्ह जुया च्वनाम्ह जि उपशान्तम्ह जुयाः उपधिर
हितम्ह जुयाः सकल आश्रवत मदयेकाः मन्त धकाः सिइकाः आश्रवरहितम्ह
जुयाः बास याना ।

१३. थनिं भिंच्यासःगु कल्प न्हापा उबले गुगु कर्म यानागु खः व कारणं
दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व (बुद्ध) तरणया फल खः ।

१४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत
चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

१५. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना
कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान तरणिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

तरणियत्थेरापदान च्यागूगु ऋचाल ।

४८९. धम्मरुचित्थेरापदान

१. गुबले जिनम्ह दीपकं भगवान बुद्धं सुमेधं तपश्वीयात थुकथं भविष्यवाणी
यात- “थनिं अपरिमेय्यगु कल्पय् थ्व (ऋषि) (गोतम) बुद्ध जुइतिनि ।”

२. उगु इलय् थ्वया जनक-मां ‘माया’ नांयाम्ह जुई । वा: ‘शुद्धोदन’ नांयाम्ह
जुई । थ्व (ऋषि) चाहिं ‘गोतम’ नांयाम्ह जुई ।

३. वीर्य यानाः (मेहनत यानाः), दुष्कर क्रिया यानाः, अस्सथ बोधिवृक्ष मूलय

(क्वय) महायश दुम्ह थ्व सम्यक् सम्बुद्ध जीतिनि ।

४. जिनम्ह वस्पोल सम्यक् सम्बुद्धया अग्रश्रावकपि उपतिस्स व कोलित नांयापि जुइसा आनन्द नांयाम्ह वस्पोलया उपस्थापक जुइतिनि ।

५. खेमा व उत्पलवर्णा निम्ह वस्पोलया अग्रश्राविका जुईतिनि । चित्त व आलवक नांयापि वस्पोलया अग्रपि उपासकपि जुइतिनि ।

६. खुजुत्तरा व नन्दमाता निम्ह वस्पोलया अग्रउपासिकापि जुइ । वीरम्ह वस्पोलं बुद्धत्व प्राप्त याना काःगु बोधिवृक्षयात वंगलसिमा धकाः धाइतिनि ।

७. असमम्ह महर्षिया थुपि वचन न्यनाः प्रसन्न जूपि देव-मनुष्यपिंस ल्हाः विन्तियानाः नमस्कार यात ।

८. उबले जि सुशिक्षितम्ह 'मेघ' नांयाम्ह माणवक जुया च्वना । महामुनिपाखे श्रेष्ठम्ह सुमेध तपशीवा भविष्य वाणी न्यनाः ....

९. करुणा दुम्ह भविष्ययाम्ह सुमेध भगवान बुद्धप्रति विश्वास तयाः प्रव्रजित जुइम्ह वस्पोल वीर (सुमेध) नापं जि नं प्रव्रजित जुया ।

१०. न्यागू इन्द्रियं व प्रातिमोक्षं (शीलं) संयमित जुयाः स्मृति युक्तगु शुद्धगु आजीविका दुम्ह जुयाः वीरम्ह जिनया- बुद्धशासन (चिरस्थायी) याइम्ह जुयाच्वना ।

११. थथे बास याना च्वनाबले जि (छम्ह) पापमित्र (मभिंम्ह पासा) नापं मिले जुयाः भिंगु लँपुं कुतुं वंम्ह जुयाः मभिंगु लँपुइ अनाचारय् लगेजूम्ह जुया ।

१२. विर्तक्य् (मभिंगु विचा: नं) वसीभूत जूम्ह जुयाः (बुद्ध) शासनं अलग जुया । लिपा उम्ह मभिंम्ह पासां यानाः मांयात नं स्याये लात ।

१३. दुष्टगु मन दुम्ह जुयाः (जिं) मां स्याना । आनन्तरिय कर्म याना । अनं च्यूत जुयाः अतिकं दारुणगु महा अवीचि नर्क्य् जन्म काः वना ।

१४. जि दुर्गति वनाः चिरकालतक दुःखपूर्वक जीवन हना । हानं नर श्रेष्ठम्ह वीरम्ह सुमेध बुद्धयात मखना ।

१५. थुगु कल्प्य् जि तिमिङ्गल नांयाम्ह समुद्री न्या जुया च्वना । महासागरय् नौका छागू खना: आहारया लागि (उगु नौकाय्) लिक्कसं थंकः वना ।

अपदान पाति

१६. जि खना: र्याःपि व्यापारी तयसं बुद्धश्रेष्ठयात लुमंकल । इमिसं ‘गोतमो’ धकाः बुद्ध्यागु नां तसलं धाःगु न्यना ।

१७. न्हापाया (दीपंकर विवरण) संज्ञा लुमंका:, अनं सिना वना: श्रावस्ति नगरय् ब्राह्मण कुलय् (धनं) आध्य (युक्त) गु जातिइ जन्म जुया ।

१८. ‘धर्म रुची’ नांयाम्ह जुया: सकतां पापकर्मय् घृणा याइम्ह जुया: जन्म जुया । न्हेदं दुबले हे जिं लोक प्रकाशमान याना विज्याइम्ह बुद्ध खना....

१९. अले जेतवन विहारय् वनाः अनगारिक प्रव्रज्यां प्रव्रजित जुया । जिं चां न्हिं यानाः न्हिं स्वकः बुद्ध्या थाय् वनेगु याना ।

२०. उबले बुद्धं जितः यक्व लिपा खना विज्यात । ‘धर्म रुची’ धकाः सता विज्यात । अले पूर्वकर्म प्रभावितम्ह जुया: जिं बुद्ध्यात थथे धया-

२१. न्हापा दीपंकर भगवान बुद्ध्या न्त्यःने पूरा याना विज्याःगु शुद्धगु पार मी समूह दुम्ह द्वःछिगु पृष्य लक्षण दुम्ह, सुन्दरगु आकृति दुम्ह, उपमा याये मफइगु रूप शोभां युक्तम्ह छलपोलयात यक्व लिपा जिं एकान्तं हे खंगु जुल ।

२२. हे महामुनि ! छलपोल महान्धकार नाश याना विज्यात । शीलं रक्षा यानाः तृष्णा रूपी नदी गंका विज्यात । यक्व लिपा हे जक निर्मलगु निर्वाण साक्षात्कार याना विज्यात । ज्ञानमयगु दिव्यचक्षु (मिखा) चिरकाल लिपा हे जक प्राप्त याना विज्यात ।

२३. हे गौतम बुद्ध ! यक्व ई लिपा हे जक छलपोल नापं च्वने दत । न्हापा नापं च्वना: हानं (जिगु मभिंगु कर्म यानां) यक्व ई तक तापाना च्वनेमाल । हानं आः न्हापा थें हे छलपोल नापं हे च्वनाम्ह जुया । यानागु कर्म विनाश मजू खनी ।

२४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुया: बास याना ।

२५. एकान्तं हे भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थुगु प्रकार आयुष्मान धर्मरुचि स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

४९०. सालमण्डपियत्येरापदान

१. साल वनये द्वाहाँ वना: जितः बांलाःगु आश्रम छगू दयेका । साल स्वां नं जाया च्वंगु उगु जंगलय् जि उबले च्वनेगु याना ।
२. स्वयम्भूम्ह, भारयमानीम्ह, अग्रपुद्गालम्ह पियदस्सी भगवान बुद्ध विवेकी सुख ययेका विज्यासे उगु साल वनय् विज्यात ।
३. जि आश्रमं प्याहाँ वयाः जंगल पाखे वना । अले कन्दमूल व फलफूलत मामां उगु जंगलय् चाःहिला च्वना ।
४. उगु जंगलय् महायशवीम्ह, थिनाच्वंम्ह, समापत्ति ध्यानये बांलाक फ् यतुना विज्याःम्ह प्रियदर्शी सम्यक् सम्बुद्धयात उबले जिं खना ।
५. अले जि वस्पोल ध्यानय् च्वना विज्याःगु थासय् प्यंगू थां तयाः बांलाक मण्डप छगू ग्वयाः साल स्वां नं पल्लि छायेपा विया ।
६. साल स्वां नं छायेपा तयागु उगु मण्डप न्हेन्हु तक तयाः अन मन प्रसन्न यानाः श्रेष्ठम्ह बुद्धयात बन्दना याना ।
७. (न्हेन्हु लिपा) उगु इलय उगु समाधिं दना विज्यासे वस्पोल नरोत्तमम्ह भगवान बुद्ध युगमात्र (गाच्छि) स्वया विज्यानाः फ्यतुना विज्यात ।
८. प्रियदर्शी भगवान शास्ताया वरुण नायाम्ह श्रावक शिष्य छगू लाख अर्हत् भन्तेपि नाप अन वस्पोलया थाय् विज्यात ।
९. नरासभम्ह, लोकज्येष्ठम्ह प्रियदर्शी भगवान बुद्ध उगु भिक्षु संघय् च्वना विज्यासे जिनम्ह वस्पोल मुसुक्क न्हिला विज्यात ।
१०. प्रियदर्शी भगवान बुद्धया अनुरुद्ध नायाम्ह उपस्थापकं चीवर एकांस यानाः वस्पोल भगवान बुद्धयाके (थथे) न्यन ।
११. हे शास्ता ! भगवान बुद्ध जुया विज्याकम्ह छलपोल मुसुक्क न्हिला विज्याःगुया कारण छु खः थें ? भगवान शास्तापि कारणाकारण दत कि जक

अथे मुसुक्क न्हिला विज्याई ।

१२. गुम्ह माणवकं न्हेन्हुतक जितः स्वांया मण्डप दयेकाः जितः धारण याकल, व मनूयागु ज्या (कर्म) लुमंकाः जि मुसुक्क न्हिलागु खः ।

१३. गुबले गन थुगु कर्मया फल विपाक विइगु खः उबले देवलोकय् वा मनुष्य लोकय् नं स्वल धाःसा थाय् गाइथें मच्चं । उकिइया विपाक अप्रमाण जू ।

१४. देवलोकय् जन्म जुया च्वंसां नं थ्व व्यक्ति सहितया गुलि देव समूह त दइगु खः सकसित नापं साल स्वांतय्सं छायेपा च्वनी । थ्व पुण्य कर्मय् युक्त जुयाच्वंगुतिं खः ।

१५. थुगु पुण्य कर्म समाहितम्ह जुयाः अन दिव्यलोकय् दिव्यमय नृत्यं व म्ये नं न्त्याबलें नं न्त्याइपुका च्वनी ।

१६. व वया गुलि परिवार समूह दइगु खः व सकसितं दिव्यमय सुगन्धं सुगन्धित जुयाच्वनी । अथे हे साल स्वां वर्षा जुयाच्वनी ।

१७. अनं (देवलोक) च्यूत जुयाः मनुष्यलोकय् मनू जुयाः जन्म काः वइबले नं न्त्याबलें नं थन साल स्वां छायेपाम्ह जुयाच्वनी ।

१८. थ्व मनूयात (मनुष्य लोकयन) नृत्यं नं म्ये नं न्त्याबलें समान कथं परि वार नापं दयाच्वनीगु जुल । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

१९. सूर्य उदय जुया वइबलय् हे (द्यः तुइया वइबले) साल स्वां नं प्राप्त जुयाः (वर्षा जुया) च्वनी । पुण्यकर्म युक्तम्ह जुयाच्वंम्ह थ्वइत न्त्याबलें स्वां प्राप्त जुयाच्वनी ।

२०. थनिं भिंच्यासःगू कत्पय् ओककाक कुलय् जन्म जुइम्ह नामं गौतमम्ह शास्ता लोकय् दइतिनि (जन्म जुइतिनि) ।

२१. वस्पोल धर्मय् दायादम्ह जुयाः धर्म हे दयेकूम्ह थें औरसम्ह बुद्धपुत्रम्ह जुयाः दक्व आश्रवत प्रहाण कथं थुइकाः अनाश्रवीम्ह जुयाः निर्वाण जुइतिनि ।

२२. धर्म थुइका काइम्ह थ्वयात साल स्वांया मण्डप दयाच्वनी । परिनिर्वाण जुयाः चिताय् च्याना च्वनीबलय् नं साल स्वां मण्डप दयाच्वनी ।

अपदान पालि

२३. महामुनिम्ह प्रियदर्शी भगवान् बुद्ध थुकथं फल विपाकया वर्णन याना विज्यासे उगु समूहयात धर्म देशना नं याना विज्यात । धर्मरूपी वां सकसितं प्याका विज्यात ।

२४. स्वीगू कल्पतक देवलोकय् दिव्यराज्य याना । जि ख्वीन्हेक्वःतक चक्रवर्ती जुजु जुया ।

२५. देवलोकं थन (मनुष्य लोकय्) वयाः तःधंगु सुख प्राप्त याना । थन नं न्त्यावलें साल स्वां मण्डपं युक्तम्ह जुयाच्चना ।

२६. महामुनिम्ह शाक्यकुलय् जन्म जूम्ह गौतम बुद्धयात सन्तुष्ट यानाः जय व पराजय त्वःताः (त्याः-बू त्वःताः) अचलगु थासय् (निर्वाणय्) थ्यंकः वनाम्ह जुया ।

२७. थनिं भिंच्यासःगू कल्पय् गुम्ह बुद्धयात पूजा यानागु खः; व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल विपाक खः ।

२८. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः बास याना ।

२९. एकान्तं हे भगवान् बुद्धयाथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना क्यागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बालाक चिरस्थायी याना ।

थुगु प्रकारं आयुष्मान सालमण्डप्रिय स्थविरं थुपि गाथात धया विज्याःगु जुल ।

सालमण्डपियत्थेरापदान झिगूगु क्वचाल ।

पंसुकूलवर्गं क्वचाल

५०. किर्तणिपुण्फवगग

४९१. तिकिर्तणिपुण्फियत्थेरापदान

१. कणिकार सिमा थें थिनाच्चंम्ह, पहाडया विचय् फ्यतुना विज्याना च्चंम्ह, लोकनायकम्ह, क्लेश मदुम्ह विपश्वी भगवान् बुद्धयात (जिं) खना ।

अपदान पाति

२. स्वफ्वः किङ्कीणी स्वां कया हयाः वस्पोल बुद्ध्यात् पूजा याना । वस्पोल सम्बुद्ध्यात् पूजा याये धुक्काः जिं दक्षिण दिशापाखे स्वयाः वना ।

३. उगु बालाक यानागु भिंगु ज्याया कारणं व मन प्रसन्न व संयम यानागु कारणं मनुष्य देह (शरीर) त्वःताः (सिनावनाः) तावतिंस देवलोक्य वना (जन्म काः वना) ।

४. थनिं गवीछगूगु कल्पय् गुगु बुद्ध्पूजा यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्ध्पूजाया फल विपाक खः ।

५. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

६. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बालाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान तिकिङ्कणिपुष्पिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

तिकिङ्कणिपुष्पियत्वेरापदान छगूगु क्वचाल ।

४९२. पंसुकूलपूजकत्थेरापदान

१. हिमाल पर्वतया लिक्कसं उदंगण नांयागु पहाड छांगू दयाच्वन । अन (जिं) छमा सिमा च्वकाय् थाना च्वंगु (भुण्डये जुयाच्वंगु) पांशुकूल चीवर छपु खना ।

२. उबले हे जिं स्वफ्वः किङ्कीणि स्वां थ्वया हयाः पांशुकूल चीवरयात् पूजा याना ।

३. उगु बालाक यानागु भिं ज्याया कारणं व मन प्रसन्न संयम यानागु कारणं मनुष्य देह (शरीर) त्वःताः (सिनावनाः) तावतिंस देवलोक्य वना (जन्म काः वना)

४. थनिं गवीछगूगु कल्पय् उबले गुगु (भिंगु) ज्या (कर्म) यानागु खः, थ्व अर्हत ध्वज (भण्डा) पूजा याना जिं दुर्गति धैगु मस्यू ।

५. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत
चफुना: आश्रवरहितम् जुयाः वास याना ।

६. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना
कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान पांसुकूलपूजक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु
जुल ।

पंसुकूलपूजकत्वेरापदान निगूगु क्वचाल ।

४९३. कोरण्डपुण्फयत्थेरापदान

१. जि न्हापाया वाः-बाज्याया पालं निसेंयाम्ह वनये ज्या याना नइम्ह
जुयाच्वना । जनावरत स्यानाः जीवन हनाच्वना । जितः कुशल (भिंगु) धै
गु मदु ।

२. जिगु आश्रमया लिक्कसं (न्त्यःने) लोकय् अग्रम्ह नायकम्ह तिस्य भगवान्
बुद्धं जितः अनुकम्पा तया विज्यासे वस्पोलं (ज्ञां) मिखा दुम्ह बुद्धं स्वपलाः
तया विज्यात । स्वपलाः क्यना विज्यात ।

३. वस्पोल तिस्य भगवान् बुद्धं तयाः क्यना विज्याःगु शास्ताया स्वपलाः चिं
खनाः उकिइ हे जिं थःगु मन प्रसन्न यानाः मन लयेतायेका च्वना ।

४. ह्वयाच्वंगु कोरण्ड स्वां सिमा खनाः दं नापं उगु कोरण्ड स्वां थ्वया हयाः
लयतायाः उगु श्रीपादय् पूजा याना ।

५. जिं बांलाक यानागु उगु भिंगु ज्याया कारणं व मन प्रसन्न व संयम
यानागुया कारणं मनुष्य देह त्वःताः तावतिंस देवलोकय् जन्म काः वना ।

६. देवता जुयाः व मनू जुयाः गुगु योनिइ (जातिइ) जन्म काः वना व व
जातिइ (जन्मय्) कोरण्ड स्वां थें प्रभा दुम्ह जुया च्वना ।

७. थनिं गर्वीनिगूगु कल्पय्, उबले गुगु (भिंगु) कर्म यानागु खः, व कारणं
दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व श्रीपाद पूजा यानागुया फल विपाक खः ।

अपदान पाति

८. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

९. एकान्तं हे भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान कोरण्डपुण्यि स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

कोरण्डपुण्यित्थेरापदान स्वंगूगु क्वचाल ।

४९४. किंसुकपुण्यित्थेरापदान

१. किंसुक स्वां ह्वयाच्वंगु खनाः व स्वां थःगु ल्हाःतय् कया हया: श्रेष्ठम्ह बुद्ध्यात लुमंकाः आकासय् ह्वलाः पूजा याना ।

२. जिं बांलाक यानागु उगु भिंगु कर्मया कारणं व मन प्रसन्न व संयम यानागुया कारणं मनुष्य देह त्वःताः जि तावतिसं देवलोकय् जन्म काः वना ।

३. थनिं स्वीछ्छगूगु कल्पय् उबले गुगु (भिंगु) कर्म यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

५. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान किंसुकपुण्यि स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

किंसुकपुण्यित्थेरापदान प्यंगूगु क्वचाल ।

४९५. उपद्वदुस्सदायकत्थेरापदान

अपदान पालि

१. उबले पदुमुत्तर भगवान् बुद्ध्या सुजात नांयाम्ह श्रावक शिष्य भन्ते पांशुकूल (चीवरया लागि कापः) मामां फोहर वांछ्वया तःगु थासय् चाःहिला च्वन ।
  २. उबले जि हंसवति धैगु शहरय् मेपिनिगु ज्या याइम्ह नोकर जुयाच्वना । जिं वस्पोलयात कापः टुक्रा छकू वियाः छँयनं वन्दना याना ।
  ३. जिं बालाक यानागु उगु भिंगु ज्याया कारणं व मन प्रसन्न यानागुया कारणं मनुष्य देह त्वःताः तावतिंस देवलोकय् जन्म काः वना ।
  ४. स्वीस्वक्वः तक देवराज इन्द्र जुयाः दिव्यराज्य याना । न्हेन्हेक्वः तक चक्रवर्ती जुजु जुयाः नं राज्य याना ।
  ५. विशालगु प्रदेश राज्यतला ल्याखं अल्याख जुइ । उगु कापः टुक्रा छकू दान वियागु कारणं भयरहितगु निर्वाण प्राप्त याना कयाः मुदित जुया च्वना ।
  ६. थौं नं जिं यदि इच्छा याना धाःसा थ्व वन पर्वत दक्वं कापतं त्वपुइ फु । थ्व कापः टुक्रा दानया फल विपाक खः ।
  ७. थनिं छगु लाख कल्प न्हापा उबले गुगु दान वियागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व कापः टुक्रा दानया हे फल विपाक खः ।
  ८. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः बास याना ।
  ९. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बालाक चिरस्थायी याना ।
- थन थुगु प्रकारं आयुष्मान उपड्डदुस्स दायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

उपड्डदुस्सदायकत्वेरापदान न्यासूगु क्वचाल ।

४९६. घतमण्डदायकत्वेरापदान

१. बालाक विचाःयाइम्ह, भाग्यवानम्ह, लोकय् ज्येष्ठम्ह, नरासभम्ह, महावीर

अपदान पाति

मह भगवान बुद्ध वातावाधं (फय्या ल्वचं) पिडित जुयाः फ्यतुना च्चंगु....

२. खनाः मन लयतायेका घ्यः भचा दान विया । उगु यानागु पुण्य कर्म, व
मुंकागु पुण्यं नं च्च भागिरथी खुसि थें....

३. प्यंगु महासागरं नं (जिगु इच्छा सिइकाः) जितः घ्यः उपलब्ध याना विई ।
च्च अप्रमाणगु असंख्यगु पृथ्वीं नं जितः घ्यः उपलब्ध जुया विई ।

४. जिगु संकल्पना सिइकाः प्यखेरंया सिमात नं कल्पवृक्ष जुया विई ।

५. न्येक्वः तक जि देवराज इन्द्र जुयाः दिव्य राज्य याना ।

६. अथे हे न्येछक्वः तक चक्रवर्ती जुजु जुयाः राज्य याना । प्रदेश राज्यत
ला ल्याखं अल्याख जुई ।

७. ग्वीखुगु कल्पय, उबले गुगु दान वियागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू
। च्च घ्य भचा दान वियागुया फल विपाक खः ।

८. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत
चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः बास याना ।

९. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना
कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान घतमण्डदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु
जुल ।

घतमण्डदायकत्थेरापदान खुगूगु क्वचाल ।

४९७. उदकदायकत्थेरापदान

१. पदुमुत्तर भगवान बुद्ध्या उत्तरितरगु भिक्षुसंघयात सुमनम्ह जुयाः प्रसन्नगु
मनं लः थल दान याना ।

२. पर्वतया च्चकाय् जूसां सिमाय् च्चकाय् जूसां आकासय् पृथ्वी गुबले जिं
लः या इच्छा यायेगु खः उबले हे जितः तुरुन्त लः प्राप्त (उत्पन्न) जुयाबिई ।

३. थनिं छगू लाख कल्प न्हापा उबले गुगु दान यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्य । थ्व लः थल दान वियागुया फल विपाक खः ।

४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

५. एकान्तं है जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान उदकदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

उदकदायकत्थेरापदान न्हेगूगु क्वचाल ।

४९८. पुलिनथूपियत्थेरापदान

१. हिमाल पर्वतया लिक्कसं यमक नांयागु पर्वत छगू दुगु जुल । अन जितः बांलाक दयेका तःगु आश्रम छगू व बांलाक दयेका तःगु पर्णशाला (हल) छगू नं दुगु जुल ।

२. नामं नारद नांयाम्ह ‘जटिल’ (तपश्वी) जुयाः उगु तप याइम्ह जुया च्वना सा जितः झिंप्यद्वः शिष्यपिंसं चाःहुइकाः च्वनी ।

३. उबले जि विवेकीम्ह जुया च्वनाबले थथे बिच्चाः याना- “सकल जनपिसं जितः पूजा याइ । जिं सुइतं नं पूजा मयाना ।”

४. जितः अववाद (उपदेश) याइपि नं मदु । सुइतं नं जिं उपस्थान याये म्वाः । जि आचार्य, उपाध्याय (गुरुपिं) विना हे थ्व जंगलय् च्वंच्वना ।

५. जि सुइथाय् नं वनेबले (वं जितः) गुरु भाःपिया उपस्थान याई । व जितः गुरु मरु । उकिं थ्व वनबास निरर्थक जुयाच्वन ।

६. जि अथे गुरु भावं युक्त जुइफुपिं उत्तमपिं माला च्वना । अजाःम्ह (उत्तम व्यक्ति) आश्रय याना च्वने । अले सुनानं जितः निन्द्रा याइमखु ।

७. तःजाः मजूगु सिथ दुगु मनोरमगु खुसिइ बांलाःगु तुयुगु फिं युक्त जुयाच्वंगु

अपदान पालि

थासय् लिक्कसं हे जिगु आश्रम वांलाक स्थापित जुयाच्चंगु जुल ।

८. उबले जि अमरीक नायागु उगु खुसि सिथय् थ्यंकः वनाः फि जायेकाः फिया स्तूप (चैत्य) छगः दयेका ।

९. भव (जन्म) अन्त याना विज्ञाइम्ह सर्वज्ञम्ह सुं मुनि दुसा थुगु प्रकारया चैत्य (स्तूप) दयेकागु वस्पोल सम्बुद्धयात निमित्त यानाः हे जिं थ्व चैत्य दयेके ।

१०. फिया स्तूप (चैत्य) दयेकाः जिं स्वर्ण (लॅ) निर्माण याना । स्वदंदुगु सवर्ण किडकीनि स्वां नं (व स्तूप) पूजा याना ।

११. जायावःगु खुसिं युक्तम्ह जुयाः सुथे, सन्याइलय् ल्हाः विन्नियानाः नमस्कार याना । भगवान बुद्ध हे न्थ्यःने दुथें जिं उगु फि चैत्ययात वन्दना याना ।

१२. गुबले छ्यैय् आश्रितगु क्लेश व वितर्कत उत्पन्न जुझगु खः, उबले तुरुन्त हे सुगतया व स्तूप लुमंके । प्रतिवेक्ष नं याये ।

१३. “सार्थवाहकम्ह, विनायकम्ह छलपोल उपनिश्यय याना च्चनाम्ह जितः क्लेशय् तक्यना च्चनेगु उचित मजू । हे मारिस (मनू) थ्व युक्तिसंगत मजू ।”

१४. अले उगु स्तूप (चैत्य) लुमंके साथं हे जिगु मनये गौरव उत्पन्न जुझ । कथिं नियन्त्रणय् तयातःम्ह किसि थें जिं जिगु मिथ्या वितर्कत (कुबिचाःत) तापाका छ्वये ।

१५. अथे यानाः जीवन हना वनाच्चनाम्ह जितः मृत्यु राजं (त्वपुल) । जि अनं सिनावनाः ब्रह्मलोकय् जन्म काः वना ।

१६. अन आयु दत्तले च्चनाः तावतिंस देवलोकय् जन्म कया । चय्क्वः तक्क देवराज इन्द्र जुयाः दिव्य राज्य नं याना ।

१७. अनं लिपा स्वसःक्वःतक चक्रवर्ती जुजु जुयाः पृथ्वीइ राज्य याना । विशालगु प्रदेश राज्य यानागुला ल्याखं अल्याखं हे जुई ।

१८. जिं व पूजा यानागु किडकीणि स्वांया फल विपाक अनुभव याना च्चना । भवय् चाःहिला च्चनेबले छगू लाख धाइपिंसं चाःहुइकाः च्चनी ।

अपदान पालि

१९. गथे चैत्यय् लुँ छायेपा तयागुलिं धू मथाइगु खः अथे हे जिगु मह्य् चःति वइमखु । धू थाइमखु । जिगु शरीर प्रभां युक्त जयाच्चनी ।

२०. अजूचाया (अचम्म) च्चना । जिं बांलाक स्तूप दयेका तयागु व अपरो का खुसि नं बांलाक खना । उगु फिया दथ्वी फिया हे चैत्य दयेकाः अचलगु पदय् (निर्वाणय्) थ्यंकः वना (प्राप्त याना) ।

२१. कुशल (भिं) यायेगु इच्छा दुपिसं सार (निर्वाण) प्राप्त याना काइपिं प्राणीपिसं थ्व (भिं) क्षेत्र (बुँ), थ्व क्षेत्र मखु धकाः छुटे याना च्चने म्वाः । थःगु प्रतिपत्तिं हे अर्थसिद्ध जुई ।

२२. गथे बलवानम्ह व्यक्ति महासागर तरे जुइ मास्तिवयेकाः बल्लाःगु कथि छपु ज्वनाः उगु समुन्द्रय् तिन्हुइगु खः,

२३. अले जि थ्व बल्लाःगु कथिं यानाः थुगु समुन्द्र तरण याये धकाः उत्साह याना बिइ युक्त जुयाः व मनू व समुन्द्रं तरण जुइ ।

२४. अथे हे जिं गुगु कर्म यानागु खः व भतिचा जक खः, कम जक खः । अथेसां गुगु कर्मया कारणं हे संसार सागरं तरे जुया ।

२५. उगु कुशल मूलं अभिप्रेरित जूम्ह जुयाः (उगु भिं ज्यां घ्वाःम्ह जुयाः) अन्तिमगु जन्मय् थ्यंकाः (पच्छमगु भवय् थ्यंम्ह जुयाः) न्हापालाक्क हे श्रावस्ति नगरय् धनं आध्यम्ह महासार कूलय् जन्म जुया ।

२६. जिमि मां बाः श्रद्धायुक्तपिं खः । बुद्ध्या शरण वंपिं खः । थुपिं निम्हं (निर्वाण) पद खंपिं खः । थुपिं बुद्धशासन कथं हे वनाच्चपिं खः ।

२७. (इमिसं) बोधिवृक्ष सिमाया शाखा छगू कयाः लुँया स्तूप दयेकल । भगवान (शाक्यपुत्र) बुद्ध्या ध्यानये (स्तुप) सुथय् वहनी वन्दना (नमस्कार) नं याई ।

२८. पुन्ह खुन्हु व लुँ स्तूप पित हइ । भगवान बुद्ध्यागु गुण लुमंकाः स्वगू पहर (चच्छ हे) बिते यात ।

२९. जि व स्तूप खनाः न्हापा जिं दयेकागु फिया स्तूप लुमंकाः उगु आसनय् च्चनाः हे जिं अर्हत भाव प्राप्त याना कया ।

अपदान पाति

३०. वस्पोल वीरम्ह भगवान बुद्ध्यात मामां वनाम्ह जिं धर्म सेनापतिम्ह (सारिपुत्र भन्ते) यात खना । छ्येय् नं प्याहाँ वना: वस्पोलथाय् प्रव्रजित जुया ।

३१. जन्म जुया: न्हेदं दुबले हे जि अहंत् भावय् थ्यंकः वना । ज्ञां मिखा दुम्ह भगवान बुद्धं (जिगु) गुण सिइकाः (जितः) उपसम्पदा याका विज्यात । भिक्षु याका विज्यात ।

३२. जिं बाल्यकालय् हे (मचाबलय् हे) निर्वाण प्राप्त यायेत यायेमाःगु सकतां याना: सिध्येके धुन । शाक्यपुत्रम्ह भगवान बुद्ध्या शासनये यायेमाःगु ज्या जिं पूरा याना ।

३३. हे महावीर ! सकतां वैर व भय अतिक्रमण याये धुन, दक्व क्लेशत नं अतिक्रमण याये धुन । छ्लपोलया श्रावक शिष्य जुया च्वना । थ्व सकतां उगु लुँया स्वां पूजाया हे फल विपाक खः ।

३४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्वरहितम्ह जुया: बास याना ।

३५. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूरु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान पुलिनथूपिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

Dhamma.Digital

पुलिनथूपियत्वेरापदान च्यागूगु ब्रवचाल ।

४९९. नलकुटिदायकत्थेरापदान

१. हिमाल पर्वतया लिक्कसं हारित नांयागु पहाड छगू दुगु जुयाच्वन । स्वयम्भूम्ह नारद भगवान बुद्ध अनया सिमाक्वय् उबले च्वना विज्याइगु जुयाच्वन ।

२. जिं पंया कुटी छगू दयेकाः घाँय् नं छायेपा विया । अले चंक्रमण याइगु थाय् नं सफा याना: जिं स्वयम्भूम्ह भगवान बुद्ध्यात विया ।

अपदान पालि

३. बांलाक यानागु उगु सुकर्मया कारणं व मन प्रसन्न व संयम यानागुया कारणं मनुष्य देह त्वःतः तावतिंस देवलोकय् जन्म काः वना ।
४. अन जितः बांलाक दयेका तःगु स्वीगू योजन तःजाःगु स्वीगू योजन ताहाकगु पंया कुटी थें च्वंगु बांलाःगु विमान दयाच्वन ।
५. जि भिंप्यंगूगु कल्पतक अन देवलोके न्त्याइपुका च्वना । न्हेछ्वक्वःतक दिव्य राज्य नं याना ।
६. पीप्यक्वःतक जि चकवर्ती जुजु जुया । विशालगु प्रदेश राज्य यानागु ल्याखं अल्याख जुइ ।
७. सर्वप्रकारं उत्तमगु उपमा दुगु धर्मरूपी प्रासादया च्वय् गयाः शाक्यपुत्रया बुद्धशासनये जि मंदत्तले च्वनेगु याये ।
८. थिं स्वीछगूगु कल्पय, उबले जिं गुगु कर्म यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । पंया कुटी दयेका वियागुया थ्व फल विपाक खः ।
९. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः बास याना ।
१०. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।
थन थुगु प्रकारं आयुष्मान नलकुटिदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

नलकुटिदायकत्थेरापदान रंगूगु क्वचाल ।

५००. पियालफलदायकत्थेरापदान

१. न्हापा जि मृग व्याधा जुयाच्वना । उबले जि जंगलय् चाःहिला च्वना बले सकतां धर्मय् पारंगतम्ह रज (क्लेश) रहितम्ह भगवान बुद्ध्यात खना ।
२. जिं पियाल फल छ्गः कया हयाः पुण्यक्षेत्रम्ह, वीरम्ह वस्पोल श्रेष्ठम्ह बुद्ध्यात थःगु हे ल्हाःतं प्रसन्न जुयाः दान विया ।

३. थनिं स्वीछगूगु कल्पय् उबले गुगु फल दान वियागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ फल दानया विपाक खः ।

४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

५. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान पियालदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

पियालफलदायकत्थेरापदान फिगूगु क्वचाल ।

किङ्गणपुप्फवर्ग क्वचाल

५१. कणिकारवगग

५०१. तिकणिकारपुप्फयत्थेरापदान

१. स्वीनीगू लक्षणं युक्तम्ह सुमेध नायाम्ह सम्बुद्ध विवेकी सुख ययेका विज्यासे वस्पोल भगवान बुद्ध हिमाल प्रदेशे थ्यंकः विज्यात ।

२. पुरुषोत्तमम्ह, अग्र कारुणिकम्ह वस्पोल मुनिम्ह भगवान बुद्ध हिमाल प्रदेशे द्वाहाँ विज्यानाः पर्यक तया विज्यानाः फ्यतुना विज्यात ।

३. उबले जि आकासे चाःहिलीम्ह विद्याधरम्ह जुया च्वना । उबले हे जि बांलाक दयेकातःगु त्रिशुल ज्वनाः आकासं वनाच्वना ।

४. जंगलया चकाय् मि थें, पुन्हिया तिमिला थें, व्वया च्वंगु साल स्वां थें वस्पोल बुद्ध उगु जंगलय् थिनाच्वना विज्यात ।

५. उगु जंगलं पिज्वयाः पिने फैले जुयाच्वंगु बुद्ध रश्मि (जः) पंया जंगलं प्याहाँवया च्वंगु जः थें खनाः उकिइ मन प्रसन्न याना ।

६. जिं उगु जंगले दिव्यमय सुगन्ध दुगु कणिकार स्वां खना । उगु स्वप्वः

स्वां कया हया: बुद्धश्रेष्ठयात् पूजा याना ।

७. उबले जिं पूजा यानागु व स्वांत भगवान् बुद्धया आनुभावं यानाः दं च्वय् व हः कवय् स्वकाः वस्पोल शास्तायात् किचः लाकाः (आकासे) थाना च्वन ।

८. उगु बांलाक यानागु कर्म (भिं ज्या) व मन प्रसन्न यानागु कारणं व मनुष्य देह (शरीर) त्वःताः (सिनावनाः) तावतिंस देवलोकय् जन्म काः वना ।

९. अन जितः बांलाक दयेका तःगु विमानयात् कणिकार धकाः धायेगु याई व विमान खीगू योजन तःजाः व स्वीगू योजन व्या दुगु जुयाच्वन ।

१०. (उगु विमानये) द्वःछिगू भाग दयाच्वन । सच्छिगू गोलाकार च्वका दुगु जुयाच्वन । ध्वजा पताका नं युक्त जुयाच्वन । विमान नं वाँउसे च्वनाच्वन । विमानये च्वय् छगू लाख छ्यें (कोठात) नं जितः उत्पन्न जुल ।

११. थःम्हेसिनं इच्छा याः कथंया मणिमयगु, सुर्वणमयगु, हिरा मोतिमयगु पर्यक्त (जितः) दया च्वनी ।

१२. नाइसेच्वंगु कपाय दुगु उद्वलोमिक, एकान्त, विम्वाहन आदिं युक्तगु महर्घगु द्यनेगु खाता नं (दः) दयाच्वनी ।

१३. गबले जिं उगु भवनं प्याहाँ वनाः दिव्य समूहं चाःहुइकाः दिव्य चारिकाय् वनेगु इच्छा यायेगु खः । उबले जि स्वांया क्वय् लाना च्वनी । जिगु छ्यनयेकुसा थें छचाखेरं छगू योजन दुगु स्वां नं त्वपुना च्वनी ।

१४. खीद्वः तूर्यवादनं जितः सुथय् सन्ध्याइलय् उपस्थान यानाच्वनी । (इपिं) अलिछ मचासे चां न्हिं जितः न्त्याबलें चाःहुइकाः च्वनी ।

१५. अन नृत्यं नं, म्यें नं, तालं नं, वादनं नं आदि कथं जि क्रिडारतिं न्त्याइपुका च्वना । जि यःथे खुसि जुयाच्वना ।

१६. अन तावतिंस देवलोकय् उबले जिं नयाः त्वनाः न्त्याइपुका च्वना । अथे हे उगु उत्तमगु विमानये दिव्य मिस्तनापं च्वनाः नं न्त्याइपुका च्वना ।

१७. जिं न्यासःक्वः दिव्य राज्य याना । स्वसःक्वः जि चक्रवर्ती जुजु जुया ।

१८. विशालगु प्रदेश राज्यत ला (राज्य यानागु) ल्याखं अल्याख जुझ । भव संसारय् चाःहिला च्वनाबले जि महाभोग (सम्पत्ति) प्राप्त याना कया ।

अपदान पाति

१९. जितः भोग सम्पत्तिं छु नं कमी मजू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः । जि दे वत्वय् व मनुष्यत्वय् धैरु निगू भवय् जक चाःहिला च्वना ।

२०. मेगु गति जिं मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः । क्षत्रीय वा ब्राह्मण धैरु निगू कूलय् जक जन्म जुया ।

२१. (व वाहेक) नीचगु कूलय् जन्म मजुया । थ्व बुद्धपूजाया फल खः । हस्तियान (किसिरथ), अश्वरथ (सलरथ), सिविका, व सन्दमानिक आदि....

२२. थुपिं दक्वं प्राप्त याना च्वना । थ्व बुद्धपूजाया फल खः । दासि समूह, दास समूह, समाःयानातःपिं मिस्त....

२३. थुपिं दक्वं प्राप्त याना च्वना । थ्व बुद्धपूजाया फल खः । कोसय्य, कम्बलि, खोम, कप्पासिका आदि....

२४. थुपिं दक्वं प्राप्त याना च्वना । थ्व बुद्धपूजाया फल खः । न्हूगु वस, न्हूगु फल, न्हूगु अग्रगु भोजन आदि

२५. थुपिं दक्वं प्राप्त याना च्वना । थ्व बुद्धपूजाया फल खः । थ्व न, थ्व अनुभव या, थुगु खाताय् द्यँ आदि

२६. थुपिं दक्वं प्राप्त याना च्वना । थ्व बुद्धपूजाया फल खः । दक्वथाय् पूजितम्ह जुया च्वना । जि यशकीर्ति अग्रस्थानये थ्यंकः वनाम्ह जुया च्वना ।

२७. न्ह्याबले नं भेद मजुइपि पक्षपातिपि मनूत समूह दुम्ह जुयाच्वना । थःथितिपिनि विचय् नं उत्तमम्ह जुयाच्वना । थ्व बुद्धपूजाया हे फल खः ।

२८. ख्वाउसे च्वनीगु व तान्वइगु धैरु जिं मस्यू । पुइगु (शरीर दाह जुइगु) धैरु नं जितः मदु । हानं मनये दुःख नं दः मदु ।

२९. भव संसारय् जि सुवर्ण वर्णम्ह जुयाः चाःहिला च्वना । दुर्वण धैरु जिं मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

३०. कुसलमूलं प्रेरितम्ह जुयाः देवलोकं च्यूत जुया वयाः श्रावस्ति नगरय् अतिकं सम्पन्नगु महासाल कुलय् जन्म जुया ।

३१. पंचकाम गुण त्वःताः अनगारिक प्रब्रज्यां प्रव्रजित जुया । जन्म जुयाः न्हे दं दुबले हे अर्हत् भावय् थ्यंकः वना ।

अपदान पालि

३२. ज्ञां मिखा दुम्ह भगवान बुद्धं जिगु गुण महसिकाः जितः उपसम्पदा (भिक्षु) याना विज्यात । जि ल्यायम्ह जूसां पूजा याये वहःम्ह जुया । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

३३. जिगु दिव्यचक्षु विशुद्ध जू । जि समाधिइ (ध्यानये) कुशलम्ह (दक्षम्ह) जुयाच्चना । अभिज्ञाय् पारंगतम्ह जुयाच्चना । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

३४. प्राप्त याना कयागु प्रतिसम्भदा दुम्ह जुयाच्चना । ऋद्धि पादय् कोविदम्ह (दक्षम्ह) जुयाच्चना । धर्मय् पारंगतम्ह जुयाच्चना । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

३५. थनिं स्वीद्धःगु कल्य न्हापा गुरु बुद्धपूजा यानागु खः, व कारणं दुर्गति धै गु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

३६. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुया: वास याना ।

३७. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान तिकणिकारपुण्डिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

तिकणिकारपुण्डियत्थेरापदान छगूगु क्वचाल ।

Dhamma.Digital

५०२. एकपत्तदायकत्थेरापदान

१. जि हंसवति नगरय् कुम्भकार जुयाच्चना । प्यंगु भव संसारं (ओघ) तरे जुया विज्याःम्ह अनाश्रवीम्ह रज (धू, क्लेश) रहितम्ह बुद्धयात (जिं) खना ।

२. वस्पोल श्रेष्ठम्ह बुद्धयात जिं बांलाक दयेकागु चाया पात्र (थल) दान बिया । सृजु गुणं, तादि गुणं युक्तम्ह भगवान बुद्धयात पात्र विइधुकः ...

३. “जि भवय् चाःहिला च्चनेवले सुवर्णमयगु थल प्राप्त याइम्ह ! सुवर्णमयगु, मणिमयगु व वहःया थलत प्राप्त याइम्ह जुया...”

४. अजाःगु पात्र नं परिभोग याइम्ह जुयाच्चना । उगु पुण्यकर्मया थ्व फल

अपदान पाति

खः । जिं यशकीर्ति नं, धनं नं युक्तम्ह जुयाच्चना ।

५. गथे सश्रिकगु वृँई भतिचा जक पुसा पिनानं बांलाक वा वल कि उकिं बुया वइगु फलं ज्यापुयात लय्तायेकी ।

६. अथे हे बुद्धरूपी वृँई पिनागु पात्ररूपी पुसा प्रीति रूपी वा वल कि उकिं बुया वइगु फलं जितः लय्तायेकी ।

७. भिक्षुसंघ अथवा गण धकाः गुलि नं पुण्यक्षेत्रत दुगु खः, तर मनूतयगु लागि सुख प्राप्त जुइगु बुद्धक्षेत्र थें तःधंगु मेंगु पुण्यक्षेत्र मदु ।

८. वस्पोल श्रेष्ठम्ह व्यक्तियात, उत्तमम्ह व्यक्तियात नमस्कार दु । छगू पात्र दान वियाः जिं अचल (निर्वाण) पद प्राप्त याना कया ।

९. थनिं ग्वीछगूगु कल्पय उबले गुगु पात्र दान यानागु खः, व कारणं दुर्गति धेगु मस्यू । थ्व पात्र दानया फल खः ।

१०. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः बास याना ।

११. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान एकपात्रदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

Dhamma.Digital

एकपत्तदायकत्थेरापदान निगूगु क्वचाल ।

५०३. कासुमारीफलदायकत्थेरापदान

१. हवयाच्चंगु कणिकार स्वांथे थिनाच्चना विज्याःम्ह, पर्वतया बिचय फ् यतुना विज्यानाच्चंम्ह, क्लेशरजं रहितम्ह, लोक्य ज्येष्ठम्ह, मनूत मध्ये श्रे ष्ठम्ह भगवान बुद्धयात (जिं) खना ।

२. सुमनम्ह जुयाः प्रसन्नगु मनं युक्त जुयाः छ्यनं निसें ल्हाः बिन्ति यानाः कासुमारीक फल कया हयाः श्रेष्ठम्ह बुद्धयात जिं दान विया ।

३. थनिं स्वीछगूगु कल्पय् उबले गुगु फल दान यानागु खः; व कारणं दुर्गति धैगु मस्यौ । थ्व फल दानया विपाक खः ।

४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः वास याना ।

५. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान कासुमारीफलदायक स्थविरं थुपिं गाथात ध्या विज्याःगु जुल ।

कासुमारफलियत्येरापदान स्वगूगु क्वचाल ।

५०४. अवटफलियत्येरापदान

१. अपराजितम्ह, स्वयम्भूम्ह, द्वःछिगू रश्म दुम्ह भगवान बुद्ध विवेकी सुखं दना विज्यासे भिक्षाया लागि प्याहाँ विज्यात ।

२. अथे विज्यानान्वंम्ह वस्पोलयात जिं खनाः अवटफल ल्हाःतय् दुम्ह जुयाः वस्पोलया थाय् वनाः, प्रसन्नगु मन दुम्ह जुयाः सुमनम्ह जुयाः व (अवट) फल दान विया ।

३. थनिं ग्वीप्यंगू कल्पय् उबले गुगु फल दान यानागु खः; व कारणं दुर्गति धैगु मस्यौ । थ्व फल दानया विपाक खः ।

४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः वास याना ।

५. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान अवटफलिय स्थविरं थुपिं गाथात ध्या विज्याःगु जुल ।

अवटफलियत्येरापदान प्यंगूगु क्वचाल ।

५०५. वारफलियत्थेरापदान

१. (मनूतय्‌गु) पूजा (दान) ग्रहण (कथा) याना विज्याइम्ह लँय् विज्यानाच्वंम्ह सुवर्ण वर्णम्ह सम्बुद्धम्ह भगवान् बुद्ध्यात जिं वार फल दान विया ।
२. थनिं स्वीच्छगूगु कल्पय् उबले गुगु फल दान यानागु खः; व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व फल दानया विपाक खः ।
३. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।
४. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्ध्यासन बांलाक चिरस्थायी याना ।
थन थुगु प्रकारं आयुष्मान वारफलिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

वारफलियत्थेरापदान न्यागूगु व्वचाल ।

५०६. मातुलुङ्घफलदायकत्थेरापदान

१. पुन्हिया चन्द्रमा थें, कणिकार स्वां थें, दीप सिमा थें थिना विज्यानाच्वंम्ह लोकनायकम्ह भगवान् बुद्ध्यात जिं खना ।
२. जिं मातुलुङ्घ फल कया हयाः विइयोग्यम्ह धीरम्ह शास्तायात थःगु हे ल्हाःतं प्रसन्नम्ह जुयाः दान विया ।
३. थनिं स्वीच्छगूगु कल्पय् उबले गुगु फल दान यानागु खः। व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व फल दानया विपाक खः ।
४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।
५. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना

अपदान पालि

कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान मातुलङ्घफलदायक स्थविरं थुपिं गाथात ध्या विज्याःगु जुल ।

मातुलङ्घफलदायकत्थेरापदान खुगूगु क्वचाल ।

५०७. अजेलिफलदायकत्थेरापदान

१. उबले चरण धर्म सम्पन्नम्ह, समाधि ध्यानये कुशलम्ह, मुनिम्ह, अर्जुन नांयाम्ह सम्बुद्ध हिमाल प्रदेशे वास याना विज्याना च्वन ।

२. जिं वस्पोल शास्तायात चिगः गाच्छिगु अजेलि फल जिवंजिवक व हानं दयेकागु कुसा छापाः नं दान विया ।

३. थनिं रवीप्यंगूगु कल्प न्हापा उबले गुगु फल दान यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व फल दानया विपाक खः ।

४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

५. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान अजेलिफलदायक स्थविरं थुपिं गाथात ध्या विज्याःगु जुल ।

अजेलिफलदायकत्थेरापदान न्हेगूगु क्वचाल ।

५०८. अमोदफलियत्थेरापदान

१. मनूतयगु पूजा (दान) ग्रहण याये योग्यम्ह, सुवर्णवर्णम्ह, लैंग् विज्यानाच्वंम्ह सम्बुद्धम्ह भगवान बुद्धयात जिं अमोद फल दान विया ।

२. थनिं रवछिगूगु कल्पय् उबले गुगु फल दान वियागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व फल दानया विपाक खः ।

अपदान पाति

३. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

४. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान अमोदफलियदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

अमोदफलियत्येरापदान च्यागूगु क्वचाल ।

५०९. तालफलदायकत्थेरापदान

१. अपराजितम्ह, स्वयम्भूम्ह, सतरंसि नांयाम्ह भगवान बुद्ध विवेकीसुखं दना विज्याना: भिक्षाया लागि प्याहाँ विज्यात ।

२. फल ल्हातय् दुम्ह जिं नरासभम्ह वस्पोल बुद्ध खना: वस्पोलथाय् वना: सुमनम्ह जुयाः प्रसन्नगु मनं ताल फल दान विया ।

३. थनिं र्वीप्यगूगु कल्पय् उबले गुगु फल दान यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्य फल दानया विपाक खः ।

४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

५. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान तालफलदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

तालफलदायकत्थेरापदान गुंगूगु क्वचाल ।

५१०. नालिकेरफलदायकत्थेरापदान

अपदान पालि

१. उबले जि बन्धुमति नगरय् आरामिक जुया च्वना । आकासं विज्यानाच्वंम्ह,
(क्लेश) रजरहितम्ह भगवान बुद्ध्यात उबले जिं खना ।
२. नालिकेर फल (नैक्या:) छ्गः कया: जिं श्रेष्ठम्ह बुद्ध्यात दान विया
। महायशश्वीम्ह शास्ताम्ह वस्पोल बुद्धं आकासे च्वनाः हे व फल कया
विज्यात ।
३. जितः लय्यायेकीगु उबले हे विपाक विइगु कथं सुख उत्पन्न याना विइगु
(उगु) फल प्रसन्नगु मनं भगवान बुद्ध्यात दान विया....
४. उबले हे जि यक्व लय्याया । उत्तमरु सुख नं प्राप्त याना । उगु उगु
थासय् (गन गन जन्म जुल) जितः रत्नत उत्पन्न जुई ।
५. थनिं रवीछगूगु कल्पय् उबले गुगु फल दान वियागु खः, व कारणं दुर्गति
धैगु मस्यू । थ्व फल दानया विपाक खः ।
६. जितः विशुद्धगु दिव्य चक्षु प्राप्त जुल । जि समाधि ध्यानये दक्षम्ह जुल ।
अभिज्ञाय् पारंगतम्ह जुल । थ्व फल दानया हे विपाक खः ।
७. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत
चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः वास याना ।
८. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना
कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बालाक चिरस्थायी याना ।
थन थुगु प्रकारं आयुष्मान नालिकेरफल दायक स्थविरं थुपिं गाथात ध्या
विज्याःगु जुल ।

नालिकेरफलदायकत्थैरापदान झिगूगु क्वचाल ।

कणिकारवर्ग क्वचाल

५२. फलदायकवर्ग

५११. कुरञ्चियफलदायकत्थैरापदान

अपदान पाति

१. जि न्हापा जंगलय् चाःहिलाच्वनीम्ह मृग व्याधा जुयाच्वना । सकल धर्मय् पारंगतम्ह, क्लेश रजरहितम्ह भगवान् बुद्ध्यात जिं खना ।

२. जिं कुरंचिय फल कया हयाः पुण्यक्षेत्रम्ह, वीरम्ह, श्रेष्ठम्ह बुद्ध्यात प्रसन्न जुयाः थःगु हे ल्हाःतं दान विया ।

३. थनिं स्वीछगूगु कल्पय उबले गुगु फल दान यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व फल दानया विपाक खः ।

४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

५. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् कुरञ्चियफलदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

कुरञ्चियफलदायकत्थेरापदान छगुगु ब्रचाल ।

४१२. कपित्थफलदायकत्थेरापदान

१. मनूतय्गु दान ग्रहण याये योग्यम्ह, सुवर्ण वर्णम्ह, लँय् विज्याना च्वंम्ह सम्बुद्धम्ह भगवान् बुद्ध्यात जिं कपित्थ फल दान विया ।

२. थनिं ग्रीछगूगु कल्पय उबले गुगु फल दान यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व फल दानया विपाक खः ।

३. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

४. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् कपित्थफलदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

अपदान पालि

कंपित्यफलदायकत्थेरापदान निगूणु क्वचाल ।

५१३. कोसुम्बफलदायकत्थेरापदान

१. ककुध सिमा थें चक्कना विज्याःम्ह, देवातिदेवम्ह, नरासभम्ह लँय् विज्याना च्चम्ह भगवान बुद्ध्यात जिं कोसुम्ब फल दान विया ।
२. थनिं गीछगूणु कल्पय् उबले गुगु फल दान यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व फल दानया विपाक खः ।
३. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।
४. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान कोसुम्बफलदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

कोसुम्बफलदायकत्थेरापदान स्वंगूणु क्वचाल ।

५१४. केतकपुण्डियत्थेरापदान

१. पुरुषोत्तमम्ह भगवान बुद्ध विनता खुसि सिथय् च्चना विज्याना च्चन । जिं बांलाक शान्तम्ह, एकाग्रम्ह, क्लेश रजरहितम्ह भगवान बुद्ध्यात खना ।
२. उबले जिं वास्ना वयाच्चंगु केतक स्वां नं सुमनम्ह जुयाः प्रसन्नगु मनं श्रेष्ठम्ह बुद्ध्यात पूजा याना ।
३. थनिं गीछगूणु कल्पय्, उबले गुगु स्वां पूजा यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व स्वां पूजाया फल खः ।
४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

अपदान पाति

५. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान केतकपुण्डियदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

केतकपुण्डियथेरापदान व्यंगूगु व्वचाल ।

५१५. नागपुण्डियत्थेरापदान

१. मनूतयगु पूजा ग्रहण याये योग्यम्ह, सुवर्ण वर्णम्ह, लँय् विज्यानाच्चंम्ह सम्बुद्धम्ह भगवान् बुद्धयात जिं नाग स्वांनं पूजा याना ।

२. थनिं ग्वीछ्घगूगु कल्पय् उबले गुगु स्वां पूजा यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

३. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः वास याना ।

४. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान नागपुण्डिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

नागपुण्डियत्थेरापदान न्यागूगु व्वचाल ।

५१६. अज्जुनपुण्डियत्थेरापदान

१. उबले जि चन्द्रभागा खुसि सिथय् च्वनीम्ह किन्नर जुया च्वना । अन क्ले श रजरहितम्ह, स्वयम्भूम्ह, अपराजितम्ह भगवान् बुद्धयात खना ।

२. प्रसन्नगु मन दुम्ह जुयाः, भिंगु मन दुम्ह जुयाः, उत्पन्न जूगु श्रद्धां युक्त जुयाः ल्हाःतय् अर्जुन स्वां कया हयाः विन्ति यानाः स्वयम्भूम्ह भगवान् बुद्धयात पूजा याना ।

३. बांलाक यानागु उगु भिंगु कर्म व मन प्रसन्न यानागु कारणं किन्नर शरीर

त्वःतः जि तावतिंस देवलोकय् जन्म का: वना ।

४. स्वीखुक्वः देवेन्द्र जुयाः जिं दिव्य राज्य याना । भिक्वः चक्रवर्ती जुजु
जुयाः महाराज्य याना ।

५. विशालगु प्रदेश राज्यत राज्य यानागुला ल्याखं अल्याखं जुइ । जिं
स्वयम्भूम्ह भगवान बुद्ध्या भिंगु वुई पिनागु पुसाया फल अचम्मगु खनी ।

६. जिगु (यानागु) कुशल (आः तक) दयाच्वन । जि अनगारिक प्रब्रज्यां
प्रव्रजित जुया । थौं नं जि शाक्यपुत्रम्ह भगवान बुद्ध्या शासनये पूजायाये
बहःम्ह जुयाच्वना ।

७. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत
चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः बास याना ।

८. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना
कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान अर्जुनपुण्य स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु
जुल ।

अर्जुनपुण्यव्येरापदान खुगूगु क्वचाल ।

५१७. कुटजपुण्यत्थेरापदान

१. हिमाल प्रदेशय् लिक्कसं चावल नायागु पर्वत छगु दयाच्वन । उगु पर्वतया
विषय सुदर्शन नायाम्ह भगवान बुद्ध च्वना विज्यानाच्वन ।

२. हिमालय् सझगु स्वां ज्वनाः जि च्यय् थाहाँ वना । अनं जिं भव सागरं तरे
जूम्ह, अनाश्रवीम्ह सम्बुद्ध भगवान बुद्ध्यात खना ।

३. जिं कूटज स्वां कया हया: छ्यन्निंसें ल्हाः विन्ति यानाः स्वयम्भूम्ह,
महार्षिम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्यात पूजा याना ।

४. थनिं स्वीछगूगु कल्पय् उबले गुगु स्वां पूजा यानागु खः, व कारणं दुर्गति
थैगु मस्यू । थ बुद्धपूजाया फल खः ।

५. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत

अपदान पाति

चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

६. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बालाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान कुटजपुण्यित्य स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

कुटजपुण्यित्येरापदान न्हेगूगु क्वचाल ।

५१८. घोससञ्जकत्थेरापदान

१. जि न्हापा महा-जंगलय् मृग व्याधा जुयाच्चना । अन जिं क्लेश रजरहितम्ह दिव्य समूहं चाःहुइकाः च्चनाविज्याःम्ह भगवान बुद्ध्यात खना ।

२. प्यंगु सत्यत (चतुआर्यसत्य) प्रकाश याना विज्याना च्वंम्ह, अमृत-पद निर्वाण विषयस देशना याना विज्याना च्वंम्ह, लोकबन्धुम्ह सिखि भगवान बुद्ध्या मधुरगु धर्म नं जिं न्यना ।

३. असमानम्ह, अप्रतिपुद्गलम्ह भगवान बुद्धप्रति व वस्पोलया सःप्रति मन लयतायेका । उकिइ मन प्रसन्न यानाः तरे जुइत थाकुगु भवं जि तरे नं जुया ।

४. थनिं स्वीछगूगु कल्पय् उबले गुगु संज्ञा प्राप्त यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व घोष सःया संज्ञाया फल खः ।

५. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

६. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बालाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान घोषसंज्ञा स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

घोससञ्जकत्थेरापदान च्यागूगु क्वचाल ।

५१९. सब्बफलदायकत्थेरापदान

अपदान पालि

१. उबले जि मन्त्रय् पारंगतम्ह नामं वरुण नांयाम्ह ब्राह्मण जुया च्वना । फिम्ह कायपिं त्वःतः उबले जि जंगलय् द्वाहाँ वना ।
२. उगु जंगलय् जि बालाक आश्रम छगू दयेकाः मनोरमगु विहार नं वारे यानाः दयेकाः उकिइ च्वच्वना ।
३. मनूतयगु पूजा ग्रहण याये योग्यम्ह, लोकविज्ञम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्ध जितः तरेयाये मास्ते वयेकाः विज्यानाः वस्पोल जिगु आश्रमय् विज्यात ।
४. उगु जंगलय् गुलि जः दुगु खः व जः सिबे अप्वः वस्पोल बुद्धया आनुभावं जंगल छगुलिं च्याना च्वथं थिनाच्वन ।
५. जिं तादि गुण दुम्ह, श्रेष्ठम्ह बुद्धया अजाःगु प्रातिहार्य खनाःलि हःया थल दयेकाः व थल फलफूलं जायेका ।
६. अले वस्पोल भगवान बुद्धयाथाय् वनाः व सकतां दान विया । भगवान बुद्धं जिप्रति अनुकम्पा तयाः थ्व वचन धया विज्यात ।
७. “थ्व फलफूलया थल नापं ज्वना: छं जि ल्यूल्यू वा, भिक्षुसंघं नं (परिभोग यातकि) नया विज्यातकि छन्त पुण्य लाइ ।”
८. जिं व थल नापं ज्वना वनाः भिक्षुसंघयात दान विया । उकिइ हे मन प्रसन्न याना । (अनं लिपा) तुषित देवलोकय् जन्म काः वना ।
९. अनं जिं दिव्यमयगु नृत्य (प्याखं), म्ये, संगीत आदि सकतां सदां उगु पुण्यकर्मया संयुक्तिं यानाः अनुभव (भोगये) यानाः च्वना ।
१०. देवता जुया: अथवा मनू जुया: गुगु योनिइ जन्म काः वनेगु खः उगु जातिइ जितः छुं नं कथंया भोग सम्पत्तिइ कमी मजू । थ्व फल दानया विपाक खः ।
११. वस्पोल भगवान बुद्धयात उगु फल दान विया, जि समुन्द्र व पर्वत सहितगु प्यंगू दिशां युक्तगु पृथ्वीइ ईश्वर जुयाच्वना ।
१२. आकासे गुलि भंगःत दुगु खः, इपि गुलि च्वयतक थाहाँ वनीगु खः, अनतकया इपि भंगःत नापं जिगु वशय् दयाच्वनी । थ्व नं उगु फल दानया विपाक खः ।

अपदान पाति

१३. जंगलय् दुने गुलि राक्षसत, भूतत, यक्षत, कुम्भण्डत, गरुडत दइगु खः इपिं सकलें जिगु उपस्थानया (सेवाया) लागि वझिं जुयाच्चन ।

१४. कुमा, सोण, मधुकर, डंस, मकस, धैपिं उभय प्राणीपिं नं जिगु वशय् वझिं जुयाच्चन । थ्व नं फलदानया विपाक खः ।

१५. पंक्षि योनिइ जन्म जूम्ह, महानगु शक्ति दुम्ह, सुपर्ण नांयाम्ह भंगः (गरुड) नं जिगु सरणय् वई । थ्व नं फलदानया विपाक खः ।

१६. दीर्घायुम्ह, ऋद्धियुक्तम्ह, महायशश्वीम्ह गुपिं नागत दुगु खः, इपिं नं जिगु वशय् वझिं जुयाच्चन । थ्व फलदानया विपाक खः ।

१७. सिंह, धुँ, चितुवा, भालु, ध्वं आदि प्राणीपिं नं जिगु वशय् वझिं जुयाच्चन । थ्व नं फलदानया हे विपाक खः ।

१८. ओसधि तिण (वृक्ष) वासिपिं, आकासे च्वनीपिं आदि देवतापिं सकलें जिगु सरणय् वझिं जुयाच्चन । थ्व नं फलदानया हे विपाक खः ।

१९. खंकेत अतिकं थाकुगु अतिकं सूक्ष्मगु, गम्भरगु बांलाक प्रकाशयाना तःगु (धर्म) स्पर्शयाना: (थुइकाः) (निवार्ण बोध यानाः) वास याना च्वना । थ्व नं फलदानया हे विपाक खः ।

२०. च्यागू विमोक्षत स्पर्श (प्राप्त) यानाः, अनाश्रवीम्ह जुयाः बास यानाच्चना । जि प्रज्ञा प्राप्तम्ह जुयाच्चना । थ्व फलदानया हे विपाक खः ।

२१. महायशश्वीपिं, क्षययागु दोष दुपिं, फलय् थ्यंपिं गुलि नं बुद्धपुत्रपिं दुगु खः इपिं मध्यय् जि नं छम्ह जुयाच्चना । थ्व फलदानया हे विपाक खः ।

२२. कुशल मूलं अभिप्रेरित जूम्ह जुयाः अभिज्ञाय् पारंगतम्ह जुयाः दक्व आश्रवत (प्रहाण कथं) थुइकाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास यानाच्चना ।

२३. त्रिविद्या दुम्ह जुयाः, ऋद्धि प्राप्तम्ह जुयाः, महायशश्वीम्ह दिव्यश्रोत दुपिं गुलि नं बुद्धपुत्रपिं दुगु खः, इपिं मध्यय् जि नं छम्ह जुयाच्चना ।

२४. थनिं छगू लाख कल्प न्हापा उबले गुगु फल दान वियागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व फलदानया हे विपाक खः ।

२५. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत

अपदान पालि

चफुना: आश्रवरहितम्ह जुया: वास याना ।

२६. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान सर्वफलदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

सब्बफलदायकत्थेरापदान गुंगूगु क्वचाल ।

५२०. पदुमधारिकत्थेरापदान

१. हिमाल प्रदेशया लिक्कसं रोमस नांयागु पर्वत छगु दुगु जुयाच्चन । उबले 'सम्भव' नांयाम्ह भगवान बुद्ध पिने खुल्ला थासय् च्चना विज्याना च्चन ।

२. जि (थःगु) भवनं (छ्यैं न) प्याहाँ वयाः वस्पोलयात पलेस्वां नं कुइका च्चना । छन्हु अथे धारण याना हानं छ्यैंसं तुं त्याहाँ वना ।

३. थनिं स्वीछगूगु कल्पय् उबले गुम्ह बुद्धयात पूजा यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुया: वास याना ।

५. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान पदुमधारिक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

पदुमधारिकत्थेरापदान झिगूगु क्वचाल ।

फलदायकवर्ग क्वचाल

५२३. तिणदायकवर्ग

५२१. तिणमुट्ठिदायकत्थेरापदान

अपदान पाति

१. हिमाल प्रदेशया लिक्कसं लम्बक नांयागु पर्वत छगू दयाच्चन । अन उपतिश्य सम्बुद्ध (भगवान बुद्ध) पिने खुल्ला थासय् चंक्रमण यानाः (चाहिला) विज्याना च्चन ।
२. जि धाःसा उबले जंगलय् दुने मृग व्याधा जुयाच्चना । वस्पोल देवातिदे वम्ह वस्पोल भगवान बुद्धयात खनाः धाँय् छम्हू दान विया ।
३. भगवान बुद्धयात फ्यतुना विज्यायेगु लागि (धाँय्) वियाः मन प्रसन्न याना । वस्पोल सम्बुद्धयात वन्दना (अभिवादन) यानाः उत्तर पाखे स्वयाः वना ।
४. वनाः छु ई लिपा हे मृगजुं (सिंहं) जितः ज्वन । व सिंहं (वँय्) कुतुकुम्ह जि अन हे सिना (मृत्यु जुया) ।
५. आश्वरहितम्ह, श्रेष्ठम्ह बुद्धप्रति मरणासन्न इलय् गुगु कर्म यानागु खः, वाणं प्याहाँ वःगु वाणया वेग थें जि देवलोकय् वना (जन्म काः वना) ।
६. उगु पुण्यकर्म यानाः अन (देवलोकय्) दयेका तःगु विमान शुभगु (बांलाःगु जुल) । व विमान (भवन) द्वःछिगू भाग दुगु जुल । सच्छिगू गोलाकार दुगु व झण्डातय्सं यानाः वाउँसे च्वंगु जुल ।
७. लुया वःगु सुर्ज थें उगु प्रासादया जः थिनाच्चनी । कन्यातय्सं जायाच्चंगु व थासय् जि यथे सन्तुष्ट जुयाच्चना ।
८. उगु देवलोकं च्यूत जुयावयाः उगु हे कुशल मूलं अभिप्रेरितम्ह जुयाः मनुष्य भावय् वयाः आश्वरत क्षय (क्षीण) याःम्ह जुयाच्चना ।
९. थनिं रवीप्यंगूगु कल्पय् उबले गुगु फ्यतुइगु धाँय् दान जिं वियागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ धाँय् छम्हू दान वियागुया फल खः ।
१०. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः वास याना ।
११. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।
थन थुगु प्रकारं आयुष्मान तिणदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु

जुल ।

तिणमुट्ठिदायकत्थेरापदान छगूगु क्वचाल ।

५२२. मञ्चदायकत्थेरापदान

१. तादि गुणं युक्तम्ह, लोकय् ज्येष्ठम्ह विपश्वी भगवान् बुद्धयात् थःगु हे
ल्हाःतं प्रसन्नं जुयाः खाता छगू दान विया ।
२. उगु खाता दानया कारणं किसिया रथ, सलया रथ व दिव्यमयगु रथ न
प्राप्त याना । अथे हे आश्रवत क्षय जुइगु थासय् थ्यंका ।
३. थनिं रवीछगूगु कल्पय् उबले जिं गुगु खाता दान यानागु खः, व कारणं
दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व खाता दानया फल खः ।
४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत
चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।
५. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना
कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान मञ्चदायक स्थविरं थुपिं गाथात ध्या विज्याःगु
जुल ।

Dhamma.Digital

मञ्चदायकत्थेरापदान निगूगु क्वचाल ।

५२३. सरणगमनियत्थेरापदान

१. उबले आजीवक जुयाच्वनाम्ह जि व भिक्षु (भन्ते) छम्ह नौकाय् (डुङ्गाय्)
थाहाँ वना (गया) । नौका स्यंबलय् (टुक्रा जूबले) व भिक्षुं जितः सरण
(रवाहालि) बिल ।
२. थनिं स्वीछगूगु कल्पय् उबले सुनां जितः सरण व्यूगु खः व कारणं दुर्गति
धैगु मस्यू । थ्व सरणगमनया फल खः ।
३. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत
चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

अपदान पाति

४. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बालाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् सरणगमनिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

सरणगमनियत्थेरापदान स्वंगूगु ब्रचाल ।

५२४. अबभञ्जनदायकत्थेरापदान

१. उबले जि बन्धुमति नगरया राजोद्यानये (जुजुया बरैचाय्) च्वंच्वना । उबले जि कमण्डलु (लःथल) धारण याइम्ह छ्यँगूया वसः पुनीम्ह जुयाच्वना ।

२. अन जिं स्वयम्भूम्ह, अपराजितम्ह, वीर्यं युक्तम्ह, ध्यानये भिरतम्ह, ध्यानीम्ह, वशं युक्तम्ह, निर्मलम्ह भगवान् बुद्धयात खना ।

३. सकतां ज्याय् समृद्धम्ह, (प्यंगू) ओघ (भवसागरत) अवतिर्ण जूम्ह, अनाश्रवीम्ह खनाःलि सुमनम्ह जुयाः लयतायाः म्हय् बुलीगु चिकं दान विया ।

४. थनिं गवीछगूगु कल्प न्हापा उबले गुगु दान वियागु खः, व कारणं दुर्गीति धैगु मस्यू । थ्व मस्यू थायेगु चिकं दानया फल खः ।

५. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

६. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बालाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् अबभञ्जनदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

अबभञ्जनदायकत्थेरापदान प्यंगूगु ब्रचाल ।

५२५. सुपटदायकत्थेरापदान

१. लोकनायकम्ह विपश्वी भगवान् बुद्ध दिवा विहारं प्याहाँ विज्यात (वस्पो ल खनाः) जिं हलुकागु, बालाःगु वसः दान विया । कल्पतक स्वर्गय् सन्तो

षं च्वना ।

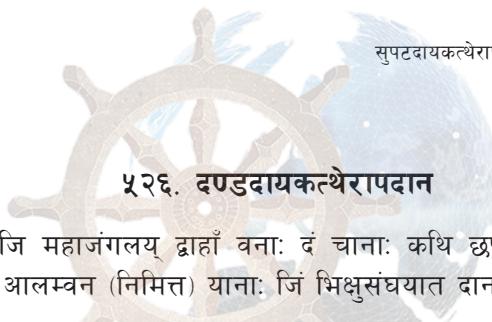
२. थनिं र्वीछगूगु कल्पय् उबले गुगु भिंगु वस्त्र दान वियागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । अथ सुपट दानया फल खः ।

३. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

४. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान सुपटदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

सुपटदायकत्थेरापदान न्यागूगु क्वचाल ।

५२६. दण्डदायकत्थेरापदान

१. उबले जि महाजंगलय् द्वाहाँ वनाः दं चानाः कथि छपु दयेकाः संघया (भिक्षुसंघ) आलम्वन (निमित्त) यानाः जिं भिक्षुसंघयात दान विया ।

२. उकिं हे मन प्रसन्न यानाः, भिंगु व्रत दुपिं संघपिन्त वन्दना यानाः व आलम्व कथि नं दान वियाः उत्तर पाखे स्वयाः प्याहाँ वना ।

३. थनिं र्वीप्यगूगु कल्पय् उबले गुगु दण्ड दान वियागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । अथ दण्ड (कथि) दानया फल खः ।

४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

५. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान दण्डदायक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

दण्डदायकत्थेरापदान खुगूगु क्वचाल ।

५२७. गिरिनेलपूजकत्थेरापदान

१. न्हापा जि जंगलय् चाःहिला च्वनीम्ह मृग व्याधा जुयाच्वना । (अन) जिं सकल धर्मय् पारंगतम्ह, (क्लेश) रज (धू) रहितम्ह भगवान बुद्धयात खना ।
२. सकल सत्वप्राणीपिनिगु हित-सुखय् लगेजुया विज्यानाच्वंम्ह, महाकारुणिकम्ह वस्पोल भगवान बुद्धयात सुमनम्ह जुयाः लय्तायाः नेल स्वां पूजा याना ।
३. थनिं स्वीछगूगु कल्पय् उबले गुगु स्वां पूजा यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।
४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।
५. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।
थन थुगु प्रकारं आयुष्मान गिरिनेलपूजक स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

गिरिनेलपूजकत्थेरापदान न्हेगूगु क्वचाल ।

Dhamma.Digital

५२८. बोधिसम्मज्जकत्थेरापदान

१. जि न्हापा चैत्य-प्रांगणे (चिभाः दुगु थासय्) कुतुंवना च्वंगु बोधिसिमा हःत (खनाः) कयाः वां छ्वया विया । (उकिं) नीगू गुणत प्राप्त याना ।
२. उगु कर्मया तेजं (आनुभावं) भव संसारय् चाःहिला च्वनावले देव-मनुष्य धैगु निगू भवय् जक चाःहिला च्वना ।
३. देवलोकं च्यूत जुयाः मनुष्य भवय् जन्म काः वःसां ब्राह्मण वा क्षत्रीय धैगु निगू कुलय् जक जन्म कया ।

अपदान पालि

४. पुष्टगु शरीर दुम्ह जुयाः, आयु आरोग्यं युक्तम्ह जुयाः, अंग सम्पूर्णम्ह जुयाः, सफाम्ह जुयाः, बांलाःगु रूप शोभा दुम्ह जुया च्वना ।
५. देवलोकय् जन्म काःसां, मनुष्यलोकय् जन्म काःसां, न्त्याथाय् जन्म काःसां सुवर्ण वर्णम्ह जुयाच्वना । व छु नं ख्वाउँसे चंगु लुँ थें (भिंगु शरीरं) जः विया च्वनी ।
६. बोधिसिमाया हःत वांछ्वयागुलिं जिगु शरीरया छ्यँगू (वर्ण) न्त्यावले नाइसे, यच्चुसे, पिच्चुसे, सूक्ष्म, मृदु जुयाच्वनी ।
७. न्त्याथाय् न्त्यागु गतिइ (जन्मय्) जूसा नं प्राप्त जुइगु शरीरय् गुबले नं धू, दाग फोहर आदि थाइमखु, किइमखु । थ्व सिमा हःत वांछ्वयागुया विपाक फल खः ।
८. क्वाःगु फय् लाइबले नं, मि-तापया कारणं तांन्वः जुइबले नं जिगु शरीरय् चःति वइमखु । थ्व हः वांछ्वयागुया विपाक खः ।
९. कुष्ठ, तःकई, चासुइगु, दाग, अबुर्द आदि जिगु शरीरय् गुबले नं दइमखु । थ्व हः वांछ्वयागुया फल खः ।
१०. भव संसारय् चाःहिला च्वनावले मेगु गुणत नं जितः दयाच्वनी । जितः गुबले नं शरीरय् रोगं कइमखु । थ्व हः वांछ्वयागुया फल खः ।
११. भव संसारय् चाःहिला च्वनावले मेगु गुणत नं जितः दयाच्वनी । जितः गुबले नं मानसिक पिडा (मनया घाः) जुइमखु । थ्व हः वांछ्वयागुया फल खः ।
१२. भव संसारय् चाःहिला च्वनावले मेगु गुणत नं जितः दयाच्वनी । जितः गुबले नं शत्रु त (पासापि) धैपि मदु । थ्व हः वांछ्वयागुया फल खः ।
१३. भव संसारय् चाःहिला च्वनावले मेगु गुणत नं जितः दयाच्वनी । जितः गुबले नं भवभोग सम्पत्तिं कमि मजू । थ्व हः वांछ्वयागुया फल खः ।
१४. भव संसारय् चाःहिला च्वनावले मेगु गुणत नं जितः दयाच्वनी । जितः गुबले नं मि पाखे, जुजु पाखे, खुँ पाखे, लः पाखे भय मदु ।
१५. भव संसारय् चाःहिला च्वनावले मेगु गुणत नं जितः दयाच्वनी । जितः

अपदान पाति

न्त्यावले नं नोकर चाकरत थः यत्थे दयाच्चनी ।

१६. गुलि आयु प्रमाण दयेकाः मनुष्य भवय् जन्म कायेगु खः, उगु आयु छुं नं कारणं कम जुइमखु । अहं हः वांछ्वयागुया फल खः ।

१७. दुने च्चपि, पिने चाःहिलीपि, गामेच्चपि, देशेच्चपि थुपि सकसिनं जिगु भिं चाहे जुयाच्चनी । जिं धयागु अनुसारं वनीपि जुयाच्चनी ।

१८. जि भवय् भोग सम्पत्ति, यशकीर्ति, श्री सम्पत्ति व थःथितिपि सहितम्ह जुयाच्चना । जि दक्व भवय् नं भय मदुम्ह, सन्ताप मदुम्ह नं जुयाच्चना ।

१९. जि भवय् चाःहिला च्वनावले न्त्यावले नं देवतापिंसं, मनूतय्सं, असुरं, गन्धर्वं व यक्ष-राक्षसपिंसं नं इपि सकस्यां जितः रक्षा याना च्वनी ।

२०. देवलोकय् व मनुष्यलोकय् धैगु निगू लोकय् नं थुकथं यश भोग यानाः अन्तिमय् अनुत्तरगु (उत्तमगु) निर्वाणय् नं थ्यकः वना (प्राप्त याना) ।

२१. सुं नं व्यक्तिं सम्बुद्ध्यात वा वस्पोल शास्ताया बोधि (चैत्य) यात उद्दे शित यानाः पुण्य संचय यात धाःसा वयात छु दुर्लभ जुइ ?

२२. मार्गय नं, फलय् नं, धर्मय् नं, ध्यान-अभिज्ञा गुणे नं मेपिनि स्वयाः अप्वः ज्ञां अभिम्ह जुयाच्चना । आश्रवरहितम्ह जुयाः परिनिर्वाण नं जूथे ।

२३. न्हापा जि प्रसन्नगु मन दुम्ह जुयाः बोधिवृक्षया हः वांछ्वया न्त्यावले नं थुगु नीगू गुणं युक्तम्ह जुयाच्चना ।

२४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

२५. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान बोधिसम्मज्जक स्थविरं थुपि गाथात धया विज्याःगु जुल ।

बोधिसम्मज्जकत्थेरापदान च्यागूगु ब्रवचाल ।

५२९. आमण्डफलदायकत्थेरापदान

१. लोकनायकम्ह, सकतां धर्मय् पारंगतम्ह, जिनम्ह पदुमुत्तर भगवान् बुद्ध समाधि ध्यानं दान विज्यानाःलिं चंकमण यानाच्चना विज्यात ।

२. उबले जिं खःम्हू (खरिघर) ज्वनाः फल खाना हया च्वनाबले वस्पोल महामुनिम्ह (क्लेश) रजरहितम्ह भगवान् बुद्ध चंकमण याना विज्यानाः च्वंगु खना ।

३. सुमन दुम्ह जुयाः प्रसन्नगु (लयताःगु) मनं छ्यँन्निसें ल्हाः विन्तियानाः वस्पोल सम्बुद्ध्यात वन्दना याना (अभिवादन याना) । जिं व आमण्ड फल दान विया ।

४. थनिं छगू लाख कल्प न्हापा उबले गुगु फल दान यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व आमण्ड फल दानया विपाक खः ।

५. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः बास याना ।

६. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान आमण्डफलदायक स्थविरं थुपिं गाथात ध्या विज्याःगु जुल ।

Dhamma.Digital

आमण्डफलदायकत्थेरापदान गुंगागु क्वचाल ।

५३०. सुगन्धत्थेरापदान

१. थुगु भद्र कल्पय् ब्राह्मण कुलयाम्ह, महायशश्वीम्ह, खैं ल्हाइपिं मध्ये उत्तमम्ह, नामं काशयप नांयाम्ह भगवान् बुद्ध उत्पन्न जूगु जुल ।

२. स्वीनिता लक्षणं सम्पन्नम्ह, अनुव्यञ्जनं नं युक्तम्ह, शरीरया जः नं युक्तम्ह, रश्म समूहं युक्तम्ह, काशयप भगवान् बुद्ध उत्पन्न जूगु जुल ।

३. (वस्पोल बुद्ध) तिमिला थें सौम्य जुयाच्चन । सूर्ज थें प्रभा (जः) दयाच्चन ।

अपदान पाति

मेघ (सुपाँय) थे क्लेश मदयेका विज्यानाः सागर थे गुणं युक्तम् जुयाच्चन ।

४. धरती थे शीलं युक्तम् जुयाच्चन । हिमाल थे समाधि ध्यानं युक्तम् जुयाच्चन । आकास थे प्रज्ञां युक्तम् जुयाच्चन । फय् थे प्यमफुइम् जुयाच्चन ।

५. जन समूहया दथी (विचय) विशारदम् वस्पोल महावीरम् भगवान् बुद्धं गुबले महाजनपिं (मनूत) (थुगु भव सागरं) उद्धार (तरे) याना विज्यासे सत्य (धर्म) प्रकाश (देशना) याना विज्याना च्चन ।

६. उबले हे जि वनारस शहरया समृद्धम्, धनधान्य भोग सम्पत्तिं युक्तम्, महायशशवीम् श्रेष्ठीपुत्र जुयाच्चना ।

७. जंघाविहारं चाःहिलाः मृगदाय थ्यकः वनाम् जिं अमृत (निर्वाण) पद दे शनायाना विज्यानाच्चंम् (क्लेश) रजरहितम् भगवान् बुद्धयात खना ।

८. (उगु देशना) फैले जुया वनाच्चनीगु मधुरगु सः दुगु, मैनाया सः समानगु सः दुगु, हंसया ध्वनिथे चंगु शब्द दुगु महाजनपिन्त धर्मया बोध याका विज्यानाच्चंम् भगवान् बुद्धयात जिं खना ।

९. वस्पोल देवातिदेवम् भगवान् बुद्ध खनाः, व मधुरगु वचन (धर्म देशना) नं न्यनाः अप्रमाणगु भोग सम्पत्तित त्वःताः वयाः अनगारिक प्रवर्ज्यां प्रव्रजित जुया ।

१०. अथे प्रव्रजित जुयाः याकनं हे जि बुहश्वतम्, धर्मकथिकम्, विस्तृत कथं थूम् (भिक्षु) जुयाच्चना ।

११. जि मनूतय् विचय् (जनसमूह विचय) च्चनाः लयतायाः गुण वर्णना याये गुलिइ विशारदम् जुया । हानं हानं सुवर्ण वर्णम् भगवान् बुद्धया गुण वर्णना याना । व गथे धाःसा...

१२. वस्पोल भगवान् बुद्ध क्षीण आश्रव दुम् (आश्रवरहितम्) जुया विज्यात । उपद्रवरहितम् जुया विज्यात । तापाकूगु भय दुम् जुया विज्यात । सकल कर्मत क्षय (नाश) याना विज्याम् जुया विज्यात । उपधि संस्कार दुखं मुक्तम् जुया विज्यात ।

१३. वस्पोल अजाःम् भगवान् बुद्ध खः । वस्पोल अनुत्तरम् (उत्तमम्)

सिंह पुरुष खः । वस्पोल देवतापि॑ं सहितगु लोकय् ब्रह्मचक्र प्रकाश याना विज्याइम्ह जुया विज्यात ।

१४. वस्पोल महर्षिम्ह भगवान बुद्ध थः दमितम्ह जुयाः महाजनपि॑ं (मनूत) नं दमन याना विज्याइम्ह जुया विज्यात । थः शान्तम्ह जुयाः मनूत नं शान्त याना विज्याइम्ह जुया विज्यात । थः (क्लेश मिं) निवृत्तम्ह (मुक्तम्ह) जुयाः मनूत नं (क्लेश मिं) निवृत्त (मुक्त) याना विज्याइम्ह जुया विज्यात ।

१५. वस्पोल भगवान बुद्ध वीरम्ह, सूरम्ह, धीरम्ह, प्राज्ञम्ह, कारुणिकम्ह जुया विज्यात । (न्यागू वशं) वसिभूतम्ह, विजितम्ह, जिनम्ह, अल्पभोगीम्ह, अनालयम्ह (तृष्णा मदुम्ह) जुया विज्यात ।

१६. गुरुपिनि विचय् नं वस्पोल तृष्णा मदुम्ह, अचलम्ह, ज्ञां दुम्ह, मोह मदुम्ह, (मेपिनापं समान याये बहःपि॑ं मदुगुलिं) असमानम्ह, मुनिम्ह, भार वहन याइम्ह, वृषभम्ह, नागम्ह, सिंहम्ह, सक्षमम्ह जुया विज्यात ।

१७. वस्पोल विरागीम्ह, निर्मलम्ह, ब्रह्मम्ह, वाद-विवादय् सूरम्ह, (क्लेशमार त्याकूगुलिं) रणवीरम्ह, अखीलम्ह, विमलम्ह, असमानम्ह, सवृत्तम्ह, परिशुद्धम्ह जुया विज्यात ।

१८. वस्पोल ब्राह्मणम्ह, श्रमणम्ह, नाथम्ह, वैद्यम्ह, शल्य चिकित्सकम्ह, यो धम्ह, बुद्धम्ह, प्रसिद्धम्ह अचलम्ह मुदिता गुणं युक्तम्ह, उदयमानम्ह जुया विज्यात ।

१९. वस्पोल तृप्तम्ह, (महाकरुणा॑ं) युक्तम्ह, (क्लेश शवुत) नाश या॒ःम्ह, शान्तपदय् विज्याःम्ह, निर्वाणय् थ्यंकीम्ह, अमृत धर्म प्रकाश याइम्ह, अनुयायित लयतायेकीम्ह, (भव बन्धन) भेद याइम्ह, भव वृक्ष क्षेदन याइम्ह, मेपिनिगु खँ न्यनीम्ह, (योग्यपिनिगु) प्रशंसा याइम्ह जुया विज्यात ।

२०. (रागादि क्लेश मदुगुलि॑) वस्पोल अखिलम्ह, (रागादि सूल मदुगुलि॑) विसूलम्ह, अनिधम्ह (उपद्रव रहितम्ह), शंका मदयेकूम्ह, अनेजम्ह (तृष्णा मदुम्ह) क्लेश धू मदुम्ह) विरजम्ह, सह याना विज्याइम्ह, निर्वाण मार्गय् विज्याइम्ह, मार्ग-कुमार्ग कनीम्ह, धया विज्याइम्ह जुया विज्यात ।

२१. (प्राणीपि॑ं संसारं) तरेयाना विज्याइम्ह वस्पोल अभिवृद्धि याना विज्याइम्ह, निर्वाण प्राप्त सिद्ध याना विज्याइम्ह, (क्लेशरूपी चट्टान) टुक्रा याना विज्याइम्ह,

अपदान पाति

प्राणीपिंत निर्वाणय् थंका विज्याइम्ह, लोकोत्तर गुणं युक्तम्ह, यह्पुसेच्वंम्ह,
(क्लेश शत्रुत) नाश याइम्ह, (क्लेश मदयेकूगु) वीर्यं युक्तम्ह, तपश्वी गुणं
युक्तम्ह जुया विज्यात ।

२२. वस्पोल (भिं मभिंप्रति) समान मन दुम्ह, असमानम्ह भगवान बुद्ध्यात
जक समान जुइगुलिं असम-समम्ह, असहायम्ह (मेपिनिगु ग्वाहाली म्वाःगुलिं),
दया गुणं युक्तम्ह, सर्वज्ञता ज्ञानया लागि यायेमाःगु सकतां याना विज्याइम्ह,
न्हापायाम्ह बुद्ध धुंकाः प्रकट जुया विज्याःगुलि ऋषित्तम नांयाम्ह जुया
विज्यात ।

२३. शंका उपशंका मदुम्ह, मान मदुम्ह, अप्रमेय्यम्ह, अनूपमम्ह, सकल
वर्णना विषय अतिक्रमण याना विज्याइम्ह, सत्य धर्म व सीकेमाःगु सकतां
खँ्य् पारंगतम्ह, जिनम्ह जुया विज्यात ।

२४. सुनांनं वस्पोल सत्वसार गुणं उत्तमम्ह बुद्धप्रति श्रद्धां युक्त जुयाः लय्
तायाः अमृत फल प्राप्त याना काई । उकिं वस्पोल बुद्धप्रति, धर्मप्रति व
संघप्रति दुगु श्रद्धा (आस्था) महानगु ऋद्धि दुगु खः धकाः वर्णना यात ।

२५. जिं थथे गुणं युक्तम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्यागु वर्णना याये धुंकाः
जनसमूहया विचय् च्वनाः धर्मया खँ नं कना ।

२६. अनं च्यूत जुया वनाः तुषित देवलोकय् महासुख अनुभव (भोगे) याना
। अनं नं च्यूत जुयाः मनुष्य लोकय् जन्म जुयाः सुगन्धिकम्ह जुया च्वना ।

२७. जिं पिकायेगु फय, म्हुतुयागु गन्ध, म्हयागु गन्ध, अथे हे जिगु चःतिया
गन्ध आदि सकतां गन्ध नं नस्वाःगु (सुगन्ध) जुयाच्वनी ।

२८. जिगु म्हुतुं न्त्याबलें नं पलेस्वां, उत्पला स्वां, चम्पक स्वांया सुगन्ध फै
ले जुयाः थुपिं स्वांया बास्ना थथे खः धकाः धयाच्वनी । जिगु शरीरं नं थथे
हे बास्ना वयाच्वनी ।

२९. (भगवान बुद्ध्यागु) उगु कथंया वर्णना यानागुया थजाःगु फल विपाक
अतिकं विस्मयजनक खः । व वर्णना हानं जिं याये । सकलें एकाग्र जुयाः
जिगु (वचन) न्य॑ ।

३०. “मनूत मुनीगु थासय् मननिसें लय्तायाः मधुरगु सलं बुद्ध्या गुण वर्णना

यानाः न्त्याथाय् नं सुखीम्ह जुयाच्चना ।

३१. यशश्वीम्ह, सुखीम्ह, श्रीकान्तम्ह, ज्योतिम्ह, प्रियदर्शीम्ह, बत्ताम्ह, अप्रतिहतम्ह, निर्दोषम्ह, प्रज्ञावानम्ह नं जुयाच्चना ।

३२. आयु (क्षीण) वित्येजुया वनीबले बुद्धभक्तपिन्त निर्वाण अःपुक लाभ जुई । उकिया कारण जिं कने । गथे खः अथे हे कने बालाक न्यै-

३३. जिं भगवान बुद्धया शान्तगु यशकीर्तियात विविधकथं अभिवादन (वन्दना) यासे गुगु गुगु थासय् जन्म जुइगु खः अन अन यश दुम्ह जुयाच्चना ।

३४. दुःखया अन्त याना विज्याइम्ह बुद्ध नं, शान्तगु असंस्कृतगु धर्म नं वर्णना यासे मेपिं प्राणीपिन्त नं सुख हया बिइम्ह जुयाः व कारणं थःत नं सुख प्राप्त याइम्ह जुयाच्चन ।

३५. जि बुद्धालम्बन प्रीतिं युक्तम्ह जुयाः भगवान बुद्धया गुण वर्णना यानाःलि थःगु मन नं मेपिंजनया मन नं साला कायेगु याना । व कारणं श्रीकान्तम्ह जुयाच्चना ।

३६. तिर्थकरतय् गु समूहया विचय् च्चनाः इमिगु मिथ्या धारणा दमन यानाः बुद्धया गुण वर्णना यानाः इपिं विचय् वस्पोल (मतथें) थीका तया । व कारणं प्रभां युक्तम्ह जुयाच्चना ।

३७. वस्पोल सम्यक् सम्बुद्धया गुण वर्णना यानाः व कारणं तिमिला थें मनूतयैत प्रियगु स्वभाव दुम्ह जुयाः प्रियदर्शीम्ह जुयाच्चना ।

३८. जिं थःगु गुलि शक्ति दुगु खः व प्रमाणं वचनं वस्पोल भगवान बुद्धया वर्णना याना । व कारणं न्ववायेगुली दक्षम्ह, वागिश्वरम्ह, विचित्र मानकम्ह व ज्ञां दुम्ह जुयाच्चना ।

३९. विमति प्राप्तम्ह सुं मूर्खत दुसा इमिसं भगवान बुद्धयात परिभव (दोष) याःसा इमित कारणाकारण सहित निग्रह याना । व कारणं जि अपरिभविकम्ह (मेपिसं दोष मविइम्ह) जुयाच्चना ।

४०. जि भगवान बुद्धया गुण वर्णना यानाःलि प्राणीपिनिगु क्लेश तापाका छ वया । उगु कर्मया बलं जि निक्लेशी मन दुम्ह जुयाच्चना ।

अपदान पाति

४१. भगवान् बुद्धयात् लुमंकाः गुण देशना यानाः न्यनीपिन्त ज्ञां दयेका विया । व कारणं जि प्रज्ञां युक्तम्ह जुयाः सूक्ष्मगु ज्ञान दृष्टि (दुम्ह जुयाच्चना) ।

४२. दक्ष आश्रवत् क्षीण यानाः (मदयेकाः) संसार सागरं उत्तीर्णम्ह जुया । उपादान रूपी (सिँ) मदुगु मि थें सिनाः परिनिर्वाणय् थ्यंकःवनीम्ह जुयाच्चना ।

४३. जिं थुगु हे कल्पय् गुम्ह भगवान् बुद्धया गुण वर्णन यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्य बुद्ध वर्णनाया फल खः ।

४४. जिगु क्लेशत् दहन जुल । दक्ष भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

४५. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् सुगन्ध्य स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

सुगन्ध्यत्थेरापदान मिंगूगु व्वचाल ।

तिणदायकवर्ग व्वचाल

५४. कच्चायनवरग

५३१. महाकच्चायनत्थेरापदान

१. थनिं छगू लख कल्प न्हापा अनेजम्ह, मार शत्रुत त्याकूम्ह, लोकनायकम्ह, जिनम्ह पदुमुत्तर नांम्ह भगवान् बुद्ध लोकय् उत्पन्न जुल ।

२. वस्पोल वीरम्ह, पलेस्वांया हः थें जाःगु मिखा दुम्ह, तिमिला थें यच्चुसे पिच्चुसे चंगु ख्वाः दुम्ह, कनक पर्वत थें (लुँया पहाड थें) थिनाच्चंम्ह, सुर्जया रश्मि थें प्रभा दुम्ह...

३. ...प्राणीपिनिगु मिखा नुगः सालाकाइम्ह, उत्तमगु लक्षणं सजयेयाना तःम्ह, (स्वीनिता महापुरिस लक्षणं युक्तम्ह) सकल प्रकारया (वर्णनात्मक) खं अतिक्रमण याना विज्याःम्ह, देव मुनष्यपिंसं सत्कार-सम्मान याका विज्याइम्ह...

अपदान पालि

४. ...मधुरगु सः दुम्ह, वागिश्वरम्ह (खँ ल्हायेगुलि दक्षम्ह), जन समूह विचय् विशारदम्ह, सकल प्राणीपित्त करुणारूपी बन्धनं चिना विज्याःम्ह , सकल प्राणीपित्त (धर्म) बोध याका विज्यासे वस्पोल सम्यक् सम्बुद्ध....

५. (प्यंगू प्रशंसितगु (च्छाये बहःगु) सत्य धर्म मधुरकथं देशना याना विज्याइ (कना विज्याइ) । मोह रूपी चागालय् कुतुंवना च्वंपिं प्राणीपि (उकिइ) बांलाक उद्धार याना (थकया) विज्याइ ।

६. उबले हिमालय् च्वनीम्ह तपश्वीम्ह जि एकचारीम्ह जुयाः आकासं मनुष्य लोकय् वनाच्वनावले जिं वस्पोल भगवान बुद्ध्यात खना ।

७. (जि) वस्पोलया लिक्कसं वना: छम्ह वीरम्ह श्रावकया महान गुण सम्बन्धी वर्णना यासे याना विज्यानाच्वंगु धर्मदेशना (बाखं) न्यना ।

८. “जिं सक्षिप्त रूपं (वःचा हाकलं) कनागु खँ आयुष्मान कात्यायनं (भन्ते नं) विस्तृत रूपं (ताःहाकलं) कनाः जनसमूह नं, जि नं सन्तुष्ट याई ।”

९. “हे भिक्षुपि ! जि थजाःम्ह मेपि सुनं श्रावकपि मखना । उकिं थवस्पोल थुके अग्रम्ह खः । व कारणं उकिइ एतदग्रस्थानये च्वंम्ह (प्राप्त याःम्ह) धकाः सिइकि (धारण या) ।”

१०. उबले जि वस्पोल भगवान बुद्ध्या मनोरमगु वचन न्यनाः अचम्म चाचां हिमाल प्रदेशय् वनाः स्वांत ज्वनाः वया...

११. लोकया सरण जुयाविज्याःम्ह वस्पोलयात पूजा यानाः उगुथाय् प्रार्थना याना । उबले वस्पोल भगवान बुद्धं जिगु मनोकामना थुइका विज्यानाः (थथे) धया विज्यात ।

१२. छ्याः सफा याःगु लुँया जःथें च्वंगु छ्यंगू दुम्ह, च्वयपाखे चाःतुलाच्वंगु सँ दुम्ह, पूर्णरूपं लां त्वपुना तःगु ब्वहः दुम्ह, निश्चलम्ह, ल्हाः विन्ति याना च्वनाच्वंम्ह उत्तमम्ह थव ऋषियात स्व....

१३. लयताःगु ख्वविं जाःगु मिखा दुम्ह, भगवान बुद्ध्या गुण वर्णना याये गुलिइ मेहेनत दुम्ह, अमृतं म्वःल्हुइका तःम्ह थें च्वंम्ह, धर्मरूपी शरीर दुम्ह थव ऋषियात स्व....

१४. (थव ऋषि) कत्यायनयागु गुणत न्यनाः, व पद प्रार्थना यानाच्वन ।

महामुनिम्ह गौतम बुद्धया बुद्धशासन दया चवनीबले भविष्य....

१५. उगु बुद्धधर्मय् दायादम्ह धर्म दयेकातःम्ह औरस पुत्रम्ह नामं कत्यायन नांयाम्ह शास्ताया श्रावकम्ह जुइतिनि ।

१६. गथे आः जिं धयागु खः अथे हे अनागतय् बहुश्रुतम्ह, महानगु प्रज्ञां युक्तम्ह, नुगःया खें सिइकीम्ह जुयाः थ्व ऋषि व थासय् (पदय्) थ्यंकः वनी (प्राप्त याना काई) ।

१७. थनिं छगू लख कल्प न्हापा गुगु कर्म उबले यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

१८. कि देवता जुयाः, कि मनू जुयाः थ्व निगू भवय् जक जन्म कयाः चाःहिला च्वना । जिं मेगु जातिइ (भवय्) (जन्म काः) मवना । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

१९. जि क्षत्रीय कुलय् व ब्राह्मण कुलय्, थ्व निगू कुलय् जन्म जुया । जि नीचगु कुलय् जन्म मजुया । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

२०. आः थ्व अन्तिमगु (पश्चिम) भव (जन्म) खः । जि उद्यनि शहरय्, चन्द्र प्रद्योत जुयुया पूरोहितया काय् जुया ।

२१. सूक्ष्मगु ज्ञां दुम्ह, (प्यंगू) वेदय् पारंगतम्ह जुयाच्वना । जि मां ‘चन्द्रीमा’ नांयाम्ह जुयाच्वन । उत्तमगु छ्यांगू दुगुलि जि ‘कत्यायन’ नांयाम्ह जुयाच्वना ।

२२. भगवान बुद्धया विषयस न्यनेत जुं छवःम्ह जिं गुण समूह दुम्ह लो कनायकम्ह, मौक्षद्वार (निर्वाण) नापं खना... ।

२३. (संसार) यात्रा रूपी चा गंकीगु निर्मलगु बुद्धवचन न्यनाः न्यासःम्ह नापं शान्तगु अमृतय् (निर्वाण) थ्यंकः वना ।

२४. महामुनिम्ह भगवान बुद्धया मनोभाव सीकीम्ह जुयाः बांलाक समृद्ध जूगु मनोभाव दुम्ह जुयाः एतदग्र स्थानये तःम्ह (स्थापितम्ह) नं जुया ।

२५. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

२६. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कथागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बालाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान महाकत्यायन स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

महाकच्चायनत्थेरापदान छगूगु व्वचाल ।

५३२. वक्कलित्थेरापदान

१. थनिं छगू लख कल्प न्हापा लोकनायकम्ह, अनोमम्ह, अमितम्ह नामं पदुमुत्तर नांयाम्ह भगवान् बुद्ध लोकय् उत्पन्न जुल ।

२. वस्पोल भगवान् बुद्धया ख्वाः पलेस्वां थें च्वं । लः नाप मथीक च्वनीगु पलेस्वां थें लोकया नापं घट्टन मजूसे च्वनी । वस्पोलया वर्ण नं पलेस्वां थें च्वं ।

३. वस्पोल वीरम्ह जुया विज्यात । तुयुगु पलेस्वां हःथें जाःगु मिखा दुम्ह, पलेस्वां थें यइपुस्से च्वं । उत्तमगु पलेस्वांया बास्ना थें बास्ना वइगु म्हुतु दुम्ह जुया: वस्पोल पदुमुत्तर नांयाम्ह जुया विज्यात ।

४. अथे हे वस्पोल भगवान् बुद्ध लोकय् ज्येष्ठम्ह खः । गुण दयेकीम्ह (मिखा मदुपिन्त) मिखा थेंम्ह, शान्त स्वभावम्ह, गुणया निधान दुम्ह, करुणा गुणं सागरम्ह जुया विज्यात ।

५. ब्रह्म, असुर, सुरपिंसं पूजा याःम्ह, देवमनुष्य समूहं चाःहिका विज्याःम्ह जनसमूह विचय अतिकं उत्तमम्ह वस्पोल महावीरम्ह भगवान् बुद्ध गुँ छन्तु दिनये...

६. बास्ना वइगु म्हुतुं (वचनं) मधुरगु सलं सकल समूहत अनं तुं मुंकातयाः थःछम्ह श्रावकयात प्रशंसा याना विज्यात ।

७. श्रद्धां जायाच्चंम्ह, भीगु पतिं दुम्ह, जितः स्वयेत (व्याकुलम्ह), लालचा दुम्ह थव भिक्षु वक्कलि थें जाःम्ह मेपिं जिं सुनं मखना ।

८. उबले जि हंसवति शहरय् ब्राह्मण पुत्रम्ह जुया: भगवान् बुद्धया व वचन

न्यनाः उगु स्थान पद ययेका च्वना ।

१. अले उबले हे श्रावकसंघिं नापं वस्पोल निर्मलम्ह भगवान बुद्ध्यात निमन्त्रणा यानाः (व्वनाः) छ्वाः तक (एक हप्ता) भोजन याकाः चीवर वस्त्र नं पुंका (दान विद्या) ।

१०. वस्पोलया अनन्तगु गुण सागरय् (समुन्द्रय्) छ्यंनं चुयाः (वन्दना यानाः) द्वाहाँ वनाः पूर्णरूपं लयतायाः थ्व वचन धया;

११. “हे महामुनि ! थनिं न्हेन्हु न्त्यवः गुम्ह व भिक्षु श्रद्धावानपि मध्ये अग्रम्ह धकाः छलपोलं कना विज्यात, जि नं व थें हे जुइमा” धकाः धया ।

१२. थथे धयाबले वस्पोल महावीरम्ह अनावरण जूगु दर्शन (ज्ञां) दुम्ह भगवान बुद्धं जनसमूहया विचय् च्वनाः थ्व वाक्य (वचन) धया विज्यात (पिकना विज्यात) ।

१३. “होम यानाः लुँया जनिं सहितगु शरीर दुम्ह, थ्व मिखा नुगः सालाकाइगु काषाय् वस्त्र पुनाच्चंम्ह थुम्ह माणवकयात स्व ।”

१४. थुम्ह (व्यक्ति) अनागतय् (भविष्यत्) गौतम भगवान बुद्ध्या पालय् श्रद्धा युक्त जुयाच्चंपि श्रावकपि मध्ये नं अग्रम्ह जुइतिनि ।

१५. जि देवता जूसां, मनू जूसां सकल नापं (दुःखं) अलग्गम्ह जुयाः, सकतां भोग सम्पत्तिं युक्तम्ह जुयाः सुखिम्ह जुयाः संसारय् चाःहिला च्वना ।

१६. थनिं छगू लाख कल्प लिपा ओक्काक कुलय् जन्म जूम्ह नामं गौतम नांयाम्ह शास्ता (भगवान बुद्ध) लोकय् दइतिनि ।

१७. वस्पोल भगवान बुद्ध्या धर्मय् धर्मदायादम्ह, औरस पुत्रम्ह, धर्म हे दये कातःम्ह, नामं वक्कली नांयाम्ह शास्ताया श्रावकम्ह जुइतिनि ।

१८. जि उगु कर्म विशेषया कारणं व मन प्रसन्न यानागुया कारणं मनुष्य शरीर त्वःताः वनाः तावतिंस देवलोकय् जन्म काः वना ।

१९. जि न्त्याथाय् नं न्त्याबलें नं सुखीम्ह जुयाः भव संसारय् चाःहिला च्वना । अनं श्रावस्ती नगरय् छगू कुलय् जन्म जुया ।

२०. पिसाचयागु भयं त्रसित जूम्ह रयाःपहःपिं (मां बौ), घ्यः थें नाइसे च्वंम्ह,

अपदान पालि

- अशोक स्वां हःथें नरमम्ह, च्वयस्वका तःम्ह ज्यू मज्यू मस्यूम्ह, मचाम्ह जि
२१. महर्षिम्ह, भगवान बुद्धया पालिइ तयाः (तुति क्वय) थ्यना विल । अले “हे नाथ ! थ्व मचायात सरण जुया विज्याहुँ बचे यानाः रक्षा याना विज्याहुँ” धकाः धाल ।
२२. उबले र्याःपिन्त रक्षक जुया विज्याःम्ह वस्पोल भगवान बुद्धं शक्र लक्षण दुगु मृदुगु कोमलु ल्हाःतं कया विज्यात ।
२३. जि अर्ननिसें उगु रक्षाया कारणं रक्षा जूम्ह जुयाः सकल शत्रुत पाखें बचे जुयाः सुखपूर्वक तःधिकः जुया ।
२४. पलख जक भगवान बुद्धपाखें अलग जुलकि (बुद्धयात मखन कि) उत्कण्ठम्ह (विचलितम्ह) जूथें जन्म जुयाः न्हेदं दुबले हे जि अनगारिक प्रव्रज्यां प्रव्रजित जुया ।
२५. सकल पारमिताया बलं उत्पन्न जूगु उत्तमगु, सकल लक्षणं युक्तगु भगवान बुद्धया सकतां शुभ लक्षणं युक्तगु रूपं जितः सन्तुष्ट मजुयाः व रूप ययेका च्वना ।
२६. बुद्धया रूपप्रति आसक्त जूगु सिइकाः वस्पोल भगवान बुद्धं जितः ओवाद (उपदेश) विया विज्यात- “हे वक्कली ! ल्वय् मदुः तर मूर्खत जक आसक्त जुइगु रूपय् छ छाय् प्यपुना च्वनागु ?”
२७. व सुनां सद्वर्मयात खंकी व पण्डितं जितः खंकूगु जुइ । व सुनां सद्वर्मयात खंकी मखु वं जितः खनाः नं खंकूगु जुइमखु ।
२८. थ्व शरीर (म्ह) अनन्तगु आदिनवत (दोषत) दुगु शरीर खः । विषं जाःगु विषरूपी वृक्षयात उपमा जूगु थ्व शरीर खः । दक्व रोग तयगु वासस्थान (छ्येँ) खः । खालि दुःखया पुञ्ज (दुःखया द्वँ) खः थ्व शरीर ।
२९. उकिं थ्व रूपय् प्यमपुसे, स्कन्धया उदय व व्यय् (दइगु-मदइगु) खंका च्वै । उकिं दक्व क्लेशया अन्तय् सुखपूर्वक थ्यंके फई ।
३०. वस्पोल हितैपीम्ह, लोकनायकम्ह भगवान बुद्धं थुकथं जितः सम्भये याःबले जितः उगु गिज्ञकूट पर्वतय् थाहाँ वनाः व पर्वतया विचय् (कुनाय्) सी मासित वल ।

अपदान पाति

३१. उगु पर्वतया क्वय् च्वना विज्यानाच्वंम्ह वस्पोल महामुनिम्ह, जिनम्ह भगवान् बुद्धं 'वक्कली' धकाः सःता विज्यात । जि व सः (वचन) न्यनाः लय् ताया ।

३२. अले उगु अनेकगु सच्छ मनूतय्गु प्रमाणं तजाःगु ल्वहंया चकां क्वय् तिन्हुया । तर वस्पोल भगवान् बुद्ध्या आनुभावं (प्रभावं) जि याउँक हे जमिनये क्वाहाँ वःम्ह जुया ।

३३. वस्पोलं हानं जितः धर्मदेशना याना विज्यानाः रूप स्कन्द्यया उत्पन्न जुइगु, विनाश जुइगु वारे थुइका विज्यात । जिं व धर्मयात थुइकाः अहंत् भावय् थ्यकः वंम्ह जुया ।

३४. महानगु विचाः दुम्ह वस्पोल भगवान् बुद्धं यक्व जनसमूह विचय् च्वना विज्यानाः मृत्यु अतिक्रमण याःम्ह (निर्वाणय् थ्यंकूम्ह) जितः श्रद्धा दुषिं मध्ये जि अग्रम्ह खः धकाः अग्रस्थानय् तया विज्यात ।

३५. थनिं छगु लख कल्प न्हापा उबले गुगु कर्म यानागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यू । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

३६. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

३७. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान वक्कलि स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

वक्कलित्येरापदान निगूगु क्वचाल ।

५३३. महाकप्पिनतथेरापदान

१. सकल धर्मय् पारंगतम्ह, जिनम्ह पदुमुत्तर भगवान् बुद्ध लोकरूपी आकासे उदय जूम्ह शरद आकासे च्वंम्ह सूर्य थें....

२. वचनरूपी रशिं विनेय् य जनरूपी पलेस्वां प्रबोध याई । वस्पोल लो कनायकम्ह ज्ञानरूपी जलं क्लेशरूपी चा गंका छवइ ।

अपदान पालि

३. पुलुपुलुगेराया जः (मर्थीगु) थें, जः दुगु सूर्ज थें, तिर्थकर तय्‌गु यशकीर्ति विनाश याई । सत्य अथे प्रकाश यानाः न्हिन्हेसिया सूर्ज थें रत्न क्यना विड ।
४. रत्नयागु समुद्रथें गुण समूहया आकार थें च्वंस्म वस्पोलं भूतत प्याकीस्म सुपाँय् थें लोकजनपिं धर्मरूपी वां प्याका विज्याइ ।
५. उबले जि हंसवति शहरय् सारदर्शीस्म आचार्य (गुरु) जुयाच्चना । उत्तमस्म पदुमुतर भगवान बुद्धयाथाय् वनाः धर्मदेशना न्यना ।
६. भिक्षुपिन्त अववाद आज्ञा विज्याइपिं मध्ये अग्रस्म, यायेमाःगु ज्या यानाः सिध्येके धुंकूपिं श्रावक छम्हेसिगु गुण प्रकाश याना विज्यानाच्चंस्म वस्पोल पदुमुतर भगवान बुद्धया उपदेश न्यना: जिगु मन लयूताल ।
७. उगु धर्मदेशना (बाखं) न्यनाः लयूतायाः प्रसन्न जुयाः तथागतसहित भिक्षुसंघयात निमन्त्रणा यानाः भोजन दानयानाः जिं नं व पद (पदवी) प्रार्थना याना ।
८. उबले हे सः दुम्ह, बाजा सः दुम्ह, विनिश्चय् विशारदस्म महानगु भाग्य दुम्ह भगवान बुद्ध थ्व महानस्म अमात्यमहेसित स्व- धकाः धया विज्यात ।
९. “जिगु पालिइ भोपूम्ह, थाहाँवयाच्वंगु सः दुम्ह, मेघवर्णस्म, जाःगु व्वहः दुम्ह, प्रसन्नगु मिखा व ख्वा: दुम्ह, थ्व मनू स्व” धकाः धया विज्यात ।
१०. “यक्व परिवारजनपिं नाप महान यशकीर्ति रंजन यानाः, प्रमुदितगु (लयूताःगु) मन दुम्ह थ्वं यायेमाःगु ज्या पूर्ण यानाच्चंपिं भिक्षुपिन्त ओवाद (उपदेश) विडपिं मध्ये अग्रस्म जुइ दयेमा धकाः (व अग्र पद) पदवी प्रार्थना यानाच्चन ।”
११. “थुगु पिण्डपात्र दानया कारणं व मन प्रसन्न याःगु कारणं छगू लख कल्प तक थ्व मनू दुर्गतिइ जन्म काइमखु ।”
१२. “देवतापिनि विचय् दिव्यमय सौभाग्य व मनूतय्‌गु विचय् महानस्म जुयाः भोग अनुभव यानाः व कर्मया अवशेष कथं निर्वाणय् नं थ्यंकः वनीतिनि ।”
१३. “थनिं छगू लख कल्प लिपा ओक्काक कुलय् जन्म जुइस्म नामं गौतम नायास्म शास्ता भगवान बुद्ध लोकय् उत्पन्न जुझतिनि ।”

अपदान पाति

१४. “वस्पोल भगवान् बुद्ध्या धर्मय् दायादम्ह जुयाः, औरस पुत्रम्ह जुयाः, धर्मय् हे दयेकातःम्ह थे जुयाः नामं कपिन नांयाम्ह जुयाः भगवान् बुद्ध्या श्रावकम्ह जुइतिनि” धकाः धया विज्यात ।

१५. अनं लिपा जि नं उगु सर्वज्ञया बुद्धशासनय् तःधंगु पुण्य कर्म यानाः लिपा थुगु मनुष्य शरीर त्वःताः तुषित देवलोकय् जन्म काः वना ।

१६. अनं लिपा धार्मिक रूपं विस्तारं सच्छक्षवः मनुष्य राज्यत राज्य यानाः लिपा वनारसया लिक्कसं पेशकार कुलय् जन्म जूम्ह जुया ।

१७. थः तिरिमयजु नापं द्विष्ठम्ह परिवारजनपिं नापं जिं न्यासःम्ह प्रत्येक बुद्धपिणिगु उपस्थान-सेवा याना ।

१८. स्वलातक भोजन दान विया । लिपा स्वपु चीवर नं दान विया । जिपिं सकले अनं च्यूत जुयाः तावतिंस देवलोकय् जन्म काः वना ।

१९. हानं जिपिं सकले अनं नं च्यूत जुयाः मनुष्य लोकय् हे जन्म काः वया । हिमाल प्रदेशया छखे दुगु कुक्कुट पूरय् (शहरय्) जन्म जूपिं जुल ।

२०. जि महायशश्वीम्ह कपिन नांयाम्ह राजपुत्र जुयाच्वना । बाकि दुपिं सकले मन्त्री कुलय् जन्म जूपिं जुल । इमिसं जितः चाःहुइकाः च्वनी ।

२१. दक्ष प्रकारया काम सुखं समृद्ध जुयाच्वना । राजकीय सुख-सयल प्राप्त याना च्वनाम्ह जितः व्यापारीतयसं धाःगु लोकय् भगवान् बुद्ध उत्पन्न जुया विज्याना च्वंगु द धैगु त्यना ।

२२. “असमानम्ह एक पुद्रालम्ह भगवान् बुद्ध लोकय् उत्पन्न जुया विज्यात । सुख मध्ये उत्तमगु अमृतगु सद्वर्म वस्पोलं प्रकाश याना (कना) विज्याई ।”

२३. “वस्पोलया शिष्यपिं नं बालाक उगु धर्मय् लगये जुया विज्याना च्वन । अथे हे आश्रवत पाखे मुक्त जुया विज्याना च्वन” धकाः धाःगु उगु भिंगु खं न्यनाः इपिं व्यापारीतयत बालाक सत्कार-सम्मान यानाः...“

२४. थःगु राज्य त्वःताः थःमन्त्रीत नापं हे भगवान् बुद्ध दर्शन यायेत प्याहाँ वना । समान कथं जाःगु महाचन्द्र खुसि खना...“

२५. (उगु खुसिइ कुतुवंपिन्त ग्वाहालि मदइगुलिं) प्रतिष्ठा रहितगु (ज्वनेत

छुं मदुगुलिं) निरालम्बगु अतिकं याकनं (वेगं) न्व्याःवना च्वंगु (व चन्द्रभागा खुसि) वस्पोल भगवान बुद्धया गुणत लुमकाः याउँक तरे जुया (पार याना) गथै कि..

२६. “लोकय् अन्त्य् थ्यंकः विज्याःम्ह विज्ञम्ह भगवान बुद्ध यदि भव रूपी खुसिवालं तरे जूगु खःसा व सत्यया प्रभावं जिगु थ्व तरण सार्थक जुइमा ।”

२७. “यदि वनेगु लँ शान्तिपूर्ण सा, मोक्ष (मुक्ति) न अतिकं सुखकर सा, व सत्यया प्रभावं जिगु थ्व तरण सार्थक जुइमा ।”

२८. “यदि (आर्य) संघ पार तरे जूगु (भव रूपी) मरुभूमि दुसा, वस्पोलिं अनुत्तरगु पुण्यक्षेत्र जुया विज्याःगु दुसा व सत्यया प्रभावं जिगु थ्व तरण सार्थक जुइमा ।”

२९. (थुकथं) उत्तमगु सत्यक्रिया यायेसातं जिगु लँपुं लः चिलावन । अले याउँक व खुसिं तरे जुया: मनोरमगु उगु खुसि पारी थ्यंका ।

३०/३१. अन फयतुना विज्यानाच्वंम्ह, उदयजूम्ह सूर्य थें टल्के जूम्ह, हिमाल थें थिनाच्वम्ह, प्रदीप वृक्ष थें तारापिं सहितगु तिमिला थें, थः श्रावकपिंसं चाःहुइकाः चना विज्याःम्ह, मेघ गर्जन (न न्यायेकीम्ह) याइम्ह मेघ (बादल) सुपाँय् थें धर्मदेशना यानाः धर्मरूपी जल (लः) उबले इनाच्वंगु वस्पोल भगवान बुद्धयात खना ।

३२. “जि थः मन्त्रीपिं नापं भगवान बुद्धयात वन्दना यानाः छखेलिक्क फय् तुना । अले वस्पोल भगवान बुद्ध जिमिगु विचाः (इच्छा) सिइकाः धर्मदेशना याना विज्यात ।”

३३. “जिमिसं व निर्मलगु धर्म न्यनाः भगवान बुद्धयात थथे धया- हे महावीर ! जिपिं भवय् दिक्क जुइधुंकल, उकिं प्रवज्या याना विज्याहुँ ।”

३४. हे भिक्षुपि ! थ्व धर्म सुआख्यातगु खः (वांलाक कनातःगु खः), छिमिगु दुःख अन्त यायेगु लागि ब्रह्मचर्या पालना या । (विपश्वी भगवान बुद्धनिसें आःतकया) न्हेम्हम्ह गौतम भगवान बुद्धं थथे धया विज्यात ।

३५. उगु वचन न्यनाः जिपिं सकलें भिक्षु भेषधारीपिं जुया: उपसम्पदा प्राप्त यानाः उपसम्पन्न भिक्षुपिं जुया । बुद्धशासने स्रोतापन्न जूपिं जुयाच्वना ।

अपदान पाति

३६. अनं लिपा भगवान् बुद्धं जेतवन् विहारय् विज्यानाः हानं अनुशासना (उपदेश) विया विज्यात् । भगवान् बुद्धं अनुशासितम्ह जिं अर्हत् फल प्राप्त याना । अर्हत् फलय् थ्यंकः वना ।

३७. अनं लिपा जि नं वाकिपिं भिक्षुसंघयात् अनुशासना याना । जिगु उपदे शं यानाः इपिं नं अनाश्रवीपिं जुल ।

३८. भगवान् बुद्धं जिगु उगु गुण खनाः लयृताया विज्यात् । जितः एतदग्र पदय् तया विज्यात् । हे महाजनपिं ! थ्व कपिन (भन्ते) भिक्षुपिन्त अववाद (उपदेश) विइगुलि सकल भिक्षुपिं मध्ये अग्रम्ह खः ।

३९. थनिं छगु लाख कल्प न्हापा यानागु उगु कर्मया फल आः जितः क्यना च्वन । वाणं वेगं प्याहाँ वःगु वाण वेग थें (उगु कर्म फलं) जिगु सकतां क्ले शत दहन यात (च्याकल) ।

४०. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

४१. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान कपिन स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

महाकपिनत्थेरापदान स्वंगूगु क्वचाल ।

Dhamma Digital

५३४. दब्बत्थेरापदान

१. सर्वलोक विज्ञम्ह, (ज्ञां) मिखा दुम्ह, जीनम्ह, मुनिम्ह, पदुमुत्तर नांयाम्ह भगवान् बुद्ध थनिं छगु लाख कल्प न्त्यवः उत्पन्न जुया विज्यात् ।

२. (मनूत्यृत) उपदेश विया विज्याइम्ह, थुइका विज्याइम्ह तरे नं याना विज्याइम्ह, बांलाक धर्मदेशना यायेसःम्ह वस्पोल भगवान् बुद्धं यक्व जनपिं (भव सागरं) तरे याना विज्याई ।

३. सकल प्राणीपिन्त अनुकम्पा तया विज्याइम्ह, कारुणिकम्ह, हितैषीम्ह भगवान् बुद्धं वःपिं सकल तिर्थकरतय् त पंचशीलय् प्रतिष्ठित याना विज्यात् ।

४. अले उगु ई निराकुलगु (व्याकुल मजूगु) तीर्थकरपिं शून्य जूगु, अर्हतपिं

पाखें विचित्र जूगु, वशीभूत जूगु तादि गुणं युक्तगु ई जुल ।

५. वस्पोल भगवान् बुद्ध न्ययच्यागूरु योजन तःधिकःम्ह जुया विज्यात । स्वीनिता पुरुष लक्षणं युक्तम्ह जुया विज्यात । लुँया खानीथें थिना विज्याना च्वन ।

६. उबलेया मनूतय्गु आयु छगू लाख वर्ष जुयाच्वन । उबले तक च्वना विज्याना च्वंम्ह वस्पोल भगवान् बुद्धं यक्व जनपि (भवसागरं) तरे याना विज्यात ।

७. उबले जि हंसवती शहरे महायशवीम्ह श्रेष्ठपुत्र (साहुया काय) जुयाच्वन । लोकयात प्रकाश बिइम्ह भगवान् बुद्धयाथाय् वनाः धर्मदेशना न्यंवना ।

८. भिक्षुपिनिगु लागि आसन तया बिइम्ह थः श्रावक शिष्यया गुण वर्णना याना विज्यानाच्वंम्ह वस्पोलया वचन न्यनाः जि लयताया । अले....

९. ‘भिक्षुसंघसहित भगवान् बुद्धयात (दानादि) पुण्यकर्म यानाः वस्पोलया तुतिपालिइ भोपुनाः उगु पदवीया प्रार्थना याना ।’

१०. लोकनायकम्ह भगवान् बुद्धसहित संघयात न्हेन्हुतक भोजन याकूम्ह जितः वस्पोल महावीरम्ह भगवान् बुद्धं जिगु ज्याया प्रशंसा याना विज्यात ।

११. “कमल पलेस्वांया हःथें च्वंगु मिखा दुम्ह, जागु थः दुम्ह लुँजः थें च्वंगु छ्यैँगुया वर्ण दुम्ह, गुम्ह साहुया काय् जिगु तुतिपालिइ भोपुया: थुगु पद प्रार्थना याकाच्वंगु खः.... व श्रेष्ठी पुत्र...”

१२. “थनिं छगू लख कल्प लिपा ओककाक कुलय् जन्म जुइम्ह नामं गौतम नांयाम्ह भगवान् बुद्ध (शास्ता) थ्व लोकय् उत्पन्न जुइतिनि ।”

१३. “वस्पोल भगवान् बुद्धया दब्ब नामं प्रसिद्ध जूम्ह, सेनासन लाया बिइम्ह अग्रम्ह श्रावक (शिष्य) जुइतिनि ।”

१४. अले उगु वांलाक यानागु (पुण्य) कर्मया कारणं व मन प्रसन्न यानागु कारणं थ्व मनुष्य देह त्वःताः तावतिंस देवलोकय् जन्म काः वना ।

१५. जि स्वसःक्वः (देव) दिव्य राज्य याना । जि न्यासःक्वः चक्रवर्ती जुजु नं जुया ।

अपदान पाति

१६. विशालगु प्रदेश राज्यत राज्य यानागुला ल्याखं अल्याख जुइ । उगु कर्मया विपाक कथं दक्व यासे नं याउँक (सुखपूर्वक) जीवन हना ।

१७. थनिं गवीछ्घगू कल्पय् सर्वधर्मय् विदर्शना ज्ञानं (मिखां) खंकूम्ह, बांलाःगु मिखा दुम्ह विपश्वी नांयाम्ह भगवान बुद्ध उत्पन्न जुया विज्यात ।

१८. तादिगुणं युक्तम्ह वस्पोलया दक्व आश्रवत (क्लेशत) क्षय (विनाश) याःम्ह श्रावक (शिष्य) छम्ह शुद्धम्ह, उत्तमम्ह खः धकाः सिइक सिइकं नं दुष्टगु मन दुम्ह जुयाः निन्दा याना ।

१९. अले जिं वस्पोल भगवान बुद्धया हे महर्षिपि अर्हत् श्रावकपिन्त सलाक भोजन कया हयाः क्षीर भोजन दान विया ।

२०. थ्व हे भद्रकल्पय् महायशश्वीम्ह ब्रह्म बन्धुम्ह नामं काशयप नांयाम्ह, खँ ल्हाइपि मध्ये श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्ध उत्पन्न जुल ।

२१. श्रावकपि नापं वस्पोल भगवान बुद्ध मिथ्यादृष्टिपि तीर्थकरपिन्त मर्दन यानाः बुद्धशासन प्रज्वलित यानाः वशय् तयेमाःपि जनपि वशय् तयाः परि निर्वाण जुया विज्यात ।

२२. शिष्यपि सहितम्ह भगवान बुद्ध परिनिर्वाण जुया विज्याःबले, बुद्धशासन नं परिहानी जुयावंबलय् दुःखताःपि देवतापि त्वःता तःगु सँ दुपि जुयाः मिखाय् ख्वबि जायेक तयाः ख्वया च्वन । व गथे धाःसा ...

२३. धर्मया मिखा मखना वनीन । महानगु ब्रत दुपि श्रावकपि मखना वनीन । सद्धर्म न्यने मखना वनीन । अहो ! भीगु पुण्य मगात धकाः खः ।

२४. उबले थ्व निश्चलगु दक्व पृथ्वी थर्र खानाः कम्प जुल । सागर नं शो कं युक्त जू थें अनुकम्पा तयेमाःम्ह थें सः पिकाल ।

२५. प्यंगु दिशाय् च्वंगु (प्यखेरं) अमानसिक (अमनुष्य) व जं तयसं शब्द पिकाल । छचाःखेरं भयानकगु न न्यात । न कुतुंवल ।

२६. आकासं उल्कात कुतुंवल । धूमकेतुत खने दत । दक्व पृथ्वी च्वनीपि (थलज) जन्तुतयसं अनुकम्पा यायेमाःपि थें सः पिकाल ।

२७. बुद्धशासन विनाश याइगु थजाःगु भयानकगु उत्पात खनाः संवेग उत्पन्न

अपदान पालि

यानाः जिपिं भिक्षुपिं न्हेम्हेसियां उबले थथे विचाः याना ।

२८. “थ बुद्धशासनं अलगागु जीवन छु ज्या ! धकाः जिपिं महाजंगलय् द्वाहाँ वनाः बुद्ध्या शासनये (धर्मय्) लगे जुया ।”

२९. उबले उगु महाजंगलय् तजाःगु पहाड छगु खना । स्वानें उगु पहाडे आहाँ वनाःलिं व स्वाने कुतुका छवया ।

३०. उगु अवस्थाय् थकालिम्ह स्थविरं जिमित थथे अववाद यात (उपदेश बिल) “भगवान बुद्ध उत्पन्न जुइगु अतिकं दुर्लभ खः, प्राप्त जूगु श्रद्धा नं दुर्लभ खः, थ बुद्ध शासन नं भतिचा जक त्यं दनि ।”

३१. थ क्षण अथे वितयेजुया वनकि अनन्तगु दुःख रूपी सागरे कुतुंवनी । उकिं थ बुद्धशासन त्यं दनिबले हे धर्मया प्रयोग (छ्यलेगु) याये माः ।

३२. उपदेश व्यूम्ह वस्पोल स्थविर (भन्ते) अर्हत् जुल । वस्पोल कथं वःम्ह अनागामि जुल । धर्मय् लगये जूपिं बाकिपिं सकले (जिपिं) (अनं च्यूत जुयाः) देवलोकय् वना ।

३३. (अनागामि जूम्ह) याकःचा हे शुद्धावासे च्वनाः पार यागु सागर दुम्ह जुयाः (अर्हत् जुयाः) अन हे परिनिर्वाण जुया विज्यात । जि नं, पुक्कुसाति (जुजु) नं, अथे हे सहिय, वाहिय....

३४. अथे हे कुमार काशयप धैपिं जिपिं नं व व थासय् जन्म कयापि जुल । भगवान गौतम बुद्धं अनुकम्पा तथा विज्यानाः जिपिं नं संसार बन्धनं मुक्त जूपिं जुल ।

३५. जि धाःसा मल्ल धैगु देशय् कुसीनगरय् जन्म जूम्ह जुया । जि प्वाथय् (गर्भे) दुबले हे जिमि मां मृत्यु जुल । चितकय् यंकाबले जि (मां या मृत शरीरं) कुतुंवःम्ह जुल ।

३६. जि सु (घाँय्) या विचय कुतुंवःम्ह जुयाः व कारणं ‘दब्ब’ नामं प्रसिद्ध जुया । ब्रह्मचर्याया शक्तिया कारणं जि न्हेदं दुबले हे (भवसागरं) मुक्त जूम्ह जुया ।

३७. जि क्षीर भोजन दान वियागुया फल कथं आयु, वर्ण, सुख, शारीरिक बल व प्रज्ञा (बुद्धि) धैगु न्यागू अंगं युक्तम्ह जुया च्वना । अर्हत्म्ह भिक्षुयात

अपदान पालि

निन्दा यानागुया पापं यानाः यक्व हे निन्दित नं जुया ।

३८. आः जि पुण्यं नं पापं नं मुक्तम्ह जुयाः परम शान्तिइ थ्यक्तम्ह जुयाः अनाश्रवीम्ह जुयाः बास याना च्वना ।

३९. महाव्रत (शील) दुपिं भिक्षुपित्त सन्तुष्ट यानाः आसन लाया विइगु याना । उगु गुणं सन्तुष्ट जुया विज्याःम्ह भगवान् बुद्धं जितः (सेनासन तयाविइपि भिक्षुपि मध्ये) अग्र स्थानय् तयाः एतदग्र पदवी विया विज्यात ।

४०. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थे बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः बास याना ।

४१. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थारी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान दब्ब स्थविरं थुपि गाथात ध्या विज्याःगु जुल ।

दब्बत्थेरापदान प्यंगूगु बचाल ।

५३५. कुमारकस्सपत्थेरापदान

१. थनिं छगू लख कल्प न्हापा लोकनायकम्ह, सर्व लोकहितकामीम्ह, वीरम्ह पदुमुत्तर नांयाम्ह भगवान् बुद्ध लोकय् उत्पन्न जुया विज्यात ।

२. उबले जि वेदय् पारंगतम्ह ब्राह्मण जुयाः प्रसिद्ध जुयाच्वन । दिवा विहार लिपा चाःहिला च्वनावले लोकनायकम्ह भगवान् बुद्ध्यात (जिं) खना ।

३. वस्पोलं प्यंगु आर्य सत्यत प्रकाश याना विज्यासे देवतापि सहित मनूतय् बोध याका विज्याना च्वन । उबले हे महाजनपित्त विचित्र कथिकपि मध्ये अग्रम्ह भिक्षुया वर्णना याना विज्याना च्वंम्ह....

४. वस्पोल तथागतयात उबले हे मुदितगु (प्रसन्नगु) मनं निमन्त्रणा यानाः (व्वनाः) विविधगु रत्नं व वस्त्रं मण्डप दयेकाः अलकृत याना (छायेपा) ।

५. नाना प्रकारं थिनाच्वंगु मण्डपय् भिक्षुसंघसहित भगवान् बुद्ध्यात भोजन याका । उकथं न्हेन्हु तक नानाविधगु अग्रगु रसं युक्तगु भोजन याकाःलि..

६. नाना प्रकारं युक्त स्वां नं श्रावकसंघसहित वस्पोल तथागतयात पूजा

याना । वस्पोलया तुतिइ भोपुनाः जिं व थाय् (पद) प्रार्थना याना ।

७. उबले करुणाया जलाशय जुया विज्याःम्ह वस्पोल मुनिनं थथे धया विज्यात— “पलेस्वां थें च्वंगु ख्वाः व मिखा दुम्ह, उत्तमम्ह.... थ्व ब्राह्मण....

८. न्त्याइपुक लय्ताया च्वनीगु स्वभाव दुम्ह । प्रीति प्रमोद बहुलम्ह । बांलाक च्यय् थाहाँवनाच्वंगु शरीर व सँ दुम्ह, यक्व लय्ताइगु कारणं याना: तर्गः जुया च्वंगु मिखा दुम्ह, जिगु शासनय् (बुद्धशासनय्) ययेका च्वंम्ह.... थ्व ब्राह्मण....

९. जिगु तुति पालिइ भोपुनाच्वंम्ह, छगू हे पाखे न्त्याःवना च्वंगु मति (दृष्टि) दुम्ह, विचित्र कथिक भिक्षुपिं मध्ये अग्रस्थानगु थ्व पदवी फवनाच्वंम्ह थ्व ब्राह्मणयात बांलाक स्व ।”

१०. थनिं छगू लाख कल्प लिपा ओककाक कुलय् जन्म जूम्ह गोत्रं गौतमम्ह शास्ता (बुद्ध) लोकय् प्रभव जुइतिनि ।

११. वस्पोल शास्ताया धर्मय् दायादम्ह जुयाः धर्म हे निर्मितम्ह थें औरस पुत्रम्ह जुयाः कुमारकाश्यप नायाम्ह भिक्षु जुयाः भगवान गौतम बुद्धया श्रावक शिष्य जुइतिनि ।

१२. (पूजा यागु) विचित्रगु स्वां वसःत नं, रत्न नं आदि नं यानाः वस्पोल विचित्रपिं कथिकपिं (धर्म देशकत मध्ये, भिक्षुपिं मध्ये अग्रम्ह जुइतिनि ।

१३. बांलाक यानागु उगु सुकर्म (भिंगु कर्मया) या कारणं नं, मन भिंकागु कारणं नं थःगु मनुष्य शरीर त्वःताः जि तावतिंस देवलोकय् (जन्म काः) वना ।

१४. (अनं लिपा) दबुलिइ प्याखं मोम्ह थें भवरूपी आकासे चाःहिला च्वँच्वं शाख मृगया कायम्ह जुयाः मृगीया प्वाथय् जन्म काः वना ।

१५. जि जन्मया लागि गर्भे च्वंच्वनाबले (मा मृगया) सिङ्गु (बध) याइगु ई थ्यंकः वःगु जुयाच्वना । शाख मृग त्वःताः वःम्ह जि मायात निग्रोधं (मृगं) साथ (सरण) विल ।

१६. अले मृगराज मरणं मुक्तयाना व्यूम्ह उम्ह मृगिनिं थः मुक्त जुइध्युकाः जितः उबले थुकथं अववाद यात ।

१७. 'छं न्त्यावलेन निग्रोध मृग हे संगत या, शाख मृग नाप संगत याये मते। शाख मृग नाप च्वनाः म्वायेगु सिबे निग्रोध मृग नापं च्वनाः सिइगु हे उत्तम जुई।'

१८. उम्ह निग्रोध मृगराजं अनुशासना याःम्ह जि, मां व मेपिं सकलें तापाक च्वनाः थःगु छ्यें ल्याहाँ वया थें रम्यगु तुषित देवलोकय् वास याः वःपिं जुया।

१९. हानं काश्यप भगवान बुद्ध्या बुद्ध्यासन परिहानी जुया वनाच्चबले शै लपर्वतय् थाहाँ वंथें बुद्ध्यासनय् डटे जुया।

२०. आः हानं जि राजगृह नगरे श्रेष्ठी कुलय् जन्म जूम्ह जुयाच्वना। जि प्वाथय् दुबले हे (व खँ मसियाः) जिमि मां अनगारिका प्रव्रज्यां प्रव्रजित जुयाच्वन।

२१. (जिमि मां) प्वाथय् दुम्ह धकाः सिइकाः मेपिं भिक्षुणीपिंसं वइत देवदत्त भिक्षुया थासय् यंकल। व देवदत्त भिक्षुं "थ्व पापी भिक्षुणी विनाश याना छ्व व" (चीवर त्वःतका छ्व) धकाः धाल।

२२. आः नं मुनिन्द्रम्ह भगवान बुद्धं अनुकम्पा तयाः जिमि मां भिक्षुणी आश्रमय् तयाः हे जितः याउँक बुइके विल।

२३. व खँ कोशल जुजुं सिइकाः जितः पालन-पोषण यात। कुमार जात्रा यानाः जितः काश्यप धकाः नां नं तल।

२४. महाकाश्यप भन्तेयाथाय् वनाः जि कुमार काश्यप जुया। कुमार काश्यप धकाः प्रसिद्ध नं जुल। अले थ्व शरीर ग्वाखं समान कंगु भगवान बुद्ध्यागु उपदेश न्यनाः ...

२५. जिगु मन सकतां आशक्ति मुक्त जुयाः आश्रवरहितम्ह जुया। जि पायासि दमन यानाः एतदग्र स्थानय् (विचित्र धर्मदेशकपिं मध्ये अग्रम्ह) थ्यंकः वना।

२६. जिगु क्लेशत दहन जुल। दक्व भवत नाश जुल। किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना।

२७. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल। प्राप्तयाना

कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान कुमारकाश्यप स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु
जुल ।

कुमारकस्सपत्थेरापदान न्यागूगु क्वचाल ।

५३६. बाहियत्थेरापदान

१. थनिं छगू लाख कल्य न्हापा स्वंगु लोकया अग्रम्ह, महाप्रभा (तेजं) युक्तम्ह,
नामं पदुमुत्तरम्ह नायकम्ह भगवान बुद्ध उत्पन्न जुल ।

२. वस्पोल भगवान बुद्ध तुरुन्त धर्मावबोध याइम्ह भिक्षुया गुण वर्णना याना:
कनाच्वंगु न्यनाः उत्साहित जुयाम्ह जिं महर्षिम्ह वस्पोल बुद्धयात पूजा
सत्कार याना ।

३. अले जिं श्रावक संघसहित वस्पोलयात छगू वा: (हप्ता) तक दान विया
। वस्पोल सम्बुद्धयात वन्दना याना । उबले उगु स्थान नं प्रार्थना याना ।

४. अनं लिपा भगवान बुद्ध जिगु विषयसं थथे धया विज्यात- थुम्ह ब्राह्मणयात
स्व; गुम्हेस्यां जिगु तुतिइ भोपुनाः, प्रसन्नगु ख्वाः व मिखा युक्त जुयाः...।

५. लुया धवःचां तःगु पवित्रगु लः धाः थे च्वंगु शरीरं युक्तम्ह, तुइसे च्वंगु
शरीरया छ्यंगू दुम्ह भुण्डयेजुयाच्वंगु ह्याउँसे च्वंगु विम्बफल थे च्वंगु
म्हुतुसि दुम्ह, ज्वावलं समतलयागु थे च्वंगु तुयुगु वा दुम्ह,

६. यक्व हे गुण व बल दुम्ह, बांलाक च्वय् थाहाँवया च्वंगु सँ दुम्ह, गुणरूपी
छालया थाय् जूम्ह, खुसिं बांलाक थिनाच्वंगु ख्वाः दुम्ह थ्व ब्राह्मण यात स्व ।

७. थ्वं तुरुन्त धर्मया बोधयाये फुम्ह भिक्षुया (स्थान) थाय् प्रार्थना याना च्वन
। अनागतय् महावीरम्ह गौतम नांयाम्ह भगवान बुद्ध प्रकट जुझितिनि ।

८. वस्पोल बुद्धया धर्मय् धर्मदायादम्ह जुयाः, धर्म हे दयेकातःम्ह थे, औरसम्ह
बुद्धपुत्र जुयाः नामं बाहिय नांयाम्ह श्रावक (भिक्षु) जुझितिनि ।

९. उबले जि अतिकं लयतायाः अनं दनाः थःगु जीवन दत्तले भगवान बुद्धयात
सत्कार (पूजा) याना: अनं च्यूत जुयाः थःगु छ्यै वनेथे जि स्वर्गय् वना ।

अपदान पालि

१०. जि उगु (भिं) कर्मया बलं देवता जूसां, मनू जूसां सुखीम्ह जुयाः थ्व संसारय् चाःहिलाः व सम्पत्ति अनुभव याना च्वना ।
११. हानं कश्यप भगवान् बुद्ध्या बुद्धशासन परिहानी जुया वंबले शैल (ल्वहंया) पर्वतय् गयाः बुद्धशासनय् लगे जुया च्वना ।
१२. विशुद्धशील दुपिं, प्रज्ञा (ज्ञानं) युक्तपिं, भगवान् बुद्ध्या शासन चिरस्थायी याइपिं जिपिं न्याम्ह अनं च्यूत जुयाः देवलोकय् जन्म काः वना ।
१३. अनं लिपा भारुकच्छ नांगु उत्तमगु शहरे बाहिक नामं जि जन्म जुया । अन जि अप्रसिद्ध समुन्द्रे नौकां वना ।
१४. छुं दिं व नौकां वनाच्वना बले विचय् नौका स्यन । अले मारपिनिगु थाय् जूगु हिंसक न्या तय् गु पुचले च्वंगु समुन्द्रे कुतुंवन ।
१५. उबले जिं मेहनत यानाः महासमुन्द्र तरेजुयाः भचा जां दुम्ह जुयाः सुप्पारक धैगु समुन्द्र किनाराय् थ्यंकः वना ।
१६. सालुस्से च्वंगु सिँया वसतं पुनाः उगु गामे भिक्षा फ्वं वना । उबले जितः मनूतय्सं खनाः लय्तायाः “अर्हत्म्ह छम्ह.... विज्यात ।”
१७. भीसं थुइत नसा, त्वंसा, वसतं, द्यनेत, वासःत आदिं सत्कार यानाः भीपिं सुखीपिं जुइनु ।
१८. उबले जि प्रत्यय लाभीम्ह जुयाः उगु गामे च्वंपिंसं पूजा सत्कार नं याइम्ह जुयाः अर्हत्म्ह धकाः धायेका च्वना ।
१९. अले जिगु मनया खँ सिइकाः न्हापा पासा जुया च्वंम्ह देवतां जितः चोर ना (आरोप) लगे यात । “छं आःतक निर्वाणय् वनीगु लँ मस्यूनि, गथे यानाः छ अर्हत्म्ह जुई ?”
२०. उम्ह देवतां आरोपितम्ह जिं संवेगीम्ह जुयाः अले व देवतायाके प्रतिप्रश्न याना । वस्पोल अर्हत्पिं गजाःपिं जुई ? वस्पोल अर्हत्पिं गन च्वना विज्याई ?
२१. श्रावस्ती नगरे कोशल जुजुया महले, सम्पूर्ण जूगु प्रज्ञा दुम्ह, उत्तमगु महानगु जां दुम्ह, अनाशक्तम्ह, अर्हत्म्ह, शाक्यपुत्रम्ह भगवान् बुद्धं अर्हत्त्व प्राप्तिया धर्म देशना याना विज्याई ।

अपदान पालि

२२. उबले व (देवताया) वचन (खँ) न्यनाः प्राप्त याःगु धन दुम्ह गरीवम्ह मनू थें खुसिं अतिकं लयतायाः, अचम्म नं चायाः, उत्साहितम्ह जुयाः, अतिकं बालाःम्ह, अनन्तगु ज्ञां दुम्ह, उत्तमम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध स्वयेगु लागि...

२३. उबले हे अनं प्याहाँ वनाः ‘बालाःम्ह भगवान बुद्ध गुबले स्वये खनी’ धकाः रम्यगु विजित धैगु वनय् थ्यंकः वना। लोकनन्दनम्ह भगवान बुद्ध गन दु धकाः अन च्वापिं ब्राह्मणपिंके न्यना।

२४. अले इमिसं धाल, देव-मनुष्यपिसं वन्दना याइम्ह भिक्षा प्राप्त यायेगु मनसुवाः तयाः शहरे (भिक्षा) विज्यात। यदि तुरुत्त भगवान बुद्ध्या दर्शन यायेगु इच्छा दुसा वस्पोलथाय् वनाः वन्दना याः हुँ।

२५. अले जि लयतायाः उत्तमगु श्रावस्ती नगरे वनाः चाःहिला च्वनाबले अनाशक्तम्ह भगवान बुद्ध भिक्षा (पिण्डपात) विज्याना च्वंगु खना।

२६. श्री लक्षणं युक्तगु छ्यैं थें थिनाच्वंगु सूर्यया जः थें च्वंगु दीप्ति दुगु ख्वा: दुम्ह निश्चलगु मिखा दुम्ह, अमृत इनाच्वम्ह थें पात्र ल्हाःतय् दुम्ह...

२७. वस्पोल भगवान बुद्ध्याथाय् थ्यंकः वनाः वस्पोलया तुतिइ भोपुना- “हे गौतम ! उपद्रवं युक्तगु लँपुइ तनाच्वंम्ह जितः सरण विया विज्याहुँ धकाः थ्व वचन धया –

२८. अले न्हेम्हम्ह वस्पोल मुनिं थथे धया विज्यात- जि प्राणीपिं भव सागरं तरेयायेगु लागि भिक्षा वना च्वना। छन्त धर्मया खँ यायेगु थ्व ई मखु।

२९. उबले धर्मय् लालचीम्ह जुयाः हानं हानं बुद्ध्याके याचिका याना। वस्पो ल भगवान बुद्धं गम्भिरगु शून्यता लक्षणं युक्तगु निर्वाण पदगु धर्म जितः दे शना याना विज्यात।

३०. वस्पोलया (भगवान बुद्ध्या) धर्म (देशना) न्यनाः जि आश्रव क्षय (निर्वाणय्) थ्यंकः वना। क्षीण जूगु आयु दुम्ह जुयाच्वंम्ह जितः वस्पोल शास्ताया अनुकम्पा अचम्मगु जुल।

३१. जिगु क्लेशत दहन जुल। दक्व भवत नाश जुल। किसिं थें वन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना।

३२. एकान्तं हे भगवान बुद्ध्याथाय् जिगु भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल। प्राप्तयाना

अपदान पाति

कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बालाक चिरस्थायी याना ।

३३. प्यंगू प्रतिसम्भदात, च्यागू विमोक्षत, खुगू अभिज्ञान साक्षात्कार याना ।
बुद्धशासन नं चिरस्थायी याना ।

थुगु प्रकार आयुष्मान बाहिय स्थविरं थुपि गाथात धया विज्याःगु जुल ।

३४. भूतापिष्टम्ह (भूत युक्तम्ह) सा छम्हसिनं ठक्कर नकाः फोहर द्वैय्
कुतुंवंम्ह वाहिय दारुचिरिय नं थथे थःगु वारय् विस्तर कना थकूगु जुल ।

३५. महानगु ज्ञां दुम्ह व वीरम्ह दारुचिरियं उत्तमगु श्रावस्ती नगरे थःगु
न्हापायागु विस्तर कनाःलि परिनिर्वाण जुया विज्यात ।

३६. शहरं प्याहाँ विज्याना च्वंम्ह वस्पोल गौतम भगवान बुद्धं सालगु
सिंया वसतं पुना तःम्ह अवसान जूगु आयु दुम्ह, फुइधुंकुगु क्लेश दुम्ह,
बुद्धशासनयाम्ह व वाहिय (भिक्षु) खनाः ....

३७. अनंलि बुद्धशासनय् लगये जुया च्वंम्ह छम्ह श्रावकयात सःता विज्यात
। सःताःलि थ्व ब्रह्मचर्या दुम्ह व्यक्तिया शरीर का । यंकाः दाहसंस्कार या ।

३८. अले स्तूप दयेकि । स्तूप दयेकाः पूजा नं या । व अतिकं ज्ञां दुम्ह खः
। जिगु वचन अनुसारं वःम्ह व आज्ञाकारीम्ह श्रावक तुरुन्त धर्मबोध याइपि
मध्ये अग्रम्ह खः ।

३९. अनर्थ पदं युक्तगु द्वःछिगू गाथात सिवे छगू हे अर्थयुक्त पदं युक्तगु गाथा
हे उत्तम जुई, गुगु गाथा न्यनाः मन शान्त जुई ।

४०. गन जल धातु, पृथ्वी धातु, अग्नि धातु, वायु धातु स्थीर जुइमखु । अन
शुद्धगु रश्मी नं थिना च्वनी मखु । सूर्य नं प्रकट जुयाच्वनी मखु ।

४१. न अन चन्द्रमा थिनाच्वनी । न अन अन्धकार दयाच्वनी । अथे हे गुबले
(थुना तःगु) पापकर्म दुगुलिं ब्राह्मण धाःसां मोनेय् गुण युक्त जुयाः मुनि
धाःसां तःम्हेसिनं हे सिइका काई ।

४२. उबले व रूपावचर लोकयागु, अरूपावचर लोकयागु सुख-दुःखं नं
मुक्त जुई । अथे स्वंगूलोकयात शरण जुयाः नायः जुया विज्याःम्ह बुद्धं धया

विज्यात ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान बाहिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

बाहियत्थेरापदान खुगूगु क्वचाल ।

५३७. कोठित्थेरापदान

१. (ज्ञां) मिखा दुम्ह, सकल लोकया खँ सिइका विज्याःम्ह, जिनम्ह, मुनिम्ह पदुमुत्तर भगवान् बुद्ध थिनं छगू कल्य न्हापा उत्पन्न जुया विज्याःगु जुल ।

२. सकल प्राणीपिन्त अववाद विया विज्याइम्ह, धर्मया बोध याका विज्याइम्ह, भवसागरं तरेयाना विज्याइम्ह वाखं कनेगुली दक्षम्ह, वस्पोल भगवान् बुद्धं यक्व जनपिं (दुःखं) तरे याना विज्यात ।

३. सकसितं अनुकम्पा तया विज्याइम्ह कारुणिकम्ह, सकल प्राणीपिन्त हितैषीम्ह, वस्पोल भगवान् बुद्धं (वस्पोल थाय्) थ्यंकः वःपिं सकल तीर्थकरपिन्त पंचशीलय् प्रतिष्ठित याना विज्यात ।

४. थथे (उगु समय्) तीर्थकरपिं शून्य जूगु ई, शान्तगु तादि गुणं युक्त, वशीभूतपिं अर्हतपिनि पाखें भःभः धयाच्वन ।

५. वस्पोल भगवान् बुद्ध न्येयच्यागू रियन (फिट) तःधिकःम्ह खः । लुँया खः थें थिना च्वनी । स्वीनिता उत्तमगु लक्षणं नं युक्तम्ह खः ।

६. उगु समयस छगू लख वर्ष आयु दुगु जुयाच्वन । उगु इलय् तक्क च्वनाविज्याःम्ह वस्पोल महामुनिम्ह भगवान् बुद्धं यक्व जनपिं (भवसंसारं) तरेयाना विज्यात ।

७. उबले जि हंसवती शहरे वेदय् पारंगतम्ह ब्राह्मण जुयाः नं भगवान् बुद्धयाथाय् वनाः धर्मदेशना न्यना ।

८. उबले वस्पोल वीरम्ह भगवान् बुद्धं अर्थं नं, धर्मं नं, निरुक्तिं नं, प्रतिभाणय् नं आदि कथं दक्षम्ह प्रभेद सहितगु प्रतिसम्भिदा ज्ञां दुम्ह श्रावक छम्हेसित

९. एतदग्र स्थानय् पदस्थापना याना विज्यात । व न्यनाः प्रमुदितम्ह (लय् ताःम्ह) जि उबले श्रावकपिं नाप उत्तमम्ह भगवान् बुद्धयात न्हेन्हुतक भोजन याका (दान विया) ।

अपदान पाति

१०. बुद्धिसागरम्ह भगवान बुद्धसहित शिष्यपिन्त वस्त्र चीवरं नं पुंका (दान विया) । जि वस्पोलया तुतिइ पालिइ भोपुना: उगु स्थान (पद) प्रार्थना याना ।
११. अले लोकय् अग्रम्ह भगवान बुद्धं थथे धया बिज्यात- “जिगु तुति पालिइ भोपूम्ह सूक्ष्मगु गर्भयागु थें जः दुम्ह, उत्तमम्ह थ्व ब्रह्मणयात स्व ।”
१२. थ्वं व प्यंगू प्रतिसम्भदा दुम्ह श्रेष्ठम्ह उम्ह भिक्षुया पद (थाय) प्रार्थना याना च्वन । वया व श्रद्धा त्याग, धर्मश्रवण आदिं गुणं याना:....
१३. दक्व थासे (सकल जन्मे) सुखीम्ह जुयाः भव संसारे चाःहिले धुंकाः अनागते वयागु मनोकामना पूर्ण याना काइतिनि ।
१४. थनिं छगू लख कल्प लिपा ओककाक कुले जन्म जूम्ह नामं गौतम नांयाम्ह शास्ता (भगवान बुद्ध) थ्व लोकय् उत्पन्न जुइतिनि ।
१५. वस्पोल भगवान बद्धया धर्मय् दायादम्ह जुयाः, औरस पुत्रम्ह जुयाः, धर्म हे दयेकातःम्ह थें जुयाः नामं कोट्टित नांयाम्ह जुयाः भगवान शास्ताया शिष्य (भिक्षु) जुइतिनि ।
१६. उबले जि वस्पोलया व खँ ... ना लयताःम्ह जुयाः मैत्रीचित दुम्ह जुयाः, स्मृति (होस) दुम्ह जुयाः, प्रज्ञां युक्तम्ह जुयाः जीवन दत्तले वस्पोल भगवान बुद्ध (जिन) यात परिचारिक (सेवक) जुयाच्वना ।
१७. जि उगु (भिं) कर्म विपाकया कारणं व मन प्रसन्न यानागुया कारणं थ्व मनुष्य शरीर त्वःताः तावतिंस देवलोकय् (जन्म काः) वना ।
१८. जिं स्वसःक्वः दिव्यराज्य याना । जि न्यासःक्वःतक चक्रवर्ती जुजु जुया ।
१९. जिं विशालगु प्रदेशत राज्य यानागुला ल्याखं अल्याख जुइ । उगु कर्मया हे फलं दक्व थासय् सुखीम्ह जुया ।
२०. जि देवता जुयाः वा मनू जुयाः थ्व देवलोकय् व मनुष्य लोकय् धैरु निगू लोकय् जक जन्म कयाः भवय् चाःहिला च्वना । मेगु गति (लोकय्) जन्म काः मवना । थ्व मुंकागु व पुण्यया हे फल खः ।
२१. अथे हे क्षत्रीय कुलय् वा ब्रह्मण कुलय् धैरु निगू कुलय् जक जन्म जुया । मेगु नीचगु कुलय् जन्म मजुया । थ्व मुंकागु व पुण्यया हे फल खः ।

अपदान पालि

२२. अन्तिमगु भव (जन्म) थंकः वःवले ब्रह्मबन्धुम्ह जुयाः ब्राह्मण कुलय् श्रावस्ती शहरे महाधन सम्पन्नम्ह ब्राह्मण परिवारय् जन्म जुया ।

२३. जिमि मां चन्द्रवति नाम्ह जुयाच्चन । जिमि वा: अश्वल नाम्ह जुयाच्चन । गुबले भगवान बुद्धं जिमि वा: अर्हत्व अर्थात सर्वशुद्धिं विनित याना विज्यात...

२४. उबले प्रसन्न जुयाः सुगत शासने अनगारिक प्रव्रज्यां प्रव्रजित जुया । जिमि आचार्य मोगल्यायन भन्ते जुल । जिमि उपाध्याय सारिपुत्र भन्ते जुल ।

२५. जिगु सँ चाना च्वंबले जिगु दृष्टि नं पूर्णरूपं छेदन जुल । चीवर पुंका च्वंबले जि अर्हत्वय् थंकः वना ।

२६. जिगु स्मृति अर्थय्, धर्मय्, निरुक्ति, प्रतिभाणय् आदि कथं दक्षम्ह जुया: भगवान बुद्धं उगु थासय् एतदग्र पदय् जितः पदस्थापन याना विज्यात ।

२७. प्रतिसम्भिदा (ज्ञां) सम्बन्धी उपतिश्य (सारिपुत्र भन्ते) नं प्रश्न न्यना विज्याः बले जिं शंकारहितम्ह जुयाः उगु प्रश्नया लिस : बांलाक तछ्यानाः बिया । उकिं सम्बुद्ध शासने जि प्रतिसम्भिदा प्राप्तिपिं मध्ये नं अग्रम्ह जुयाच्चना ।

२८. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः बास याना ।

२९. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान कोठित स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याः गु जुल ।

कोठितत्येरापदान न्हेगूगु क्वचाल ।

५३८. उरुवेलकस्सपत्थेरापदान

१. ज्ञां मिखा दुम्ह, सकल लोकया बारे बांलाक स्यूम्ह, मुनिम्ह, जिनम्ह पदुमुत्तर नांयाम्ह भगवान बुद्ध थनिं छगू लख कल्प न्हापा उत्पन्न जुया विज्यात ।

अपदान पाति

२. अववाद वियाविज्याइम्ह, धर्मबोध याका विज्याइम्ह, सकल जनपिं तरे याना विज्याइम्ह, कनेगुली दक्षता दुम्ह, भगवान बुद्ध यक्व जनपिं तरेयाना विज्यात ।
३. सकल प्राणीपिं प्रति अनुकम्पा तया विज्याइम्ह, करुणा तया विज्याइम्ह, हितैषीम्ह भगवान बुद्धं वस्पोलथाय् थ्यंकः वःपिं सकल तीर्थकरपिन्त पंचशीलय् प्रतिस्थापित याना विज्यात ।
४. थुकथं उबले (उगु ई) तीर्थकरपिं शून्य जूबले शान्तपिं, तादि गुणं युक्तपिं, वशीभूतपिं अर्हतपिनिं पाखें अलंकार जूगु जुल ।
५. वस्पोल महामुनि न्येयच्यागू रियन तःधिकः जू । स्वीनिता महापुरुष लक्षणं युक्त जू । लुँया खानी थें वस्पोलया शरीर थिना च्चं ।
६. उबले अन छगू लख वर्षया आयु दुगु जुयाच्चन । आयु दत्तले म्वाना विज्याःम्ह वस्पोलं यक्व मनूत (दुःखं) तरेयाना विज्यात ।
७. उबले जि हंसवति शहरे भिं धकाः सम्मत जुयाच्चंगु ब्राह्मण जुयाच्चना । जि भगवान बुद्धयाथाय् वनाः वस्पोलया धर्मदेशना (बाखं) न्यना ।
८. उगु अवस्थाय् महापरिवार समूह दुम्ह भिक्षुयात महासभाय् उकिया एतदग्र स्थान विया विज्याःगु खनाः न्यनाः जि लय्ताया ।
९. द्वःछिम्ह ब्राह्मणिपिं नापं जिं वस्पोल भगवान बुद्ध प्रमुख भन्तेपिं सःताः महान परिवारपिं नापं जिं दान प्रदान याना ।
१०. महादान बिइधुंकाः वस्पोल नायकयात वन्दना यानाः लय्तायाः छखे लिक्क फ्ययतुनाः थ्व वचन धया ।
११. “हे वीर ! जिं छलपोलया लागि श्रद्धां युक्त जुयाः यानागु पूजा सत्कारया अधिकार गुणया कारणं यानाः उगु उगु थासय् जन्म जुइबले जितः महापरि वार समूह दयेमा ।”
१२. उबले किसिया गर्जन थें च्वंगु गम्भिरगु सः दुम्ह, करवि करुत थें जाःगु मधुरगु सः दुम्ह, वस्पोल भगवान बुद्ध समूहयात आमन्त्रण यानाः थथे धया विज्यात “थ्व ब्राह्मणयात स्व-

अपदान पालि

१३. गुम्हेसिके स्वर्णवर्णगु वाहु दु, पलेस्वां थें जाःगु ख्वाः दु, मिखा दु, च्यय् वनाच्वंगु सँ दु, प्रसन्न जुया च्वंम्ह जिगु गणे श्रद्धा तयाच्वंम्ह खः ।”

१४. थं सीहघोष भिक्षुयागु स्थान (पद) प्रार्थना यानाच्वन । भविष्यय् वयागु व अभिलाषा पूवनीतिनि ।

१५. थनिं छगु लाख कल्पय् ओक्काक कुलय् जन्म जुइम्ह गौतम नांयागु गो त्रय् शास्ता भगवान बुद्ध लोकय् जन्म जुइतिनि ।

१६. वस्पोलयागु धर्मय् धर्मदायादम्ह जुयाः, औरस पुत्रम्ह जुयाः, धर्म हे दये कातःम्ह जुयाः, नामं काश्यप नांयाम्ह जुयाः (थ ब्राह्मण) वस्पोल शास्ताया श्रावक शिष्य जुइतिनि ।

१७. थनिं रवीनिगूगु कल्पय् लोकय् अग्रम्ह, नायकम्ह, अनुत्तरम्ह, अनुपम्ह, असदृशम्ह, फुस्स नांयाम्ह भगवान बुद्ध लोकय् उत्पन्न जूगु जुल ।

१८. वस्पोल भगवान बुद्धं नं दक्ष मोह अन्धकार नाश यानाः लोकय् दुगु तृष्णा रूपी गथः प्यनाः देवतापिं सहितगु लोकय् वासीपिं लय्तायेकाः अमृत वर्षा याना बिज्याइ ।

१९. उगु समयस जिपिं बनारस शहरया जुजुया कायपिं जुया च्वना । जिपिं स्वम्ह दाजुकिजापिं जुयाः जुजुया विश्वास पात्रपिं नं जुयाच्वना ।

२०. उबले तं चायाच्वंम्ह छिमेकी जुजुं वीरपिं रूपसम्पन्नपिं, बलसम्पन्नपिं, युद्धे मजूपिं जिपिं सःताः थथे धाल-

२१. “हे मस्त थन वा ! वनाः शत्रु तयगु बल्लाःगु थाय् जुयाच्वंगु व जंगल, व थाय् त्याकाः इपिं दमन यानाः, सफा यानाः जिगु राज्य स्थापित यानाः हानं ल्याहाँ वा ।”

२२. अले जिमिसं थथे धया -“यदि जिमित भगवान बुद्ध्यात उपस्थान याये गु जिम्मा बिइगु खःसा व कारणं छलपोलया शत्रुपिं मर्दन याये ।”

२३. व अधिकार (वचन) प्राप्त यानाःलि व जुजुं छवःपिं जिमिसं व तंचाःपिं शत्रुत दमन यानाः त्याकाः ल्याहाँ वया ।

२४. अले व जुजुयाके लोकनायकम्ह भगवान शास्ताया उपस्थानया लागि

अपदान पालि

अनुमति फवना । वस्पोल मुनियात उपस्थानया लागि प्राप्त यानाः जीवनभर वस्पोलयात जिमिसं सेवा उपस्थान याना ।

२५. धार्मिक रूपं कमेयानागुलिं महार्घगु (भिंगु) वस्त्रत (चीवर), प्रणीतगु रसयुक्त (साःगु) भोजन, रम्यगु सेनासन व हितकरगु वासःत....

२६. भगवान बुद्धसहित भिक्षुसंघयात दान वियाःलि जिमिसं शीलवन्तपि, करुणावानपि, ध्यानये लगेजुया च्वंपि मनापपि....

२७. न्त्याबलें मैत्री चित्तं युक्तम्ह भगवान बुद्धयात सेवा उपस्थान यानाः लो कय् अग्रम्ह वस्पोल परिनिर्वाण जुया विज्याये धुंकाः नं फुथें पूजा सत्कार याना ।

२८. अनर्लि च्यूत जुयाः (सिनावनाः) तुषित देवलोकय् (जन्म काः) वना । अन नं महान सुख जिमिसं अनुभव याना । थ बुद्धपूजाया फल खः ।

२९. गथे छम्ह मायाकारं रंगमञ्चे यक्व विकार क्यनीगु खः, अथे हे भवय् जि चाःहिला च्वनाम्ह जि (छकः) विदेहया अधिपति जुया ।

३०. गुण नांयाम्ह अचेलकया वचनया कारणं मिथ्या दृष्टिकम्ह जुयाः मखुगु लँपुइ वना । रुजा नांयाम्ह थः म्ह्याय् या उपदेश नापं मन्यना ।

३१. लिपा नारद धैम्ह ब्रह्माया विविधगु अनुशासना (उपदेश) न्यनाः जिं पापिगु दृष्टि त्वःताः ।

३२. जिं विशेषं भिंगु कर्मपथ पूरा यानाः शरीर त्वःताः (मृत्यु जुयाः) थःगु छ्येय् वना थें स्वर्गय् वना ।

३३. अन्तिमगु भवय् (जन्मय्) थ्यंबले (हानं) ब्राह्मण जुयाः जन्म कया । समृद्धगु वनारस शहरे ब्राह्मण महासाल कुलय् उत्पत्ति जुया ।

३४. मृत्यु, रोगव्याधि व जीर्णतां ग्याःम्ह जुयाः महाधन सम्पत्ति त्वःताः निर्वाण (मोक्ष) मामां वनाः जटील ऋषिपिन्थाय् वनाः प्रव्रजित जुया ।

३५. उबले जिम्ह दाजुकिजापि निम्ह नं जीनापं प्रव्रजित जूगु जुल । जि चाहिं उरुवेल धैगु थासय् आश्रम दयेकाः च्वना ।

३६. जि गोत्रं काश्यप नांम्ह जुयाच्वन । अले उरुवेल धैगु थाय् या वासिन्दा

अपदान पालि

नं जुयाच्चना । अनन्निसे हे जितः ‘उरुवेल काशयप’ धकाः प्रज्ञप्ति दुगु जुल ।

३७. जिमि सहोदर किजापिं गंगा खुसि सिथय् च्चंच्चंगुलिं नदीकाशयप नांम्ह जुल । वथें हे मेम्ह गया काशयप नांम्ह जुल ।

३८. कान्छाम्ह किजाया शिष्यपिं निसःम्ह, माइला किजाया स्वसःम्ह व जि शिष्यपिं न्यासःम्ह यानाः जि कुल शिष्यपिं द्वःछिम्ह दुगु जुल ।

३९. उबले लोकय् अग्रम्ह पुरिषदम्म सारथीम्ह भगवान बुद्ध जिथाय् लिक्कसं विज्यानाः नानाकथं प्रातिहार्य क्यनाः जितः वशय् कया विज्यात ।

४०. द्वःछिपिं जिपिं व ‘एहि भिक्खु’ भावं प्रव्रजित जुया । अले सकले नापं तुं अहत् नं जुया ।

४१. इपिं शिष्यपिं व मेपिं यक्व शिष्यपिं नं जिथाय् च्चनीपिं जुल । इमित जिं अनुशासना याये फयाच्चन ।

४२. न्हेम्हम्ह ऋषि जूम्ह भगवान गौतम बुद्धं जितः समूह दुपिं मध्ये अग्रस्थान पदय् तया विज्यात । अचम्म ! भगवान बुद्धयाप्रति यानागु जिगु पुण्य कर्म सफल जुल ।

४३. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसि थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुया: बास याना ।

४४. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बालाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान उरुवेलकाशयप स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

उरुवेलकस्सपत्वेरापदान च्यागूगु व्वचाल ।

५३९. राघत्थेरापदान

१. मिखा (ज्ञां) दुम्ह, लोकय् सकतां थुइका विज्याःम्ह, शत्रुत त्याका विज्याःम्ह, जिनम्ह पदुमुत्तर (मुनि) भगवान बुद्ध छगूलाख कल्पय् थुगु लोकय् प्रकट

(उत्पन्न) जुया विज्यात ।

२. सकसित अववाद विया विज्याइम्ह, धर्म ग्रहण याका विज्याइम्ह, सकल प्राणीपि तरेयाना विज्याइम्ह, कनेगुली कुशलता दुम्ह, भगवान् बुद्धं यक्व जनपि तरेयाना विज्यात ।

३. सकसितं अनुकम्पा तया विज्याइम्ह, कारुणिकम्ह, हितैषीम्ह वस्पोल भगवान् बुद्धं वःपि सकल तीर्थकरपित्त पंचशीलय् प्रतिष्ठित याना विज्यात ।

४. थथे (उगु समय) तीर्थकरपि खालि जूगु, निश्चल तादि गुणं युक्त व वशीभूत अर्हत्पिति पाखे विचित्र जूगु जुल ।

५. वस्पोल भगवान् बुद्धं न्ययच्यागू रियन तःधिकःम्ह, लुँया थां थें थिनाच्वंम्ह, स्वीनिता लक्षणं युक्तम्ह जुयाच्वन ।

६. उगु इलय् छगु लख आयु दुगु जुयाच्वन । अबलेतक म्वाना च्वना विज्याःम्ह वस्पोल सर्वज्ञम्ह बुद्धं यक्व जनसमूह दुःख सागरं तरेयाना विज्यात ।

७. उगु इलय् जि हंसवति शहरे वेद मन्त्रय् पारंगतम्ह ब्रह्मू जुयाच्वना । अले जि नं वस्पोल बुद्ध्याथाय् वनाः धर्म (बाखं) न्यं वना ।

८. महान् वीर्य दुम्ह, मनूतय्गु समूहया विशारदम्ह, विशिष्टगु नायकत्व दुम्ह, पटिभाणक भिक्षुपि मध्ये अग्रम्ह भिक्षुयात एतदग्रस्थान पदवी भगवान् बुद्धं विया विज्याना च्वंगु खना ।

९. अले जिं उबले भिक्षुसंघसहित वस्पोल भगवान् बुद्ध्यात यायेमाःगु कर्तव्य पूरा याना: छँयनं तुतिपालिइ भोपुनाः (वन्दना यानाः) उगु पदवी प्रार्थना याना ।

१०. अले सिंगि लुँया जः दुम्ह वस्पोल भगवान् बुद्धं थःगु क्लेश स्वां यंकीगु मधुर स्वरं जितः थथे ध्या विज्यात ।

११. “सुखी जुइमा, दीर्घायु जुइमा, छंगु प्रार्थना पूवनेमा । भिक्षुसंघसहित जितः याःगु पूर्वकर्मया आनिसंस छन्त यक्व दु ।

१२. थनिं छगु लाख कल्पय् ओक्काक कुलय् जन्म जुइम्ह नामं गौतम

नांयाम्ह शास्ता लोकय् उत्पन्न जुइतिनि ।

१३. वस्पोलया धर्मय् दायादम्ह, औरस पुत्रम्ह, धर्म हे दयेकातःम्ह जुयाः छ वस्पोलया श्रावकम्ह जुयाः नामं राघ जुयाः प्रसिद्ध जुइतिनि ।

१४. वस्पोल भगवान बुद्ध छंगु हेतु गुणय् सन्तुष्ट जुयाः नायकम्ह शाक्यपुत्रम्ह वस्पोल नरश्रेष्ठं छन्त पटिभाण्य् थंक भिक्षुपिं मध्ये अग्र स्थानये पदस्थापन याइतिनि ।”

१५. जिनम्ह वस्पोल भगवान बुद्धया व खं न्यनाः लयताःम्ह जुयाः जीवन दत्तले मैत्रीचितं युक्तम्ह जुयाः स्मृतियुक्त जुयाः प्रज्ञां युक्तम्ह जुयाः वस्पो लयात सेवा याना ।

१६. बांलाक यानागु उगु भिंगु ज्या (कर्म) या कारणं व मन भिंकाः बल्लाकागु कारणं यानाः थ्व शरीर त्वःता वनाः तावतिंस देवलोकय् जन्म काः वना ।

१७. जि स्वसःक्वः देवलोकय् राज्य याना । न्यासःक्वः ला चक्रवर्ती जुजु जुयाः जिं राज्य याना ।

१८. जिं राज्य यानागु विशालगु प्रदेश राज्यत ला त्याखं अल्याख जुल । उगु भिंगु कर्मया प्रवाहं (अन अन) दक्षथाय् सुखीम्ह जुया च्वना ।

१९. जि अन्तिमगु भवय् (जन्मय्) थंकः वयाबले उत्तमगु गिरिवज्र शहरे दुर्लभ वस्त्र व आहार दुगु समृद्ध मजूगु ब्राह्मण कुलय् जन्म जुया ।

२०. तादि गुणं युक्तम्ह सारिपुत्र भन्तेयात छगू चम्चा भिक्षादान बियागु जुल । गुबले जि वृद्ध जुल, जीर्ण जुल, उबले आरामे (विहारे) वनाः च्वंवना ।

२१. उगु इलय् जीर्ण, दुर्वल जूम्ह जितः सुना नं प्रव्रज्या मयाः । उकिं दुर्वर्णगु शरीरम्ह जुयाः प्रार्थना दुम्ह जुयाः शोकीम्ह जुया च्वना ।

२२. महाकारुणिकम्ह महामुनिम्ह भगवान बुद्धं जितः खनाः थथे धया विज्यात- “हे पुत्र ! छ छाय् शोकीम्ह जुया च्वनागु ? छंगु मनये चंगु दुःख पीडा छु खः धा ?”

२३. हे वीर ! सुआख्यातगु छलपोलया (बुद्ध) शासनय् (धर्मय्) जिं प्रव्रज्या प्राप्त मयाना । उगु कारणं दुःखीम्ह जुयाच्वना । हे नायक ! जितः सरण

विद्या विज्याहुँ !

२४. अले न्हेम्हम्ह (विपश्वी भगवान बुद्धिनिसें) भगवान बुद्ध जुया विज्याःम्ह गौतम बुद्धं भिक्षुपिं सःताः सुनां नं थ्व मनूयागु छुं नं उपकार लुमंसा व थन व्यक्त या !

२५. उबले सारिपुत्र भन्ते नं धया विज्यात- जिं थ्वयागु उपकार छगू लुमंका च्वना । वं जितः भिक्षा वनाबले छगू चम्चा भिक्षा दान व्यूगु दु ।

२६. साधु ! साधु !! हे सारिपुत्र ! छ कृतगुण खंकीम्ह खः । थ्व वृद्धम्ह ब्रह्मूयात प्रवज्या या । थ्व मनू श्रेष्ठम्ह जुई ।

२७. अले कर्मवाचासहितगु प्रवज्या व उपसम्पदा प्राप्त जुल । भिक्षु जुयागु यक्व मदुनिबले हे जि आश्रव क्षय यानाम्ह जुयाच्वना ।

२८. गथे जि भगवान बुद्धयागु वचनं मुदितम्ह जुयागु खः व कारणं भगवान बुद्धं जितः न्यनाः तुरुन्त धर्म थुइका काइपिं भिक्षुपिं मध्ये अग्रस्थानये पदस्थापन याना विज्यात ।

२९. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

३०. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान राघ स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

राघत्येरापदान गुंगूगु व्वचाल ।

५४०. मोघराजत्थेरापदान

१. ज्ञां मिखा दुम्ह, सकल लोकया ज्ञाता जुया विज्याःम्ह, मुनिम्ह, जिनम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्ध थनिं छगू लख कल्पय उत्पन्न जुया विज्यात ।

२. सकल प्राणीपिन्त अववाद विद्या विज्याइम्ह, धर्मया चेतना हया विज्याइम्ह, दुःखं तरेयाना विज्याइम्ह, धर्मदेशनाया कुशलता दुम्ह भगवान बुद्धं यक्व

जनपिं दुःखं तरेयाना नं विज्यात ।

३. सकल प्राणीपिनिगु लागि अनुकम्पा तया विज्याइम्ह, कारुणिकम्ह, हितैषीम्ह वस्पोल भगवान् बुद्धं थंकः वःपिं सकल तीर्थकरपिन्त पंचशीलय् प्रतिस्थित याना विज्यात ।

४. थथे उगु ई तीर्थकरपिं खालि जूगु, निराकुलगु तादिगुणं युक्तपिं, वशीभूतपिं अहतपि पाखें अलंकार जूगु जुल ।

५. वस्पोल भगवान् बुद्धं न्येयच्यागू रियन (कोष) तःधिकः जुयाच्चन । शरीर लुँया खानी थें थिनाच्चंगु जुयाच्चन । वस्पोल महामुनियाके स्वीनिता सुलक्षण दुगु जुयाच्चन ।

६. उगु समयस छगू लाख वर्षया आयु दुगु जुयाच्चन । उबले तक्क (छगू लाख वर्षतक्क) स्वाना विज्याःम्ह वस्पोलं यक्व जनपिं (दुःख) तरेयाना विज्यात ।

७. उबले जि हंसवति शहरे छगू कुलय् जन्म जुया । मेपिनिगु ज्या याइम्ह जिके थःगु छुं नं धन मदु ।

८. उबले जि छगू शालाय् (हलय्) माथं मवंगु बँय् फ्यतुना च्चंसे अन मि च्याका । व बँ तसकं हाक्कुसे च्चन ।

९. उबले हे प्यंगु सत्य प्रकाश याना विज्याइम्ह भगवान् बुद्धं संघ समूहया विचय् गाढागु (खसो) चीवर पुनाच्चम्ह छम्ह श्रावक शिष्यया प्रशंसा याना विज्यात ।

१०. (जि) वयागु व गुणय् लयताःम्ह जुयाः वस्पोल तथागतयात वन्दना यानाः रुक्ष चीवरधारी भिक्षुपिं मध्ये अग्रगु उगु पदवी प्रार्थना याना ।

११. उबले पदुमुतर भगवान् बुद्धं श्रावकपिन्त थथे धया विज्यात- “स्व ! थ्व भ्वाथःगु वसः पुनातःम्ह गासिम्ह...”

१२. अथेसां लयताःगु ख्वाः दुम्ह, श्रद्धा धनं युक्तम्ह, च्यय् थाहाँवंगु सँ दुम्ह, खुसिम्ह, निश्चलम्ह, सालपिण्ड ल्हाःतय् दुम्ह...

१३. थ्व मनू नं रुक्ष चीवरधारीम्ह सत्यसेन नाम्ह भिक्षुया व चीवरया वर्ण

मनवंम्ह जुयाः उगु पद प्रार्थना याना च्वन” धकाः ।

१४. व खौ न्यनाः लयताःम्ह जि भगवान बुद्ध्यात क्वच्छुनाः वन्दना यानाः बुद्धशासनये जीवन दत्तले भिंगु कर्म याना... ।

१५. उगु भिंगु कर्मया कारणं व मन प्रसन्न व बल्ताकागु कारणं यानाः थ्व मनुष्य शरीर त्वःताः (सिनावनाः) तावतिंस देवलोकय् जन्म काः वना ।

१६. आसन हलय् च्वंगु बौ च्याकागु कर्मया कारणं दुःख वेदना पिडितम्ह जुयाः द्वःछिदं नर्कय् च्याना च्वना ।

१७. जि बाकिगु उगु कर्मया कारणं न्यासःगू जन्मय् मनू जुयाः जन्म काःसां जन्मजातं हे शरीरय् हाकुगु (चिं) दाग दुम्ह जुयाच्वना ।

१८. मेगु न्यासःगू जन्मय् कुष्ठ रोगं पिडितम्ह जुयाः उगु कर्मया कारणं हे यक्व दुःख सियाम्ह जुया ।

१९. थुगु भद्रकल्पय् उपरिठ (प्रत्येक) भगवान बुद्ध्यात जिं प्रसन्नम्ह जुयाः पिण्डपातं सन्तुष्ट याना ।

२०. उगु विशेष कर्मया कारणं व मन प्रसन्न यानागुया कारणं (हानं) थ्व मनुष्य शरीर त्वःताः तावतिंस देवलोकय् जन्म काः वना ।

२१. अन्तिमगु भव (जन्म) थ्यंकः वःवले जि क्षत्रीय कुलय् जन्म जुया । अवुया मरण लिपा जि जुजु नं जुया ।

२२. जि कुष्ठ रोगनापं हे हुके जूम्ह जुयाः राज सुखे मन मवं । रोग नं मलं । गुगु कारणं राजसुख मदुगु खः व कारणं यानाः जिगु नां मोघराज जुल ।

२३. थ्व शरीरयागु दोष खनाःलि जि अनगारिक प्रव्रज्यां प्रव्रजित जुया । बावरी नांम्ह श्रेष्ठम्ह ब्राह्मणया शिष्य जुया ।

२४. तःधंगु परिवारजनपिं नापं भगवान बुद्ध्याथाय् वनाः दक्व वाद मर्दन याइम्ह वस्पोल याके जिं सूक्ष्मगु प्रश्न न्यना ।

२५. थ्व मनुष्य लोक, परलोक, देवतापि सहितगु ब्रह्मलोक नं छलपोलं खने माः ! यशश्वीम्ह भगवान गौतम बुद्ध्या बिचाः छु धकाः जिं मस्यु ।

अपदान पालि

२६. (देवतापिं सहित लोकया आसानुसय खंकेफुम्ह जूगुलिं) थथे दक्ष दृष्टि
दुम्ह (छलपोल याके) प्रश्न न्यनाः (धर्म) ज्ञान उत्पन्न जुइगु खै । गथे थ्व लो
क खंकूम्हेसित मृत्युराजं खनीमखु ?

२७. हे मोघराज, न्व्यावलें नं स्मृति दयेकाः सत्काय दृष्टियात म्हसिकाः थ्व
लोक शून्य धकाः थुइकाः स्वयेगु या । अथे थुइकेबले उकिं मुक्त जुइफई
धकाः सकल संसारया रोगया वैद्य थें भगवान बुद्धं अर्थ धया विज्यात ।

२८. थुपिं गाथात धयाः सिध्कूबलय् हे सँ-दाह्नी मदुम्ह जुयाः, चीवरं पुंम्ह
जुयाः अर्हत्म्ह भिक्षु जुया ।

२९. (कुष्ठ) रोगं पिडितम्ह जि, वात रोग नं पिडितम्ह जुयाच्वनाम्ह जि,
विहार फोहोर जुइ धकाः संघया विहारे मच्वना ।

३०. फोहरय् च्वंगु, स्मशानये च्वंगु, लँयच्वंगु भ्वाथःगु कापः टुका हयाः
उकिया रुक्ष चीवर दयेकाः पुना ।

३१. जिगु उगु गुणं सन्तुष्ट जुया विज्याम्ह, संसारिक रोगया वैद्य जुया
विज्याम्ह, लोकनायकम्ह भगवान बुद्धं जितः रुक्ष चीवर धारीपिं भिक्षुपिं मध्ये
अग्रस्थानय् पदस्थापन याना विज्यात ।

३२. कुशल-अकुशल कर्म मुंकेगु मदुम्ह, सकल रोगं अलग जुयाम्ह, सिँ मदुगु
मि थें आश्वरहितम्ह जुयाः परिनिर्वाण जुया ।

३३. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत
चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः वास याना ।

३४. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना
कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान मोघराज स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्यागु जुल ।

मोघराजत्वैरापदान भिगूगु व्वचाल ।

कच्चायनवर्गं व्वचाल

५५. भद्रियवग्ग

५४१. लकुण्टकभद्रियत्थेरापदान

१. सकल धर्मत खंकेगु मिखा दुम्ह, जिनम्ह, नायकम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्ध थनिं छगू लाख कल्पय् लोकय् उत्पन्न जुया विज्यात ।
२. उबले जि हंसवति शहरे महाधन दुम्ह श्रेष्ठीपुत्र जुयाच्चना । जि चाः द्युह्युँ संधारामय् (विहारय्) वना ।
३. उगु इलय् वस्पोल लोक प्रकाशमान याना विज्याना च्चंम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्ध धर्मदेशना याना विज्यानाः मधुरगु सः दुपिं भिक्षुपिं मध्ये अग्रम्ह भिक्षुया प्रशंसा याना विज्याना च्चन ।
४. व न्यनाः जि लयताःम्ह जुयाः महर्षिम्ह भगवान बुद्धयात वन्दना यानाः सेवा सत्कार यानाः जिं न व पदवी प्रार्थना याना ।
५. अनर्लिपा विनायकम्ह भगवान बुद्ध भिक्षुसंघया विचय् च्चना विज्यासे “अनागतय् वयागु मनोकामना पूर्ण जुइतिनि” धकाः कना विज्यात ।
६. थनिं छगू लख कल्प लिपा ओककाक कुलय् जन्म जुइम्ह नामं गौतम नांयाम्ह शास्ता भगवान बुद्ध लोकय् उत्पन्न जुइतिनि ।
७. वस्पोलया धर्मय् दायादम्ह, औरसपुत्रम्ह, धर्म हे दयेकातःम्ह थे जाःम्ह भद्रीय नांयाम्ह शास्ताया श्रावक शिष्य (थव मनू) जुइतिनि ।
८. बांलाक यानागु व भिं कर्मया कारणं व मन प्रसन्न यानागुया कारणं थव मनुष्य शरीर त्वःताः (मृत्यु लिपा) तावतिंस देवलोकय् जन्म काः वना ।
- ९/१०. थनिं ग्वीनिगूरु कल्पय् (गुणय् सुयानं) लिक्क थंके मफुम्ह, जवर जस्ति दमन याये मफुम्ह, दक्व लोकया अग्रम्ह (पंचमार) त्याकूम्ह (भिन्न्यागू) आचरणं युक्तम्ह, महानगु तप्यगु प्रतापी गुण दुम्ह, फुस्स नाम्ह भगवान बुद्ध लोकय् उत्पन्न जुया विज्यात । सकल सत्त्वप्राणीया हित सुख याःम्ह जुयाः यक्व जनपिं (संसारं) तरेयाना विज्यात ।
११. वस्पोलयागु नन्दराम धैगु राजोद्यानये जि फुस्स (हे) नाम्ह कोकिल (भंगः) जुयाच्चना । जि वस्पोलया गन्धकुटी लिक्कसं च्चंगु अं सिमाय्

च्वंच्वना ।

१२. उबले भिक्षाया लागि विज्याना च्वंस्ह दक्षिणधिम्ह वस्पोल भगवान बुद्धयात खनाः मन प्रसन्न यानाः मधुरगु सलं नाद याना ।

१३. अले राजोद्यानये वनाः बालाक पाके जूगुलिं लुँथे च्वंगु अं छगः कया हया: भगवान बुद्धयात जिं पूजा (दान) याना ।

१४. उबले महाकारुणिकम्ह, जिनम्ह वस्पोल भगवान बुद्धं जिगु मनया खँ सिइका विज्यानाः उपस्थापकया ल्हाःतं पात्र कया विज्यात ।

१५/१६. जि लयताःम्ह जुयाः व अं (रवः) भगवान बुद्धयात लः ल्हाःना व पात्रय् तयाः पपूचां विन्ति याना । मन आकर्षित जुइगु, मनोज्ञगु, न्यने यइपुसे च्वंगु मधुरगु सलं नाद यानाः शब्द पूजा यानाःलि जि थःगु छ्रयेय् वनाः च्वं वना ।

१७. उबले जि बुद्धालम्बन प्राप्तिं युक्तम्ह प्रमुदितम्ह जुयाच्वनावले दुष्टम्ह ...मा छम्ह वयाः जितः स्याना बिल ।

१८. अनं च्यूत जुयावनाः तुषित देवलोकय् जन्म जुयाः महासुख भोग यानाः हानं व हे भिं कर्मया कारणं मनुष्य भावय् जन्म काः वया ।

१९. अले थुगु भद्रकल्पय् ब्राह्मण बंशय् महायशकीर्ति दुम्ह, खँ ल्हाइपिनि विचय् श्रेष्ठम्ह, गोत्रं काशयप नांम्ह भगवान बुद्ध लोकय् उत्पन्न जुया विज्यात ।

२०. वस्पोल भगवान बुद्ध बुद्धशासन ज्योतिमय याना विज्यानाः मिथ्या तीर्थकरपिं दमन याना विज्यानाः विनेय् य जनपिं नं वशे तयाः श्रावकपिं सहितम्ह वस्पोल नं परिनिर्वाण जुया विज्यात ।

२१. वस्पोल भगवान बुद्ध परिनिर्वाण जुया विज्यासेंलि श्रद्धां युक्तपिं यक्वसिनं वस्पोलयात पूजा यायेगु लागि बालाःगु स्तूप दयेकेवि बिल ।

२२. 'सप्त रत्नं छायेपा यायेगु, न्हेगू योजन दुगु स्तूप दयेकेगु' धकाः इमि खँ ल्हानाच्वन ।

२३. उगु इलय् जि किकि नांम्ह काशी जुजुया सेवक जुयाः सेनाय् नायःम्ह

अपदान पाति

जुयाच्चना । जिं नं चैत्यया अप्रमाणगु प्रमाणया विषयस कना ।

२४. उबले इमिसं जिगु ख॑ न्यनाः वस्पोल भगवान बुद्धयागु सप्तरत्नं छाये पाःगु चैत्य न्हेगू योजन मयासे छगू योजन जक तःजाः यानाः दयेकल ।

२५. बांलाक यानागु उगु भिं कर्मया कारणं व मन प्रसन्न यानागु कारणं थ्व मनुष्य शरीर त्वःताः (सिनावनाः) तावतिंस देवलोकय् जि जन्म काः वना ।

२६. आः जि थ्व अन्तिमगु भवय् (जन्मय) थ्यंबले श्रावस्ती नगरय् समृद्धम्ह, जाःगु महाधन दुम्ह श्रेष्ठी कुलय् जन्म जुया....

२७. नगरया ध्वाखाय् (ढोका) भगवान बुद्धयात (सुगत) खनाः अचम्म चायाःलि लिपा प्रव्रजित जुयाः याकनं हे अर्हत् भावय् थ्यंकः वना ।

२८. उगु चैत्यया प्रमाण गथे चिते यानागु खः व कर्मया कारणं जि निन्दाया योग्यम्ह पुद्दकेम्ह जुयाच्चना ।

२९. जिं मधुरगु सलं भगवान बुद्धयात (शब्द) पूजा यानागु कारणं मधुरगु सःदुपि भिक्षुपि मध्ये अग्रस्थानये थ्यंम्ह जुयाच्चना ।

३०. भगवान बुद्धयात अं दान यानागुया कारणं वस्पोलया गुण लुमंकागु कारणं मार्गफल प्राप्तम्ह जुयाः आश्वरहितम्ह जुयाः वास याना ।

३१. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः वास याना ।

३२. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान लकुण्टकभद्रिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

लकुण्टकभद्रियत्येरापदान छगूगु क्वचाल ।

५४२. कड़खारेवतत्थेरापदान

१. थनिं छगू लख कल्पय् नायकम्ह, जिनम्ह, सकल धर्मया ज्ञाता जुया

२८६

विज्याःम्ह पदुमुत्तर नांयाम्ह भगवान् बुद्ध लोकय् उत्पन्न जुया विज्यात ।

२. वस्पोल सर्वज्ञ बुद्ध सिंहया सँ थें जाःगु सँ दुम्ह जुयाच्चन । ब्रह्म स्वरं थें सः दुम्ह जुयाच्चन । हंस ध्वनि थें जाःगु सः दुम्ह जुयाच्चन । हस्तिराजया गमन थें जाःगु वनेगु पहः दुम्ह जुयाच्चन । चन्द्रं सूर्यया जः सिवे अधिकगु जः दुम्ह जुयाच्चन ।

३. महानगु ज्ञान दुम्ह जुयाच्चन । महानगु वीर्य दुम्ह जुयाच्चन । महानगु बल दुम्ह जुयाच्चन । महानगु करुणा दुम्ह जुयाच्चन । वस्पोल अनाथपिन्त नाथ जुया विज्याना च्चन । महा मोहअन्धकार नाश याना विज्याइम्ह जुयाच्चन ।

४. सत्त्वपिनिगु आशाय् अनुशय सिइका विज्याःम्ह, स्वंगू लोकया नं अग्रम्ह, मोनेय् गुणं युक्तम्ह, वस्पोल सम्यक सम्बुद्ध छुं इलय् यक्व विनेय् य जनपिं वशय् तया: धर्मदेशना याना विज्यात ।

५. वस्पोल भगवान् बुद्धं ध्यानये लगये जुया च्चनीम्ह, उपशान्तम्ह, निश्चलम्ह, वीरम्ह (थः शिष्य) श्रावकयात समूहया विचय् (ध्यान याइपि मध्यय् अग्रम्ह धक्काः) वर्णना यासें जनसमूह लय्तायेका विज्यात ।

६. उबले जि हंसवति शहरे स्वंगू वेदं पारंगतम्ह ब्रह्मू जुयाच्चना । उगु धर्म न्यना: लय्ताःम्ह जुया: उगु पदवी प्रार्थना याना ।

७. उबले विनायकम्ह वस्पोल भगवान् बुद्धं संघया विचय् च्चना: थथे धया विज्यात “हे ब्राह्मण ! छ सन्तुष्ट जु ! छंगु व मनोकामना अनागते पूर्ण जुइतिनि ।”

८. थनिं छगू लख कल्पय् ओक्काक कुलय् जन्म जुइम्ह नामं गौतम नांयाम्ह शास्ता (भगवान् बुद्ध) लोकय् दइतिनि ।

९. वस्पोलया धर्मय् दायादम्ह जुया:, औरस पुत्रम्ह जुया:, धर्म हे दयेकातम्ह थें जुया: छ नामं रेवत नांयाम्ह जुया: भगवान् बुद्धया श्रावक शिष्यम्ह जुइ ।

१०. बालाक यानागु उगु भिं कर्मया कारणं व मन प्रसन्न यानागुया कारणं मनुष्य शरीर त्वःता: (सिनावना:) जि तावतिंस देवलोकय् (जन्म काः) वना ।

११. जि आ: अन्तिमगु भवय् (जन्मय्) थ्यंबले कोलिय शहरे कुलसम्पन्नम्ह, समृद्धम्ह, पूर्णगु महाधन दुम्ह क्षत्रीय वंशय् जन्म जुया ।

अपदान पाति

१२. गुबले (गौतम) भगवान बुद्ध कपिलवस्तु शहरे धर्मदेशना याना विज्यात, उबले भगवान बुद्धप्रति प्रभावित जुयाः अनगारिक प्रव्रज्यां प्रव्रजित जुया ।

१३. उगु उगु थासय् कप्प-अकप्प (ज्यूगु मज्यूगु) चिजय् जिके शंका यक्क दुगु जुल । भगवान बुद्धं उत्तमगु धर्मदेशना याना विज्यासे व सकतां द्वंगु विचाःत मदयेका विज्यानाः जितः बशय् तल ।

१४. अनंति जिं तरे जुयागु संसार सागर दुम्ह जुयाः न्त्यावलें ध्यान सुखय् निरतम्ह जुया च्वना । उबले भगवान बुद्धं जितः खनाः थथे धया विज्यात ।

१५. थःगु ज्ञानय् वा मेपिनिगु ज्ञानय्, थ्व लोकय् वा परलोकय् छुं नं शंका दुसा व सकतां ध्यान याइम्ह, क्लेश तर्पण याइगु वीर्य दुम्ह, ब्रह्मचर्या पालन याइम्ह सुं दुसा इमिसं तापाना (निवारण) छ्वर्वई ।

१६. छगू लख कल्पय् यानागु भिं ज्याया फल आः जितः थन क्यनाच्वन । वाणं मुक्त जूगु वाण थें जिगु क्लेश नष्ट जुल ।

१७. अले लोकया अन्ततक विज्याःम्ह मोनेय्य गुणं युक्तम्ह भगवान बुद्धं ध्यानये विरतम्ह जितः खनाः ध्यान याइपिं भिक्षुपिं मध्यय् जि अग्रम्ह धकाः अग्रस्थानय् पदस्थापन याना विज्यात ।

१८. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

१९. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना क्यागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान कंखा रेवत स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

कडखारेवतत्थेरापदान निगूगु क्वचाल ।

५४३. सीवलित्थेरापदान

१. थनिं छगू लख कल्प न्हापा लोकनायकम्ह, सकल धर्मय् ज्ञां मिखा दुम्ह पदुमुतर नांयाम्ह भगवान बुद्ध (जिन) लोकय् उत्पन्न जुल ।

२. वस्पोलया शील असंख्यगु जुल । वस्पोलया समाधि (ध्यान) बज्र समान जुल । वस्पोलया उत्तमगु ज्ञान नं असंख्यगु जुल । असमानगु विमुक्ति नं वस्पोलयाके दुगु जुल ।

३. अथे लोकनायकम्ह भगवान बुद्धं देव ब्रह्मादि मुनाच्चंगु थासे श्रमण ब्राह्मण मनुष्यपिन्त धर्मदेशना याना विज्यात ।

४. उगु परिषदया विचय् च्चनाविज्याःम्ह विशारदम्ह भगवान बुद्धं पुण्यवानम्ह जुतिन्द्रम्ह महालाभिम्ह मध्ये अग्रम्ह धकाः थः श्रावक (शिष्य) छम्हसित एतदग्र स्थानये तया विज्यात ।

५. उबले जि हंसवति शहरय् च्चंम्ह जुजु जुयाच्चना । उम्ह श्रावक शिष्यया यक्व गुण कम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्या उगु वचन न्यनाः

६. श्रावकपिं सहित भगवान बुद्ध्यात निमन्त्रणा यानाः न्हेन्हुतक भोजन याकाः महादान नं वियाः (जिं नं) उगु स्थान (पदवी) हे प्रार्थना याना ।

७. अले पुरुष श्रेष्ठम्ह, महावीरम्ह भगवान बुद्धं वन्दना यासे तुति पालिइ भो पुना च्चंम्ह जि खनाः मधुरगु सलं सभाय् विचय् थथे धया विज्यात ।

८. अनलि वस्पोलं भगवान बुद्ध्या वचन (धर्मदेशना) न्यने यपिं महाजनपिं (उपासक-उपासिकापिं) देवतापिं, सुरंगनापिं, गन्धर्वापिं, महाऋद्धि सम्पन्नपिं

....

९. ....श्रमण-ब्राह्मणपिं सकस्यां ल्हा विन्ति यासे “हे पुरुष श्रेष्ठम्ह (महामानव) छलपोलयात नमस्कार यानाच्चना, हे पुरुषोत्तमम्ह ! छलपोलयात नमस्कार (वन्दना) याना च्चना ।”

१०. वन्दना यानाःलि; छलपोलयात न्हेन्हुतक (गुम्ह) जुजुं महादान वियादीगु खः, (उम्ह) जुजुयात प्राप्त जुझगु फल विपाक गथे खः धकाः जिपिं छलपोल पाखें (विवरण) न्यने मास्ते वयेका च्चना, कृपा तयाः कना विज्याहुं ।

१०/११. अनर्निला भगवान बुद्धं (थथे) धया (कना) विज्यात – “जिगु वचन (खँ) न्यँ, दक्षिनार्हम्ह (दान विड्त योग्यम्ह) अप्रमाणगु गुणं युक्तम्ह भगवान बुद्धप्रति व भिक्षुसंघप्रति श्रद्ध तयाः गुगु दान व्यूगु खः उकिया अप्रमेयगु (अप्रमाणगु) फल विपाक दुम्ह जुयाच्चन । अथेसां महानगु भाग्य दुम्ह थ्व

जुजु उत्तमगु पद प्रार्थना याना च्वन ।”

१२. “तःधंगु लाभ इपिमध्ये अग्रम्ह सुदर्शन भिक्षुं गथे खः जिं नं अथे हे जुइम्ह जुइमा” धैगु वइगु प्रार्थना खः । लिपागु इलय् उगु पद वं (थव जुजुं) प्राप्त याना काइतिनि ।

१३. थनिं छगु लाख कल्प लिपा ओक्काक कुलय् जन्म जुइम्ह नामं गौतम धइम्ह शास्ता भगवान बुद्ध थव लोकय् प्रकट (जन्म) जुइतिनि ।

१४. वस्पोलया हे धर्मे दायादम्ह, धर्म हे दयेकातःम्ह थें च्वंम्ह औरस (बुद्ध) पुत्रम्ह सीवलि नांयाम्ह बुद्ध श्रावक-शिष्य जुइतिनि धका: कना विज्यात ।

१५. बांलाक यानाः पूवंकंगु उगु (कुशल) कर्मया कारणं यानाः थःगु मन (चित्त) भिंकूगु कारणं यानाः नं; जि थव मनुष्य शरीर (देह) त्वःताः (सिनावनाः) तावतिंस देवलोकय् (जन्म का: वना) थ्यंकः वना ।

१६. थनिं ग्वीछ्वगूगु कल्पय् (न्हापा) स्वय् यइपुसे च्वंगु मिखा दुम्ह, सीकेमागु सकतां प्रकारया धर्मत बांलाक खंकेफुम्ह, लोकनायकम्ह विपश्वी भगवान बुद्ध थुगु लोकय् उत्पन्न जुया विज्यात ।

१७. उबले जि बन्धुमति शहरे छगु कुलय् ज्ञातिबन्धुपिनिगु ग्राहालिं मां-बौ या प्रार्थनां याना जन्म जूम्ह, ज्याय् लगेजुइम्ह काय् जुयाच्वन ।

१८. उबले हे उपासक-उपासिकापिनि छगु समूह नं विपश्वी भगवान बुद्धया लागिं तःधंगु अतिकं प्रसिद्धगु व्वनेकुथि (परिवेण) दयेका बिल ।

१९. उगु व्वनेकुथि (परिवेण) दयेके सिध्येद्युक्ताः नयेगु त्वनेगु चिं युक्तगु दान विइत्यंबले अन छु मदु, मगाः धकाः स्वैबले न्हूगु धौ व कस्ति मखना ।

२०. अनंलि जि उगु न्हूगु धौ व कस्ति ज्वनाः ज्या याकीम्ह साहूया थाय् (छे^०) वना । उगु न्हूगु धौ व कस्ति मालाच्वर्पिं उमिसं जितः खन ।

२१. उमिसं द्वःछि दां वियाः नं काये (न्याये) मफया च्वंगुलिं जिं थथे विचाः याना । “थव सामान्य खँ मखु ।”

२२. “गथे थुपि सकल जनपिंस सत्कार (माने) याना च्वंगु खः, अथे हे जि नं वस्पोल श्रावकशिष्यपि सहितम्ह लोकनायकम्ह भगवान बुद्ध यात सत्कार

(माने) याये” धका: ।

२३. उबले जिं अथे विचा याना धौं नं कस्ति नं नापं तयाः (ल्वाकछ्यानाः) संघपिं सहितम्ह लोकनायकम्ह भगवान् बुद्ध्यात् दान विया ।

२४. बांलाक याना वैगु उगु (कुशल) कर्मया कारणं यानाः वं मन प्रसन्न याना वैगु कारणं यानाः नं जि थ्व मनुष्य देह (शरीर) त्वःताः (सिनावनाः) तावतिंस देवलोक्य् (जन्म काः) वना ।

२५. जि हानं बनारस शहरे महा यशकिर्ति व परिवार दुम्ह जुजु जुया च्वनाबले शत्रुम्ह जुजुनाप तं (क्रोध) चायाः (उम्ह शत्रु जुजु) शहरं प्याहाँ वने मफयेक शहरया खापा (द्वार) त बन्द याका विया ।

२६. थुकथं न्हेन्हुतक शहरं प्याहाँ वने मफयेक शत्रुत कुना तयागु व अकुशल कर्मया कारणं विपाक कथं जि हानं नर्के जन्म कयाः यक्व दुःख कष्ट भो गे याना ।

२७. जि आः थ्व अन्तिमगु जन्मे कोलिय शहरे जन्म जूम्ह जुयाच्वन । जिमि मां सुप्वासा (नायाम्ह रानी) खः । जिमि वा: महाली (लिच्छवी जुजु) खः ।

२८. कुशल (भिंगु) कर्मया कारणं क्षेत्रीय कुलय् जन्म जुया । (न्हापा) शहरया खापा तिका वियागु उगु अकुशल (मभिंगु) कर्मया प्रभावं न्हेदत्तक दुःखसियाः मांया प्वाथ्य् च्वनावलय् मां नं अतिकं दुःखीम्ह जुल ।

२९. जि न्हेन्हुतक वेहोसीम्ह जुया: दुःखीम्ह जुयाच्वना । जिमि मां नं उबले खापा तिइत अनुमति व्यूम्ह जूगुलिं थुकथं दुःख कष्ट सहयाये माःम्ह जुल ।

३०. भगवान् बुद्धं अनुकम्पा तया विज्यागुलिं जि याउँक (मांया गर्भ) प्याहाँ वया । न्हेन्हु लिपा (छैं नं) प्याहाँ वनागु दिं खुन्हु हे अनगारिकगु सासनय् प्रवर्जित जुया ।

३१. भगवान् बुद्धं अनुकम्पा तया विज्यागुलिं जि मांया प्वाथं (लिपा) याउँक हे प्याहाँ वया । जन्म जुयागु दिं खुन्हुनिसें हे अनगारिक प्रव्रज्यां प्रवर्जित जुया ।

३२. महानगु ज्ञां दुम्ह सारिपुत्र भन्ते जिम्ह उपाध्याय् जुया विज्यात । महानगु ऋद्धि दुम्ह मौद्गल्यायन भन्ते जिगु सं चाका विज्यासे अववाद (अनुशासन)

याना विज्यात ।

३३. जि सं चाचां हे अरहन्तम्ह जुल । देवतापिंसं, मनुष्यपिंसं, नागपिंसं नं दः चतुप्रत्यय् सेवा (उपलब्ध) याई ।

३४. पदुमन्तर भगवान बुद्ध्यात व विपश्वी भगवान बुद्ध्यात गुकथं खुसि जुयाः विशेष पूजा सत्कार यानागु खः,

३५. उगु कारणं (फल विपाक कथं) व कुशल कर्मया कारणं (विपाकं) वनय, गामय, जलय् (लखय्), थलय् (स्थलय्) न्त्याथाय् च्वंसां नं जितः उत्तमगु चतुप्रत्यय विशेषं प्राप्त जुई ।

३६. गुगु इलय् थ्व लोकया अग्रम्ह भगवान बुद्ध स्वीद्वः भिक्षुपि नापं रेवत स्थविर भन्तेयात नाप लायेत विज्याना च्वंगु खः,

३७/३८. उगु इलय् जिगु लागि देवतापिंसं उपलब्ध याना व्यूगु चतुप्रत्यय नं महान प्रज्ञा दुषिं, महान वीर्य दुषिं, महासंघसहितम्ह स्वंगूलोकया नायःम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध्यात जिं (उगु चतुप्रत्यय) सेवा उपस्थान याना ।

३९. वस्पोल अनंतिपा रेवत स्थविर भन्तेयात नापलाना विज्यात । अनंति जे तवन विहारय् विज्याना: “हे भिक्षुपि ! जिमि शिष्यपि मध्यय् सीवलि आवुसो लाभीपि मध्ये अग्रम्ह खः” धकाः जितः लाभीपि मध्ये एतदग्र स्थानय् तया विज्यात ।

४०. सर्वलोकहितम्ह, शास्ताम्ह, वस्पोल भगवान बुद्धं जिगु वर्णना याना विज्यात, प्रशंसा याना विज्यात ।

४१. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

४२. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जि बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान सीवलि स्थविरं थुपि गाथात धया विज्याःगु जुल ।

सीवलित्येरापदान स्वंगूगु क्वचाल ।

५४४. वज्जीसत्थेरापदान

१. थनिं सच्छिद्धः कल्प न्हापा (एकलाख कल्प न्हापा) सर्वधर्मय् मिखा (ज्ञां) दुम्ह, जिनम्ह, नायकम्ह पदुमुत्तर नांयाम्ह भगवान बुद्ध उत्पन्न जुया विज्यात ।
२. गथे समुन्द्रय् छाल खः, आकासे तिमिलात (तारका) खः, अथे हे वस्पोलया शासनये अरहन्त्तर्पिं दयाः अलंकृत जुया च्वन ।
३. वस्पोल जनोत्तमम्ह (पदुमुत्तर) भगवान बुद्ध दिव्य, असुर, नागपिंसं चाःहुइकाः ब्राह्मणपिं यक्व मुनाच्चंगु जनसमूहया विचय् च्वना विज्याना ।
४. लोक अन्त याना विज्याःम्ह (भवोत्पत्ति अन्त याना विज्याःम्ह) वस्पोल जिनम्ह भगवान बुद्धं थःगु प्रभां (तेजं) थ्व संसार हे न्त्याइपुक्र थःगु वचन (उपदेशं) प्रबुद्ध जनरूपी पलेस्वां प्रबोधित याना विज्याई ।
५. प्यंगू विशारदं युक्तगु, तापाकगु (प्रहीणयागु) भय व आशक्ति दुम्ह, क्षेमगु निर्वाणय् थ्यंकूम्ह विशारदम्ह पुरुषोत्तमम्ह...
६. लोकनायकम्ह भगवान बुद्धं श्रेष्ठगु उत्तमगु (उगु पद) बुद्धभूमि (बुद्धत्व) थःके नं दु धकाः धाइपिं दुसा न्त्यःने वा धकाः धया विज्याई । तर वस्पोलया न्त्यःने छलपोल याके अजाःगु बुद्धत्व मदु धकाः आरोप लगे याइपिं नं मदु ।
७. अथे इमित (मग्यासे) सिँहनाद याना विज्याइम्ह, तादि गुणं युक्तम्ह वस्पो लया विरुद्ध वर्नीपिं (धाइपि) देवतापिं, मनूत वा ब्रह्मापिं नं मदु ।
८. उत्तमगु धर्मदेशना याना विज्यासे देवतापिं सहितगु थ्व लोकयच्चंपिं (भव सागरं) पार तरे यायां थुगु परिषदया विचय् च्वनाः विशारद जुयाः धर्मचक्र प्रवर्तन याना विज्याई (धर्मचक्र प्रवर्तन सूत्रोपदेश देशना याना विज्याई)
९. प्रतिभाणं (थुइका कायेगुलिइ) युक्तपिं भिक्षुपिं मध्ये अग्रम्हेसित खनाः उम्ह सम्मतम्ह श्रावकया यक्व गुण प्रशंसा यानाः उम्ह श्रावक भिक्षुयात अग्रस्थानये (एतदग्र स्थानये) तया विज्यात ।
१०. उगु इलय् (उगु बखतय्) जि हंसवति शहरे जन्म जुयाः बालाः धकाः सम्मत जूगु दक्व वेद स्यूम्ह, वादीपिनि अग्रम्ह (अधिपतिम्ह), प्रतिवादीत दमन यायेफुम्ह ब्राह्मण जुया च्वनाम्ह जि...

अपदान पाति

११. उबले महावीरमह वस्पोल भगवान बुद्धयाथाय् यनाः उगु उत्तमगु धर्मदे
शना न्यनाः वस्पोलया श्रावकपिनि गुणय् आकर्षित जूम्ह जुयाः उत्तमगु प्रीति
(खुसि) प्राप्त याना ।

१२. अले (उबले) जिं भिक्षुसंघ व लोकजनपिं खुसि याना विज्याइम्ह वस्पोल
(पदुमुत्तर भगवान बुद्ध) यात निमन्त्रणा यानाः एक हप्ता (छवाः) तक्क भो
जन याकाः वस्त्रादी (चीवरत?) पुंका विया (दान विया) ।

१३. अनलिपा, छँयनं वस्पोलया तुतिइ भोसुलाः (वन्दना यानाः) समय दु
कथं .... विन्ति यासे नमस्कार यानाः खुसि जुयाः छखेलिक्क च्वच्वनाम्ह जिं
उत्तमम्ह भगवान बुद्धया प्रशंसा याना । गथे कि-

१४. वादि (मृगपिनिगु लागि) धुँ थें जाःम्ह, उत्तमम्ह छलपोलयात नमस्कार
याना च्वना । पुरुषोत्तमम्ह छलपोलयात नमस्कार याना च्वना । दक्व लो
कया (संसारया) अग्रम्ह छलपोलयात नमस्कार याना च्वना । अभयदान विया
विज्याइम्ह छलपोलयात नमस्कार याना च्वना ।

१५. मारया शक्ति दमन याना विज्याइम्ह छलपोलयात नमस्कार याना च्वना
। (६२)गू मिथ्यादृष्टि मर्दन याना विज्याइम्ह छलपोलयात नमस्कार याना
च्वना । शान्ति व सुख विया विज्याइम्ह छलपोलयात नमस्कार याना च्वना
। सत्व लोकया उद्धार याना विज्याइम्ह छलपोलयात नमस्कार याना च्वना ।

१६. हे भगवान बुद्ध ! छलपोल अनाथपिन्त नाथ खः; भयभितपिन्त (र्याःपिन्त)
अभय विइम्ह खः, (शाकेजूपिन्त) सत्वपिनिगु लागि विश्राम भूमि खः, सरण
माः पिन्त सरण विइम्ह खः ।

१७. थुकथं महानगु गुण दुम्ह भगवान बुद्धया गुण वर्णना यानाः वादिसुरम्ह
(प्रतिभांयुक्तम्ह) भिक्षुपिं थें भिक्षु जुइत (अनुरोध) याना ध्या ।

१८. उबले अनन्तगु ज्ञां दुम्ह भगवान बुद्ध थथे ध्या विज्यात । सुनां थः खुसि
जुयाः बुद्धसहित भिक्षुसंघयात भोजन याकल

१९. (वस्पोल सम्बुद्धम्ह) जिगु गुण वर्णना यात; वं वादिशुरगु (प्रतिभाशालीगु)
भिक्षुया स्थान प्रार्थना याना च्वन ।

२०. “थं देवमनुष्य सुख पूर्णरूपं अनुभव (भोगये) यानाः भविष्यत् वयागु

अपदान पालि

मनय चंगु मति (इच्छा) लाभ जुई । पूर्वनी ।

२१. थनिं सच्छ्रद्धं कल्प लिपा ओक्काक कुलय् जन्म जुयाः नामं गौतम नांयाम्ह शास्ता (बुद्ध) लोकय् दइ (उत्पन्न जुइ) ।

२२. वस्पोल बुद्धया धर्मय् धर्मदायादम्ह जुयाः, धर्म हे दयेकूम्ह थे औरसम्ह बुद्धपुत्र जुयाः नामं वंगिस नांयाम्ह शास्ता श्रावकम्ह भिक्षु जुइ” धकाः कना विज्यात ।

२३. भगवान बुद्धया उगु खँ न्यनाः लय्ताःम्ह जुयाः मैत्री भावं युक्तम्ह जुयाः जीवन दत्तले तथागत बुद्धयात चतुप्रत्यय उपस्थान याना ।

२४. बालाक यानागु उगु भिंगु सुकर्मया कारणं व भिंगु चेतनाया कारणं थ शरीर त्वःताः (सिना वनाः) ‘तुषित’ देवलोकय् जन्म जूवना ।

२५. आः थुगु अन्तिमगु भवय् (जन्मय्) नं जि परिव्राजक कुलय् जन्म जुयाः न्हेदं दुम्ह जुयाच्चना ।

२६. सकतां वेद स्यूम्ह जुयाः, वेदशास्त्रय् विशारदम्ह जुयाः, वादिपिति श्रे ष्ठम्ह जुयाः मनया खँ धायेफुम्ह जुयाः, परवाद दमन यायेफुम्ह जुयाच्चना ।

२७. ‘वङ्ग’ देशय् जन्म जूम्ह जुयाः वचनया अधिपतिम्ह जूम्ह जुयाः लो कसम्मतं हे जिगु नां ‘वङ्ग्स’ जुल ।

२८. गुबले जि विद्वान जुया, प्रथम यौवनये पला तया च्चना; उबले (उगु इलय्) रम्यगु राजगृहय् (शहरे) सारिपुत्र स्थविर (भन्तेयात) खना ।

२९. भिक्षाया लागि चाःहिलाच्चना विज्याःम्ह (पिण्डपातय् विज्याःम्ह) पात्र ल्हाःतय् स्वना तया विज्याःम्ह, संयमितम्ह, लोभ मदुगु मिखां युक्तम्ह, प्रमाण सीकाः खँ ल्हाना विज्याइम्ह, तापाक स्वया मविज्याइम्ह...

३०. वस्पोल सारिपुत्र भन्तेयात खनाः जि अचम्म चायाः मनयात त्वःगु उबले हे थुइकागु, अन हे रचना (छुनागु) यानागु विचित्रगु गाथा छपु धया

३१. उबले वस्पोल वीरम्ह, पण्डितम्ह, सारिपुत्र भन्ते नं लोकनायकम्ह शास्ता सम्बुद्धया बारे कना विज्यात । छ नं लिसः विया विज्यात ।

३२. तादि गुणं युक्तम्ह वस्पोल सारिपुत्र भन्ते पाखें सन्तुष्टम्ह जि (तृष्णा

अपदान पालि

मदुगुलिं) विरागीम्ह जुया, खंकेत थाकुगु (थुइके थाकुगु) उत्तमगु उगु धर्म (गाथा) बांलाक थुइकाम्ह जुया, वस्पोल (सारिपुत्रया) पालिइ भोपुना: (छँयनं वन्दना यानाः) “जितः प्रव्रजित याना विज्याहुँ” धकाः प्रार्थना याना ।

३३. अनंलिपा वस्पोल महाप्रज्ञाम्ह सारिपुत्र भन्तेनं जितः श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्ध्या थाय् थ्यंका बिल (ब्वना यंकल) । छँयनं पालि भोपुयाः (छँयनं वन्दना यानाः) छके लिक्क च्वंच्वना ।

३४. खँ लहाइपं मध्ये श्रेष्ठम्ह वस्पोल भगवान बुद्धं – हे वंगिस ! छु शिल्प स्यूला (सःला) ? धकाः न्यना विज्यात । जिं सः भन्ते धकाः लिसः विया ।

३५. भिन्निदं दयेधुकूगु जंगलय् वां छवयातःगु मनूया छंय (खप्पर) क्यनाः छंगु शिल्प ज्ञानं थुपिं गन जन्म जूवन धकाः धाये फुला धकाः न्यनाः फुसा धा धकाः धाल ।

३६. हजुर, जिं फु धकाः लिसः विया । अले स्वंगू खप्पर दः क्यन । नर्क्य, मनूलोक्य् व स्वर्गय् जन्म जूवन धकाः धया ।

३७. अनंलिपा (अले) लोकनायकम्ह भगवान बुद्धं जितः ‘प्रत्येक बुद्ध’ या खप्पर क्यन । अले (वस्पोल प्रत्येक बुद्ध हानं जन्म जुइगु थाय् धाये मफइगुलिं जि निहतमानीम्ह जुयाः (वस्पोलयाके) प्रव्रज्या फवना च्वना ।

३८. अले प्रव्रजित जुयाः गन गन वना, अन अन हे भगवान बुद्ध्यात प्रशंसा याना, गुण वर्णना याःपिं मेपिं भिक्षुपिंसं ‘कविता’ हे सुख सम्फेजुया च्वना धकाः आरोप लगे यात ।

३९. अले विशिष्ट नायकम्ह भगवान बुद्धं न्यंकेगु क्रमय् जितः थथे धया विज्यात- “थुपिं गाथात (कविता) (न्हापा हे) विचाः यानाः दयेका तयागु लाकि व थासय् उचित जुइगु कथं उबले हे मनये लुइगु कथं धायेगु खः ?”

४०. हे वीर ! जिं गाथा (कविता) विचाः याना तयाम्ह मखु । उगु गाथा (कविता) उगु उगु अवस्थाय् जितः (तुरुन्त) लुमना वइ – “धकाः लिसः विया । हे वंगिस ! अथे जूसा आः यात योग्य कथं जितः प्रशंसा या” धकाः वस्पोलं धया विज्यात ।

४१. उबले तुरुन्त हे वस्पोल वीरम्ह भगवान बुद्ध्या प्रशंसा यानाः गाथात

अपदान पालि

(कविता) व्वनाः न्यका विया । उबले खुसि जुया विज्याःम्ह भगवान् बुद्धं जितः
प्रतिभाशालीपि॑ मध्ये अग्रस्थानय् तया विज्यात् ।

४२. जि उबले हे थुइका कायेफुगु (बोध याना कायेगु) मन दुम्ह जुया: मे
पि॑ प्रियशाली भिक्षुपि॑ अतिक्रमण याना च्वना । उकिं वैरागीम्ह जुया अर
हन्तम्ह जुया ।

४३. थुम्ह वंगिस स्थविर थें तुरुन्त थुइका काइपि॑ सुं नं मदु । उकिं वंगिस
भन्ते तुरुन्त थुइका काइपि॑ मध्ये अग्रम्ह खः धकाः सिइकि॑, मनये धारण या ।

४४. थनिं छगू लाख कल्य न्हापा यानागु कर्मया विपाक थन जितः क्यन
(विल) । बाणं बांलाक त्वःता छ्वःगु तीर थें जिगु क्लेश नं दहन जुल ।

४५. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत
चफुना: आश्रवरहितम्ह जुया: बास याना ।

४६. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना
कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान वंगीस स्थविरं थुपि॑ गाथात धया विज्याःगु जुल ।

वङ्गीसत्येरापदान प्यंगूगु क्वचाल ।

Dhamma.digital

४४४. नन्दकत्थेरापदान

१. थनिं सच्छिद्धः कल्य न्हापा सकतां धर्मय् बांलाक खंके फुगु (ज्ञां) मिखा
दुम्ह, नायकम्ह पुदुमत्तर नांयाम्ह जिनम्ह भगवान् बुद्ध लोकय् उत्पन्न जुल ।

२. खँ ल्हाइपिन्त उत्तमम्ह, पुरुष श्रेष्ठम्ह, वस्पोल भगवान् बुद्ध सत्त्वप्राणीपिनि
हित सुखया लागि, उपलब्धिया लागि देव मनुष्य लोकय् चाःहिला विज्याइ ।

३. यश कीर्तिइ अग्रस्थानये थ्यंकः विज्याःम्ह, श्री (सम्पत्ति) दुम्ह, कीर्ति-वर्णना
विद्यमानम्ह, जिनम्ह, सकल लोकवासीपिंसं वन्दनामान, (पूजा) प्राप्त याना
विज्याइम्ह दक्व दिशाय् हे खने दयेका विज्याइम्ह वस्पोल भगवान् बुद्ध... ।

४. सकतां शंका (उपशंका) उत्तीर्णम्ह (त्याकूम्ह), धर्मया खँय् थथे अथे धैगु

खँत अतिक्रमण यायेधुंकूम्ह, परिपूर्णगु चित्त संकल्पना युक्तम्ह, सम्यक् सम्बोधि प्राप्त यानाः (थयंका) विज्याःम्ह जुल ।

५. न्हापा मदुगु (उत्पन्न मजूगु) लँपुत दयेका विज्याइम्ह, मनूतय् उत्तमम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध (न्हापा) सुनानं मधाःगु (मक्यंगु) (प्यंगू आर्य सत्य) नं धया विज्यात (कना विज्यात) । आःतक उत्पन्न मजूगु (फल विपाक) नं उत्पन्न याना विज्यात ।

६. (निर्वाण) लँपु बोध यानाः, (निर्वाणया) लँपु सिइकाः, (श्रोतापन्न आदि) उगु लपुइ वनेत दक्षम्ह; देव मनुष्यपिन्त अनुशासना याना विज्याइम्ह, प्राणीपिनि सारथी जुया विज्याःम्ह, नर श्रेष्ठम्ह

७. उबले वस्पोल महाकारुणिकम्ह भगवान बुद्धं धर्मदेशना याना विज्याइ । मोहरूपी चाय् दुविना च्वंपि प्राणीपिन्त उकिइ (थकयाः) उद्धार याना विज्याइ ।

८. महामुनिम्ह वस्पोल भगवान बुद्धं भिक्षुणीपिन्त अनुशासना याना विज्याइम्ह श्रावक (भिक्षु) धकाः सम्मतम्ह उम्ह श्रावक (भिक्षु) या गुण वर्णना याना विज्यासे अग्रस्थानये तया विज्याइ ।

९. व खँ न्यनाः लयताःम्ह जिं वस्पोल भगवान बुद्धसहित भिक्षुसंघयात निमन्त्रणा यानाः भोजन दान यानाः उगु उत्तमगु पद प्रार्थना याना ।

१०. उबले नाथम्ह, महाऋषिम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध खुसि जुया: जितः थथे धया विज्यात- “सुखी जुइमा, दीर्घायु जुइमा, छगु मनोकामना पूर्ण जुइमा” ।

११. थनिं सच्छिद्वः कल्प लिपा (छगू लख कल्प लिपा) ओक्काक कुलय् जन्म जुइम्ह नामं ‘गौतम’ नायाम्ह शास्ता (बुद्ध्या) श्रावक भिक्षु जुइतिनि ।

१२. वस्पोलया धर्मय् दायादम्ह जुयाः, धर्म हे दयेकातःम्ह औरसपुत्र जुयाः नामं ‘नन्दक’ नायाम्ह वस्पोलया शास्ताया (बुद्ध्या) श्रावक भिक्षु जुइतिनि ।

१३. उगु बांलाक यानागु सुकर्मया कारणं व मन प्रसन्न यानागु सुचेतनाया कारणं उगु मनुष्य शरीर त्वःताः (सिना वनाः) जि तावतिंस देवलोकय् जन्म काः वना ।

१४. थुगु अन्तिमगु जन्मय् जि थन श्रेष्ठी कुलय् समृद्धम्ह (सम्पत्ति पूर्णम्ह)

अपदान पालि

जुया: थुगु उत्तमगु श्रावस्ति शहरय् जन्म जुया ।

१५. शहरय् दुहाँ वया च्वनाबलय् भगवान बुद्ध्यात खनाः अचम्मगु मन युक्तम्ह जुया: जेतवन विहारे विज्याः बले लसकुस यासे अनागार्यगु बुद्धशासनये प्रव्रजित जुया ।

१६. यक्व ई विते मजूबले हे (याकनं हे) जि अरहन्तम्ह जुया । अले सर्वदर्शीम्ह (दक्व खंका विज्याइम्ह) भगवान बुद्धं अनुशासना (उपदेश) याना विज्यासे भवसागरं पार तरे जुयाच्वनाम्ह जुया ।

१७. अले जिं भिक्षुणीपिन्त धर्मया खँ कनेगु, न्त्यसः लिसः यायेगु ज्या नं याना च्वना । जिं वियागु उपदेश न्यंपि न्यासः भिक्षुणीपिं नं अरहन्तपि जुल । उबले भगवान बुद्धं लय्तायाः जितः भिक्षुणीपिन्त उपदेश विइपि मध्ये अग्रस्थानय् तया विज्यात ।

१८. थनिं छगू लख कल्प न्हापा यानागु उरु सुकर्मया फल विपाक थन जितः प्राप्त जुल । बाणं बांलाक त्वःता छवःगु तीर थें जिगु क्लेश नष्ट जुल ।

१९. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुया: वास याना ।

२०. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान नन्दक स्थविरं थुपि गाथात ध्या विज्याःगु जुल ।

नन्दकत्थेरापदान न्यागूगु क्वचाल ।

५४६. कालुदायित्थेरापदान

१. सर्व (सकतां) धर्मय् (ज्ञां) मिखा दुम्ह, लोक नायकम्ह, नामं पदुमुत्तर नांयाम्ह, जिनम्ह भगवान बुद्ध थनिं सच्छद्वः (छगू लख) कल्प न्हापा उत्पन्न (जन्म) जूगु जुल ।

२. नायकपि मध्ये उत्तमम्ह, गुण अवगुण (भिं मभिं) बांलाक स्यूम्ह, (देव मनुष्यपिन्त) शास्ताम्ह, कृतज्ञ व कृतवेदि गुण दुम्ह, वस्पोल भगवान बुद्धं

अपदान पाति

प्राणीपिं तीर्थय् (भिं लँपुइ) छ्वया विज्याइ ।

३. अनन्तगु गुण समूहनं युक्तम्ह वस्पोल सर्वज्ञ बुद्ध दया करुणाया छ्ये
॑ जुयाः थःगु सर्वज्ञ ज्ञानं लनाः (तुलना यानाः) इपि मध्ये उत्तमगु धर्मदेशना
याना विज्याइ ।

४. वस्पोल महावीरम्ह भगवान बुद्ध गुबलें गुबलें महाजनसमुदायया विचय्
च्वना विज्यानाः प्यंगु आर्य सत्यसहितगु मधुरगु धर्मत देशना याना विज्याइ ।

५. शुरु-विचय-अन्त (आदि मध्य अवसान) तक कल्याणकारीगु उगु उत्तमगु
धर्म न्यनाः (श्रवण यानाः) सच्छिद्धः (छगू लाख) सत्वपिन्त धर्म अवबोध जुल
(युइका काल) ।

६. उबले पृथ्वी गुञ्जायमान जुल । मेघ गर्जन जुल । देव ब्रह्मा, मनुष्य
असुरपिसं साधुकार बिल ।

७. कारुणिकम्ह शास्ता (भगवान बुद्ध) अचम्मम्ह जुल । वस्पोलया धर्मदेशना
नं अचम्मगु जुल । वस्पोल सर्वज्ञं भवसागरय् कुतुंवनाच्चर्पि प्राणीपि उकिं
थकया व्यूगु नं अचम्मगु खः ।

८. थथे संवेग उत्पन्न याना विज्यात । देव ब्रह्मा दुबले हे वस्पोल भगवान
बुद्धं कुलपि (मनूत) लयूतायेकाः (श्रद्धावान) याना विइपि मध्ये श्रावक (भिक्षु)
अग्रम्ह धकाः वर्णना याना विज्यात ।

९. उबले जिं हंसवति शहरय् अमात्य (मन्त्री) कुलय् जन्म जुया च्वना ।
खनीपि लयूताइगु स्वये यडपुसेच्वंम्ह, समृद्धम्ह धनधान्य (सम्पत्ति) युक्तम्ह
जुयाच्वना ।

१०. अले जि हंसरामय् (विहारय्) वनाः वस्पोल भगवान बुद्धयात वन्दना
याना । मधुरगु धर्मदेशना (वाखं उपदेश) न्यनाः तादिगुणं युक्तम्ह वस्पोल
भगवान बुद्धयात सेवा सत्कार याना ।

११. वस्पोलया तुतिइ भोपुलाः (वन्दना यानाः) थथे धया- हे मुनिन्द्र ! छलपो
लं कुल (मनूत) श्रद्धायुक्त याना विज्याइपि मध्ये अग्रम्ह धकाः गुम्ह भिक्षुयात
प्रशंसा याना विज्यात ।

१२. हे वीर ! जि नं श्रेष्ठगु बुद्धशासनये अज्याःम्ह (कुलगगपसादक भिक्षुपि

मध्ये अग्रम्ह) श्रावक (भिक्षु) जुइ दयेमा (फयेमा) धकाः ।

१३. उबलेस महाकारुणिकम्ह भगवान बुद्धं जितः अमृत छरेयाना व्यूथें; हे पुत्र ! दँ, उगु इच्छा (प्रार्थना) पूर्ण जुइतिनि । बुद्ध्यात सेवा सत्कार यानाः न गथे प्रार्थना निष्फल जुइ फइ ? धकाः धया विज्यात ।

१४. थनिं सच्छिद्वः कल्प लिपा ओक्काक कुलय् जन्म जुयाः नामं ‘गौतम’ नांयाम्ह शास्ता (भगवान बुद्ध) लोकय् उत्पन्न जुइतिनि ।

१५. वस्पोलया धर्मय् दायादम्ह; धर्म हे दयेकातःम्ह थें जाःम्ह औरसपुत्र (बुद्धपुत्र) जुयाः नामं ‘उदायि’ नांयाम्ह श्रावक (भिक्षु) छ जुइतिनि ।

१६. व खं न्यनाः लय् ताःम्ह जुयाः थःगु जीवन दत्तले वस्पोल जिनम्ह भगवान बुद्ध्यात मैत्रीपूर्वक चतुप्रत्ययं उपस्थान याना च्वना ।

१७. उगु कर्म विपाकं व मन शुद्धताया कारणं थुगु मनुष्य देह (शरीर) त्वःताः (सिना वनाः) जि तावतिंस देवलोकय् जन्म काः वना ।

१८. थुगु अन्तिमगु जन्मय् (भवय) आः जि रम्यगु कपिलवस्तुइ शुद्धोदन जुजुया महामात्य (महामन्त्री) कुलय् जन्म जुयाच्वना ।

१९. गुगु इलय् नरश्रेष्ठम्ह सिद्धार्थ बोधिसत्व दक्वलोकया हित सुखया लागि लुम्बिनी साल उद्यानय् (बर्गैचाय) जन्म जुल...

२०. उगु इलय् हे जि नं जन्म जुयाम्ह जुल । अले उम्ह बोधिसत्व नापं हुके ‘जूम्ह जुल । जि वस्पोलयात प्रियम्ह जुयाच्वना । दयावानम्ह, विद्वानम्ह, नीतिन्यायय् दक्षम्ह जुयाः वस्पोलयात र्वाहालिम्ह जुयाच्वना ।

२१. नीगुदं (२९) दुबले वस्पोल सिद्धार्थ बोधिसत्व छ्यें नं प्याहाँ वनाः (महाभिनिष्ठमण) प्रव्रजित जुल । (दुष्कर चर्या यानाः) खुँ लिपा श्रे ष्ठनायकम्ह बुद्ध जुया विज्यात ।

२२. वस्पोलं मारसेनायात त्याकाः आश्रवत (क्लेशत) क्षय यानाः भवसागरं पार तरे जुयाः देव मनुष्य लोकया बुद्ध जुया विज्यात ।

२३. (अनंलिपा) ऋषिपतनये वनाःलि पंचभद्रवर्गीय ऋषिपिन्त दीक्षित यानाःलि वस्पोल भगवान बुद्ध थाय् थासय् विज्यानाः (मनूतयृत) दीक्षित याना जुल ।

अपदान पाति

२४. दीक्षित यायेमाःपि जनपि दीक्षित यायां वस्पोल भगवान् बुद्ध देवतापि सहित मनूत्यृत संग्रहित यासे मगधय्, राजगृहय् (शहरय्) थंकाः अन च्चना विज्यात् ।

२५. उबले शुद्धोदन जुजुं छ्वःम्ह जि भगवान् बुद्धयाथाय् वनाः प्रव्रजित जुयाः नं अरहन्तम्ह जुयाच्चना ।

२६. अले भगवान् बुद्धयात् प्रार्थना यानाः वस्पोलयात् कपिलवस्तुइ व्वना यंके न्त्यवः जि वनाः शुद्धोदन जुजुयात् खँ थुइकाः प्रसन्न याना ।

२७. उगु ज्याय् (गुणय्) लय्ताया विज्याःम्ह वस्पोल श्रेष्ठ नायकम्ह भगवान् बुद्धं महाजन समुदाय विचय् जितः कुल प्रसन्न याइपि भिक्षुपि मध्ये अग्रस्थानये तया विज्यात् ।

२८. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थे बन्धनत चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

२९. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थार्यी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान कालुदायि स्थविरं थुपि गाथात धया विज्याःगु जुल ।

कालुदायित्येरापदान खुगूगु क्वचाल ।

Dhamma.Digital

५४७. अभयत्थेरापदान

१. थनिं सच्छिद्दः (छगू लख) कल्प न्हापा सर्व धर्मया ज्ञां दुम्ह, नायकम्ह, जिनम्ह नामं ‘पदुमुत्तर’ नायाम्ह भगवान् बुद्ध उत्पन्न (जन्म) जूगु जुल ।

२. वस्पोल तथागतं गुम्हेसितं त्रिसरण्य् तया विज्याइ । गुम्हेसितं शीलय् प्रतिष्ठित याना विज्याइ । उत्तमगु (दशकुशल) भिंगु भिं कर्मय् लगये याना विज्याइ ।

३. वस्पोल भगवान् बुद्धं गुम्हेसितं उत्तमगु श्रोतापर्ति आदि प्यंगु श्रामन्य फलय् अथवा श्रमण भावय् तया: उच्च प्रतिफल विया विज्याइ । अथे हे

त्रिविद्या नं, अष्ट समापत्ति नं विद्या विज्याइ ।

४. वस्पोल भगवान् बुद्धं गुम्ह गुम्हेसित खुगू अभिज्ञा ज्ञानये तया (थंका) विज्याइ । अनाथपिनि नाथम्ह वस्पोल नरोत्तमम्ह सत्त्वप्राणीपि मध्ये सुइत सुइत प्रतिसम्भिदा ज्ञान तक नं थंका (तया) विज्याइ ।

५. वस्पोल नर सारथीम्ह भगवान् बुद्ध असंख्य योजन तापाक चर्पिन्त नं धर्म अवबोध याइपि योग्य सत्त्व समूह खनाः तुरुत्त अन विज्यानाः इमित (धर्म) बोध याका विज्याइ ।

६. उगु इलय् जि हंसवति शहरय् दक्व वेदय् (शास्त्रय्) पारंगतम्ह जुयाः व्याकरणसहित शब्द शास्त्रय् विशारदम्ह धकाः सम्मतम्ह जुया,

७. निरक्ति शास्त्रय् दक्षम्ह जुयाः, निघन्दु शास्त्रय् विशारदम्ह जुयाः पदशास्त्र नं स्यूम्ह जुयाः, केटुय शास्त्रत नं स्यूम्ह जुयाः, (छन्दस-अलंकार) 'छन्दविचि' शास्त्रय् नं कोविदम्ह (पण्डितम्ह) जुया च्वनाम्ह ब्राह्मण पुत्र जुयाच्वना ।

८. 'जंघा विहार' अर्थात् म्ह याउँसे चंकेत न्यासिवनेगु कथं न्यासि वना: हंसारामय् (विहारय्) थंकाः खं ल्हाइपि मध्ये (उपदेश विडिपि मध्ये) श्रेष्ठम्ह, महाजनपिंसं (उपासक उपासिकापि) चाःहुइकाः निर्मलगु धर्मदेशना याना विज्यानाच्वम्ह भगवान् बुद्धयात खना । जि उकिया प्रतिविरुद्ध ज्ञानं युक्तम्ह जूगुलिं वस्पोलया उगु निर्मलगु उपदेश वस्पोलया लिक्क वनाः न्यना ।

९. मिले मजूगु कथं छ्यलातःगु वा हानं हानं धयातःगु वा प्रतिविरुद्धगु वा निरर्थकगु छु नं खं वस्पोल भगवान् बुद्धया उपदेशय् जि मखना । उकि जि नं प्रब्रजित (भिक्षु) जुया ।

१०. जि याकनं हे दक्व शास्त्रय् विशारदम्ह जुयाः, बुद्धवचनय् (बुद्धधर्मय्) दक्षम्ह जुयाः गुण (समूह) परिचालन यायेगुलिइ योग्यम्ह धकाः सम्मत जुयाः उकिइ स्थीर जुयाच्वना ।

११. उबले जिं भगवान् बुद्धयात प्रसंसा यासे रसव्यञ्जन (आखः ग्वः) प्यंगू मिलेयानाः न्हिया न्हियं धायेगु (कनेगु) याना च्वना । गथे धाःसा

१२. हे महावीर ! छलपोल भव सागरय् च्वनाविज्यानाः नं उकिं अलग (मुक्त) जुया विज्याना च्वन । करुणाया कारणं परिनिर्वाण मजुसे च्वना विज्यानाच्वन

। उकिं भगवान बुद्ध कारुणिकमह जुल ।

१३. गुम्ह पृथगगजनम्ह जुयाः नं क्लेशया बशय मलाःम्ह जुयाच्चन, गुम्ह प्रज्ञां व स्मृतिं युक्तम्ह जुयाच्चन, उकिं अथे जुइफुगु हे अचम्म (विस्मित) खः ।

१४. गुम्हसिया मनयेच्चंगु दुर्बलगु क्लेशत ज्ञानरूपी मिं च्याकाः वाकि मदये धुंकल, व अदभूत खः ।

१५. गुम्ह भगवान बुद्ध दक्ष लोकयात भिं चिते याना विज्याई, वस्पोल भगवान बुद्धयात नं सकल लोकवासीपिंसं गौरव तइ । वस्पोलया अनुसरण याई ।

१६. थुगु प्रकारं वस्पोल सम्बुद्धया कीर्ति प्रशंसा यायां थुगु जीवन दत्तले धर्मदे शना यानाःलि अनं च्यूत जुयाः (सिनावनाः) स्वर्गय् (जन्म) काःवम्ह जुया ।

१७. थनिं छगू लाख कल्प न्हापा गुम्ह भगवान बुद्धया प्रशंसा याना वयागु खः व कारणं जिं दुर्गति धैगु मस्यूगु जुल । थ्व भगवान बुद्धया प्रशंसाया फल विपाक खः ।

१८. जि देवलोकय् महाराज्यत, प्रदेश राज्यत दुसा उकिया नं अले चक्रवर्ती महाराज्यत नं यक्व अनुभव याना ।

१९. कि देवलोकय् देवता जुयाः, कि मनुष्यलोकय् मनू जुयाः हे जक जन्म जुया । मेगु गति (जन्म) जिं मस्यू । थ्व भगवान बुद्धया गुण वर्णनाया फल खः ।

२०. मनुष्यलोकय् नं कि त क्षेत्रीय कि त ब्राह्मण कुलय् हे जक जन्म जुया । मेगु कुलय् जन्म मकया । थ्व नं वस्पोल भगवान बुद्धया कीर्ति प्रशंसाया फल खः ।

२१. थुगु अन्तिमगु भवय् (जन्मय्) जि उत्तमगु गिरिवजु शहरय् नामं ‘अभय’ नायाम्ह विम्बिसार जुजुया काय् (पुत्र) जुयाः जन्म कयाच्चना ।

२२. पापमित्रपिनिगु बशय लानाः ‘निगण्ठ’ छम्हसिनं छलेयानाः निगण्ठनाथ पुत्रं लगेयानाः जि श्रेष्ठम्ह बुद्धयाथाय् वना ।

२३. निगण्ठपिसं स्यनातःगु कथं (वस्पोल याके) प्रश्न यानाःलि भगवान बुद्धं

अपदान पालि

व्यूगु लिसलं खुसी जुयाः प्रव्रजित नं जुयाः याकनं हे अरहन्त जुयाच्चना ।

२४. उत्तमम्ह वस्पोल भगवान बुद्धया प्रशंसा यानाम्ह जि न्त्याबलेण गुण वर्णना हे यानाच्चना । उकिं नस्वाःगु म्ह (शरीर) दुम्ह व म्हुतु दुम्ह जुयाः सुख प्राप्त याना च्चनाम्ह जुया च्चना ।

२५. उगु कर्मया फल विपाकया बलं तीक्ष्णगु प्रज्ञा, पूर्णगु प्रज्ञा, चिधंगु-तःधंगु प्रज्ञा आदि व विचित्रगु बोध दुम्ह नं जुयाच्चना ।

२६. प्रसन्नगु मन दुम्ह जि असयगु दक्ष थःम्हसिनं हे बोध याःम्ह, पदुमुत्तर भगवान बुद्धयात प्रशंसा यानाः उगु कुशल कर्मया विपाकं एक लाख कल्पतकं अपायय् (जन्म का:) मवना ।

२७. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्ष भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

२८. एकान्तं हे जिगु भगवान बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जि बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुकथं आयुष्मान अभय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

अभयत्थेरापदान न्हेगूगु क्वचाल ।

५४८. लोमसकङ्गियत्थेरापदान

१. थुगु भद्रकल्पय् ब्राह्मणया थःथिति जुयाः (ब्राह्मण कुलय्) महायश दुम्ह, खँल्हाइपिं मध्ये (उपदेश विइपिं मध्ये) श्रेष्ठम्ह नामं 'काश्यप' नांयाम्ह भगवान बुद्ध थुगु लोकय् उत्पन्न (जन्म) जुल ।

२. उबले जि नं, (जिमि पासा) चन्दन नं बुद्धशासनये प्रव्रजित जुयाः (भिक्षु जुयाः) थ्व जीवन दत्तले आपालं प्रतिपत्ति धर्म (विनय) पूरा याना ।

३. जिपिं निम्हं अनं च्यूत जुयाः (सिना वना:) सन्तुसित देवलोकय् उत्पन्न जुयाःलि, अन दिव्यमयगु नृत्य गीत वादन (प्याख, म्ये, वाज) आदिं याना... । अले,

अपदान पाति

४. रूपादि भिगू प्रकारया अंगतयस मेपिस सिबे अप्वः तृप्त जुइकाः (रस) भोगये यानाः महानगु सम्पत्ति न अनुभव यानाः जीवन दत्तले अन म्वाना ...।

५. अन नं च्यूत जुयाः चन्दन चाहिं देवता जुयाः जन्म जुल । जि चाहिं कपिलवस्तु शहरय् शाक्यपुत्रम्ह जुयाः जन्म जुया ।

६. गुगु इलय् उदायि स्थविरं निमन्त्रणा यानाः ब्वना हःम्ह वस्पोल भगवान् (गौतम) बुद्ध शाक्यपिन्त अनुकम्पा तया विज्यासे कपिलवस्तु नगरय् विज्यात ।

७. उबले अतिकं घमण्डिपिं (अहंकारं युक्तपिं), भगवान् बुद्धया गुण मस्यूपिं, जातिमानं मूढपिं, अनादरपिं शाक्यपिंसं वस्पोल भगवान् (गौतम) बुद्धयात वन्दना मान मयाः ।

८. इपि शाक्यपिनिगु मनोभाव सिइका विज्यासे वस्पोल जिन (भगवान् बुद्ध) आकासे (थाहाँ विज्यानाः) चंक्रमण (उखे थुखे) याना विज्यात । सुपाँय् थें जुयाः वा वयेका विज्यात । मि थें नं थिना विज्यात ।

९. थःगु असमानगु रूप क्यनाः हानं अन्तरधान जुया विज्यात । न्हापां छम्हम्ह क्यनाः लिपा यक्व दयेकाः क्यना विल । हानं लिपा छम्ह हे जुयाः क्यना विल ।

१०. गुबले अन्धकार यानाः गुबले प्रकाशित यानाः अनेक प्रकारं क्यनाः प्रातिहार्य क्यनाः भगवान् (गौतम) बुद्ध थःथितिपिं वशय् तया विज्यात ।

११. प्यंगु द्वीपय् (दिशाय्) फैले जुइक मेघ गर्जन सहित वा वल । उबले भगवान् बुद्ध (इमित) वेस्सन्तर जातक कना विज्यात ।

१२. उगु इलय् दक्व क्षेत्रीपिं जाति अभिमान त्वःताः भगवान् बुद्धया शरणय् वन । उबले शुद्धोदन जुजुं थथे ध्या विज्यात ।

१३. भुरिप्राज्ञम्ह (महानगु ज्ञां दुम्ह), समन्त चक्षुम्ह (सर्वज्ञता ज्ञां दुम्ह) हे भगवान् बुद्ध ! छलपोलया श्रीपाद (पालिइ) भोपियाः (वन्दना) यानाच्वना । थ्व जिगु स्वकःगु वन्दना खः । गुबले उत्तमगु जन्म काःबले पृथ्वी कम्पा जुल (उबले न्हापांगु वन्दना जुल) । अथे हे गुबले सिमाया किचः छपित नं सरे मजुइक ध्यानये समाधिस्थ जुया विज्यात (उबले जिगु नीक्वःगु वन्दना

जुल) ।

१४. उबले उगु बुद्धानुभाव खनाः अचम्म जूगु मन दुम्ह जि मांयात पूजा याना (मानये याकाः) प्रव्रजित (भिक्षु) जुयाः अन हे च्वंच्वना ।

१५. उगु अवस्थाय् चन्दन देवपुत्र जि दुथाय् वया: भद्रेकरत्त (सूत्र) विषयले संक्षिप्त व विस्तृत रूपं (प्रश्न) न्यना विज्यात ।

१६. उबले जि उम्ह देवपुत्रया कारणं नरनायकम्ह भगवान बुद्धया थाय् वनाः “भद्रेकरत्त सूत्र” न्यनाः संवेगीम्ह जुयाः वनय् (जंगलय्) च्वनेगु इच्छा याना ।

१७. अले याकचा हे वनय् (जंगलय्) च्वने धकाः मां याके न्यना । जिमि मां नं जि सकोमलम्ह धकाः वंके मानेमजू (छ्वये माने मजू) । अले मांयात जिं थथे धया ।

१८. ‘दब्म’ घाँय्, ‘पोटाकिल’ घाँय्, ‘मुञ्ज’ घाँय्, ‘बब्वज’ घाँय् तयाः द्यने बले शरीरय् थाइगु जुयाः जि द्यनेगु यायेमखु । इपि शरीरं अलगग याये हे माः धकाः ।

१९. अले जि वनय् (जंगलय्) दुहाँवनाः उगु “भद्रेकरत्त” सूत्रया उपदेश लुमंकाः अरहन्तम्ह जुया । गये कि

२०. अतित पंचस्कन्ध बारे (तृष्णा) दृष्टि कथं हे विचाःयानाः व अनुसारं मवनेगु याना । अनागतयागु (पंचस्कन्ध) दृष्टि कथं हे विचाःयानाः व प्रार्थना (कामना) मयायेगु याना । छायधाःसा गुगु अतित खः व बिते जुइ धुंकल, गुगु अनागत खः व मवःनि ।

२१. गुम्हं अजाःगु (वर्तमान पंचस्कन्ध) धर्मतात खः व व अन अन हे (अनित्य कथं) विपस्सना ज्ञानं खंकी, अजाःम्ह ज्ञां दुम्हसिनं रागं संके मफइकथं, हीके मफइगु कथं थःगु विर्दशना ज्ञान (ध्यान) वृद्धि याई ।

२२. थौं या थौं हे वीर्य (परिभोग) यायेमाः । मृत्यु कन्हे वइला धकाः सुनां स्यू ? मारसेना नापं भीगु मृत्युया बारे छुं नं कथं सम्भौता जुझमखु ।

२३. थुकथं च्वनीम्ह वीर्ययुक्तम्ह चां न्हं अल्छ, मचाइम्ह एकान्तं हे ‘भद्रेकरत्त’ थें शान्तम्ह (अरहन्तम्ह) जुइ धकाः भगवान बुद्ध धया विज्यात ।

अपदान पाति

२४. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत
चफुनाः आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

२५. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्ध्याथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना
कयागु स्वंगु विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान् लोमसकंगिय स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु
जुल ।

लोमसकङ्गियत्येरापदान च्यागूगु क्वचाल ।

५४९. वनवच्छत्येरापदान

१. थुगु भद्र कल्पय् ब्राह्मण कुलय् महायश दुम्ह, खँ ल्हाइपिं मध्ये उत्तमम्ह,
नामं ‘काशयप’ नांयाम्ह भगवान् बुद्ध लोकय् उत्पन्न (जन्म) जूगु जुल ।

२. उबले जि वस्पोल भगवान् बुद्ध्याथाय् (बुद्धशासने) प्रव्रजित (भिक्षु) जुयाः
जीवन काःछि (आयु दत्तले) ब्रह्मचर्या पालन यानाःलि सिनावना (अनं च्यूत
जुया) ।

३. उगु बांलाक पूवंकागु कुशल कर्मया कारणं व मन प्रसन्न यानागुया
कारणं उगु मनुष्य शरीर त्वःता: तावतिंस देवलोकय् (जन्म का:) वना ।

४. अनं नं च्यूत जुयाः जि छगू जंगले क्वः जुयाः जन्म कया । न्ह्याबले
ध्यानये मग्न जुया च्वनीम्ह (अभिज्ञा) गुणं युक्तम्ह...
Dhamma.Digital

५. मैत्रीचित्तं युक्तम्ह, कारुणिकम्ह, न्ह्याबले प्रफुल्लगु ख्वाः दुम्ह, उपेक्षादि
गुणं युक्तम्ह, महान् वीर्य दुम्ह, अल्प मात्रा स्यूम्ह, भिक्षु छम्ह उगु जंगले
च्वच्वन ।

६. क्लेशं मथ्यूगु मन दुम्ह, सकल प्राणीपिंप्रति हितचित्त दुम्ह, उम्ह
बुद्धशावकप्रति जिगु याकनं हे विश्वास दत ।

७. उबले वस्पोल तुति लिक्कसं वना च्वनीम्ह जितः गुबले नये त्वनेगु विइ
। गुबले वाखं कना विज्याइ ।

८. उबले उम्ह बुद्धपुत्रप्रति अतिकं स्नेह व श्रद्धा उत्पन्न याना च्वनाम्ह जि
अनं च्यूत जुयाः प्याहाँ वनाः छ्यैँय् दुहाँवःम्ह थें हानं स्वर्गय् हे जन्म का:

वना ।

९. हानं उगु स्वर्गं च्यूत जूम्ह जि उगु पुण्य कर्मया कारणं मनू जुयाः जन्म कयाम्ह जि गृहस्थी नं त्वःताः प्रव्रजित (भिक्षु) जुयाच्चना ।

१०. अथे हे जि अनेकौं शताब्दितक गुबलें श्रमणम्ह जुयाः, गुबलें ब्राह्मणम्ह जुया सा गुबलें परिब्राजकम्ह जुयाः जंगलय् हे बास याना ।

११. आः थगु अन्तिमगु जन्मय् (भवय्) रम्यगु कपिलवस्तु शहरय् 'मच्छगोत्र' नांयाम्ह परिब्राजक जुया च्चना । जि जिमि मांया प्वाथे च्चंच्चनाबले

१२. प्वाथे दुम्ह मांया जि बुझगु ई जूबले (प्रसुतिया इलय्) जंगले वनाः च्चने गु इच्छा जुल ।

१३. अनं लिपा जिमि मानं रमणीय जंगले हे जितः बुझकल । प्वाथं प्याहाँ वःम्ह जितः वसतं भुकल ।

१४. उबले हे शाक्यवंशया धज (भण्डा) समानम्ह सिद्धार्थ कुमार नं जन्म जूगु जुल । जि वस्पोलया विश्वासीम्ह, मानयेयाइम्ह, प्रियम्ह पासा जुयाच्चना ।

१५. महानगु श्रीसम्पत्ति त्वःताः बोधिसत्त्वं छ्यें त्वःताः प्याहाँ वंबले जि न छ्यें त्वःताः प्रव्रजित जुयाः हिमाल प्रदेशे थंकः वना ।

१६. वनवासीम्ह, मानेयाये बहःम्ह, धुतांगधारीम्ह महाकाशयप स्थविर (भन्ते) खनाः बुद्ध उत्पन्न जुइ धुंकूगु खें न्यनाः नर सारथीम्ह वस्पोल बुद्धयाथाय् वना ।

१७. वस्पोल सर्वज्ञ बुद्धं सकतां प्रकारया अर्थत प्रकट यासे जितः बाखं (उपदेश) कना विज्यात । अनंलि जि नं प्रव्रजित (भिक्षु) जुयाः हानं जंगले हे वना ।

१८. अन जितः याकनं हे खुगू अभिज्ञा (ज्ञान) प्राप्त जुल । कल्याणमित्रम्ह महाकाशयप भन्तेया अनुकम्पां थौं थजाःगु तःधंगु लाभ प्राप्त यायेफुम्ह जुया । अचम्म खः ।

१९. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुनाः आश्वरहितम्ह जुयाः बास याना ।

अपदान पाति

२०. एकान्तं हे जिगु भगवान् बुद्धयाथाय् भिंगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान वनवच्छ स्थविरं थुपिं गाथात धया बिज्याःगु जुल ।

वनवच्छत्थेरापदान गुंगरु बचाल ।

५५०. चूलसुगन्धत्थेरापदान

१. थुगु भद्रकल्पय् ब्राह्मण कुलय् महायश दुम्ह, खँ ल्हाइपिं मध्ये उत्तमम्ह, नामं काश्यप नायाम्ह भगवान् बुद्ध थ्व लोकय् जन्म (उत्पन्न) जूगु जुल ।

२. वस्पोल चयूगु प्रकारया अंग लक्षणं युक्तम्ह, पिने छचाःखेरं (छपा ल्हाःतक) फैले जूगु सः (प्रभा) नं युक्तम्ह, रश्मि समूह नं युक्तम्ह....

३. तिमिला (चन्द्रमा) थें लोक प्राणीपिं शान्त याइम्ह, सूर्य थें जः फैले याइम्ह (प्रभाकरम्ह), सुपाँय् नं थें (प्राणीपिनिगु थकान) मदयेकीम्ह, सागर थें गुणं युक्तम्ह....

४. शीलं (नियमं) पृथ्वी थें जाःम्ह, समाधिं (ध्यानं) हिमाल पर्वत थें जाःम्ह, प्रज्ञा (ज्ञानं) आकास थें जाःम्ह, फय् थें आशक्तिइ प्यमपुनीम्ह.. भगवान् काश्यप बुद्ध लोकय् उत्पन्न जूगु जुल ।

५. उबले जि बनारस शहरे समृद्धगु धनधान्य सम्पत्तियुक्त विविधगु रत्नत दुरु महानगु कुलय् जन्म जुया ।

६. महानगु परिवारजनपिं (उपासक उपासिकापिं) नापं च्वना बिज्याना च्वंम्ह लोकनायकम्ह वस्पोल भगवान् बुद्धयाथाय् वनाः अमृत समानगु मनोज्ञगु धर्म (देशना) न्यना ।

७. वस्पोल तारकासहितगु चन्द्रमा थें स्वीनिता पुरुष लक्षणं युक्तम्ह जुयाः चयूगु प्रकारया अनुव्यञ्जन लक्षणं युक्तम्ह जुयाः त्वयाच्चंगु साल सिमा थें...

८. रश्मि समूह नं चाःहुइकाः तःगु थीगु जः नं युक्तगु स्वर्ण पर्वत (लुँयागु पहाड) थें, छपा ल्हाः तापाक तक फैले जुया च्वनीगु रश्मि (जः) नं चाःहुइकाः तःगु रश्मिसहितगु सूर्य थें...

९. सुवर्ण वर्णगु ख्वाः दुम्ह, माणिकसहितगु पर्वत थें च्वंम्ह, जिनम्ह भगवान्

बुद्ध्या करुणां जाःगु मन दुम्ह जुयाः, गुण समूहं जाःगु समुन्द्र थें जाःम्ह

१०. संसारे प्रकटगु कीर्ति दुम्ह, सिनेरु पर्वत जुजु थें यशकीर्ति प्रसिद्धम्ह (व्याप्तम्ह), आकास समानगु मुनि गुणं युक्तम्ह...

११. फय् थें गनं न प्यमपुनीगु मन दुम्ह, नायकम्ह, पृथ्वी थें सत्वप्राणीपित्त सहारा विइम्ह, न्हापायापिं खुम्ह बुद्धिपिनि लिपा उत्पन्न जुया विज्याःगुलिं मुनिसत्तम जूम्ह

१२. लखं मथ्यूगु पलेस्वां थें संसारय् प्यमपुम्ह मिथ्यादृष्टि रूपी चिघंगु सिमात च्याकेगु मिद्दुं थें वस्पोल बुद्ध थिनाच्वन ।

१३. (अथे हे वस्पोल भगवान बुद्ध) क्लेशरूपी विष नाश याना विज्याइम्ह, वासः थें गुणरूपी नस्वाः न छायेपिया तःगु गन्धमादन पर्वत थें खः ।

१४. वस्पोल वीरम्ह भगवान बुद्ध, रत्न रूपी सागर थें गुण रूपी आकारं जुयाच्वन । वनया जुजु थें सिन्धु नदी थें (जि न) क्लेशरूपी फोहर तापाका छ्वया ।

१५. शत्रुत त्याकीम्ह महायोद्धाम्ह थें, मारसेना त्याकीम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध सप्तरत्न श्री सम्पत्ति युक्तम्ह चक्रवर्ती जुजु थें बोध्यंग रूपी (सप्त) रत्नया अधिपति जुया विज्याना च्वन ।

१६. (क्लेश) दोष रूपी रोगाया निवारण याना विज्याइम्ह बैद्य खः, मिथ्या दृष्टि रूपी फल तछ्याइम्ह बैद्य (शल्य चिकित्सक) खः ।

१७. उगु इलय् देव मनुष्यतयसं गौरव तइम्ह, माने याइम्ह, थ्व लोक (संसार) चम्के (थीकीम्ह) याइम्ह, मनूतयत् सूर्य समानम्ह, वस्पोल भगवान बुद्ध परिषदया विचय् च्वनाः वाखं उपदेश विया विज्याइ । गथे कि

१८. “दान विलक्ष महाभोग सम्पत्ति दुम्ह जुइ । शील पालन यात कि सुगतिं जन्म काः वनीम्ह जुइ । ध्यान भावना यातकि निर्वाणय् थ्यकः वनीम्ह जुइ” धकाः ।

१९. महास्वादजनकगु, (धर्म) रसं युक्तगु आदि-मध्य-परियोसान (शुरु विचय अन्तय्) कल्याणकारीगु उगु धर्मदेशना सकल परिषदं रसंयुक्तगु अमृत थें न्यनी ।

अपदान पालि

२०. उगु सुमधुरगु धर्मदेशना न्यनाः बुद्धधर्मप्रति श्रद्धा आस्था उत्पन्न जुयाः उम्ह भगवान् बुद्ध्या सरण्य् वनाः जीवन दत्तले सरणार्थीम्ह हे जुयाः नमस्कार याना ।

२१. अले जिं भगवान् बुद्ध्या गन्धकुटीइ वनाः लच्छिया च्याक्वः प्यंगू प्रकार या सुगन्ध्य बँ सफा याना च्वना ।

२२. उबले उगु गन्धकुटी सुगन्ध्ययुक्त याःगु कारणं नमस्वागु शरीर दुम्ह जितः लिपा सुगन्ध्य युक्तगु शरीर प्राप्त जुइ धकाः भगवान् बुद्धं धया विज्यात ।

२३. “सुनां थ्व गन्धकुटीया बँ सुगन्धित लखं सफायाःगु खः, उगु कर्म विपाकया कारणं गन गन जन्म जुइ अन अन..”

२४. व दक्षथासय् थ्व मनू नं सुगन्ध्ययुक्तम्ह जुयाः आश्वरहितम्ह जुयाः परि निर्वाण नं जुइतिनि ।”

२५. बांलाक यानागु उगु सुकर्मया कारणं व मन प्रसन्न यानागु कारणं जि थ्व मनुष्य शरीर त्वःताः तावर्तिंस देवलोकय् जन्म काः वना ।

२६. आः थुगु अन्तिमगु जन्मय् जि ब्राह्मण कुलय् जन्म जुया । मांया कोखय् च्चंच्चनावले हे जिमि मांया शरीर नं सुगन्ध्ययुक्तगु जुयाच्वन ।

२७. गुबले जि मांया प्वाथं प्याहाँ वयागु खः, उबले उगु श्रावस्ती शहर छगुलिं सुगन्ध्य छरेया: थें सुगन्ध्ययुक्त जुल ।

२८. अले दिव्यमयगु, मनोरमगु, मिहिरगु सुगन्ध्ययुक्त स्वांत नं वर्षे जुल । अतिकं सुगन्धित धूपत उबले हे फैले जुया वन ।

२९. जि गुगु छ्येँय् जन्म जुयागु खः, देवतापिंसं उगु छ्येँ छगुलिं सकतां प्रकारया सुगन्ध्ययुक्तगु धूप व स्वां छायेपा: सुगन्धित याना विइ ।

३०. गुबले जि त्यायम्ह जुयाः न्हापांगु भद्र यौवनये थ्यना च्वंगु खः, उबले वस्पोल भगवान् बुद्ध परिषद नापं सेल ब्राह्मण वशय् कया ।

३१. इपिं सकलें नापं श्रावस्ती शहरे थ्यंकःवने धुंकाः जि व बुद्धानुभाव खनाः प्रव्रजित (भिक्षु) जुया ।

अपदान पालि

३२. अनुत्तरगु शील, समाधि, प्रज्ञा, विमुक्ति धर्म (गुण) अभिवृद्धि यानाः आश्रव क्षय नांयागु निर्वाणय् थ्यंका ।

३३. गुबले जि प्रव्रजित (भिक्षु) जुयागु खः, गुबले जि अरहन्त जुयागु खः, गुबले आश्रव क्षयगु निर्वाणय् थ्यंकागु खः, उगु सकतां इलय् नस्वाःगु वा वल ।

३४. अतिकं नस्वाःगु चन्दन, चम्पक, उत्पल स्वांया सुगन्ध नापं ल्वाक ज्याःगु सुगन्धं जिगु शरीर फैले जुयाच्चनी । अथे हे मेमेगु सुगन्धत नं वं वंथाय् फैले जुयाच्चनी ।

३५. जिगु क्लेशत दहन जुल । दक्व भवत नाश जुल । किसिं थें बन्धनत चफुना: आश्रवरहितम्ह जुयाः वास याना ।

३६. एकान्तं हे श्रेष्ठ बुद्धपिंथाय् जिगु सम्प्राप्ति जूगु जुल । प्राप्तयाना कयागु स्वंगू विद्या दुम्ह जुल । जिं बुद्धशासन बांलाक चिरस्थायी याना ।

थन थुगु प्रकारं आयुष्मान चूलसुगन्ध स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

चूलसुगन्धत्वेरापदान फिगूगु क्वचाल ।

भद्रियवर्ग क्वचाल
Dhamma.Digital

५६. यस वर्ग

५५१. यसत्थेरापदान

१/२. महासमुन्द्रया न्त्योने जिगु भवन (छ्यें) बांलाक दयेका तःगु जुल । पलेस्वां, उत्पला स्वांत दुगु बांलाक दयेका तःगु पुखु नं दुगु जुल । लिक्कसं मनोरमगु छचाखेरं मन्द मन्द कथहं सः वयेक याउँक न्त्याना च्वंनिगु खुसिं नं अन बांलक दयाच्चंगु जुल ।

३. अन न्यांत, कछुवात व नाना थरिया जल चरत नं वास याना च्वनी । मयूर क्वःत अले कोइलित नं अन मधूरगु सः थ्वया च्वनी ।

अपदान पाति

४. अन बखुँत, रविहंसत, चक्रवाकपिं, लखे च्वनिपिं, जिव जिवकपिं, दिन्दिभपिं आदि पंचिपिं मुना च्वनी ।

५/६ अन सः थ्येका च्वनिपिं हंसत, कोइलित, पिंगलत नं यक्व हे दयाच्वनिगु जुल । अले अन न्हेगु रत्नं युक्तगु माणिक आदि भिंगु व नानाप्रकारं बास्ना वयाच्वनिगु सुवर्णमयगु सिमात नं दुगुलिं व भवन (जिगु छ्यें) न्ह्यावलें चाऽन्हि हे थिया (बांलाना) च्वनी ।

७. सुथय् बहनी खीद्गू (साढ्हीहजार) बाजंत बजे (वादन) जुयाच्वनी । अथे हे झिंखुद्ध मिसापिसं जितः न्ह्यावले चाऽहुइकाः (सेवा याना) च्वनी ।

८. (छन्हु) जि लयतागु मन दुम्ह जुया छ्यें नं प्याहाँ वनावले (नापलाम्ह) लोकया नायम्ह, महानगु यस (कीर्ति) दुम्ह वस्पोल सुमेध भगवान बुद्धयात शुद्धगु मनं (सुमनं) वन्दना याना ।

९. वस्पोल सम्बुद्धयात अभिवादन (वन्दनामान) याये धुंका लोकया नायम्ह वस्पोल सुमेध भगवान बुद्धसहित भिक्षु संघयात (संघ भोजनया लागी) निमन्त्रणा याना । धीरम्ह वस्पोलं (जिगु निमन्त्रणा) स्वीकार याना विज्यात ।

१०. उबले महामुनिम्ह (सुमेध) भगवान बुद्धं जितः धर्मया खँ (उपदेश) कनाः (कुशलय्) धर्मे तया विज्यात । जिं वस्पोल सम्बुद्धयात अभिवादन (वन्दना) यानाः जिगु हे छ्यें त्याहां वना ।

११. (छ्यें वना) सकल परिवार जनपिं सताः सकलें छथाय मु वलः । अले (जि) 'भोजनया इलय् थुगु छ्यें भगवान बुद्ध विज्याइतिनि' धकाः धया ।

१२. जिपिं छपिं नापं च्वनेवले जिमित नं लाभ जुइ । थ जिमिगु बांलाःगु प्राप्ति खः । जिमिसं नं शास्ताम्ह श्रेष्ठम्ह बुद्धयात पूजा याये ।

१३. नकेगु त्वंकेगु (आहारपान-भोजन) तयार यानाः ई जुल धकाः सुचित (सुचं) याना । लोकनायकम्ह भगवान बुद्ध छगू लख (अहंत) भिक्षु संघ नापं विज्यात ।

१४. अले जि पंचांग (वाजं) नापं वस्पोलपिन्त लसकुस याःवना । पुरुषोत्तमम्ह वस्पोल सकतां लुँ हे दयेका तःगु मेचे फेतुना विज्यात ।

१५. उबले सकतां लुँयागु हे कुसा (लाँ) मेचया च्वय् दयाच्वन । अनन्तरपिं

भिक्षु संघयात पंखा नं गायेका च्वनी ।

१६. अले जिं नयेगु त्वनिगु आदिं बालक (गाकक) वस्पोल भिक्षु संघयात भो जनं संग्रह याना । भोजन लिपा म्हतिं म्हतिं चीवरया कापः निपु/निपु नं दान विया ।

१७. “सुमेध” धका सुनां सुनां धाइगु खः पूजा (संग्रह) काइम्ह (स्वीकार याइम्ह) वस्पोल बुद्धं भिक्षु संघया विचे च्वना विज्याना थुपिं गाथात धया विज्यात ।

१८. “सुनां जित व भिक्षु संघयात बालाक नयेगु त्वनेगुलिं (आहारपानं) भो जन दानं तृप्त यात” जिं वयागु कीर्ति वर्णना याये; जिगु व खँ (सकस्यां) न्यँ ।

१९. .... भिंच्यासःगू कल्पतकः देवलोके (स्वर्गे) न्व्याइपुका च्वनी । (मनुष्य लोके) द्विष्ठिक्व ला चकवर्ती जुजु जुइतिनि ।

२०. व न्व्यागु योनिं जन्म जूसां, मनु जुयाः वा देवता जुयाः जन्म कासां अन वइत लुँयागु कुसाः दयाच्वनी (कुइका च्वनी ?)

२१. थनिं स्वीद्वगू कल्प लिपा ओक्काक कुलय् जन्म जुइम्ह नामं गौतम नांयाम्ह शास्ता लोकय् दइतिनि ।

२२. वस्पोल बुद्धया धर्मे दायादम्ह जूया औरस पुत्रम्ह जुयाः, धर्म हे दयेका तम्ह जुयाः दक्व आश्रवत थुइका, आश्रव रहितम्ह जुयाः निर्वाण लाभीम्ह जुइ ।

२३. भिक्षु संघया विचे च्वनाः सिंहनाद याइतिनि – “जि परिनिर्वाण जुइबले जिगु चितकया च्वे छत्र (कुसा) दयाच्वनी । जि व कुसाया क्वे हे दाहसंस्कार जुइ ।”

२४. जितः श्रमण फल (अर्हत फल) क्रमशः प्राप्त जुल । जिं दक्व क्लेशत नष्ट याना । मण्डपय् जूसां सिमा क्वय् जूसां जितः सन्त्रास (र्याचिकु) मजू ।

२५. स्वीद्वगू कल्प न्हापा, उवले गुगु दान जिं वियागु खः, व दानया (विपाक) फल कथं जिं दुर्गति धैगु मस्यु । थ्व व दानया फल हे खः ।

अपदान पाति

२६. जिगु क्लेश नष्ट जुल । दक्ष भवत (जन्मत) हानापं लिना छ्वये धुन ।
किसिं वन्धन चफुथे क्लेश (वन्धन) चफुना: अनाश्रवम्ह जुयाः वास याना ।

२७. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह बुद्ध्या शरणे जिगु आगमन जुल । त्रिविद्यां युक्तम्ह जुया । बुद्ध शासने ज्या यानाम्ह जुया ।

२८. प्यंगू प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागूगु विमोक्ष ज्ञान, खुगूगु अभिज्ञा ज्ञान साक्षात् (प्राप्त) याना कयाः बुद्ध शासने नं ज्या यानाम्ह जुया ।

२९. थन थुकथं आयुष्मान यश स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

यसत्येरापदान छगूगु व्वचाल ।

५५२. नदिकाशयपत्थेरापदान

१. तादि गुणं युक्तम्ह (अष्टलोक धर्मता कम्पा मजुइम्ह) लोकय् ज्येष्ठम्ह पिण्डपातय् (भिक्षाटनय्) चारिका याना विज्याइम्ह यशकीर्ति उत्तमम्ह पदुमुत्तर भगवान बुद्ध्यात अग्रगु फल कयाहयाः थःगु पात्रय् वस्पोल शास्तायात जि (दान) विया ।

२. उगु भिंगु कर्मया कारणं लोकज्येष्ठम्ह, नरोत्तमम्ह देवेन्द्र जुया । जय व पराजय (त्या-बु) त्वताः अचलगु थासय् थ्यंकः वनाम्ह जुया ।

३. थनिं छगू लख कल्प न्हापा, उवले जिं गुगु फल दान वियागु खः, व कारणं दुर्गति धैगु मस्यु । अग्रगु दानया थ्व फल खः ।

४. जिगु क्लेशत नष्ट जुल । जिगु सकतां भवत (जन्मत) हानापं ल्यैथना ।
किसिं थें वन्धन (खिपः) चफुना: अनाश्रवम्ह जुयाः वास याना ।

५. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह बुद्ध्या न्व्योने थ्व जिगु भिंगु आगमन जुल । बुद्ध्या शासनय् ज्या याना: त्रिविद्याय् संप्राप्तम्ह जुया ।

६. प्यंगू प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान नं साक्षात् याना कया बुद्ध शासन नं चिरस्थायी याना ।

थुकथं आयुष्मान नदिकाशयप स्थविरं वांलाक थुपिं गाथात धया विज्याःगु

जुल ।

नदिकाश्यपत्थेरापदान निगूणु क्वचाल ।

५५३. गयाकाश्यापत्थेरापदान

१. उबले चितुवाया छ्यांगूया वस्त्र व खरानी धारण याइम्ह जि नसा त्वसा कोविया थःगु आश्रमे वया ।
२. न्त्याबलें थ्व लोक थिका च्वनीम्ह जीनम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध उगु इलय् याकचा हे (मेम्ह मदुगुलिं) जिगु आश्रमे थ्यंक विज्यात ।
३. थःगु मन प्रसन्न यानाः बालाक अभिवादन (वन्दना) यानाःलिं बालागु व्रत दुम्ह वस्पोल बुद्ध्यात निपा ल्हातं हे 'कोल' फल ज्वनाः दान विया ।
४. थनिं स्वीछ्गूणु कल्प न्हापा गुगु फल उबले दान वियागु खः; दुर्गति धै गु मस्यु; 'कोल' फल दानया व फल खः ।
५. जिगु दक्व क्लेशत नष्ट जुल । दक्व भवत (जन्मत) हानापं त्येंथन । किसिं थें वन्धन चफुनाः अनाश्रवम्ह जुयाः वास याना ।
६. एकान्तं हे जिगु श्रेष्ठम्ह भगवान बुद्ध्या थाय् बालागु सम्प्राप्ति जुल । त्रिविद्या प्राप्त यानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।
७. प्यंगु प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागु विमोक्ष ज्ञान, खुगु अभिज्ञा ज्ञान साक्षात् (प्राप्त) याना कयाम्ह जुया । बुद्धशासन नं चिरस्थायी याना ।
- थुकथं आयुष्मान गयाकाश्यप स्थविरं थुपिं गाथात बालाक धागु जुल ।

गयाकाश्यपत्थेरापदान स्वंगूणु क्वचाल ।

५५४. किम्बिलत्थेरापदान

१. ब्रह्मचर्या पालनायाम्ह परिनिर्वाण जुया विज्याःम्ह कक्रुसन्ध भगवान बुद्ध्या लागिं जिं सालसिमा कयाहयाः मण्डप दयेका बियाः माला नं छाय्

अपदान पाति

पा याना ।

२. उगु पुण्यकर्मया फल कथहं (सिनावना) तावतिसं देवलोके (जन्म) का वना । अन नं उत्तमगु शरीर प्राप्त याना । मेपिं देवतापिं सिवे थिना च्वना । थ्व जिं यानाः वयागु पुण्यया फल खः ।

३. निने जूसां बहनी (चान्हय) जूसां जि चंक्रमण यायेबले वा दान च्वनेबले जित सल्ला स्वां नं त्वपुया च्वनी । थ्व उगु पुण्यकर्मया फल खः ।

४. थुगु हे कल्पे गुम्ह बुद्ध्यात जिं पूजा यानागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यु । बुद्धपूजा या थ्व फल खः ।

५. जिगु क्लेशत नष्ट जुल । दक्ष भवत हानापं ल्येथन । किसिं थे वन्धनत चफुनाः, अनाश्रवीम्ह जुया वास याना ।

६. एकान्त हे थ्व जिगु श्रेष्ठम्ह बुद्ध्याथाय् (लिक्कसं) भिंगु आगमन जुल । त्रिविद्या प्राप्तयानाम्ह जुया बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

७. प्यंगू प्रतिसमिभदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान साक्षात् यानाः बुद्धशासन नं चिरस्थायी याना ।

थुकथं आयुष्मान किम्बिल स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

किम्बिलत्थेरापदान प्यंगूगु व्रचाल ।

Dhamma.Digital

५५५. वज्जिपुत्तत्थेरापदान

१. स्वयम्भूम्ह (थःम्हहे ज्ञान प्राप्त यानाः काम्ह) अपराजितम्ह (गुबलें हे ज्ञानं मःबूम्ह) सहस्र (द्विछिगू) रश्मिं (जः) युक्तम्ह भगवान् (सिद्धार्थ) बुद्ध विवेकगु ध्यान आसनं दनाः विज्याना भिक्षाटनया लागिं प्याहाँ विज्यात ।

२. थःगु ल्हाते फल (फलफुल) दुम्ह जिं नरश्रेष्ठम्ह (वस्पोल भगवान् बुद्ध) खनाःलि वस्पोलयात लिक्कसं वनाःलि प्रसन्नगु मन दुम्ह जुयाः भिंगु मनं युक्तम्ह जिं वस्पोलयात दँनापंगु फल दान विया ।

३. थनिं ग्रीष्मगूगु कल्प न्हापा उबले गुगु फल दान वियागु खः व कारणं

दुर्गति धैगु मस्यु । थ्व फल दानया विपाक खः ।

४. जिगु क्लेशत नष्ट जुल । दक्ष भवत हानापं त्वेंथन । किसिं थें बन्धन
चफुना: अनाश्रवीम्ह जुया वास याना ।

५. एकान्त हे थ्व जिगु श्रेष्ठपह बुद्ध्याथाय् भिंगु आगमन जुल । त्रिविदा
लाभीम्ह जुया बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

६. प्यंगु प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान साक्षात
याना बुद्धशासन नं चिरस्थायी याना ।

थुकथं आयुष्मान वज्जपुत स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्यात ।

वज्जपुतत्थेरापदान न्यागूगु ब्वचाल ।

५५६. उत्तरत्थेरापदान

१. स्वीनिगूगु उत्तमगु लक्षणं युक्तम्ह सुमेध नांयाम्ह सम्बुद्ध विवेक सुख यःम्ह
जुयाः वस्पोल भगवान हिमाल प्रदेशे विज्यात ।

२. अग्रम्ह कारुणिकम्ह, मुनिम्ह पुरुषोत्तमम्ह वस्पोल भगवान बुद्ध हिमाल प्रदे
शया च्वसं विज्याना अन छथाय् पर्यंक (मुलपतिं थ्याना) फेतुना विज्यात ।

३. उबले जि आकाशे चाहिलिम्ह विद्याधरम्ह जुयाच्वना । अले ल्हातय् त्रिशुल
ज्वनाः उबले आकाशं वना च्वना ।

४. पर्वतया चकाय् गथे मिं ज्वाला खः, गथे पुन्हिया चन्द्रमा खः, गथे
बांलाक व्वयाःच्वंगु साता (सिमा) जुजु खः, अथे हे व वनय् भगवान बुद्ध
थिना च्वन ।

५. बुद्धरश्मि (बुद्ध्या जः) वनं पिने नं उखे-थुखे प्याहाँ वना छरेजुया च्वनी ।
रवः-रवः लाःगु (चाःकलागु) प्यखेरं छरे जुया च्वंगु उगु वर्ण (जः) खनाः जिगु
मन लय॒तका ।

६. पूजा (दान) यायेत उखे-थुखे स्वयाच्वनागु देवगन्धं युक्तगु (देव स्वांथे
नस्वागु) कणिका स्वां जिं खना । अनं स्वःप्वः स्वांत थ्वया हयाः श्रेष्ठम्ह

बुद्ध्यात् पूजा याना ।

७. उबले हे जिं पूजा यानागु उगु स्वांत स्वःफवः भगवान् बुद्ध्या आनुभावं चये दॅ व क्वय॑पाखे हः जुया लाँ थें शास्तायात् किचः जुयाच्चन ।

८. बांलाक यानागु, मन स्वां ट्वयेका यानागु उगु भिंगु कर्मया कारणं थ्व मनुष्य देह (थ्व शरीर) त्वतः जि तावतिंस देवलोके (जन्म का) वना ।

९. जित अन (देवलोके) बांलाक दयेका तःगु विमान दयाच्चन । व विमान “कणिका” नामं सियाच्चन । व विमान ख्वीगु (६०) योजन तःजा अले स्वीगु (३०) योजन तःव्या जू ।

१०. (उगु विमाने) द्वच्छिगु भाग दु । सच्छिगु चाःकलागु छ्येंगवतः दु । यक्व ध्वजात दु । सकतां लुँ सिया तःगु दु । जिगु उगु विमाने छागु लख भ्या:, लुखात उत्पन्न जुयाच्चन ।

११. अन मःदुथाय् मःदुकथं लुँ, रत्न, पदमणी माणिकत दुगु खाता त मेच त नं दयाच्चनी ।

१२. नाइसे च्वंगु कपाय् दुगु, च्वयेसँ दुगु नाइसे च्वंगु तन्ना दुगु, अले अथे हे नाइसे च्वंगु फवंगात नं दुगु महार्घगु द्यनिगु थाय् दयाच्चन ।

१३. अजागु थःगु भवनं प्याहाँ वनेबले, चाःहिले बले, गुबले थःत इच्छा जुइगु खः उबले हे देवगणपिसं जित चाःहुइका: च्वनी ।

१४. जि न्व्यावले स्वांया क्वे च्वनिम्ह जुयाच्चन । जिगु छ्योया च्वये स्वांया लां दयाच्चनी । व लाँ सच्छिगु योजनया कणिका स्वांनं त्वपुना तःगु जुइ ।

१५. ख्वीद्वंगु बाजं खलः तेसं सुथ्य संध्याइले उपस्थान याइ । चाःन्हि मधासे अल्छ मचासे न्व्यावलें जित चाःहुइकाः च्वनी ।

१६. अन जि नृत्य (प्याखँ) म्यें, तालॅ बाजँ आदि पाखें न्व्याइपुका च्वना । जि काम सम्पत्ति यम्ह जुयाः रति सुखे यडपुका च्वना ।

१७. अन जि नयाः, त्वनाः नं सुखी जुयाच्चना । अप्सरापिं नापं उत्तमगु उगु विमाने न्व्याइपुका च्वना ।

१८. जि न्यासः तक ला देवतापिनि नं जुजु (इन्द्र) जुया । स्वसः तक ला

चक्रवर्ति जुजु जुया । जि प्रदेशया जुजु जुयागु ला यक्व हे जुल । ल्याखँ अल्याख्य जुल ।

१९. भवं भवे (जन्म जन्मान्तर) चाःहिला च्वनावले महानगु भोग सम्पत्ति जिं प्राप्त याना च्वना । भोग सम्पत्तिइ गुबलें हे कमि (मगा) मजु । थ्व (उवले या) बुद्धपूजाया फल खः ।

२०. उवले निसें जि निगू हे जक भवे चाःहिला च्वनाम्ह जुया; देवलोके वा मनुष्य लोके, मेगु गति (लोक) जिं मसिल । थ्व बुद्धपूजाया फल खः ।

२१. किसि-रथ, सल-रथ, सिविका, सन्दमाणिक आदि सकतां जिं प्राप्त याना च्वनी । थ्व नं उगु बुद्धपूजाया हे फल खः ।

२२. दासि-पुचः दास-पुचः (ज्यायाइपिं) बांलाक समाः याःपिं मिसापिं आदि सकतां जिं प्राप्त याना च्वनी । थ्व नं उगु बुद्धपूजाया फल खः ।

२३. कपाय्-वसः, भुवा-वसः, कमाल-वसः व कोसं-वसतः सकतां (प्रकारया कापः/वसः) जिं प्राप्त याना च्वनी । थ्व नं उगु बुद्धपूजाया फल खः ।

२४. न्त्यावले न्हुगु वसतः न्हुगु (ताजागु) फलफुलत, अग्रगु ताजागु साःगु (रसं जागु) नःसा (भोजन) आदि सकतां जिं प्राप्त याना च्वनी । थ्व नं बुद्धपूजाया फल खः ।

२५. थ्व नयेगु, थ्व भोजन यायेगु, त्वनेगु थुगु खाताय् द्वनेगु आदि कथं सकतां जिं प्राप्त याना च्वनी । थ्व नं बुद्धपूजाया फल खः ।

२६. दक्व थासय् जितः माने (पूजा) याई । जिगु यशकीर्ति तःजा जुया (फैले) जुयाच्वन । न्त्यावले महापरिषद (समूह) दयाच्वन । न्त्यावले विभाजित मजुइपिं ज्ञाति समूह दयाच्वन । जि थःथितिपित्त भिंह्म, उत्तमस्म जुयाच्वन । थ्व नं बुद्धपूजाया फल खः ।

२७. (यक्व) चिकुइगु (ख्वाउँसे च्वनिगु), (यक्व) ताँःन्वइगु धैगु जिं मस्यु । दाह जुइगु धैगु मस्यु । अथे हे चैतसिक (चित्ते) दुःख धैगु मने गुबलें उत्पन्न मजु ।

२८. न्त्यावले सुवर्णवर्णम्ह जुयाः थ्व संसारे चाःहिला च्वना । गुबले अवर्ण (मभिंगु वर्ण दुम्ह) म्ह ज्वीगु जिं मस्यु । थ्व नं बुद्धपूजाया फल खः ।

अपदान पालि

२९. कुशल मुलं चोदितम्ह जुयाः (कुशल पुण्य सिधम्ह जुया) देवलोकं च्युत जुयाः (मनुष्य लोके) श्रावस्ति नगरे महानगु महासाल कुलय् जन्म जुया ।

३०. पंचकाम सम्पत्ति त्वताः अनगारिक जुयाः प्रव्रजित जुया । जन्म न्हेगूगु वर्षे अर्हत जुया ।

३१. (ज्ञां) मिखा दुम्ह बुद्धं (जिगु) गुण म्हसिका जितः उपसम्पदा (भिक्षु) याना विज्यात । ल्यायम्हबले हे पूजा याये योग्यम्ह जुया । थ्व नं बुद्धपूजाया फल खः ।

३२. विशुद्धगु दिव्यचक्षु प्राप्त जुल । जि समाधि (ध्यानय्) दक्षम्ह जुल । अभिज्ञा ज्ञाने साक्षात्कारम्ह जुल । थ्व नं बुद्धपूजाया फल खः ।

३३. प्रतिसम्भदा ज्ञान नं प्राप्तम्ह जुया । ऋद्धिपादे नं दक्षम्ह जुया । धर्मे नं पारमी पुरायाम्ह जुया । थ्व नं बुद्धपूजाया फल खः ।

३४. स्वीद्धगू कल्प न्हापा गुगु बुद्धपूजा यानागु खः गुबले दुर्गति धैगु मस्यु । थ्व बुद्धपूजाया हे फल खः ।

३५. क्लेशत नष्ट जुल । दक्ष भवत हानापं त्व्यैथन । किसिं थें बन्धन चफुनाः अनाश्रवम्ह जुया वास याना ।

३६. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह बुद्धयाथाय् जिगु सम्प्राप्ति जुगु जुल । त्रिविद्या प्राप्तम्ह जुल । बुद्धशासन चिरस्थायी जुल ।

३७. प्रतिसम्भदा ज्ञान प्यंगु विमोक्ष ज्ञान च्यागु अभिज्ञा ज्ञान प्यंगु साक्षात् याना । बुद्धशासन चिरस्थायी याना ।

थुकथं आयुष्मान उत्तर स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

उत्तरत्व्येरपदान खुगूगु व्वचाल ।

५५७. अपरउत्तरत्व्येरापदान

१. लोकया नाथम्ह सिद्धार्थ भगवान बुद्ध लोकया नाथम्ह, परिनिर्वाण जुबले जिं जिमिं थःथितिपिं अन मुंका धातुपूजा याना ।

अपदान पालि

२. थनिं गवीप्यंगूगु कल्प न्हापा गुगु धातुपूजा यानागु खः व कारणं दुर्गति धै गु मस्यु । थ्व धातुपूजाया फल खः ।

३. जिगु क्लेशत नष्ट जुल । दक्ष भवत हानापं त्येंथन । किसिं थें बन्धन चफुनाः आनाश्रवीम्ह जुया वास याना ।

४. एकान्तं हे जिगु बुद्धयाथाय् भिं आगमन (संप्राप्ति) जुगु जुल । त्रिविद्या प्राप्तम्ह जुल । बुद्धशासन चिरस्थायी याम्ह जुल ।

५. प्यंगू प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान साक्षात् यानाम्ह जुल । बुद्धशासन नं चिरस्थायी यानाम्ह जुल ।

थुकथं आयुष्मान अपरउत्तर स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्याःगु जुल ।

अपरउत्तरत्येरापदान न्हेगूगु क्वचाल ।

५५८. भद्रजितथेरापदान

१. नानाथरिपि किसितेसं छ्यला च्वंगु पुखुलिइ नय् पित्यागुलिं अन क्वाहाँ वनाः पलेस्वां आलु लिकनाः च्वनाम्ह जिं.....

२/३. उगु इलय् पदुमुत्तर नायाम्ह भगवान बुद्ध ह्यांउगु आकाश धारण यानाच्वम्ह थें चीवर संकु संकु आकाशं विज्याना च्वंगु जुल । उबले जिं (अथे विज्याना च्वंगु) सः ताया । अले जिं च्य॑ आकाशे स्वयावलय् लोकनायकम्ह भगवान बुद्धयात खना ।

४. अन हे च्वना (व पुखुलिइ हे) लोकनायकम्ह वस्पोल भगवान बुद्धयात (थथे प्रार्थना याना – “(ज्ञां) मिखा दुम्ह भगवान् बुद्धं जितः अनुकम्पा तया: पलेस्वां-आलु, कस्ति, घ्यः, पलेस्वां-दै आदि कया विज्याहुँ ।”

५. उबले हे महायशकीर्ति दुम्ह कारुणिकम्ह शास्ता (आकाशं) क्वाहाँ विज्यानाः जिगु भिक्षा ग्रहन यानाः कया विज्यात । ((ज्ञां) मिखा दुम्ह सम्बुद्धं जितः अनुकम्पा तया विज्यात । भिक्षादान कया विज्यासेलिं थुकथं अनुमो दन याना विज्यात ।

६. महापुण्य दुम्ह जुइमा ! सुखीम्ह जुइमा ! छंगु गति (यात्रा) समृद्ध जुइमा ! थुगु पलेस्वां-आलु दानं तःधंगु सुख प्राप्त जुइमा !

अपदान पाति

७. अनलि जिं नं पलेस्वां-आलु ज्वना थःगु आश्रमे हे ल्याहा वया । व आलु सिमाय् यःयाना जिगु (उगु) दानया बारे लुमंका च्वना ।

८. अनलिपा तःधंगु हुरी वया व वन-जंगल छगुलिं संकल । आकाशे नं नः न्यात । उबले चट्याङ्ग नं परे जुल ।

९. व चट्याङ्ग कुतुं वया जिगु छ्यने ला वल । अन हे फेतुना च्वनाम्ह जि याउँक हे सिना वना ।

१०. पुण्य कर्म युक्तम्ह जि तुसित देवलोके जन्म का वना जिगु उगु (मनुष्य) शरीर कुतुंवन (मन्त) आ जि देवलोके न्याइपुका च्वना ।

११. चयःखुद्विं वालाक छायपा तःपिं मिस्तेसं (देवीपिसं) जितः सुथय् सनिलय् उपस्थान (सेवा) याना च्वनी । थ्व आलु दानया फल खः ।

१२. हानं मनुष्य लोकय् (जन्म का) वया उबले नं जि सुखीम्ह जुयाच्वना । भोगसम्पत्तिइ छु नं कमि मदु । थ्व आलु दानया फल खः ।

१३. देवतापिनि नं देव जुया विज्याःम्ह तादि (कम्पा मजुइगु) गुण युक्तम्ह वस्पोल भगवान् बुद्धया अनुकम्पां याना (जिगु) दक्ष आश्रवत (क्लेशत) क्षय (नष्ट) जुल । आ हानं मेगु भव (जन्म) मन्त ।

१४. थनिं छगु लख कल्य न्हापा उबले जिं गुगु आलु (फल) दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मसिल । थ्व व आलु (फल) दानया फल खः ।

१५. जिगु क्लेशत नष्ट जुल । दक्ष भवत हानापं ल्येथन । किसिं थें बन्धन चफुनाः अनाश्रवीम्ह जुया वास याना ।

१६. एकान्तं हे श्रेष्ठम्ह बुद्धयाथाय् जिगु भिं सम्प्राप्ति जुल । त्रिविद्या प्राप्तम्ह जुल । बुद्धशासन चिरस्थायी जुल ।

१७. प्यंगू प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान साक्षात् याना कया । बुद्धशासन नं चिरस्थायी याना ।

थुकथं आयुष्मान भद्रजि स्थविरं थुपिं गाथात धया विज्यात ।

भद्रजित्येरापदान च्यागूगु क्वचाल ।

अपदान पालि

५५९. सीवकत्थेरापदान

१. भिक्षाया लागि चाःहिला विज्याना च्वम्ह महर्षिम्ह विपश्वी भगवान् बुद्ध्या खालिगु पात्र खनाः जिं कुम्मास फलं जायेका विया ।
२. थनिं चय्यवीक्वगू कल्प न्हापा गुगु फल भिक्षा दान वियागु खः व कारणं दुर्गति धैगु मस्यु । च्व कुम्मास फल दानया विपाक खः ।
३. जिगु क्लेशत नष्ट जुल । दक्ष भवत हानापं त्येँथन । किसिं थं बन्धन चफुनाः अनाश्रवीम्ह जुया वास याना ।
४. एकान्तं हे जिगु श्रेष्ठम्ह बुद्ध्याथाय भिंगु आगमन जुल । त्रिविद्या प्राप्तम्ह जुयाच्वना । बुद्धशासन नं चिरस्थायी याना ।
५. प्यंगु प्रतिसम्भदा ज्ञान, च्यागू विमोक्ष ज्ञान, खुगू अभिज्ञा ज्ञान साक्षात् याना । बुद्धशासन नं चिरस्थायी याना ।

सीवकत्थेरापदान गुंगूगु क्वचाल ।

थुकथं बुद्ध अपदान, प्रत्येक बुद्ध अपदान व थेर अपदानत समाप्त जुल ।

Dhamma.Digital